

JAR 2023 | EB 99.1

GR COMM | PUBLIC STANOVISKO MONITORING UNIT

EURÓPSKY PARLAMENT

EUROB AROME TER

DEMOKRACIA V AKCII

ROK PRED VOĽBAMI DO EURÓPSKEHO
PARLAMENTU



Európsky parlament



Dokument, ktorý vypracoval Pierre Dieumegard pre [Európu-Demokraciu-Esperanto](#)

Účelom tohto „dočasného“ dokumentu je umožniť väčšiemu počtu ľudí v Európskej únii, aby sa oboznámili s dokumentmi vypracovanými Európskou úniou (a financovanými z ich daní). **Pokiaľ ide o preklady, ľudia sú z diskusie vylúčení.**

Tento dokument „Eurobarometer“ bol [len v angličtine](#) vsúbore pdf. Z tohto počiatočného súboru sme vytvorili odt-súbor, pripravený softvérom Libre Office, pre strojový preklad do iných jazykov. Výsledky sú teraz [k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch](#).

Je žiaduce, aby administratíva EÚ prevzala preklad dôležitých dokumentov. „Dôležité dokumenty“ nie sú len zákony a nariadenia, ale aj dôležité informácie potrebné na spoločné prijímanie informovaných rozhodnutí.

Aby sme spoločne diskutovali o našej spoločnej budúcnosti a umožnili spoľahlivé preklady, bol by medzinárodný jazyk esperanto veľmi užitočný pre jeho jednoduchosť, pravidelnosť a presnosť.

Kontaktujte nás:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

IMPRESSUM

Správu pre Európsky parlament vypracovala spoločnosť Kantar Public.

ZODPOVEDNÝ

Philipp SCHULMEISTER, vedúci oddelenia

PRISPIEVAJÚCI AUTORI

Gonzalo VELASCO MONASTERIO, vedúci projektu

Monika ALPOEGGER

Yasser EL KOURA

Antoine MOUNIER

OLAF ZÜHLKE

VÝROBA

Katarzyna Oniszk

GRAFICKÝ DIZAJN

Ana-Maria ZAMBORI

Rukopis dokončený v máji 2023

Brusel, © Európska únia, 2023

O VYDAVATEĽSTVE

Tento dokument uverejnilo oddelenie pre monitorovanie verejnej mienky v rámci Generálneho riaditeľstva pre komunikáciu (GR COMM) Európskeho parlamentu.

Ak chcete kontaktovať oddelenie pre monitorovanie verejnej mienky, napíšte na adresu: dgcomm-pom@europarl.europa.eu

JAZYKOVÁ VERZIA

Originál: SK

VYHLÁSENIE

Tento dokument je pripravený pre poslancov a zamestnancov Európskeho parlamentu a je určený predovšetkým poslancom a zamestnancom Európskeho parlamentu s cieľom pomôcť im pri ich parlamentnej práci. Obsah dokumentu je výlučnou zodpovednosťou jeho autora (autorov) a akékoľvek názory vyjadrené v tomto dokumente by sa nemali považovať za oficiálne stanovisko Parlamentu.

OBSAH

10 KLÚČOVÉ TAKE-AWAY.....	5
ZHRNUTIE.....	7
KONTEXT.....	11
METODIKA.....	16
1. ŽIVOT V EÚ: DEMOKRACIA A ŽIVOTNÁ ÚROVEŇ.....	17
1.1. Ruská agresia voči Ukrajine.....	39
1.2. Inflácia a rastúce životné náklady.....	43
1.3. Život občanov v čase viacerých kríz.....	48
1.4. Stav demokracie v EÚ.....	72
2. PRESKÚMANIE VOLEBNÉHO OBDOBIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU: ŠTYRI ROKY V....	95
3. ROK PRED VOĽBAMI DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU 2024: OBČANIA PRED HLASOVANÍM.....	124
3.1. Európske voľby.....	124
3.2. Zameranie na mládež.....	154
3.3. Hlasovacie správanie.....	159
4. VNÍMANIE EÚ A EURÓPSKEHO PARLAMENTU OBČANMI.....	177
4.1. Vnímanie EÚ.....	177
4.2. Vnímanie Európskeho parlamentu a jeho úlohy.....	211
ZÁVER.....	225
TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE.....	226
Komentáre v slobode.....	232

10 KLÚČOVÉ TAKE-AWAY

1 PREJŠŤ OD „PERMAKRÍZY“

Po rokoch permakrízy v EÚ sa môže zhoršovanie vnímania ich osobných hospodárskych vyhliadok a očakávaní občanov v súvislosti s ich budúcimi životnými podmienkami skončiť. Väčšina respondentov (52 %) stále očakáva, že hospodárska situácia ich krajiny sa v priebehu budúceho roka zhorší, ale tento podiel sa za posledných šesť mesiacov znížil o osem percentuálnych bodov.

2 NÁDEJ, V SKUTOČNOSTI

Nádej je emócia, ktorú najčastejšie spomínajú občania EÚ (37 %), ktorí prichádzajú v ôsmich členských štátoch EÚ. Neistota z dôvodu pretrvávajúcich kríz je však na druhom mieste na 34 % a tiež na vrchole zoznamu v ôsmich členských štátoch EÚ.

3 ŽIVOTNÉ NÁKLADY STÁLE VYSOKÉ

Kríza nákladov na život je stále veľmi na mysli mnohých Európanov. 65 % nie je spokojných s opatreniami prijatými ich národnou vládou, 57 % je nespokojných s opatreniami prijatými EÚ.

4 BUDÚCNOSŤ ŽIARI JASNE (VIAC)

Napriek tomu je väčšina z 25 členských štátov EÚ optimistická, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ. Optimizmus sa od jesene 2022 zvýšil o sedem percentuálnych bodov a v súčasnosti dosahuje celkovo 64 % na úrovni EÚ.

5 MY #STANDWITHUKRAINE

Viac ako rok po vojne Ruska proti Ukrajine občania v celej EÚ naďalej podporujú podporu EÚ pre Ukrajinu: 76 % schvaľuje tieto opatrenia, čo predstavuje zvýšenie o dva percentuálne body od jesene 2022. Okrem toho, podpora Ukrajiny je prvým opatrením EÚ, ktoré občania pripomínajú: 74 % o tom počulo, čo je o 36 percentuálnych bodov viac ako druhá najviac vyvolaná akcia EÚ.

6 DEMOKRACIA V AKCII: EÚ PRINÁŠA VÝSLEDKY

71 % Európanov by uviedlo, že opatrenia EÚ majú vplyv na ich každodenný život. Opatrenia EÚ, s ktorými sú občania najspokojnejší, sú podpora Ukrajiny (69 %), demokratických práv a dodržiavania zásad právneho štátu (64 %), ako aj zahraničnej politiky (54 %).

7 SRDCE VECI

Demokracia je základnou hodnotou, ktorú občania chcú, aby Európsky parlament obhajoval. Celkovo to uvádza 37 %, čo predstavuje aj vedúcu hodnotu v 14 členských štátoch EÚ. Väčšina občanov je tiež spokojná so spôsobom fungovania demokracie v Európskej únii (54 %).

8 DEMOKRACIA JE TO, ČO NÁS ROBÍ

Absolútna väčšina občanov EÚ je tiež spokojná so siedmimi z desiatich odlišných aspektov demokracie. Slobodné a spravodlivé voľby (70 %), sloboda prejavu (70 %) a dodržiavanie základných práv (66 %) sú aspekty, ktoré prinášajú najväčšiu spokojnosť.

9 JE TO DÁTUM (A VIAC OBČANOV O TOM UŽ VIE)

Uvedomenie si, že voľby do Európskeho parlamentu sa budú konať v roku 2024, sa výrazne zvyšuje na 45 % občanov, čo je o deväť percentuálnych bodov viac ako pred šiestimi mesiacmi, a výrazne viac ako v podobnom čase pred poslednými európskymi voľbami v roku 2019, keď informovanosť o tomto dátume bola na úrovni 32 %.

10 2024 VOĽBY DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU: PRICHÁDZA

Záujem o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu je 56 % medzi občanmi, čo je o celých šesť percentuálnych bodov viac ako rok pred poslednými európskymi voľbami. A čo viac: dve tretiny občanov (67 %) uviedli, že budú voliť, keď 58 % v roku 2018.

ZHRNUTIE

Jar je krásne obdobie po celom svete. V Japonsku kvitnú milióny čerešňových kvetov, čo znamená vibráciu a nový začiatok. Na Aljaške sa grizzly medvedí mláďatá ospalo prebudia od hibernácie k praskajúcemu zvuku topiaceho sa snehu. A každý rok sa v Európe, podobne ako stáda sťahovavých vtákov, ktoré opúšťajú svoje zimné biotopy, pýtajú sa na jarný prieskum Eurobarometra Európskeho parlamentu, aby zistili, čo sa zmenilo v chladnom období a čo zostalo rovnaké. Čo by mohli očakávať, že tentokrát v roku 2023?

Posledné tri roky boli určite náročné. Collinsov slovník 2022 Slovo roka bol „permakríza“, čo naznačuje dlhšie obdobie nestability a neistoty. Napriek tomu odpovede 26,376 účastníkov maľujú prekvapivo diferencovaný obraz odolnosti. Bezpochyby súčasné hospodárske ťažkosti vážne postihujú Európanov. Z prieskumu však vyplýva, že rok pred voľbami do Európskeho parlamentu je demokracia silne zakorenená v srdciach občanov. Európania uznávajú význam EÚ a vnímajú ju najmä pozitívne. Ich pohľad na budúcnosť sa stáva čoraz viac nádejším.

ŽIVOT, DEMOKRACIA A EURÓPA

Napriek tomu je východiskový bod diagnózy triezvy. Približne štvrtina respondentov (26 %, + 2 percentuálne body od októbra – novembra 2022) si myslí, že veci idú správnym smerom v ich vlastnej krajine, zatiaľ čo jasná väčšina 61 % (-1 percentuálnych bodov) tvrdí, že celková situácia smeruje nesprávnym smerom. Na úrovni EÚ je výsledok pozitívnejší – takmer jedna tretina (32 %, + 1 percentuálny bod) respondentov si myslí, že veci idú správnym smerom v EÚ, ale 47 % (-4 percentuálnych bodov) si myslí opak. Tento pocit je najsilnejší vo Francúzsku (61 %) a Grécku (62 %).

Toto hodnotenie sa točí okolo skutočnosti, že toto sú časy osobných ťažkostí pre občanov Európy. Pokles životnej úrovne je evidentný. Polovica respondentov (50 %) nedávno zaznamenala pokles vlastnej životnej úrovne a očakáva, že sa ešte viac zníži. Občania preto prirodzene chcú, aby ich lídri reagovali a očakávajú, že EÚ prijme opatrenia. Zatiaľ si

však väčšina myslí, že je potrebné urobiť viac. Takmer dve tretiny (65 %, + 1 percentuálny bod) tvrdia, že nie sú spokojní s opatreniami, ktoré ich krajina prijala na riešenie krízy, a 57 % (+ 1 percentuálny bod) nie je spokojných s tým, čo EÚ urobila v tejto oblasti.

Ľudia však nestrácajú dôveru v demokratický proces. Demokracia sa považuje za hodnú boja a verejná oddanosť demokratickým hodnotám je vysoká. Na žiadosť o hodnoty, ktoré by mal EP obhajovať ako prioritu, je demokracia najčastejšie uvádzanou hodnotou občanov (37 %, + 1 percentuálny bod), po ktorej nasleduje ochrana ľudských práv v EÚ a na celom svete (28 %, -1 percentuálny bod), ako aj sloboda prejavu a myslenia (27 %, -1 percentuálny bod).

Ľudia navyše oceňujú spôsob, akým sa v Európe uplatňuje demokracia. 56 % občanov je spokojných so spôsobom fungovania demokracie v ich krajine a 54 % je spokojných so spôsobom fungovania demokracie v EÚ. Týka sa to aj mnohých jej hlavných aspektov: Občania EÚ sú najviac spokojní so slobodnými a spravodlivými voľbami (70 %), slobodou prejavu (70 %) a dodržiavaním základných práv (66 %).

TU PRICHÁDZA DODÁVKA – ČO PRE VÁS UROBILA EURÓPA

Demokracia získava od občanov obrovskú zásluhu. S cieľom zistiť, do akej miery si ľudia všimli európsku demokraciu v praxi, sa Eurobarometra pýtal občanov na ich úroveň informovanosti a spokojnosti s politikami EÚ, a najmä na výsledky EP. Priniesol Európsky parlament výsledky, ktoré ľudia očakávali?

Úroveň informovanosti o činnosti Európskej únie v posledných rokoch je vo všeobecnosti vysoká. Prevažná väčšina si je vedomá vplyvu EÚ na ich každodenný život: S týmto stanoviskom súhlasí približne sedem z desiatich (71 %) vrátane takmer pätiny (18 %), na ktorú majú opatrenia EÚ „veľmi“ vplyv. Uznáva sa aj úloha Európskeho parlamentu v tomto kontexte plnenia – 62 % nedávno čítalo, videlo alebo počulo o EP. Existujú však výrazné rozdiely medzi krajinami, pričom hodnoty sa

pohybujú od 85 % mediálnej pamäte vo Fínsku až po 39 % vo Francúzsku.

Keď sa pozrieme do podrobností, jeden rok po ruskej invázii, podpora EÚ pre Ukrajinu vyniká ako úspech, o ktorom si obaja občania sú zďaleka najviac vedomí: 74 % počulo o EÚ a EP, pričom 69 % bolo spokojných s prijatými opatreniami. Spokojnosť je najvyššia vo Švédsku (97 %), Fínsku (96 %), Holandsku a Portugalsku (v oboch prípadoch 95 %). Respondenti na Slovensku, Grécku (51 %) a Bulharsku (54 %) najmenej schvaľujú.

Ostatné oblasti politiky sú zvyčajne menej viditeľné. S určitou vzdialenosťou nasleduje migrácia a azyl (38 %) a zelená dohoda EÚ (37 %) v rebríčku tém, o ktorých občania počuli. Tieto témy sú nielen menej známe, ale majú aj menší súhlas (43 % a 47 % spokojnosť). Spokojnosť je vyššia v oblastiach demokratických práv/rešpektovania zásad právneho štátu (64 %) a zahraničnej politiky (54 %).

VOĽBY – ZÁKLADNÝ KAMEŇ DEMOKRACIE

Koncom jari 2024 budú občania vyzvaní, aby si objednali nové doručenie: európske voľby. Eurobarometer zmeral dôležitosť tohto podujatia v očiach voličov. Význam, ktorý občania pripisujú týmto voľbám, zostal stabilný, ale záujem o voľby do Európskeho parlamentu a pravdepodobnosť hlasovania sa v porovnaní s piatimi rokmi výrazne zvýšili.

Podiel respondentov, ktorí sa zaujímajú o európske voľby, je v súčasnosti vyšší ako v podobnom čase pred predchádzajúcimi voľbami. Začiatkom roka 2018 50 % uviedlo, že majú záujem, a 48 % uviedlo, že nemajú záujem. V roku 2023 sa jasná väčšina respondentov (56 %) zaujíma o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu (vrátane 15 % respondentov, ktorí tvrdia, že majú „veľmi záujem“), zatiaľ čo 43 % respondentov tvrdí, že nemajú záujem. Záujem je najvyšší v Holandsku (75 %), zatiaľ čo ľudia v Česku (27 %) a na Slovensku (26 %) nie sú takí zaujímaví.

Zvýšila sa aj informovanosť o dátume budúcich volieb do Európskeho parlamentu: 45 % občanov vie, že sa to uskutoční niekedy v budúcom roku. Ide o nárast o trinásť

percentuálnych bodov v porovnaní s predchádzajúcimi voľbami (apríl 2018) a nárast o deväť bodov od jesene 2022.

Pokiaľ ide o význam prechodu do volebnej schránky, takmer polovica občanov (48 %, + 2 percentuálne body od októbra – novembra 2022) kladie veľký dôraz na hlasovanie vo voľbách do Európskeho parlamentu, zatiaľ čo 38 % (– 1 percentuálny bod) si myslí, že hlasovanie v nich má aspoň strednú dôležitosť. Len 13 % (–1 percentuálnych bodov) si myslí, že na týchto voľbách vôbec nezáleží.

Tieto údaje sú v súlade s údajmi zaznamenanými v rovnakom čase pred poslednými európskymi voľbami. V apríli 2018 (t. j. približne trinásť mesiacov pred voľbami) 49 % pripisovalo veľký význam hlasovaniu v týchto voľbách, zatiaľ čo 17 % ich považovalo za málo dôležité.

Veľký význam, informovanosť a záujem sa premietajú do vysokého sklonu k hlasovaniu. Dve tretiny (67 %) občanov tvrdia, že sú veľmi pravdepodobné, že budú voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu, ak by sa konali budúci týždeň. Stručne povedané, ukazovatele súvisiace s voľbami sú už teraz na vyššej úrovni ako pred piatimi rokmi.

KONTEXT JE DÔLEŽITÝ – ČO SI OBČANIA MYSLIA O EURÓPE

Voľby sú súčasťou celkového politického rámca. Všeobecné postoje Európanov k Európskej únii a Európskemu parlamentu sa rozvinuli v priebehu dlhšieho obdobia. Pozitívne názory sa za posledné desaťročie vo veľkej miere zvýšili a za posledných šesť mesiacov sa podstatne nezmenili. Väčšina (45 %, –2 percentuálnych bodov) tvrdí, že EÚ im vytvára pozitívny obraz, zatiaľ čo 17 % (+ 3 percentuálne body) má negatívny obraz. Jedno stanovisko je pozoruhodne stabilné na vysokej úrovni od roku 2018: jasná väčšina (61 %, –1 percentuálnych bodov) si myslí, že členstvo ich krajiny v EÚ je dobrá vec, zatiaľ čo len približne jeden z desiatich (11 %, + 1 percentuálny bod) ho považuje za negatívny. O niečo viac ako štvrtina (27 %, žiadna zmena) si myslí, že to nie je dobrá ani zlá vec.

Pokiaľ ide o Európsky parlament, viac ako tretina respondentov (37 %, + 1 percentuálny bod) má pozitívny obraz o Európskom

parlamente, zatiaľ čo menej ako jeden z piatich respondentov (19 %, + 2 percentuálne body) má negatívny obraz. Väčšina respondentov (43 %, -2 percentuálnych bodov) vyjadruje neutrálny názor.

Na otázku týkajúcu sa tém, ktoré by EP adresoval ako prioritu, boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je naďalej na vrchole rebríčka (38 %, + 1 percentuálny bod). Nasleduje verejné zdravie (33 %, -1 percentuálny bod), opatrenia proti zmene klímy (31 %, žiadna zmena) a podpora hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest (31 %, žiadna zmena).

ZAMERANIE NA MLÁDEŽ

Mladí respondenti (vo veku 15 – 24 rokov) majú osobitný záujem o prieskum Eurobarometra, keďže ich postoje a názory predpovedajú budúce trendy a vývoj. Niekoľko kľúčových zistení:

- Poradie hodnôt, ktoré by mal Európsky parlament prednostne obhajovať, je podobné hodnoteniu všetkých respondentov. Demokracia je na vrchole zoznamu hodnôt pre obe skupiny (32 %; všetci respondenti: 37 %), ale pre mladých ľudí sa sloboda prejavu a myslenia považuje za rovnako dôležitú (32 %; všetci respondenti: 27 %).
- Priority mladých ľudí, ktorými by sa zaoberal Európsky parlament, sa mierne líšia od priorít všeobecnej populácie. Zatiaľ čo boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je stále na vrchole (40 %; všetci respondenti: 38 %), je spojená s opatreniami proti zmene klímy, o ktorých je oveľa pravdepodobnejšie, že ich spomínajú osoby vo veku od 15 do 24 rokov ako bežná populácia (40 % oproti 31 %).
- 42 % respondentov vo veku 15 – 24 rokov tvrdí, že je pre nich veľmi dôležité, aby vo voľbách do Európskeho parlamentu hlasovali osobne – je to o niečo menej pravdepodobné, že tak povedia ako priemer (48 %).

- Zmena je dôležitá pre mladých. Žiadané z dôvodu hlasovania, keďže ide o občiansku povinnosť (35 %; všetci respondenti: 38 %) a chcieť podporiť politickú stranu (35 % oproti 36 %) sú dva hlavné dôvody pre mladých ľudí aj pre priemer. Túžba zmeniť veci (33 % oproti 29 %) však nasleduje na treťom mieste u mladých respondentov.

BUDÚCNOSŤ JE PRED NAMI – PRVÝ VÍCHRIC JARI

Z jarného prieskumu Eurobarometra 2023 vyplýva, že občania majú ambivalentný obraz o stave Únie. Hodnotia výsledky zo strany EÚ a Európskeho parlamentu v čase kríz kritickým okom, ale tiež uznávajú úspech. Majú rozdielne obrazy o EÚ a EP, ale majú vysoký stupeň viery v demokratické procesy v Európe. Napriek kríze a zime malcontentu práve zažili tieto názory – z väčšej časti – za posledných šesť mesiacov neprešli veľkými zmenami. Existuje však pozoruhodná výnimka z tohto vzoru. Keď sa ľudia konkrétne pýtali na budúci vývoj, odpovede mali tendenciu byť podstatne jasnejšie ako pred pol rokom:

- Pokiaľ ide o budúcnosť EÚ, takmer dve tretiny (64 %) hovoria, že sú optimistické, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ, zatiaľ čo len 32 % tvrdí, že sú pesimistické. Podiel optimistov sa od predchádzajúceho prieskumu na jeseň 2022 zvýšil o sedem percentuálnych bodov.
- Pokiaľ ide o ich vlastnú životnú úroveň, prevažná väčšina respondentov stále očakáva zníženie v priebehu budúceho roka (79 %), ale toto číslo je výrazne menej ako pred pol rokom – kleslo o šesť percentuálnych bodov. Občania tiež s väčšou pravdepodobnosťou naznačia, že neočakávajú žiadnu zmenu svojej životnej úrovne (19 %, + 5 percentuálnych bodov).
- Pokiaľ ide o budúci hospodársky rozvoj, väčšina respondentov stále očakáva zhoršenie v priebehu budúceho roka (52 %), ale tento údaj je výrazne nižší ako pred pol rokom – klesol o osem percentuálnych bodov.

Takže napriek zložitému kontextu by trendy mohli naznačovať prvé príznaky zvrátenia – attitudinálne zotavenie, ktoré sa pomaly, ale neustále mení na pozitívnejší pohľad na budúce veci.

V dotazníku bolešte jeden bod, ktorý bol pozoruhodný. Nebolo to o názoroch alebo postojoch, ale o pocitoch. Respondenti boli prezentovaní so štrnástimi pocitmi – pozitívnymi a negatívnymi – a boli požiadaní, ktorý z nich

najlepšie opisuje ich súčasný emocionálny stav. Samozrejme, ich voľby odrážajú nejednoznačnosť časov, ale hlavnou odpoveďou bolo: nádej (37 %).

Európania práve teraz prechádzajú obdobím ťažkostí. Ich nádej do budúcnosti im však určite pomôže v ich spoločnom úsilí o to, aby sa „permakríza“ stala slovom minulosti.

KONTEXT

Prácu v teréne pre jarný prieskum Eurobarometra Európskeho parlamentu v roku 2023 vykonal Kantar v dňoch 2. až 26. marca vo všetkých 27 členských štátoch EÚ. Na správny výklad výsledkov prieskumu je nevyhnutné zohľadniť politický a spoločenský kontext v čase práce v teréne. Všetky vnútroštátne výsledky v súvislosti s otázkami položenými v tomto prieskume – a v nadväznosti na európske priemerné výsledky – sa musia vnímať vo svetle situácie a verejnej diskusie v čase terénnej práce.

RUSKÁ VOJNA PROTI UKRAJINE

Rok po rozsiahlej invázii Ruska na Ukrajinu, vojna na európskej pôde naďalej zohrávala ústrednú úlohu vo verejnej diskusii, najmä vzhľadom na to, že svet si 24. februára 2023 pripomenul prvé výročie nezákonnej agresie. Krátko pred druhým rokom konfliktu Valné zhromaždenie OSN hlasovalo veľkou väčšinou za rezolúciu, ktorá vyzýva Rusko, aby „nepodmienečne a okamžite“ vystúpilo z Ukrajiny a dosiahlo „globálny, spravodlivý a trvalý mier“. 141 členských štátov hlasovalo za túto rezolúciu a len sedem proti – Bielorusko, Kórejská ľudovodemokratická republika, Eritrea, Mali, Nikaragua, Rusko a Sýria. 32 sa zdržalo hlasovania: Čína, India a Pakistan.¹

Od začiatku ruskej vojny proti Ukrajine EÚ poskytovala Ukrajine humanitárnu, politickú, finančnú a vojenskú podporu. EÚ sa veľmi rýchlo dohodla na sérii sankcií voči Rusku v reakcii na inváziu a odvtedy zostáva rozhodná a jednotná vo svojich krokoch.² Vedúci predstavitelia EÚ sa 25. februára 2023 dohodli na desiatom balíku sankcií v reakcii na inváziu Ruska na Ukrajinu vrátane zákazu vývozu kritických technológií a priemyselného tovaru a uloženia dodatočných sankcií voči jednotlivcom a subjektom vrátane kľúčových činiteľov s rozhodovacou právomocou, vojenských vodcov, vojenských veliteľov Wagnerovej skupiny a výrobcov bezpilotných lietadiel.³

Keďže mnohé ukrajinské mestá naďalej trpeli ruskými raketovými útokmi a obzvlášť intenzívne bojovali o mesto Bakhmut, Ukrajina zdôraznila naliehavú potrebu získať viac zbraní. Dodávky zbraní a munície na Ukrajinu boli počas obdobia práce v teréne hlavnou témou v mnohých členských štátoch EÚ. EÚ pracuje na presunoch munície z existujúcich vnútroštátnych zásob, spoločnom európskom obstarávaní na pokrytie vojenských potrieb a výraznom zvýšení výrobných kapacít s cieľom pomôcť Ukrajine pri dodávkach zbraní, ako aj obnoviť európske rezervy.

Rusko 13. marca súhlasilo s predĺžením dohody o vývoze obilia z Ukrajiny cez Čierne more o 60 dní po rokovaní s OSN. Európska komisia zároveň zvažovala vytvorenie krízovej rezervy pre tri krajiny susediace s Ukrajinou: Poľsko, Bulharsko a Rumunsko čelia tlaku, ktorý vyvíja dovoz obilia z Ukrajiny na trhy v týchto krajinách.

Medzinárodný trestný súd (ICC) vydal 17. marca zatykač na Vladimíra Putina za „nezákonné vyhostenie“ ukrajinských detí do Ruska.⁴ 20. marca prišiel čínsky prezident Si Ťin-pching do Moskvy na trojdňovú štátnu návštevu, kde sa stretol s prezidentom Putinom a stal sa prvým zahraničným vodcom, ktorý sa stretol s prezidentom Putinom, odkedy ho ICC obvinil z vojnových zločinov.

1 <https://news.un.org/en/story/2023/02/1133847>

2 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/25/one-year-of-russia-s-full-scale-invasion-and-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-its-10th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

4 <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>

V marci 2022 EÚ aktivovala smernicu o dočasnej ochrane, ktorá⁵ pomáha ľuďom utekajúcim pred vojnou. Odvtedy majú ukrajinskí utečenci nárok na povolenie na pobyt, ako aj na prístup k vzdelávaniu a na trh práce. EÚ je teraz domovom pre približne 4 milióny Ukrajincov, ktorí utiekli pred inváziou a našli útočisko v členských štátoch.

V dôsledku ruskej agresie Fínsko aj Švédsko upustili od svojej desaťročia trvajúcej politiky vojenského nezosúladenia a požiadali o členstvo v NATO v máji 2022. Zatiaľ čo Fínsko sa priblížilo k svojmu cieľu rýchlo vstúpiť do transatlantického paktu o obrane so svojím parlamentom, ktorý prevažne schválil potrebné právne predpisy počas práce v teréne, Švédsko bolo naďalej blokované Tureky a Maďarskom.

HOSPODÁRSKY KONTEXT

Hospodárstvo EÚ v roku 2022 tesne zabránilo recesii. Od jesene 2022 zaznamenalo hospodárstvo EÚ niekoľko pozitívnych zmien. Vďaka spoločnému úsiliu a plánu REPowerEU sa EÚ podarilo naplniť zásobníky plynu na historicky vysokých úrovniach a diverzifikovaný dovoz energie, čo prispelo k zníženiu závislosti od ruských fosílnych palív. Napriek energetickému šoku a rekordne vysokej inflácii sa spomalenie v treťom štvrťroku 2022 ukázalo miernejšie, než sa pôvodne odhadovalo, a v štvrtom štvrťroku 2022 hospodárstvo EÚ zvládalo širokú stagnáciu namiesto poklesu o 0,5 %, ktoré sa očakávalo na jeseň. Hospodárska prognóza EK zimy 2023 zlepšuje výhľad rastu a mierne znižuje projekcie inflácie. Rast na rok 2022 sa v súčasnosti odhaduje na 3,5 % v EÚ aj v eurozóne. Predpokladá sa, že HDP v EÚ sa v roku 2023 zvýši o 0,8 % a v roku 2024 o 1,6 %.⁶

Podľa údajov zverejnených Eurostatom, štatistickým úradom EÚ, ročná inflácia Európskej únie v marci 2023 dosiahla 8,3 %, čo je pokles z 9,9 % vo februári. O rok skôr to bolo 7,8 %. Ročná miera inflácie v eurozóne bola v marci 2023 na úrovni 6,9 %, z 8,5 % vo februári. O rok skôr to bolo 7,4 percenta. Najnižšie ročné miery boli zaznamenané v Luxembursku (2,9 %), Španielsku (3,1 %) a Holandsku (4,5 %). Najvyššie ročné miery boli zaznamenané v Maďarsku (25,6 %), Lotyšsku (17,2 %) a Česku (16,5 %).⁷

Niekoľko mesiacov klesajúcej miery inflácie potvrdzuje, že inflácia dosiahla vrchol, zostáva však vysoká a v blízkej budúcnosti bude pretrvávať slabá spotreba, keďže inflácia neprekoná rast nominálnych miezd. Menové sprísňovanie by malo pokračovať, čo bude brzdiť investície. Dňa 17. marca Európska centrálna banka (ECB) rozhodla o ďalšom zvýšení úrokových sadzieb o 0,50 %⁸ napriek panike uvoľnenej na finančných trhoch v dôsledku krízy v Silicon Valley Bank pred týždňom.

Aj na trhoch práce sa naďalej výrazne darilo, pričom miera nezamestnanosti v EÚ zostala vo februári 2023 na historicky najnižšej úrovni 6,0 %.⁹

Európska komisia vo svojom usmernení pre fiškálnu politiku na rok 2024 zrušila všeobecnú únikovú doložku, ktorou sa od začiatku pandémie COVID-19 deaktivoval Pakt stability a rastu, a vyzvala členské štáty, aby začali postupne rušiť rozsiahle energetické dotácie, keďže oznámila, že

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians/>

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2023-economic-forecast-eu-economy-set-avoid-recession-headwinds-persist_en

7 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324910/2-19042023-AP-EN.pdf/ff3d6b28-9c8f-41cd-714f-d1fd38af0b15>

8 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.html>

9 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324762/3-31032023-BP-EN.pdf/4cb7a93a-bb55-923d-ec95-5fcb8073271c>

na jar 2024 začne „postupy pri nadmernom deficite“. Prebiehajú diskusie o tom, ako reformovať Pakt stability a rastu.¹⁰

INŠTITÚCIE EÚ A LEGISLATÍVNY KONTEXT NA ÚROVNI EÚ

Belgická federálna polícia 9. decembra 2022 zatkla niekoľko osôb na základe obvinení z prania špinavých peňazí a korupcie vrátane jedného z podpredsedov Európskeho parlamentu a bývalých poslancov Európskeho parlamentu. Škandál bol nazývaný „Katargate“ v súvislosti s obvineniami, že hotovosť bola prijatá od tretích krajín s cieľom ovplyvniť tvorcov politik EÚ. V januári 2023 predseda EP Metsola inicioval 14-bodový reformný proces zameraný na posilnenie nástrojov Európskeho parlamentu v oblasti transparentnosti, etiky a správania s cieľom zachovať dôveru verejnosti v inštitúciu. Počas práce v teréne Komisia oznámila plány sprísniť pravidlá týkajúce sa platených ciest európskych úradníkov po odhalení, že Katar zaplatil niektoré cestovné výdavky generálneho riaditeľa, zatiaľ čo Komisia rokovala o dohode o leteckej doprave s Katarom.

Na začiatku roka Švédsko prevzalo rotujúce predsedníctvo Rady Európskej únie, pričom za svoje priority vyhlásilo bezpečnosť, konkurencieschopnosť, zelenú a energetickú transformáciu, demokratické hodnoty a právny štát.¹¹

Niekoľko dní pred začatím terénnej práce Európska komisia zakázala úradníkom používať aplikáciu TikTok na firemných zariadeniach kvôli obavám z možných problémov s bezpečnosťou a ochranou údajov. Európsky parlament a Rada Európskej únie následne oznámili podobné obmedzenia TikTok.

Medzinárodný deň žien 8. marca bol poznačený mnohými podujatiami v členských štátoch. EÚ prijala historické rozhodnutie o právach žien, pričom uložila sankcie deviatim jednotlivcom a trom organizáciám, ktoré považuje za zodpovedné za sexuálne násilie a rozsiahle porušovanie práv žien. Sankcie zakazujú vstup do EÚ, prístup k aktívam a ich pohyb v rámci EÚ.¹²

Európska únia pokračovala aj v práci na svojom zastrešujúcom ciele dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu bloku. Obdobie práce v teréne bolo poznačené rastúcim odporom zákazu spaľovacích motorov v Európe. Vyjednávači Rady EÚ a Európskeho parlamentu dosiahli v októbri 2022 dohodu v zásade o nariadení o povinnom uplatňovaní nulovej miery emisií nových osobných automobilov a dodávok od roku 2035. Začiatkom marca však niekoľko členských štátov vrátane Nemecka na poslednú chvíľu stiahlo svoju podporu zákazu a požadovalo výnimku pre automobily používajúce e-palivá.

Aj v kontexte právnych predpisov súvisiacich s klímou Francúzsko a niekoľko ďalších členských štátov EÚ presadzovali zahrnutie jadrovej energie do politiky EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. V neposlednom rade Európsky parlament 14. marca hlasoval o texte zameranom na výrazné zníženie uhlíkovej stopy budov do roku 2030. Po prvýkrát na európskej úrovni sa v tomto texte rieši stav existujúcich bytov a budov s časovým harmonogramom povinnej obnovy. Nové budovy budú mať od roku 2028 nulové emisie.¹³

ĎALŠIE VÝZNAMNÉ PODUJATIA NA VNÚTROŠTÁTNEJ A MEDZINÁRODNEJ ÚROVNI

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1410

¹¹ <https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>

¹² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1487

¹³ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230310IPR77228/meps-back-plans-for-a-climate-neutral-building-sector-by-2050>

EÚ a Spojené kráľovstvo sa 27.februára tesne pred prácou v teréne dohodli na nových obchodných pravidlách pre Severné Írsko. Dohoda, nazývaná „Windsor Framework“, nasledovala po mesiacoch rozhovorov zameraných na uvoľnenie obchodu po brexite medzi Severným Írskom a zvyškom Spojeného kráľovstva.

28. februára došlo k priamej zrážke medzi dvoma vlakmi južne od údolia Tempe v Grécku a zabilo najmenej 58 ľudí, z ktorých mnohí študenti. Táto tragédia otriasla Gréckom a rozpútala národné vyliatie smútku a pobúrenia, ktoré bolo väčšinou namierené proti vláde a úradníkom krajiny. Hoci priama príčina tejto katastrofy mohla byť ľudská chyba, železničná sieť utrpela roky nedostatočných investícií a zanedbávania.

Od 7. marca sa gruzínski demonštranti vydali do ulíc proti zákonu, ktorý by vyhlásil médiá a mimovládne organizácie, ktoré dostávajú viac ako 20 percent svojich finančných prostriedkov zo zahraničia, za „agentov zahraničného vplyvu“. Protesteri sa obávali, že zákon bude replikovať podobnú ruskú legislatívu, ktorá sa používa na obmedzenie občianskej spoločnosti a na utláčanie oponentov vlády, čo znamená autoritársky posun. Protesty prinútili gruzínsku vládu, aby návrh zákona stiahla.

Pobrežie Stredozemného mora bolo dejiskom niekoľkých stroskotaní, ktoré prevážali migrantov a spôsobili ľudské straty. Najmenej 62 ľudí zomrelo, vrátane 12 detí, keď 26. februára na Kalábrijskom pobreží havarovala drevená plachetnica z Turej, ktorá prepravovala migrantov z Afganistanu, Iránu a niekoľkých ďalších krajín do Európy. Približne 30 migrantov bolo nezvestných a údajne sa utopilo po tom, ako sa preplnená loď prevrátila počas pokusu o záchranu nákladnou loďou pri pobreží Líbye 12. marca.

20. marca francúzsky prezident Macron tesne prežil hlasovanie o nedôvere v parlamente po tom, čo preťal hlboko nepopulárnu a veľmi spornú dôchodkovú reformu bez hlasovania v parlamente, odvolávajúc sa na kontroverzný ústavný nástroj – článok 49.3. To viedlo k ďalšiemu pobúreniu a štrajkom, ako aj k čoraz násilnejším protestom v celej krajine.

VOLBY

12. februára, pred začatím terénnej práce, Nikos Christodoulides – nezávislý centristický kandidát podporovaný sociálnymi demokratmi a liberálnymi stranami – vyhral cyperské prezidentské voľby s 51,9 % hlasov. Účasť bola 72,45 %.¹⁴ Jednou z jeho tém bolo obnovenie rokovaní o znovuzjednotení ostrova. Preto Christodoulides oslovuje európskych partnerov, aby vložili nový impulz do procesu urovnávania sporov, pričom sa v marci 2023 stretol s predsedníčkou EP Robertou Metsolovou, predsedníčkou EK Ursulou von der Leyenovou a predsedom Európskej rady Charlesom Michelom.

Estónsko si 5. marca zvolilo nový národný parlament, ktorý potvrdil Kaja Kallasovú, známu svojou neochvejnou podporou Ukrajiny. Jej strana, liberálna reformná strana, ktorá zasadá so skupinou Renew Europe v Európskom parlamente, získala 31,2 % (+ 2,3), čo je najlepší výsledok v histórii strany, a Kallas získal najvyšší počet preferenčných hlasov ktoréhokoľvek politika v národných parlamentných voľbách. Pravicová strana EKRE, ktorá zasadá v Európskom parlamente ID, sa dostala na druhú pozíciu, ale klesla zo 17,8 % v roku 2019 na iba 16,1 % hlasov. Viedla kampaň proti vytrvalo pro-ukrajinskému postoju Estónska a zamerala sa na Kallasa za prudký nárast inflácie v krajine. Viac ako polovica hlasovacích lístkov bola odovzdaná elektronicky, čo pravdepodobne pomohlo dosiahnuť rekordnú účasť 63 percent.¹⁵

14 https://live.elections.moi.gov.cy/English/PRESIDENTIAL__EPANALIPTIKI_EKLOGI_ELECTIONS_2023/Islandwide

15 <https://www.valimised.ee/en>

Dňa 15. marca sa v Holandsku konali regionálne voľby, ktoré viedli k historickému úspechu agrárnej záujmovej strany BoerBurgerBeweging (BBB), relatívne mladej strany,¹⁶ ktorá bola založená v roku 2019 a ktorá spočiatku získala trakciu prostredníctvom demonštrácie proti zákonom o znižovaní dusíka. Výsledky volieb znamenali neúspech úradujúceho premiéra Marka Rutteho, keďže zástupcovia holandských provincií majú voliť členov senátu. Senát nemôže zmeniť legislatívu, ale má právomoc schvaľovať alebo odmietat zákony. Zatiaľ čo vláda premiéra Rutteho mala v senáte len menšinu, táto menšina sa ďalej zmenšila.

Fínsko aj Bulharsko mali 2. apríla usporiadať parlamentné voľby a počas práce v teréne boli v plnom prúde volebné kampane. Pre Bulharov to bolo piatykrát za dva roky, čo boli povolaní voliť v parlamentných voľbách, pretože krajina sa ponorí hlbšie do politickej krízy a nestability.

16 <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/provinciale-staten/uitslagen/uitslagen-per-gemeente>

METODIKA

Metodika použitá v tomto jarnom prieskume Eurobarometra z roku 2023, ktorý sa uskutočnil vo vlně 99.1, je metodikou prieskumov Eurobarometra, ktoré sa uskutočnili pre Generálne riaditeľstvo Európskeho parlamentu pre komunikáciu (oddelenie pre monitorovanie verejného stanoviska). Prieskum uskutočnila spoločnosť Kantar Public od 2. do 26. marca 2023 vo všetkých 27 členských štátoch EÚ. Celkovo sa uskutočnilo 26376 rozhovorov. Výsledky EÚ boli vážené podľa veľkosti obyvateľstva v každej krajine.

Prieskumy Eurobarometra sa uskutočňujú osobne v domácnostiach ľudí alebo na ich prahu, v národnom jazyku. Vo všetkých krajinách bol použitý CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

V Dánsku, Česku, na Malte a vo Fínsku sa niektoré rozhovory uskutočnili prostredníctvom technológie počítačového videohovoru (CAVI). Osoba, ktorá vedie pohovor, spravuje dotazník respondentovi na diaľku prostredníctvom videokonferencie, kde sa obe strany môžu navzájom vidieť: podmienky rozhovorov sú veľmi podobné podmienkam osobného pohovoru.

V nadväznosti na všeobecné nariadenie EÚ o ochrane údajov (GDPR) sa respondentom položila otázka, či by súhlasili s kladením otázok týkajúcich sa otázok, ktoré by sa mohli považovať za „citlivé“.

Čitateľ by si mal byť vedomý toho, že v tejto správe sa vývoj jedného špecifického ukazovateľa považuje za celkovo stabilný, ak sa pohybuje o ± 2 percentuálne body alebo menej. Ďalšie informácie nájdete v tabuľke uvedenej na strane XX, v ktorej sa uvádza miera chybovosti v závislosti od počtu pohovorov.

Poznámka: V tejto správe sa krajiny EÚ uvádzajú vo svojej oficiálnej skratke.

Skratky použité v tejto správe zodpovedajú:

Belgicko	BYĽ	Francúzsko	FR	Holandsko	NL
Bulharsko	BG	Chorvátsko	HR	Rakúsko	PRI
Česko	CZ	Taliansko	IT	Poľsko	PL
Dánsko	DK	Cyperská republika	CY*	Portugalsko	PT
Nemecko	DE	Lotyšsko	LV	Rumunsko	RO
Estónsko	EE	Litva	LT	Slovinsko	SI
Írsko	IE	Luxembursko	LU	Slovensko	SK
Grécko	EL	Maďarsko	HU	Fínsko	FI
Španielsko	ES	Malta	MT	Švédsko	SE

Európska únia – vážený priemer pre 27 členských štátov

EÚ27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT

eurozóna

DELEGÁCIE BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE

mimo eurozóny

*Cyprus ako celok je jedným z 27 členských štátov Európskej únie. „Acquis communautaire“ však bolo pozastavené v časti krajiny, ktorá nie je kontrolovaná vládou Cyperskej republiky. Z praktických dôvodov sú do kategórie „CY“ a do priemeru EÚ27 zahrnuté len rozhovory vykonané v časti krajiny, ktorú kontroluje vláda Cyperskej republiky.

1. ŽIVOT V EÚ: DEMOKRACIA A ŽIVOTNÁ ÚROVEŇ

Aké sú postoje Európanov k stavu demokracie v Európskej únii, k zmenám ich životnej úrovne v súvislosti s rastúcou úrovňou inflácie a k ich očakávaniam, pokiaľ ide o hospodársku situáciu a vlastné životné podmienky? Prieskum ukazuje obraz pokračujúcej pripútanosti k demokratickým hodnotám a celkovej spokojnosti s demokraciou EÚ v kontexte pretrvávajúcich osobných a hospodárskych ťažkostí. Okrem toho sa zdá, že zhoršenie vnímania osobného hospodárskeho výhľadu občanov a očakávaní ich budúcich životných podmienok, ako sa uvádza v prieskume Parlamentu z jesene 2022, sa zastavilo.

Tento zmiešaný obraz možno najlepšie vystihuje skutočnosť, že Európania majú tendenciu opísať svoj emocionálny status ako nádejný, sebavedomý a pokojný, ale aj ako neistý a úzkostný. Pokiaľ ide o postoje k demokracii, občania si vážia demokraciu ako hodnotu, ktorú by mal Európsky parlament hájiť prioritne. Sú aj naďalej spokojní so spôsobom fungovania demokracie v EÚ a vo svojej krajine, ako aj s rôznymi špecifickými aspektmi demokracie EÚ. Európania sú však menej spokojní s opatreniami prijatými EÚ a ich národnými vládami na riešenie krízy nákladov na život. To nie je prekvapujúce vzhľadom na to, že väčšina z nich zažila alebo očakáva pokles svojej životnej úrovne a že veľká časť občanov má ťažkosti s platením svojich účtov aspoň z času na čas. Napriek vplyvu vojny na Ukrajinu na životy občanov naďalej existuje všeobecný súhlas s podporou EÚ pre Ukrajinu. Napokon, vzhľadom na spomalenie miery inflácie od konca roka 2022 do začiatku roka 2023,¹⁷ zhoršenie očakávaní Európanov týkajúcich sa ich životných podmienok a národného hospodárstva zaznamenané v októbri a novembri 2022 viedlo k stabilizácii týchto ukazovateľov.

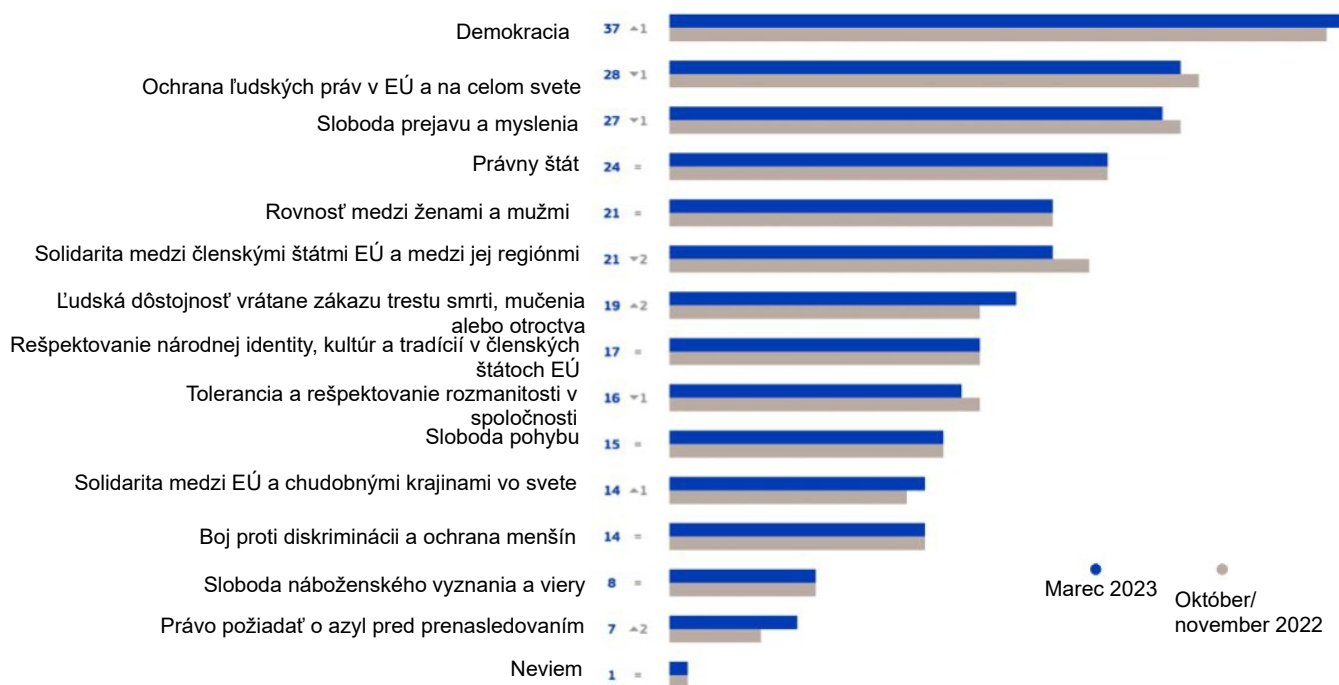
Hodnoty, ktoré by mal Európsky parlament obhajovať prioritne

Demokracia je na vrchole zoznamu hodnôt, ktoré by mal Európsky parlament prioritne obhajovať. Rovnako ako v predchádzajúcich prieskumoch je demokracia najčastejšie uvádzanou hodnotou občanov (37 %, + 1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022), po ktorej nasleduje ochrana ľudských práv v EÚ a na celom svete (28 %, -1 percentuálny bod) a sloboda prejavu a myslenia (27 %, -1 percentuálny bod). Viac ako pätina respondentov si myslí, že Európsky parlament by mal uprednostniť právny štát (24 %, žiadna zmena), rovnosť medzi ženami a mužmi (21 %, žiadna zmena) a solidarita medzi členskými štátmi EÚ a medzi jej regiónmi (21 %, - 2 percentuálne body). Všetky ostatné hodnoty uvádza menej ako jeden z piatich respondentov.

Výsledky zostali vo všeobecnosti stabilné, keďže táto otázka bola naposledy položená v októbri až novembri 2022.

¹⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17032023-ap#:~:text=The%20euro%20area%20annual%20inflation,down%20from%2010.0%25%20in%20January>

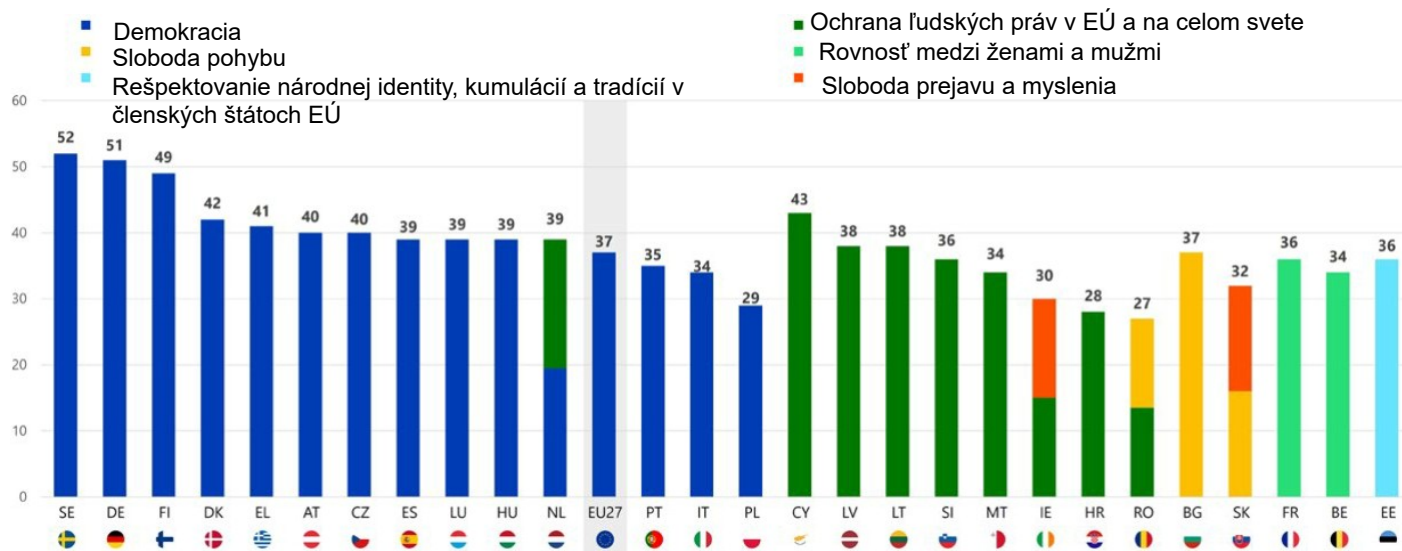
QA6ab Podľa vášho názoru, ktoré z týchto hodnôt by mal Európsky parlament prednostne obhajovať? Po prvé? A potom? (%)



V 14 krajinách je demokracia najudávanejšou (alebo najuvedenejšou) hodnotou, ktorú by mal Európsky parlament prioritne obhajovať. Ochrana ľudských práv je najvyššou prioritou (alebo spoločnou najvyššou prioritou) respondentov v deviatich krajinách.

Rovnosť medzi ženami a mužmi je najčastejšie uvádzanou hodnotou v Belgicku a Francúzsku. Sloboda pohybu je na vrchole zoznamu priorít v Bulharsku a je na najvyššej úrovni na Slovensku a v Rumunsku, zatiaľ čo sloboda prejavu a myslenia je spoločnou najužnávanejšou hodnotou v Írsku a na Slovensku. Estónsko je jedinou krajinou, v ktorej respondenti považujú rešpektovanie národnej identity, kultúr a tradícií v členských štátoch EÚ za najvyššiu prioritu.

QA6ab Podľa vášho názoru, ktoré z týchto hodnôt by mal Európsky parlament prednostne obhajovať? Po prvé? A potom? (Max. 4 ANSWERS) (% – Najuvedenejšia odpoveď podľa krajín)



Demokracia patrí medzi tri najčastejšie uvádzané hodnoty v 21 krajinách, pričom podiely sa pohybujú od 52 % vo Švédsku, 51 % v Nemecku a 49 % vo Fínsku až po 24 % v Chorvátsku, Slovinsku a Rumunsku.

Podobne ochrana ľudských práv v EÚ a na celom svete patrí medzi tri najvyššie hodnoty v 20 krajinách. Najčastejšie to uvádzajú respondenti vo Švédsku (46 %), na Cypre (43 %) a v Holandsku (39 %). Naopak, 22 % v Taliansku a Poľsku si myslí, že by to mala byť priorita.

Sloboda prejavu a myslenia patrí medzi tri najvyššie hodnoty, ktoré sa majú brániť v 16 krajinách. Viac ako tretina uvádza túto skutočnosť v Lotyšsku, Holandsku a Švédsku (všetko 34 %), zatiaľ čo menej ako pätina to robí v Portugalsku (14 %) a Maďarsku (19 %).

Právny štát patrí medzi tri najlepšie v desiatich krajinách. Táto hodnota sa najčastejšie spomína vo Fínsku (38 %), za ním nasleduje Bulharsko, Nemecko a Grécko (všetko 34 %), zatiaľ čo najmenej sa uvádza v Portugalsku (12 %), Francúzsku a Litve (obe 14 %).

Rovnosť medzi ženami a mužmi sa považuje za najvyššiu hodnotu vo Francúzsku (36 %) a Belgicku (34 %) a je druhou najvyššou hodnotou v Luxembursku (30 %). Na opačnom konci stupnice sa to uvádza o 9 % v Estónsku a o 11 % v Grécku a Litve.

V šiestich krajinách patrí medzi tri najvyššie hodnoty solidarita medzi členskými štátmi EÚ a medzi jej regiónmi. Podiely sa pohybujú od 38 % v Grécku a 32 % v Portugalsku a 28 % v Bulharsku, 11 % v Írsku, 12 % v Dánsku a 14 % v Rakúsku.

QA6ab Podľa vášho názoru, ktoré z týchto hodnôt by mal Európsky parlament prednostne obhajovať? Po prvé? A potom? (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
																												
Demokracia	37	30	25	40	42	51	26	28	41	39	32	24	34	33	29	30	39	33	39	40	29	35	24	24	24	25	49	52
Ochrana ľudských práv v EÚ a v celej EÚ	28	25	23	30	35	31	29	30	29	29	25	28	22	43	38	38	23	34	34	39	23	22	31	27	36	30	33	46
Sloboda prejavu a myslenia	27	31	21	30	29	28	32	30	26	22	33	25	28	23	34	29	29	19	21	34	31	20	14	23	25	32	27	34
Právny štát	24	15	34	22	23	34	19	19	34	27	14	21	17	29	23	14	20	25	27	25	26	26	12	23	28	23	38	21
Rovnosť medzi ženami a mužmi	21	34	12	12	19	18	9	27	11	27	36	13	18	25	13	11	30	13	18	21	29	15	23	14	17	13	18	22
Solidarita medzi členskými štátmi EÚ a medzi jej regiónmi	21	21	28	24	12	19	16	11	38	17	15	25	26	25	19	23	18	21	15	24	14	22	32	26	20	21	16	15
Ľudská dôstojnosť vrátane zákazu trestu smrti, mučenia alebo otroctva	19	19	13	14	24	19	12	15	18	18	18	22	22	18	14	11	16	15	14	18	19	18	23	12	15	15	21	29
Rešpektovanie národnej identity, kultúr a tradícií v členských štátoch EÚ	17	14	30	28	17	13	36	16	29	8	15	21	20	24	21	21	9	23	17	20	19	19	17	23	17	19	15	9
Tolerancia a rešpektovanie rozmanitosti v spoločnosti	16	19	13	9	17	16	16	15	11	15	20	17	16	9	9	17	11	19	15	19	15	17	14	11	23	12	15	15
Sloboda pohybu	15	10	37	22	18	9	29	28	7	14	9	23	20	9	18	19	14	19	13	10	13	22	8	27	16	32	16	10
Boj proti diskriminácii a ochrana menšín	14	19	7	7	11	10	11	15	14	18	15	13	17	11	11	13	17	19	22	15	16	14	22	14	9	11	13	10
Solidarita medzi EÚ a chudobnými krajinami vo svete	14	14	11	9	12	12	7	11	21	14	11	21	17	20	16	14	15	12	22	9	12	14	21	20	15	11	5	10
Sloboda náboženského vyznania a viery	8	9	9	3	7	5	14	14	6	4	10	11	8	8	5	5	6	8	9	7	8	11	5	16	6	16	8	4
Právo požiadať o azyl pred prenasledovaním	7	7	6	3	8	5	3	11	3	7	5	4	9	5	7	7	7	8	6	6	10	9	6	8	3	3	3	9
Iné (spontánne)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	2	0	1	1	1	1	1	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	1
Žiadne (spontánne)	1	0	0	2	1	1	1	0	1	1	2	0	1	0	1	4	1	0	2	0	1	0	0	0	2	1	0	1
Neviem	1	0	2	2	2	1	1	1	0	1	2	0	1	0	2	1	1	1	2	0	2	1	3	1	1	1	0	0
Odmietnutie (spontánne)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1. Najčastejšie spomínaná položka

2. Najčastejšie spomínaná položka

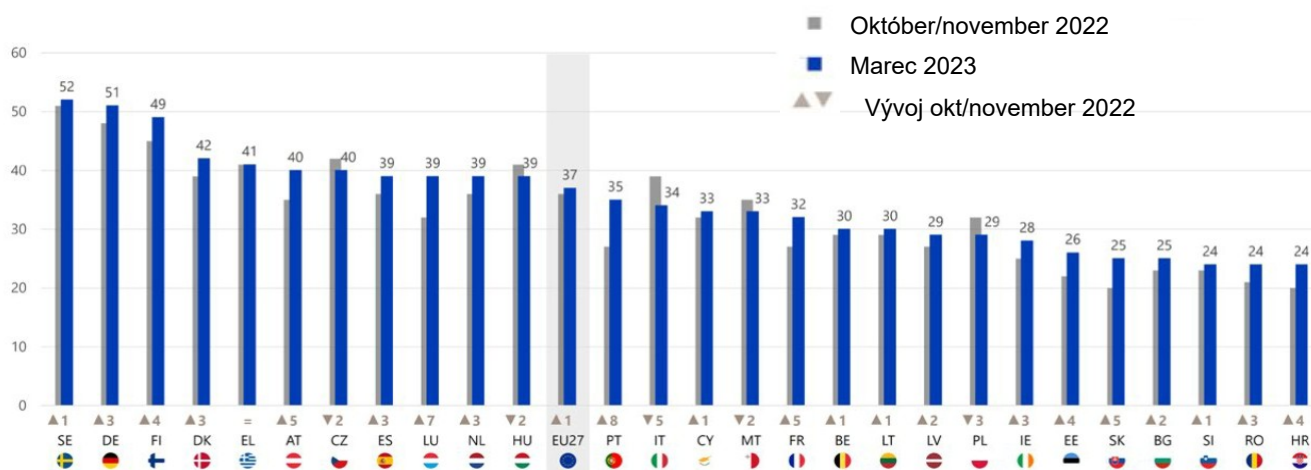
3. Najčastejšie spomínaná položka

Marec
2023

Podiel, ktorý považuje slobodu pohybu za hodnotu, ktorú by mal Európsky parlament prednostne obhajovať, je obzvlášť vysoký v Bulharsku (37 %), zatiaľ čo rešpektovanie národnej identity, kultúr a tradícií v členských štátoch EÚ sa častejšie spomína v Estónsku (36 %) ako v iných krajinách.

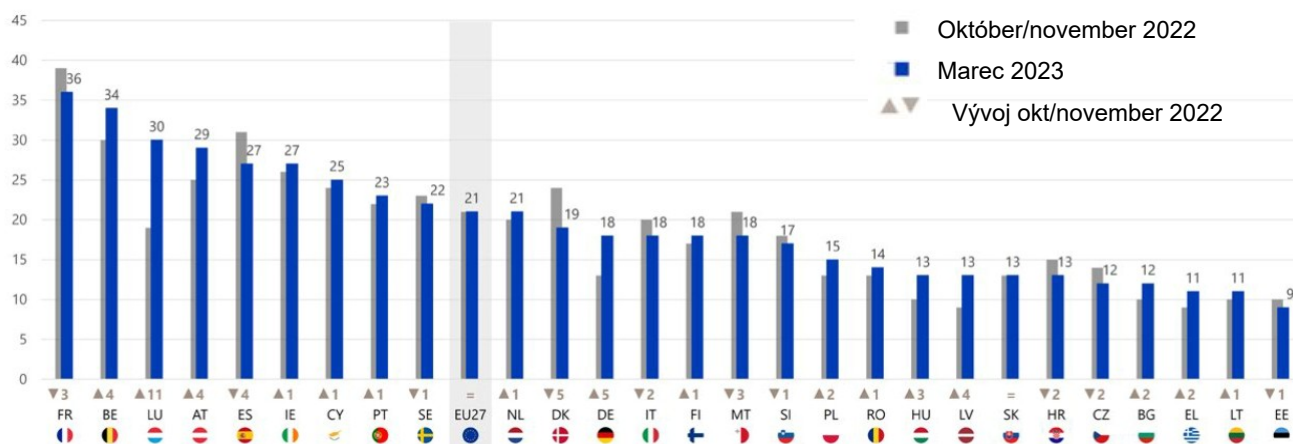
Od októbra do novembra 2022 sa demokracia stala dôležitejšou ako hodnota na obranu respondentov v 14 krajinách, najmä v Portugalsku (35 %, + 8 percentuálnych bodov), Luxembursku (39 %, + 7 percentuálnych bodov), Rakúsku (40 %, + 5 percentuálnych bodov), Francúzsku (32 %, + 5 percentuálnych bodov) a na Slovensku (25 %, + 5 percentuálnych bodov). Naopak, klesajúci podiel respondentov uvádza demokraciu v Taliansku (34 %, -5 percentuálnych bodov) a Poľsku (29 %, -3 percentuálneho bodu). Toto číslo zostalo nezmenené alebo stabilné v 17 krajinách.

QA6ab Podľa vášho názoru, ktoré z týchto hodnôt by mal Európsky parlament obhajovať ako prioritu? Po prvé? A potom? (Max. 3 ANSWERS) (% – demokracia)



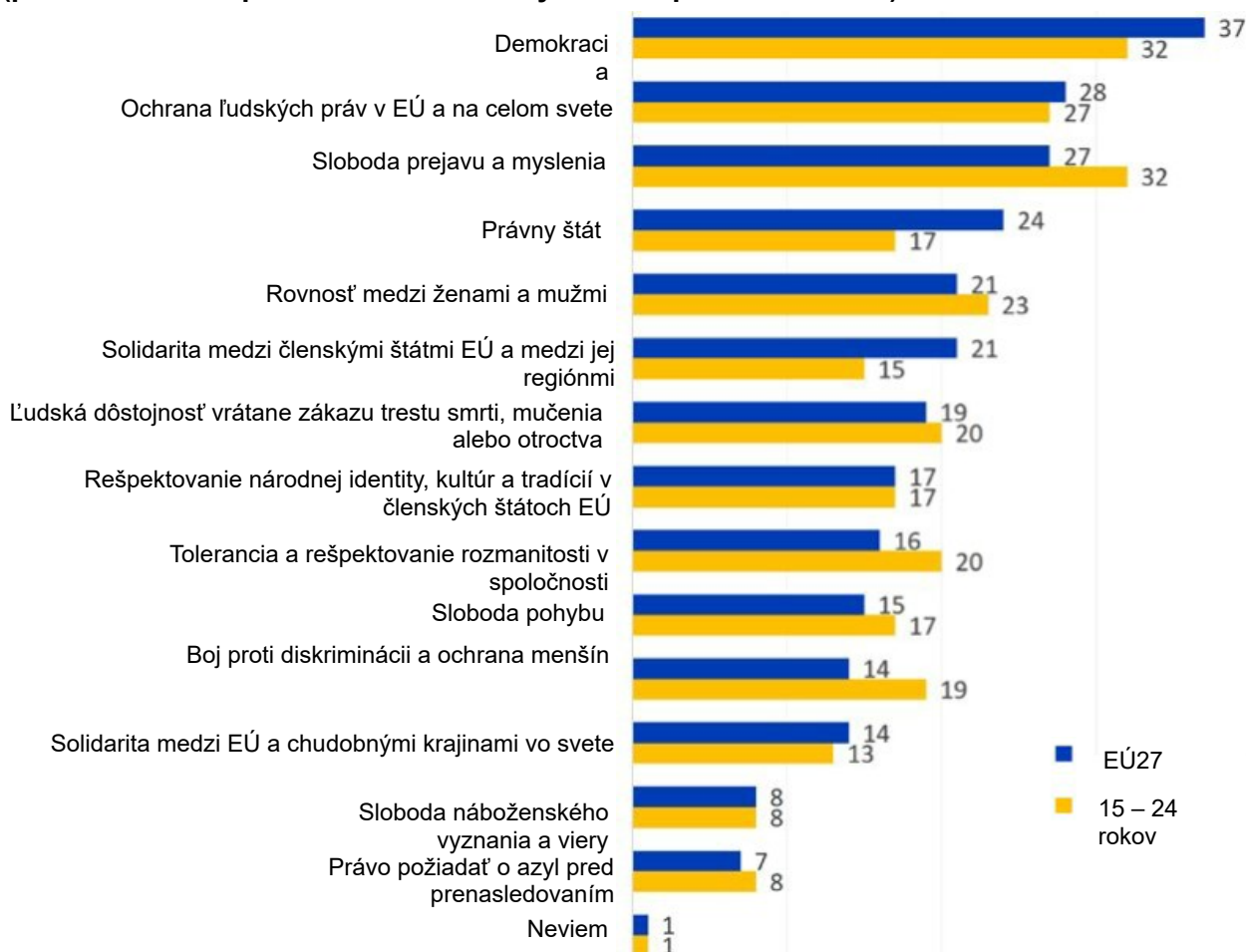
Význam rovnosti žien a mužov v šiestich krajinách vzrástol v porovnaní s októbrom a novembrom 2022. Luxembursko je zďaleka krajinou, v ktorej bol nárast najväčší (30 %, + 11 percentuálnych bodov), za ním nasleduje Nemecko (18 %, + 5 percentuálnych bodov), Belgicko (34 %, + 4 percentuálne body), Rakúsko (29 %, + 4 percentuálne body) a Lotyšsko (13 %, + 4 percentuálne body). Na opačnom konci stupnice sa rovnosť medzi ženami a mužmi menej spomína v Dánsku (19 %, -5 percentuálnych bodov), Španielsku (27 %, -4 percentuálnych bodov), na Malte (18 %, -3 percentuálnych bodov) a vo Francúzsku (36 %, -3 percentuálneho bodu). Tento podiel zostal nezmenený alebo stabilný v 17 krajinách.

QA6ab Podľa vášho názoru, ktoré z týchto hodnôt by mal Európsky parlament prednostne obhajovať? Po prvé? A potom? (Max. 3 ANSWERS) (% – Rovnosť medzi ženami a mužmi)



So zameraním na výsledky medzi najmladšími respondentmi (t. j. vo veku 15 – 24 rokov) je poradie hodnôt vo všeobecnosti v súlade s hodnotením hodnôt pozorovaným medzi všetkými respondentmi, s určitými miernymi rozdielmi. Demokracia je na vrchole zoznamu hodnôt, ktoré treba chrániť aj v rámci tejto vekovej skupiny, ale spája sa s ňou sloboda prejavu a myslenia (32 %), pričom ochrana ľudských práv v EÚ a na celom svete (27 %) je tretia. Najmladší respondenti menej než priemer spomínajú demokraciu (32 % oproti 37 %), právny štát (17 % oproti 24 %) a solidaritu medzi členskými štátmi EÚ a medzi jej regiónmi (15 % oproti 21 %). Je však pravdepodobnejšie, že si vyberú slobodu prejavu a myslenia (32 % oproti 27 %), toleranciu a rešpektovanie rozmanitosti v spoločnosti (20 % oproti 16 %) a boj proti diskriminácii a ochranu menšín (19 % oproti 14 %).

QA6ab Podľa vášho názoru, ktoré z týchto hodnôt by mal Európsky parlament prednostne obhajovať? Po prvé? A potom? (Max. 3 ANSWERS) (% – Rovnosť medzi ženami a mužmi)
(poznámka: tieto posledné slová sú chybou z kopírovania/vložit')



Sociálno-demografická analýza sa zameriava na šesť najdôležitejších hodnôt, ktoré by podľa občanov mal Európsky parlament hájiť prioritne. Muži častejšie ako ženy tvrdia, že demokracia (41 % oproti 34 %) a právny štát (28 % oproti 20 %) by sa mali uprednostniť, zatiaľ čo v prípade rovnosti medzi mužmi a ženami (16 % oproti 27 %) platí opak.

Tí, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 rokov a viac, s väčšou pravdepodobnosťou citujú ochranu ľudských práv v EÚ a na celom svete (31 %). Respondenti, ktorí ukončili svoje vzdelanie vo veku 15 rokov a menej, tvrdia, že Európsky parlament by mal uprednostniť slobodu prejavu a myslenia (21 %) a právny štát (20 %).

Respondenti, ktorí sa považujú za súčasť vyššej alebo vyššej strednej vrstvy spoločnosti, majú väčšiu pravdepodobnosť, než tí, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu, ak spomenie obranu právneho štátu (29 – 32 % oproti 22 %), zatiaľ čo v prípade rovnosti medzi ženami a mužmi platí opak (17 – 18 % oproti 24 %).

Respondenti, ktorí považujú členstvo svojej krajiny v EÚ za dobrú vec, majú väčšiu pravdepodobnosť než tí, ktorí považujú demokraciu (40 % vs. 33 %), ochranu ľudských práv v EÚ a celosvetovú solidaritu (32 % oproti 19 %) a solidaritu medzi členskými štátmi EÚ a medzi jej regiónmi (24 % oproti 13 %) za hodnoty na obranu.

Napokon respondenti, ktorí majú pozitívny obraz o Európskom parlamente, majú väčšiu pravdepodobnosť než tí, ktorí majú negatívnu predstavu, že by sa mala uprednostniť ochrana ľudských práv v EÚ a na celom svete (31 % oproti 24 %) a solidarita medzi členskými štátmi EÚ a medzi jej regiónmi (26 % oproti 16 %). Naproti tomu tí, ktorí majú negatívny obraz, s väčšou pravdepodobnosťou spomínajú slobodu prejavu a myslenia (33 % oproti 23 %).

QA6ab Podľa vášho názoru, ktoré z týchto hodnôt by mal Európsky parlament prednostne obhajovať? Po prvé? A potom?

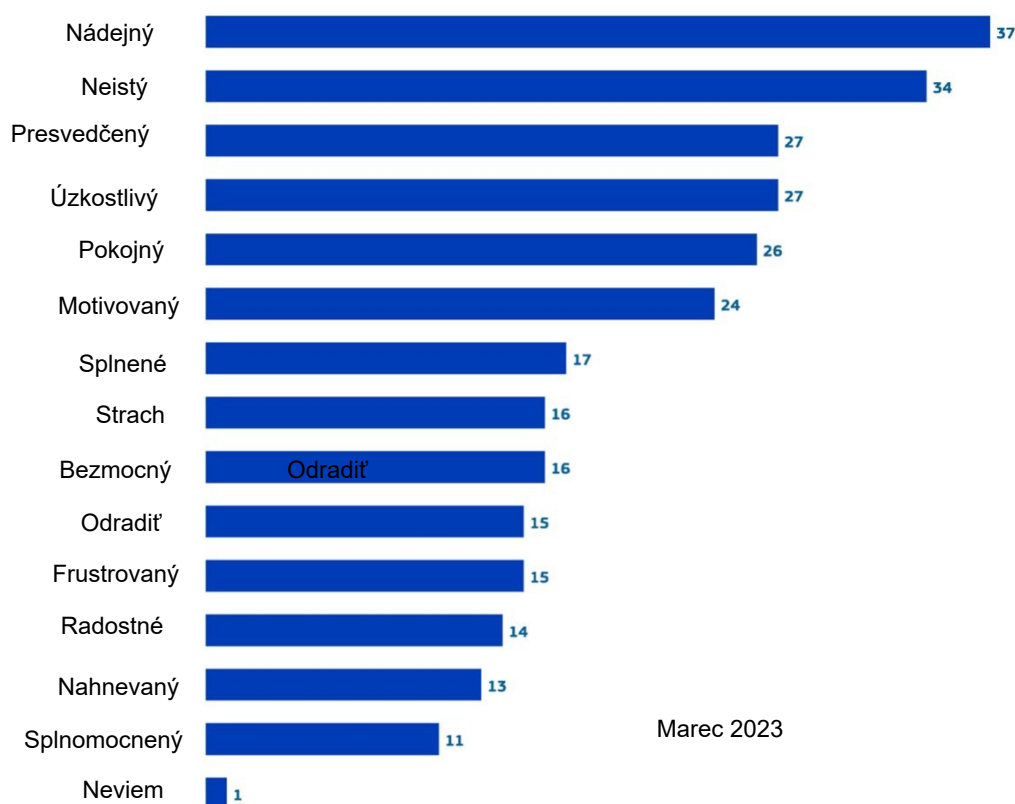
	Rovnosť medzi ženami a mužmi	Solidarita medzi členskými štátmi EÚ a medzi regiónmi	Ochrana ľudských práv v EÚ a na jej svete	Sloboda prejavu a celom myslenia	Demokracia	Právny štát
EÚ27	21	21	28	27	37	24
Pohlavie						
Muž	16	22	27	28	41	28
Žena	27	19	30	26	34	20
Vek						
15 – 24	23	15	27	32	32	17
25 – 39	22	21	30	27	37	22
40 – 54	21	21	28	28	38	25
55+	21	22	28	25	39	26
Vzdelávanie (koniec)						
15—	23	21	27	21	39	20
16 – 19	21	21	27	28	37	25
20+	20	23	31	28	38	25
Stále študuje	24	14	29	31	35	18
Zvážiť príslušnosť k						
Pracujúca trieda	24	18	25	27	35	22
Nížšia stredná trieda	20	20	28	26	40	23
Stredná trieda	21	22	30	27	37	24
Horná stredná trieda	18	23	30	29	40	29
Vyššia trieda	17	27	32	23	52	32
Obraz Európskeho parlamentu						
Pozitívne	20	26	31	23	40	26
Neutrálne	23	19	28	28	36	23
Negatívna	21	16	24	33	36	24
Stanovisko k členstvu krajiny v EÚ						
Dobrá vec	21	24	32	25	40	25
Zlá vec	21	13	19	31	33	22
Ani dobrá vec, ani zlá vec	22	17	25	30	33	22

Súčasný emocionálny stav občanov

Respondenti sa pýtali, ako najlepšie opísať svoj súčasný emocionálny stav, keď premýšľajú o živote, ktorý vedú. Medzi prvými šiestimi odpoveďami sa pozoruje kombinácia pozitívnych a negatívnych emócií, hoci mierne prevládajú pozitívne. Konkrétne, viac ako tretina hovorí, že sú nádejní (37 %), zatiaľ čo približne štvrtina alebo viac opisuje svoj emocionálny stav ako sebavedomý (27 %), pokojný (26 %) a motivovaný (24 %). Na negatívnej strane približne jedna tretina tvrdí, že sú neisté (34 %) a viac ako štvrtina cíti úzkosť (27 %).

Všetky ostatné emócie sú spomenuté menej ako pätinou: naplnené (17 %), nebojácne, bezmocné (obe 16 %), odradzované, frustrované (obe 15 %), radostné (14 %), nahnevané (13 %) a posilnené (11 %).

QA10ab Ktorou z nasledujúcich tém by sa podľa vás prednostne zaoberal Európsky parlament? Po prvé? A potom? (EÚ27) (%)

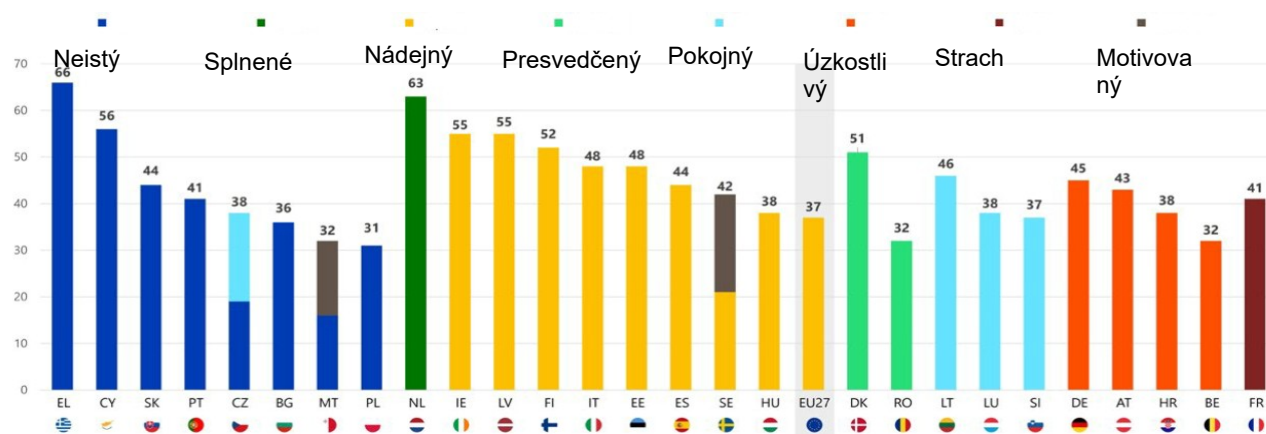


Marec 2023

V ôsmich krajinách je nádejný najcitovanejším (alebo najčastejšie citovaným) emocionálnym stavom, zatiaľ čo pocit pokoja je najvyššou odpoveďou (alebo spoločnou najvyššou odpoveďou) v ďalších štyroch krajinách. Väčšina respondentov sa cíti sebavedomá v Dánsku a Rumunsku a v Holandsku je splnená.

Spomedzi negatívnych emócií je pocit neistoty najviac spomenutý (alebo najčastejšie spomínaný) respondentmi v ôsmich krajinách, pričom väčšina respondentov sa cíti úzkostlivo v ďalších štyroch krajinách. Len vo Francúzsku je „strachná“ odpoveď, ktorú respondenti najviac citujú, aby opísali svoj emocionálny stav.

QA10ab Keď premýšľate o živote, ktorý vediete, ako by ste najlepšie opísali svoj súčasný emocionálny stav? Po prvé? A potom? (Max. 4 ANSWERS) (% – Najčastejšia odpoveď podľa krajín)



Jan 21 krajín, nádej patrí medzi tri najviac spomínané pocity respondentov pri premýšľaní o živote, ktorý vedú, s podielmi od viac ako polovice v Írsku, Lotyšsku (55 %) a Fínsku (52 %), 15 % na Cypre, 22 % v Bulharsku a 23 % v Česku.

Pocit neistoty sa nachádza v troch najlepších odpovediach v 14 krajinách, pričom respondenti v Grécku (66 %), na Cypre (56 %) a na Slovensku (44 %) sa to s najväčšou pravdepodobnosťou zmieňujú. Naopak, tento emocionálny stav je menej rozšírený v Dánsku (13 %), Holandsku (18 %) a Fínsku (21 %).

V desiatich krajinách je dôvera jednou z troch najcitovanejších odpovedí. Tento pocit je najviac rozptýlený v Dánsku (51 %), Fínsku (47 %) a Írsku (42 %), zatiaľ čo 6 % to uvádza na Cypre a v Grécku a 12 % na Slovensku.

Pocit úzkosti patrí medzi tri najlepšie v desiatich krajinách, pričom podiely sa pohybujú od 45 % v Nemecku, 43 % v Rakúsku a 42 % v Grécku, 7 % v Španielsku, 9 % v Česku a 11 % v Rumunsku.

Pokoj patrí k trom najčastejšie spomínaným emóciám respondentov, ktoré opisujú svoj emocionálny stav v 11 krajinách. Uvádzajú ju štyria z desiatich alebo viac v Litve (46 %), Lotyšsku (41 %) a Švédsku (40 %). Na opačnom konci stupnice si túto odpoveď vybralo 13 % v Grécku a 15 % v Chorvátsku a na Slovensku.

Podiely, ktoré tvrdia, že sú motivovaní, sú obzvlášť vysoké v Holandsku (45 %) a vo Švédsku (42 %). Holandsko (63 %) je tiež krajinou s najvyšším podielom respondentov, ktorí tvrdia, že sú naplnení, zatiaľ čo vo Francúzsku (41 %) sa väčšina opisuje ako strašidelná.

QA10ab Keď premýšľate o živote, ktorý vediete, ako by ste najlepšie opísali svoj súčasný emocionálny stav? Po prvé? A potom? (MAX. 4 ODPOVEDE) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Nádejný	37	28	22	23	45	40	48	55	26	44	24	31	48	15	55	33	34	38	28	40	35	30	40	30	31	34	52	42
Neistý	34	27	36	38	13	33	22	27	66	40	29	30	42	56	24	30	26	34	32	18	33	31	41	29	22	44	21	22
Dôverná osoba	27	17	24	15	51	41	24	42	6	20	21	22	26	6	30	38	35	24	30	26	36	19	31	32	30	12	47	20
Úzkostlivý	27	32	31	9	27	45	18	15	42	7	21	38	20	35	26	22	13	34	29	40	43	28	20	11	30	39	30	18
Pokojný	26	27	26	38	36	27	39	35	13	27	24	15	20	17	41	46	38	25	31	32	23	21	20	24	37	15	30	40
Motivovaný	24	30	23	21	32	22	24	31	4	25	21	30	25	5	31	32	27	29	32	45	24	17	24	25	33	16	27	42
Plnené	17	30	15	23	50	9	27	17	6	23	11	24	15	4	15	18	10	10	31	63	12	15	12	19	12	11	45	33
Strach	16	19	12	8	6	12	6	9	27	8	41	12	14	21	6	5	26	14	6	4	15	14	28	12	5	16	2	5
Bezmocný	16	12	14	20	4	13	7	6	10	7	28	18	26	23	13	9	13	18	19	3	14	16	8	21	17	21	2	7
Odradiť	15	15	25	9	2	10	5	7	28	16	17	13	21	19	5	18	6	13	13	7	11	16	21	24	6	28	2	9
Frustrovaný	15	20	9	12	12	17	16	13	57	16	11	15	11	54	16	11	7	8	20	12	20	13	11	16	4	13	19	30
Radostné	14	13	10	19	36	10	18	18	3	22	10	16	7	9	17	8	14	17	21	29	15	18	15	18	27	11	19	37
Nahnevaný	13	11	16	18	2	11	7	4	48	3	22	14	13	28	9	7	4	8	13	2	19	12	5	14	9	15	4	7
Splnomocnený	11	12	2	11	18	7	13	10	6	5	16	14	17	6	19	4	13	18	3	6	9	9	4	22	8	11	5	18
Iné (spontánne)	1	2	1	1	0	0	3	0	1	3	1	0	0	1	1	3	2	0	1	0	5	0	1	0	2	1	0	1
Nepoznať	1	0	1	2	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0

1. Najčastejšie spomínaná položka

2. Najčastejšie spomínaná položka

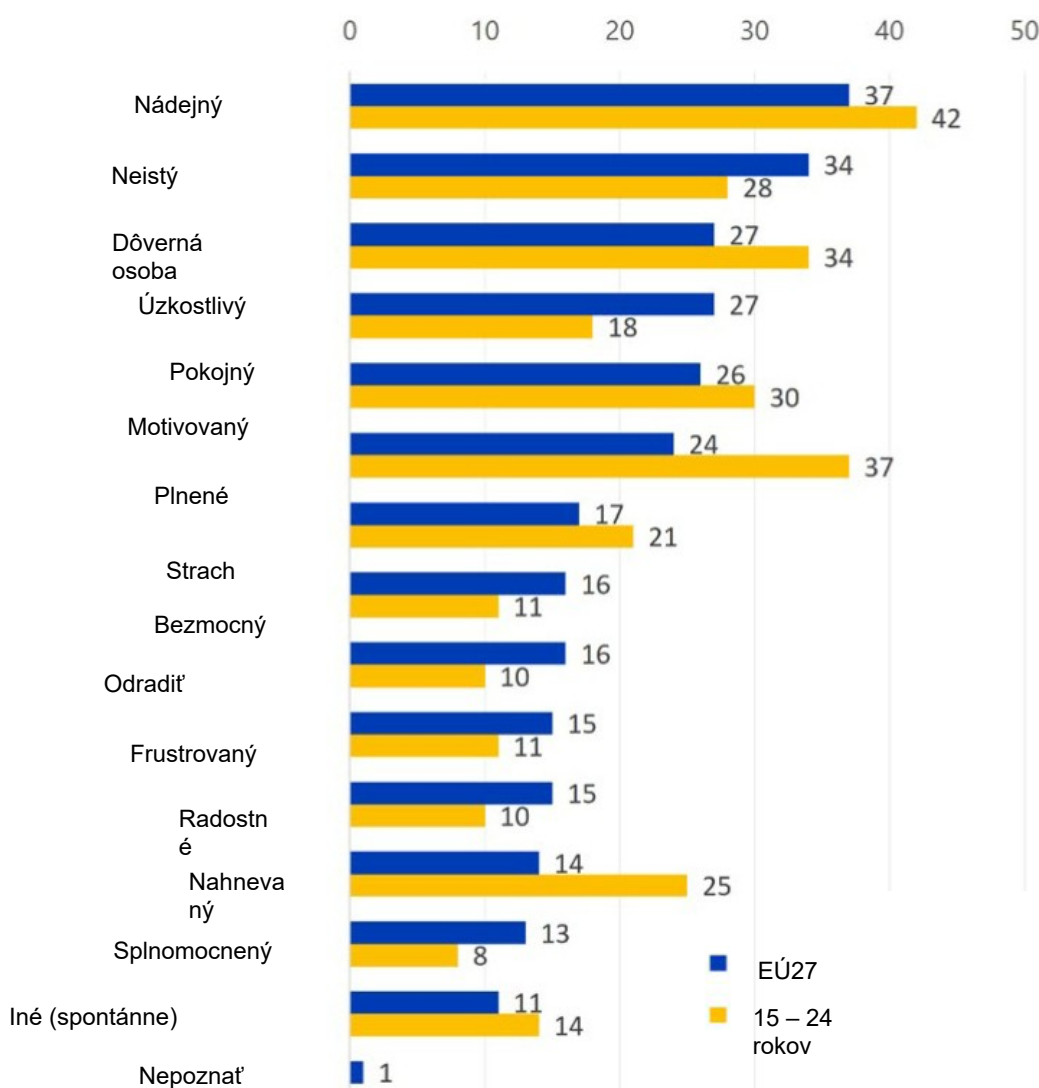
3. Najčastejšie spomínaná položka

Marec 2022

Pozitívne pocity prevládajú výraznejšie medzi najmladšími respondentmi, t. j. vo veku 15 – 24 rokov, než medzi bežnou populáciou. Hoci nádejný zoznam odpovedí vo veku od 15 do 24 rokov, ako aj medzi bežnou populáciou (42 % oproti 37 %) je motivovaný, druhý najčastejšie uvádzaný výraz najmladší, ktorý opisuje ich emocionálny stav, je motivovaný (37 % oproti 24 %), po ktorom nasleduje dôvera (34 % oproti 27 %). Okrem toho, že sa respondenti vo veku 15 – 24 rokov cítia viac nádeje, motivovaní a pokojnejší ako priemer, oveľa častejšie sa cítia radostne (25 % oproti 14 %) a o niečo viac sa cítia spokojní (30 % oproti 26 %) a uspokojení (21 % oproti 17 %).

Je však menej pravdepodobné, že si vyberú negatívne výrazy na opis ich emocionálneho stavu ako priemer. Najmä pocity úzkosti (18 % oproti 27 %), neistota (28 % oproti 34 %), bezmocnosť (10 % oproti 16 %), strach (11 % oproti 16 %), frustrácia (10 % oproti 15 %) a hnev (8 % oproti 13 %) sú menej rozšírené medzi najmladšími.

QA10ab Keď premýšľate o živote, ktorý vediete, ako by ste najlepšie opísali svoj súčasný emocionálny stav? Po prvé? A potom? (EÚ27) (%)



Pri pohľade na sociálno-demografické údaje šiestich najčastejšie spomínaných emócií sa zdá byť jasné, že muži sa cítia pokojnejší (29 % oproti 22 % žien), sebavedomí (29 % oproti 25 %) a motivovaní (26 % oproti 22 %), zatiaľ čo ženy majú väčšiu pravdepodobnosť úzkosti (30 % oproti 24 % mužov) a neisté (36 % oproti 32 %).

Respondenti, ktorí strávili viac času vo vzdelávaní, s väčšou pravdepodobnosťou spomínajú pozitívne pocity. Napríklad 29 % ľudí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov, tvrdí, že sa cítia motivovaní, v porovnaní s 13 % tých, ktorí odišli vo veku 15 rokov alebo mladšie. Opak platí pre negatívne pocity, pričom tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo mladší, s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že sú neistí (43 % oproti 29 % tých, ktorí skončili vo veku 20 a viac rokov) alebo úzkostliví (33 % oproti 25 %).

Respondenti, ktorí majú najmenšie ťažkosti s platením svojich účtov, s najväčšou pravdepodobnosťou opíšu svoj emocionálny stav pomocou pozitívnych výrazov. Napríklad 31 %, ktorí nikdy alebo takmer nikdy nemajú problémy, tvrdí, že sú presvedčení, v porovnaní s 15 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času. Títo respondenti sa tiež cítia najmenej neistí (29 % v porovnaní

so 41 – 42 % tých, ktorí majú ťažkosti aspoň z času na čas) alebo úzkostliví (25 % v porovnaní s 32 % tých, ktorí majú ťažkosti väčšinu času).

Tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, majú väčšiu pravdepodobnosť ako tí, ktorí majú negatívny obraz, že budú mať pozitívne pocity. Napríklad 47 % tých, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, cítí nádej v porovnaní s 18 % tých, ktorí majú negatívny obraz. Opak platí pre pocity neistoty (40 % tých, ktorí majú negatívny obraz oproti 28 % tých, ktorí majú pozitívny obraz) a úzkosti (34 % oproti 22 %).

Respondenti, ktorí si myslia, že veci v ich živote idú správnym smerom, s väčšou pravdepodobnosťou opíšu svoj emocionálny stav pomocou pozitívnych výrazov a menej pravdepodobne, že si vyberú negatívne výrazy. Napríklad 43 % týchto respondentov cítí nádej (v porovnaní s 23 % tých, ktorí hovoria, že veci idú nesprávnym smerom) a 30 % sa cíti neisto (v porovnaní so 41 %). To isté platí pre tých, ktorí si myslia, že veci idú správnym smerom v EÚ alebo v ich krajine.

Tí, ktorí očakávajú, že ich životné podmienky a situácia v národnom hospodárstve budú v priebehu jedného roka lepšie, budú s väčšou pravdepodobnosťou spomínať pozitívne pocity. Napríklad 36 % tých, ktorí si myslia, že veci budú lepšie pre ich životné podmienky, sa cítia motivovaných, v porovnaní so 16 % tých, ktorí si myslia, že veci budú horšie. Naopak respondenti, ktorí očakávajú zhoršenie situácie, sa s väčšou pravdepodobnosťou cítia neistí alebo úzkostliví. Napríklad 38 % tých, ktorí si myslia, že veci budú horšie pre národné hospodárstvo, má pocit neistoty, v porovnaní s 25 % tých, ktorí si myslia, že veci budú lepšie.

Podobne respondenti, ktorí sú spokojní s opatreniami EÚ alebo vnútroštátnymi opatreniami na riešenie rastúcich životných nákladov, majú väčšiu pravdepodobnosť, že budú mať pozitívne pocity, zatiaľ čo opak je pravdou, pokiaľ ide o negatívne pocity. Napríklad 36 % tých, ktorí sú spokojní s opatreniami EÚ, je presvedčených (v porovnaní s 22 % tých, ktorí nie sú spokojní), zatiaľ čo 39 % tých, ktorí nie sú spokojní, sa cíti neisto (v porovnaní s 25 % tých, ktorí sú spokojní).

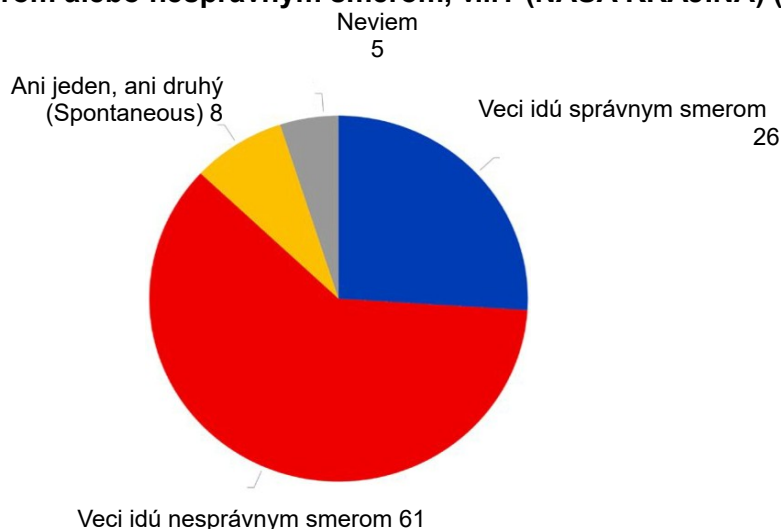
QA10ab Keď premýšľate o živote, ktorý vediete, ako by ste najlepšie opísali svoj súčasný emocionálny stav? Po prvé? A potom? (% – EÚ27)

	Nádejný	Presvedčený	Neistý	Pokojný	Úzkostlivý	Motivovaný
EÚ27	36	26	34	26	26	24
Pohlavie						
Muž	37	29	32	29	24	26
Žena	36	25	36	22	30	22
Vek						
15 – 24	42	34	28	30	18	37
25 – 39	37	26	33	25	24	29
40 – 54	36	27	34	24	26	25
55+	35	25	36	26	31	16
Vzdelávanie (koniec)						
15—	34	19	43	22	33	13
16 – 19	35	26	36	24	28	20
20+	38	29	29	28	25	29
Stále študuje	44	36	28	31	20	37
Ťažkosti s platením účtov						
Väčšinu času	26	15	42	15	32	16
Čas od času	33	21	41	20	28	19
Takmer nikdy/nikdy	39	31	29	29	25	27
Imidž EÚ						
Pozitívne	47	36	28	30	22	31
Neutrálne	33	23	38	25	28	20
Negatívna	18	13	40	17	34	15
Veci v tvojom živote idú do						
Správny smer	43	33	30	29	24	29
Nesprávny smer	23	14	41	17	32	13
Ani	33	20	44	22	33	18
Očakávaná situácia národného hospodárstva						
Lepšie	46	36	25	29	21	33
Horsie	31	22	38	23	30	21
Rovnaký	42	32	31	29	24	27
Očakávaná situácia životných podmienok						
Lepšie	44	33	25	26	19	36
Horsie	27	18	41	20	33	16
Rovnaký	43	33	30	30	23	28
Spokojnosť s vnútroštátnymi opatreniami prijatými na riešenie životných nákladov						
Spokojný	43	36	27	30	25	28
Nespokojný	34	22	38	23	28	22
Spokojnosť s opatreniami EÚ prijatými na riešenie životných nákladov						
Spokojný	45	36	25	30	23	30
Nespokojný	32	22	39	22	29	21

Ako sa veci vyvíjajú v EÚ a v členských štátoch

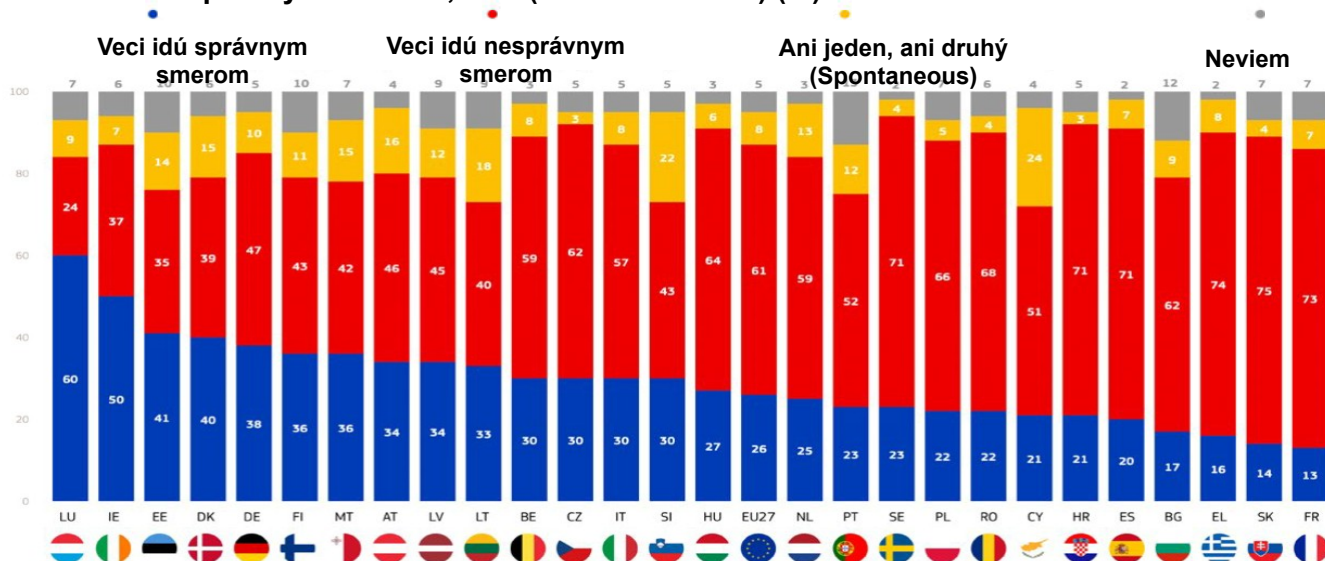
Približne štvrtina respondentov (26 %, + 2 percentuálne body od októbra – novembra 2022) vidí veci v ich vlastnej krajine správnym smerom, zatiaľ čo jasná väčšina (61 %, –1 percentuálnych bodov) má pocit, že veci idú nesprávnym smerom. Po výraznom poklese pozitívnych pocitov týkajúcich sa smerovania ich krajiny medzi aprílom a májom a októbrom a novembrom 2022 zostali výsledky v súčasnom prieskume vo všeobecnosti stabilné.

D73.1 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? (NAŠA KRAJINA) (% – EÚ27)



Pokiaľ ide o to, ako sa veci vyvíjajú v ich vlastnej krajine, väčšina v štyroch členských štátoch si myslí, že veci idú správnym smerom: Luxembursko (60 %), Írsko (50 %), Estónsko (41 %) a Dánsko (40 %). Vo zvyšných 23 členských štátoch väčšina vidí veci nesprávnym smerom, pričom tento názor je obzvlášť rozšírený na Slovensku (75 %), Grécku (74 %) a vo Francúzsku (73 %).

D73.1 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? (NAŠA KRAJINA) (%)



Respondenti v desiatich členských štátoch majú väčšiu pravdepodobnosť ako v októbri a novembri 2022, pokiaľ ide o smerovanie ich krajiny. Platí to najmä pre Estónsko (41 %, + 12 percentuálnych bodov), Dánsko (40 %, + 11 percentuálnych bodov) a Nemecko (38 %, + 9 percentuálnych bodov). Napriek tomu je v súčasnosti menej pravdepodobné, že si respondenti myslia, že ich krajina ide správnym smerom v ďalších desiatich členských štátoch, pričom Malta (36 %, – 29 percentuálnych bodov) vykazuje mimoriadne veľký pokles v tomto pomere, za ktorou nasleduje Portugalsko (23 %, -7 percentuálnych bodov) a Luxembursko (60 %, -5 percentuálnych bodov). Tento podiel respondentov zostal stabilný alebo nezmenený v siedmich krajinách.

D73.1 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? (NAŠA KRAJINA) (%)



		EU27	EE	DK	DE	FI	BE	IT	CY	LT	IE	PL	BG	ES	HU	NL	HR	CZ	RO	LV	AT	SE	EL	FR	SI	SK	LU	PT	MT
Veci idú správnym smerom	Marec 2023	26	41	40	38	36	30	30	21	33	50	22	17	20	27	25	21	30	22	34	34	23	16	13	30	14	60	23	36
	Δ	▲2	▲12	▲11	▲9	▲9	▲6	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲2	▲2	▲1	▲1	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼4	▼5	▼7	▼29
Veci idú nesprávnym smerom	október/november 2022	61	35	39	47	43	59	57	51	40	37	66	62	71	64	59	71	62	68	45	46	71	74	73	43	75	24	52	42
	Δ	▼1	▼11	▼9	▼6	▼16	▼6	▼5	▼13	▼10	▲1	▼4	▼3	▼1	▼4	▼6	=	▲1	=	▲4	▲3	▲8	▲6	▲3	▲4	▲3	▲5	▲9	▲29
Ani jeden, ani druhý (Spontaneous)	Marec 2023	8	14	15	10	11	8	8	24	18	7	5	9	7	6	13	3	3	4	12	16	4	8	7	22	4	9	12	15
	Δ	=	▲2	▼3	▼2	▲4	▲2	▲3	▲8	▲2	▼2	▲1	▲1	=	▲2	▲3	=	▼1	▲1	▼1	=	▼3	▼1	=	▲2	=	▼3	▲1	▼3
Neviem	október/november 2022	5	10	6	5	10	3	5	4	9	6	7	12	2	3	3	5	5	6	9	4	2	2	7	5	7	7	13	7
	Δ	▼1	▼3	▲1	▼1	▲3	▼2	▼3	=	▲3	▼3	=	=	▼1	▲1	▲2	=	▲2	▲1	=	=	▼2	▼1	▲1	▼2	▲1	▲3	▼3	▲3
	Marec 2023																												
	Δ																												
	október/november 2022																												
	Marec 2023																												
	Δ																												
	október/november 2022																												

Bližší pohľad na sociálno-demografické členenie potvrdzuje, že väčšina vo všetkých kategóriách vidí svoju vlastnú krajinu nesprávnym smerom.

Hoci sú zistenia podobné vo všetkých vekových skupinách, existuje mierny rozdiel, pokiaľ ide o úroveň vzdelania respondentov, pričom u tých, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo viac, je väčšia pravdepodobnosť, že si myslia, že ich krajina ide správnym smerom v porovnaní s tými, ktorí odišli vo veku 19 rokov alebo mladšie (29 % oproti 24 %).

Manažéri (35 %) sú s najväčšou pravdepodobnosťou pozitívni, pokiaľ ide o smerovanie ich krajiny, najmä v porovnaní s nezamestnanými (16 %) a osobami v domácnosti (18 %).

Tí, ktorí sú v lepších finančných podmienkach, sú tiež pravdepodobne pozitívni. Najmä respondenti, ktorí len zriedka alebo nikdy nemajú ťažkosti s platením svojich účtov (31 %), majú väčšiu pravdepodobnosť, ako tí, ktorí majú ťažkosti väčšinu času (13 %) si myslia, že ich krajina ide správnym smerom.

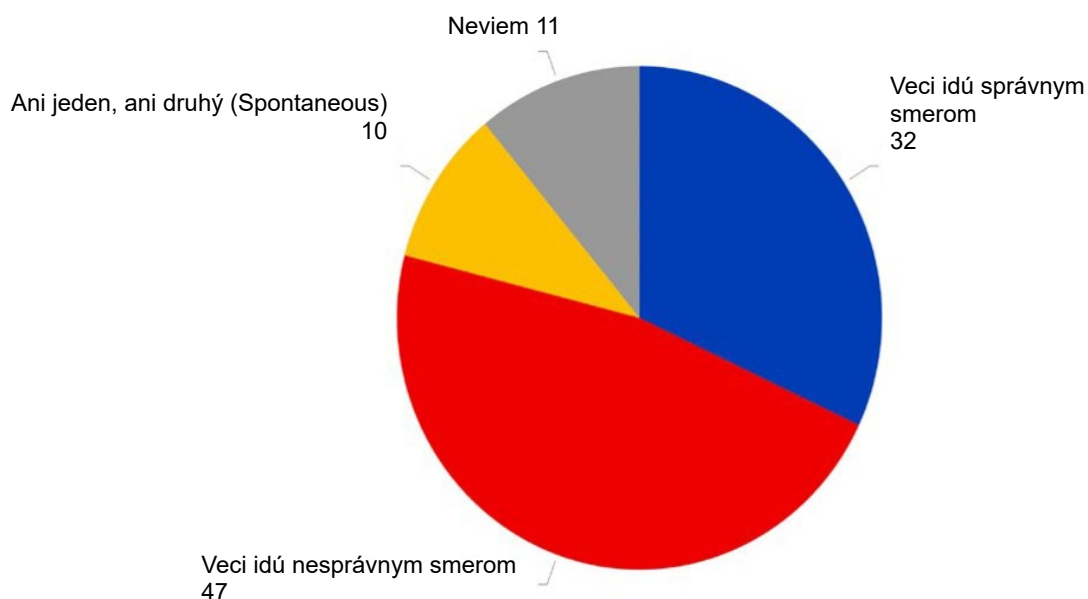
Respondenti, ktorí sú spokojní s demokraciou vo svojej vlastnej krajine (42 % oproti 6 % tých, ktorí nie sú spokojní), tí, ktorí súhlasia s ich hlasom vo svojej krajine (37 % oproti 11 % tých, ktorí nesúhlasia) a tí, ktorí hlasovali v posledných celoštátnych voľbách (28 % vs. 19 % tých, ktorí nehlasovali) si myslia, že veci idú správnym smerom. Platí to aj pre tých, ktorí očakávajú zlepšenie situácie ich národného hospodárstva (53 % oproti 14 % tých, ktorí si myslia, že to bude horšie).

D73.1 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? (NAŠA KRAJINA) (% – EÚ27)

	Veci idú správnym smerom	Veci idú nesprávnym smerom	Neviem
EÚ27	26	61	5
Pohlavie			
Muž	28	59	5
Žena	24	61	6
Vek			
15 – 24	28	54	9
25 – 39	26	62	4
40 – 54	25	64	4
55+	26	59	6
Vzdelávanie (koniec)			
15—	24	61	8
16 – 19	24	64	4
20+	29	58	4
Stále študuje	31	50	10
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	28	60	4
Manažéri	35	52	4
Ostatné biele obojky	27	62	4
Manuálni pracovníci	20	68	4
Osoby v dome	18	69	6
Nezamestnaný	16	72	5
Dôchodca	27	57	7
Študenti	31	50	10
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	13	76	4
Čas od času	20	69	5
Takmer nikdy/nikdy	31	54	6
Môj hlas sa počíta (naša krajina)			
Súhlasiť	37	49	5
Nesúhlasiť	11	79	4
Spokojnosť s demokraciou v krajine			
Spokojný	42	42	6
Nespokojný	6	86	3
Očakávaná situácia národného hospodárstva			
Lepšie	53	35	4
Horsie	14	76	4
Rovnaký	35	49	6
Hlasovanie v posledných celoštátnych voľbách			
Áno	28	59	5
Nie	19	66	6

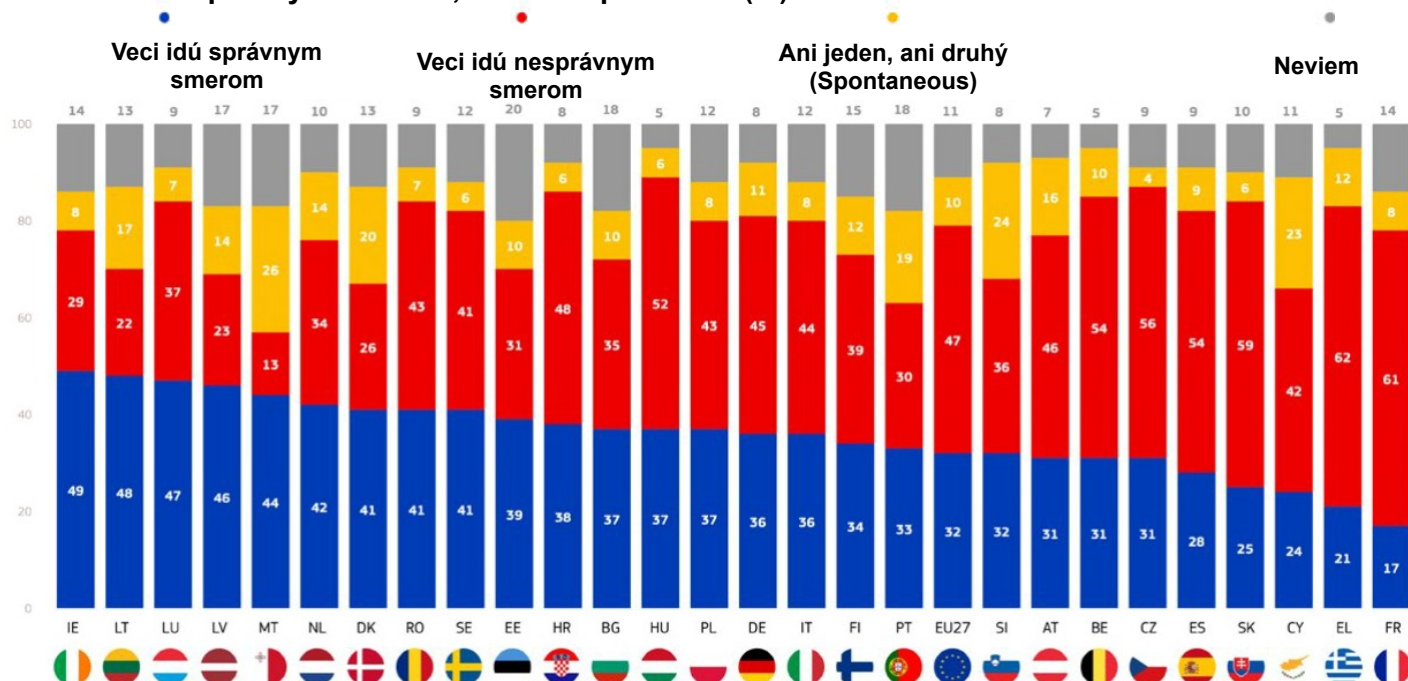
Občania EÚ majú tendenciu byť o niečo pozitívnejší, pokiaľ ide o smerovanie Európskej únie. Podiel respondentov, ktorí vidia veci správnym smerom v EÚ, zostáva stabilný, pričom len takmer jedna tretina respondentov (32 %, + 1 percentuálny bod od októbra do novembra 2022) po výraznom poklese od apríla do mája 2022. Naopak, podiel respondentov, ktorí majú pocit, že veci v EÚ idú nesprávnym smerom, klesol o štyri percentuálne body na 47 %.

D73.2 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? Európska únia (% – EÚ27)



V deviatich krajinách si väčšina myslí, že veci sa v EÚ uberajú správnym smerom. Tento názor je najrozšírenejší v Írsku (49 %), Litve (48 %) a Luxembursku (47 %). Názory sú vo Švédsku rozdelené (41 % „správny smer“ v porovnaní so 41 % „nesprávny smer“). Vo zvyšných 17 krajinách sú respondenti, ktorí si myslia, že veci idú nesprávnym smerom, väčšinou. Týka sa to najmä Grécka (62 %), Francúzska (61 %) a Slovenska (59 %).

D73.2 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? Európska únia (%)



V 14 krajinách sa pozitívne postoje k smerovaniu, ktorým EÚ smeruje, stali rozšírenejšími než v októbri a novembri 2022. Najväčší nárast v pomere, ktorý si myslí, že veci idú správnym smerom, možno vidieť v Dánsku (41 %, + 10 percentuálnych bodov), Estónsku (39 %, + 10 percentuálnych bodov) a Fínsku (34 %, + 9 percentuálnych bodov). Tento podiel respondentov klesol v šiestich krajinách a, ako to bolo v prípade situácie na vnútroštátnej úrovni, Malta (44 %, – 21 percentuálnych bodov) zaznamenala najväčší pokles. Tento podiel zostal vo veľkej miere stabilný vo zvyšných siedmich krajinách.

D73.2 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? Európska únia (%)

		 EU27	 DK	 EE	 FI	 HR	 LT	 BE	 SE	 DE	 IT	 CY	 NL	 HU	 ES	 RO	 BG	 IE	 LV	 LU	 SK	 PT	 SI	 EL	 PL	 CZ	 AT	 FR	 MT
Veci idú správnym smerom	Marec 2023	32	41	39	34	38	48	31	41	36	36	24	42	37	28	41	37	49	46	47	25	33	32	21	37	31	31	17	44
	Δ	▲1	▲10	▲10	▲9	▲8	▲8	▲6	▲6	▲5	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲3	▲1	▲1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼5	▼5	▼6	▼21
	október/november 2022	47	26	31	39	48	22	54	41	45	44	42	34	52	54	43	35	29	23	37	59	30	36	62	43	56	46	61	13
Veci idú nesprávnym smerom	Marec 2023	10	20	10	12	6	17	10	6	11	8	23	14	6	9	7	10	8	14	7	6	19	24	12	8	4	16	8	26
	Δ	▲1	▼1	▼1	▲5	=	▼2	▲4	▼4	▼2	▲3	▲4	▲1	▲1	=	▲3	▲2	▼1	▲4	▼8	=	▲7	▲3	▲2	▲1	▼1	▲2	▲2	▲12
	október/november 2022	11	13	20	15	8	13	5	12	8	12	11	10	5	9	9	18	14	17	9	10	18	8	5	12	9	7	14	17
Ani jeden, ani druhý (Spontaneous)	Marec 2023	▲2	▲5	▼3	▲2	▼1	▲2	▼2	=	=	▲3	▲5	▲4	▲1	▲3	▲1	=	▲2	=	▲4	▼3	=	▼2	▲1	▲1	▲5	▲2	▲2	▲5
	Δ																												
	október/november 2022																												
Neviem	Marec 2023																												
	Δ																												
	október/november 2022																												

Sociálno-demografické vzorce v názoroch týkajúcich sa smerovania na úrovni EÚ sú vo všeobecnosti podobné tým, ktoré sa pozorovali v minulosti vo vzťahu k vnútroštátnej úrovni. Tentokrát je možné pozorovať jasnejšiu odlišnosť názorov medzi vekovými skupinami: Čím sú respondenti mladší, tým je pravdepodobnejšie, že si myslia, že veci idú správnym smerom v EÚ (37 % osôb vo veku 15 – 24 rokov v porovnaní s 29 % osôb vo veku 55 rokov a viac).

Úroveň vzdelania respondentov má vplyv aj na postoje, pričom tí, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov, častejšie hovoria, že veci idú správnym smerom ako tí, ktorí odišli vo veku 19 rokov alebo mladšie (39 % oproti 22 – 29 %).

Manažéri (46 %) s najväčšou pravdepodobnosťou hovoria, že veci idú správnym smerom v EÚ, najmä v porovnaní s nezamestnanými (22 %) alebo osobami v domácnosti (23 %). Dôležité sú aj finančné podmienky, pričom respondenti, ktorí majú zriedka alebo nikdy ťažkosti s platením svojich účtov, sú pravdepodobnejší, že budú pozitívni, pokiaľ ide o smerovanie vecí (38 % oproti 15 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času).

Tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, častejšie než tí, ktorí majú negatívny obraz, si myslia, že veci idú správnym smerom (53 % oproti 6 %). Podobne tí, ktorí súhlasia s tým, že ich hlas má v EÚ váhu (50 % oproti 17 % tých, ktorí nesúhlasia), tí, ktorí sú spokojní s demokraciou v EÚ (51 % v porovnaní s 11 % tých, ktorí nie sú spokojní) a tí, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách (39 % oproti 23 % tých, ktorí nehlasovali), majú väčšiu pravdepodobnosť, že sa veci uberajú správnym smerom. Okrem toho tí, ktorí sledujú európsku politiku, majú väčšiu pravdepodobnosť, že sa s týmto názorom stotožnia v porovnaní s tými, ktorí ju nesledujú (40 % oproti 23 %).

Napokon, postoje k situácii na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ súvisia. Tri štvrtiny tých, ktorí si myslia, že veci idú správnym smerom v ich vlastnej krajine, si tiež myslia, že v EÚ sa veci darí dobre, zatiaľ čo 70 % tých, ktorí si myslia, že veci idú nesprávnym smerom na vnútroštátnej úrovni, tiež cíti negatívne, pokiaľ ide o smerovanie vecí v EÚ.

D73.2 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? Európska únia (% – EÚ27)

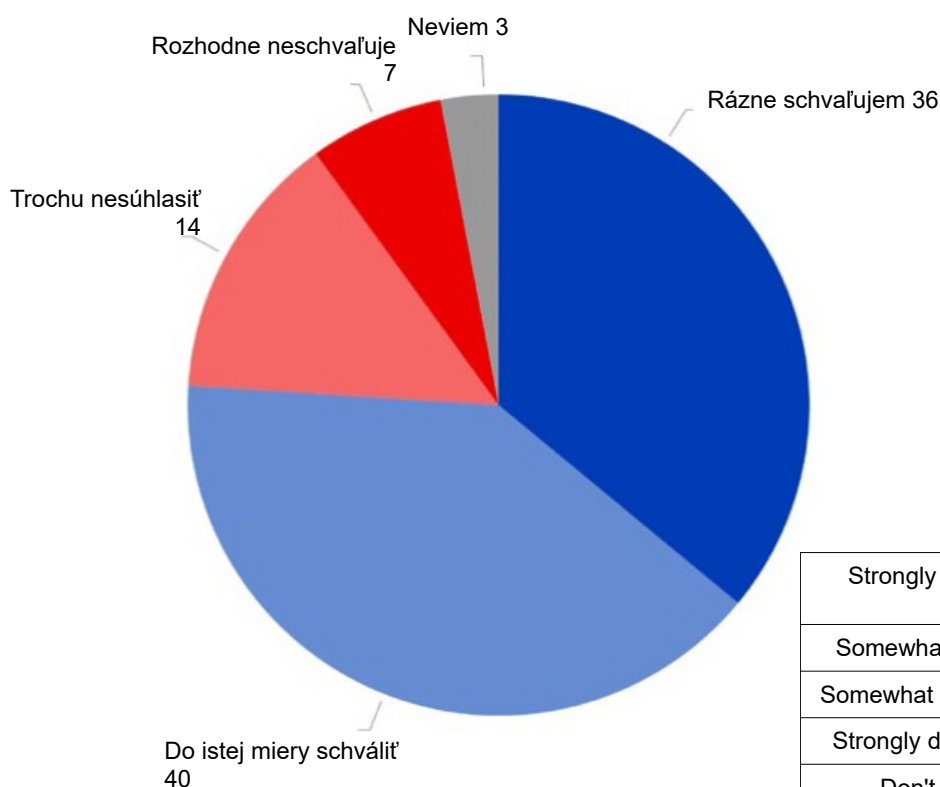
	Veci idú správnym smerom	Veci idú nesprávnym smerom	Neviem
EÚ27	32	47	11
Pohlavie			
Muž	34	48	9
Žena	31	47	12
Vek			
15 – 24	37	38	15
25 – 39	36	46	9
40 – 54	32	51	8
55+	29	49	12
Vzdelávanie (koniec)			
—15	22	52	16
16 – 19	29	53	9
20+	39	43	8
Stále študuje	39	34	16
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	34	47	8
Manažéri	46	39	6
Ostatné biele obojky	37	48	8
Manuálni pracovníci	27	55	8
Osoby v dome	23	53	14
Nezamestnaný	22	56	13
Dôchodca	28	48	13
Študenti	39	34	16
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	15	65	9
Čas od času	26	57	9
Takmer nikdy/nikdy	38	41	11
Obraz EÚ			
Pozitívne	53	27	10
Neutrálne	20	56	13
Negatívne	6	85	4
Veci v krajine sa dejú v...			
Správny smer	75	16	5
Nesprávny smer	18	70	7
Ani	14	7	6
Môj hlas má v EÚ váhu			
Súhlasiť	50	32	8
Nesúhlasiť	17	64	10
Spokojnosť s demokraciou v EÚ			
Spokojný	51	29	10
Nespokojný	11	74	6
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu			
Áno	39	42	8
Nie	23	56	13
Sledovať európsku politiku			
Nasledovať	40	43	7
Nesledovať	23	53	15

1.1. Ruská agresia voči Ukrajine

Súhlas Európskej únie s podporou Ukrajiny zostáva silný rok po začatí vojny zo strany Ruska. Viac ako tri štvrtiny schvaľujú podporu EÚ pre Ukrajinu, čo je stabilný vývoj v porovnaní s októbrom a novembrom 2022 (76 %, + 2 percentuálne body). 36 % „silne schvaľuje“ podporu EÚ – zvýšenie o tri percentuálne body. Približne jedna pätina (21 %, –2 percentuálnych bodov) nesúhlasí s podporou EÚ pre Ukrajinu vrátane 7 % (bez zmeny), ktorí „výrazne nesúhlasia“.

Tieto zistenia sú v súlade s údajmi zo štandardného prieskumu Eurobarometra Európskej komisie, ktorý sa uskutočnil v januári až februári 2023 a z ktorých vyplýva, že veľká väčšina občanov EÚ (v pomere od 65 % do 91 %) súhlasí so súborom opatrení, ktoré EÚ prijala v reakcii na inváziu Ruska na Ukrajinu¹⁸.

Vo všeobecnosti schvaľujete alebo nesúhlasíte s podporou Európskej únie pre Ukrajinu po ruskej invázii na Ukrajinu? (EÚ27) (%)

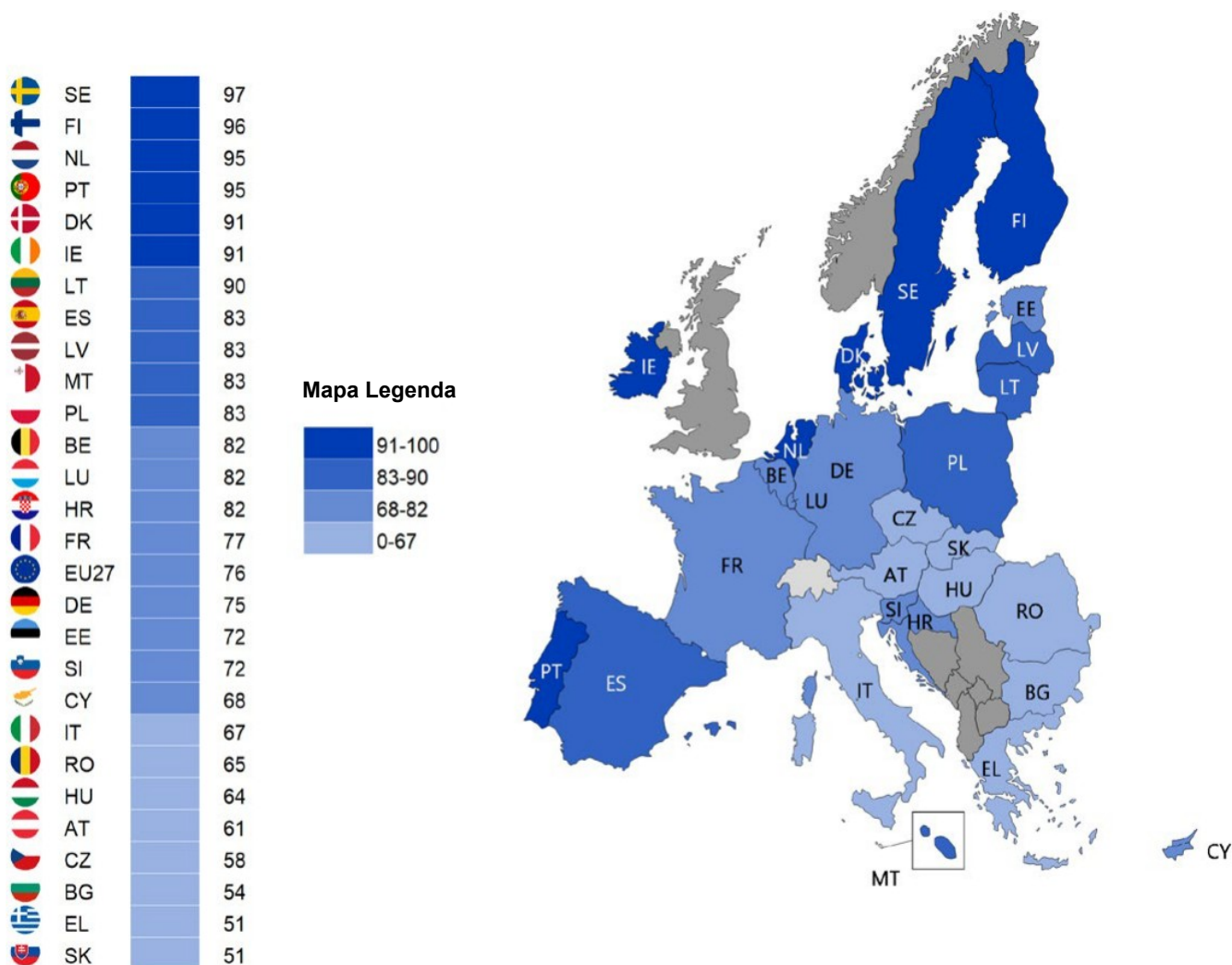


Strongly approve	+3
Somewhat approve	-1
Somewhat disapprove	-2
Strongly disapprove	0
Don't know	0

Vo všetkých krajinách absolútna väčšina schvaľuje podporu EÚ Ukrajine po invázii Ruska. Tento podiel je najvyšší vo Švédsku (97 %), Fínsku (96 %), Holandsku a Portugalsku (v oboch prípadoch 95 %). Respondenti na Slovensku, Grécku (51 %) a Bulharsku (54 %) majú najnižšiu pravdepodobnosť, že ich schvália. Grécko (46 %), Slovensko (44 %) a Bulharsko (39 %) sú tiež krajinami, v ktorých je miera nesúhlasu najvyššia, spolu s Českom (39 %). Rovnako ako v predchádzajúcom prieskume je nesúhlas s podporou Ukrajiny zo strany EÚ rozšírenejší v juhovýchodných oblastiach Európy.

¹⁸ Európska komisia, štandardný prieskum Eurobarometra 98 – zima 2022 – 2023 (EB 98.2), k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

Vo všeobecnosti schvaľujete alebo nesúhlasíte s podporou Európskej únie pre Ukrajinu po ruskej invázii na Ukrajinu? „Schválenie“ spolu (%)



Úroveň schválenia podpory EÚ Ukrajine sa od poslednej otázky v októbri a novembri 2022 zvýšila v 14 krajinách. Najväčší nárast predstavuje najmä Cyprus (68 %, + 15 percentuálnych bodov), za ktorým nasleduje Belgicko a Chorvátsko (obe 82 %, + 7 percentuálnych bodov). Úroveň schválenia sa však znížila v Česku (58 %, —10 percentuálnych bodov) a Estónsku (72 %, —4 percentuálneho bodu). Toto číslo zostalo vo Švédsku stabilné alebo nezmenené.

Vo všeobecnosti schvaľujete alebo nesúhlasíte s podporou Európskej únie pre Ukrajinu po ruskej invázii na Ukrajinu? (%)

	Dôrazne schváliť		Do istej miery schváliť		Trochu nesúhlasíte		Rozhodne neschvaľuje		Neviem		„Schválenie“ spolu		Spolu „Neschváliť“	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022
EÚ27	36	3	40	-1	14	-2	7	0	3	0	76	2	21	-2
BYĽ	33	7	49	0	12	-4	5	-3	1	0	82	7	17	-7
BG	16	2	38	4	22	-7	17	2	7	-1	54	6	39	-5
CZ	28	-8	30	-2	24	6	15	3	3	1	58	-10	39	9
DK	61	0	30	-1	4	-1	3	1	2	1	91	-1	7	0
DE	42	6	33	-4	15	-1	7	-1	3	0	75	2	22	-2
EE	40	0	32	-4	15	3	6	-1	7	2	72	-4	21	2
IE	57	7	34	-5	5	-1	3	1	1	-2	91	2	8	0
EL	14	1	37	2	26	0	20	-2	3	-1	51	3	46	-2
ES	32	-4	51	7	10	-2	4	0	3	-1	83	3	14	-2
FR	38	2	39	-3	11	2	6	-1	6	0	77	-1	17	1
HR	38	11	44	-4	12	-5	5	-2	1	0	82	7	17	-7
IT	15	3	52	1	23	-3	8	-1	2	0	67	4	31	-4
CY	19	2	49	13	17	-5	12	-8	3	-2	68	15	29	-13
LV	49	-10	34	13	9	2	4	-4	4	-1	83	3	13	-2
LT	63	4	27	-1	5	-1	4	-1	1	-1	90	3	9	-2
LU	43	11	39	-8	12	0	5	1	1	-4	82	3	17	1
HU	17	3	47	2	21	-5	13	1	2	-1	64	5	34	-4
MT	53	-8	30	6	8	1	7	2	2	-1	83	-2	15	3
NL	69	3	26	-1	3	0	2	-1	0	-1	95	2	5	-1
PRI	26	1	35	0	19	-1	16	-1	4	1	61	1	35	-2
PL	37	2	46	-4	14	3	2	0	1	-1	83	-2	16	3
PT	65	17	30	-14	3	0	1	-1	1	-2	95	3	4	-1
RO	13	-2	52	7	25	-4	8	0	2	-1	65	5	33	-4
SI	36	9	36	-6	17	-2	9	-1	2	0	72	3	26	-3
SK	15	2	36	0	28	1	16	-3	5	0	51	2	44	-2
FI	80	-3	16	4	2	-1	2	0	0	0	96	1	4	-1
SE	85	4	12	-4	1	-1	1	0	1	1	97	0	2	-1

Je pravdepodobnejšie, že viac vzdelaných respondentov schváli podporu Ukrajiny zo strany EÚ po ruskej invázii (81 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 alebo viac rokov, v porovnaní so 72 – 73 % tých, ktorí odišli skôr). Úroveň schválenia je vyššia aj u tých, ktorí sa nachádzajú v lepšej sociálno-ekonomickej situácii. Platí to najmä pre manažérov (83 % oproti 68 % osôb v domácnosti), tých, ktorí nikdy alebo takmer nikdy nemajú problémy platiť svoje účty (82 % oproti 62 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času) a tých, ktorí sa považujú za patriace do vyššej alebo vyššej strednej vrstvy (86 – 94 % oproti 72 % tých, ktorí sa považujú za pracujúcu alebo nižšiu strednú triedu).

Schválenie podpory EÚ Ukrajine je takisto vyššie medzi tými, ktorých imidž EÚ je pozitívny (91 % oproti 46 % tých, ktorých imidž EÚ je negatívny).

Respondenti, ktorí očakávajú zlepšenie ich životných podmienok a situácie ich národného hospodárstva za jeden rok, s väčšou pravdepodobnosťou schvália podporu EÚ pre Ukrajinu (80 – 83 % v porovnaní so 67 – 71 % tých, ktorí očakávajú, že sa zhoršia). Podobne tí, ktorí sú spokojní s opatreniami EÚ a členských štátov prijatými na riešenie rastúcich životných nákladov, majú väčší sklon schváliť túto podporu (88 – 89 % v porovnaní s 68 – 70 % tých, ktorí nie sú spokojní).

Vo všeobecnosti schvaľujete alebo nesúhlasíte s podporou Európskej únie pre Ukrajinu po ruskej invázii na Ukrajinu? (%)

	„Schválenie“ spolu	Spolu „Neschváliť“
EÚ27	76	21
Pohlavie		
Muž	76	22
Žena	76	21
Vek		
15 – 24	79	18
25 – 39	75	23
40 – 54	74	23
55+	77	20
Vzdelávanie (koniec)		
—15	72	24
16 – 19	73	25
20+	81	16
Stále študuje	81	15
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	78	20
Manažéri	83	15
Ostatné biele obojky	79	19
Manuálni pracovníci	70	28
Osoby v dome	68	29
Nezamestnaný	70	27
Dôchodca	77	20
Študenti	81	15
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	62	34
Čas od času	69	28
Takmer nikdy/nikdy	82	16
Zvážiť príslušnosť k		
Pracujúca trieda	72	25
Nižšia stredná trieda	72	25
Stredná trieda	78	20
Horná stredná trieda	86	13
Vyššia trieda	94	5
Obráz EÚ		
Pozitívne	91	8
Neutrálne	73	23
Negatívne	46	51
Očakávaná situácia národného hospodárstva		
Lepšie	83	15
Horsie	71	26
Rovnaký	81	16
Očakávaná situácia životných podmienok		
Lepšie	80	19
Horsie	67	30
Rovnaký	83	14
Spokojnosť s vnútroštátnymi opatreniami prijatými na riešenie životných nákladov		
Spokojný	88	11
Nespokojný	70	27
Spokojnosť s opatreniami EÚ prijatými na riešenie životných nákladov		
Spokojný	89	10
Nespokojný	68	29

1.2. Inflácia a rastúce životné náklady

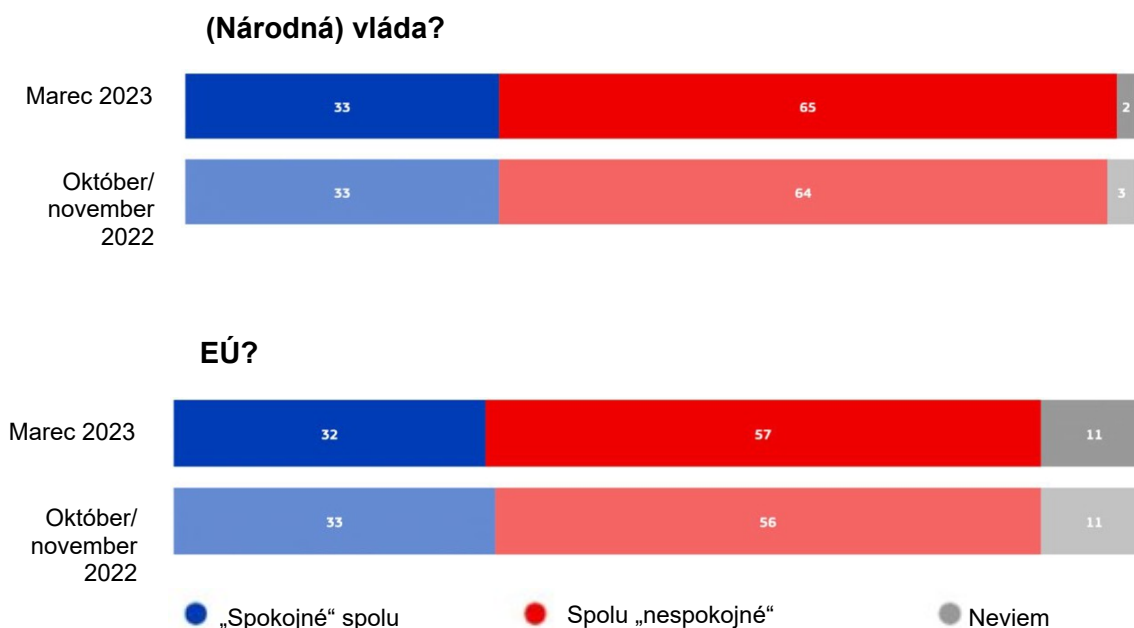
V súvislosti s rastúcou úrovňou inflácie a krízou životných nákladov, ktorá ovplyvňuje kúpnu silu domácností, väčšina občanov EÚ nie je spokojná s opatreniami, ktoré doteraz prijala EÚ a národné vlády na riešenie tohto problému, pričom podiely zostávajú stabilné od októbra do novembra 2022.

Najmä viac ako tri z desiatich (33 %, žiadna zmena od októbra – novembra 2022) sú spokojní s opatreniami, ktoré prijali ich národné vlády na riešenie rastúcich životných nákladov. Takmer dve tretiny (65 %, + 1 percentuálny bod) tvrdia, že nie sú spokojní, vrátane 28 % (+ 1 percentuálny bod), ktorí nie sú „vôbec spokojní“.

Podobný podiel (32 %, –1 percentuálnych bodov od októbra do novembra 2022) naznačuje, že sú spokojní s opatreniami prijatými EÚ, zatiaľ čo 57 % (+ 1 percentuálny bod) nie je uspokojených, vrátane takmer štvrtiny (23 %, + 1 percentuálny bod), ktorí tvrdia, že nie sú „vôbec spokojní“.

Podobne ako v predchádzajúcom prieskume majú respondenti tendenciu kritizovať opatrenia prijaté ich národnými vládami ako tie, ktoré prijala EÚ (65 % v porovnaní s 57 % „nespokojných“ opatrení), aj keď odpovede „neviem“ sa s väčšou pravdepodobnosťou poskytnú vo vzťahu k EÚ než vo vzťahu k národným vládam (11 % oproti 2 % v uvedenom poradí).

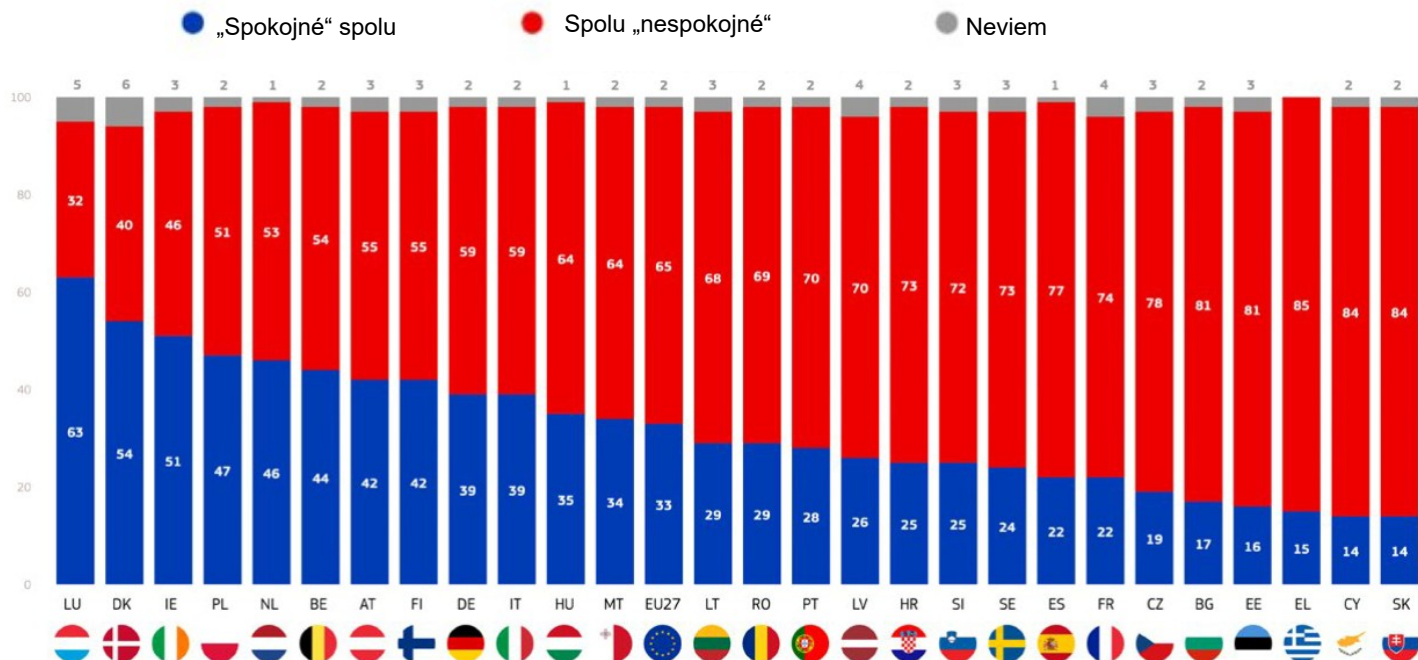
Otázka č. 24 Ako ste spokojný alebo nie ste doteraz prijatými opatreniami na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) do (EÚ27) (%)



Marec 2023 – október/november 2022

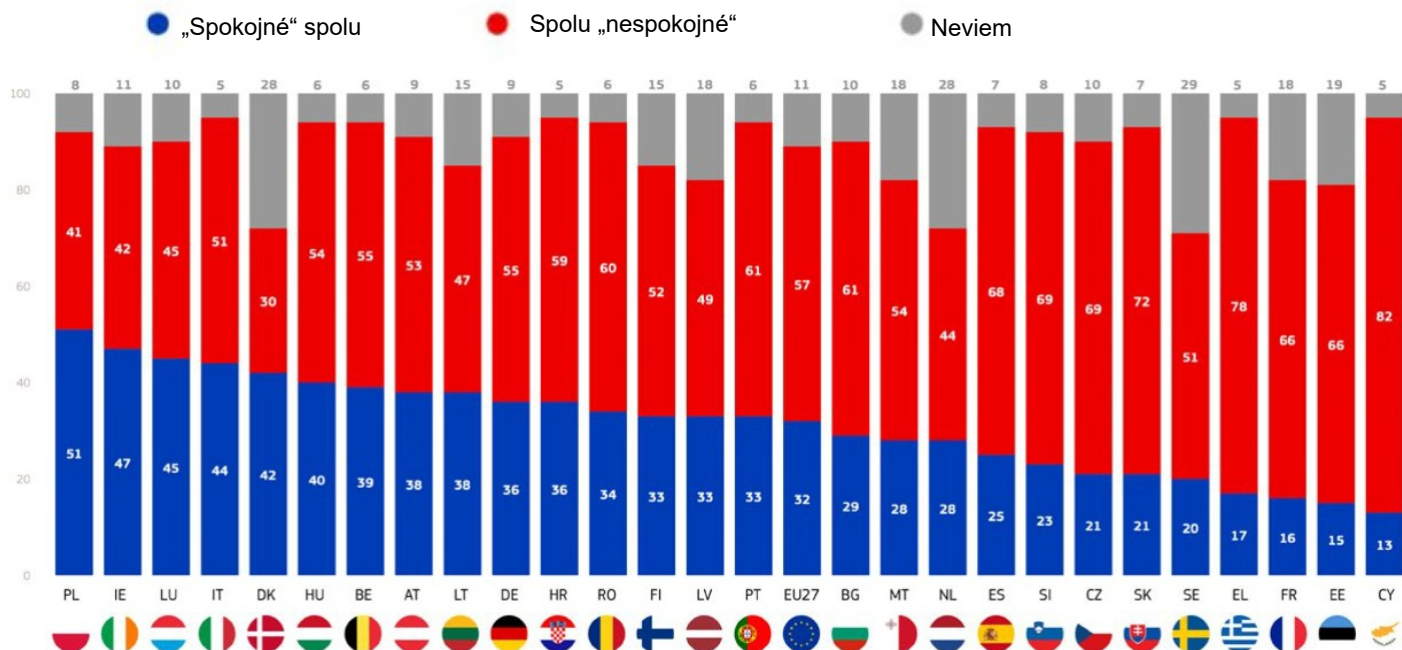
Väčšina ľudí je spokojná s opatreniami, ktoré doteraz prijali ich národné vlády na riešenie rastúcich životných nákladov v troch krajinách, t. j. v Luxembursku (63 %), Dánsku (54 %) a Írsku (51 %). Vo zvyšných 24 krajinách však väčšina nie je spokojná s činnosťou svojich národných vlád. Týka sa to najmä Grécka (85 %), Cypru a Slovenska (obe 84 %).

QA24.1 Ako ste spokojný alebo nie ste doteraz prijatými opatreniami na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) vládou (NATIONALITY)? (%)



V troch členských štátoch je väčšina respondentov spokojná s opatreniami, ktoré EÚ doteraz prijala na riešenie rastúcich životných nákladov: Poľsko (51 %), Írsko (47 %) a Dánsko (42 %). V 23 krajinách nie je väčšina uspokojená, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný na Cypre (82 %), Grécku (78 %) a na Slovensku (72 %). Stanoviská sú rozdelené v Luxembursku (45 % „spokojné“ v porovnaní so 45 % „nespokojné“).

QA24.2 Ako ste spokojný alebo nie ste s opatreniami, ktoré doteraz prijala na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) – EÚ? (%)



V porovnaní s októbrom a novembrom 2022 klesla spokojnosť s opatreniami prijatými národnými vládami na riešenie rastúcich životných nákladov v 14 krajinách. Obzvlášť veľký pokles spokojnosti vyniká Maltou (34 %, – 32 percentuálnych bodov), za ktorou nasleduje Portugalsko (28 %, – 11 percentuálnych bodov) a Slovinsko (25 %, -10 percentuálnych bodov). Naopak, úroveň spokojnosti sa zvýšila v šiestich krajinách: Poľsko (47 %, + 9 percentuálnych bodov), Dánsko (54 %, + 8 percentuálnych bodov), Belgicko (44 %, + 8 percentuálnych bodov), Nemecko (39 %, + 8 percentuálnych bodov), Litva (29 %, + 8 percentuálnych bodov) a Lotyšsko (26 %, + 4 percentuálne body).

Úroveň spokojnosti s opatreniami, ktoré prijala EÚ, sa od októbra do novembra 2022 v 13 krajinách znížila, pričom opäť došlo k poklesu o viac ako desať percentuálnych bodov na Malte (28 %, -24 percentuálnych bodov), Portugalsku (33 %, –12 percentuálnych bodov) a Slovinsku (23 %, – 11 percentuálnych bodov). Naopak, tento podiel sa zvýšil v ôsmich krajinách, najmä v Nemecku (36 %, + 9 percentuálnych bodov), Lotyšsku (33 %, + 9 percentuálnych bodov) a Belgicku (39 %, + 8 percentuálnych bodov). Výsledky sú v ďalších šiestich krajinách stabilné.

QA24.2 Ako ste spokojný alebo nie ste s opatreniami, ktoré doteraz prijala na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) – EÚ? (%)

	„Spokojné“ spolu		Spolu "Nie je spokojný"			
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022
EÚ27	32	-1	57	1	11	0
BYĽ	39	8	55	-9	6	1
BG	29	-3	61	6	10	-3
CZ	21	-10	69	7	10	3
DK	42	3	30	-6	28	3
DE	36	9	55	-6	9	-3
EE	15	2	66	1	19	-3
IE	47	-8	42	7	11	1
EL	17	-2	78	1	5	1
ES	25	-7	68	9	7	-2
FR	16	-6	66	5	18	1
HR	36	3	59	-3	5	0
IT	44	6	51	-5	5	-1
CY	13	-8	82	6	5	2
LV	33	9	49	-11	18	2
LT	38	4	47	-1	15	-3
LU	45	-2	45	5	10	-3
HU	40	1	54	-3	6	2
MT	28	-24	54	17	18	7
NL	28	-4	44	0	28	4
PRI	38	-1	53	0	9	1
PL	51	4	41	-3	8	-1
PT	33	-12	61	14	6	-2
RO	34	-2	60	4	6	-2
SI	23	-11	69	10	8	1
SK	21	-3	72	8	7	-5
FI	33	-5	52	2	15	3
SE	20	-8	51	9	29	-1

Hlboká spoločensko-demografická vrstva ukazuje konzistentné modely postojov k opatreniam prijatým národnými vládami a EÚ na riešenie rastúcich životných nákladov. Úroveň spokojnosti sa líši v závislosti od úrovne vzdelania respondentov a sociálno-ekonomických podmienok. Tí, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo viac (36 % v prípade národných vlád a 35 % v prípade EÚ), sú s väčšou pravdepodobnosťou spokojní ako tí, ktorí opustili 15 rokov alebo mladšie (31 % a 27 %). Pokiaľ ide o sociálno-ekonomické faktory, miera spokojnosti je najvyššia medzi manažérmi (40 % v prípade vlád a spolu s inými bielymi goliermi, 40 % v prípade EÚ) a tými, ktorí majú zriedka alebo nikdy ťažkosti s platením svojich účtov (37 % a 35 %), pričom sú najnižšie spomedzi nezamestnaných (20 % a 21 %) a tých, ktorí majú ťažkosti s platením účtov väčšinu času (21 % a 20 %).

Respondenti, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, sú pravdepodobnejší ako tí, ktorí majú negatívny obraz, že budú spokojní s opatreniami prijatými EÚ (48 % oproti 10 %). Okrem toho sú s väčšou pravdepodobnosťou spokojní aj s činnosťou svojich národných vlád (44 % oproti 17 %).

Tí, ktorí očakávajú, že situácia ich národného hospodárstva a ich životné podmienky sa za jeden rok zlepšia, budú s prijatými opatreniami s väčšou pravdepodobnosťou spokojní. Napríklad 47 % tých, ktorí očakávajú zlepšenie svojich životných podmienok, je spokojných s opatreniami, ktoré prijali ich národné vlády a EÚ, v porovnaní s 22 % tých, ktorí predpokladajú zhoršenie svojich životných podmienok.

Podobne tí, ktorí tvrdia, že ich životná úroveň bola znížená, sú menej pravdepodobné, že sú spokojní s opatreniami prijatými ich národnými vládami a EÚ (23 % pre obe krajiny) v porovnaní s tými, ktorí tvrdia, že zažili nárast alebo neočakávajú žiadnu zmenu (49 % v prípade národných vlád a 45 % v prípade EÚ).

QA24 Ako ste spokojný alebo nie ste s opatreniami, ktoré sa doteraz prijali na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) do ... (% – EÚ27)

	(Vnútroštátna) vláda	EÚ
EÚ27	33	32
Pohlavie		
Muž	34	33
Žena	32	31
Vek		
15 – 24	32	34
25 – 39	32	34
40 – 54	33	33
55+	34	30
Vzdelávanie (koniec)		
—15	31	27
16 – 19	32	32
20+	36	35
Stále študuje	34	34
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	36	33
Manažéri	40	40
Ostatné biele obojky	35	40
Manuálni pracovníci	29	29
Osoby v dome	25	26
Nezamestnaný	20	21
Dôchodca	34	29
Študenti	34	34
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	21	20
Čas od času	27	30
Takmer nikdy/nikdy	37	35
Imidž EÚ		
Pozitívne	44	48
Neutrálne	27	24
Negatívna	17	10
Očakávaná situácia národného hospodárstva		
Lepšie	58	54
Horsie	22	24
Rovnaký	41	40
Očakávaná situácia životných podmienok		
Lepšie	47	47
Horsie	22	22
Rovnaký	40	38
Vaša životná úroveň má..		
Už sa zredukuje	23	23
Zatiaľ nie je redukovaná, ale bude	40	40
Nezmenený/ zvýšený	49	45

1.3. Život občanov v čase viacerých kríz

Zmeny životnej úrovne Európanov

Takmer osem z desiatich už zaznamenalo pokles alebo predpokladalo zníženie ich životnej úrovne v priebehu budúceho roka, aj keď tento podiel klesá.

Respondenti boli požiadaní, aby premýšľali o svojej osobnej životnej úrovni a premýšľali o otázkach, ako sú dôsledky pandémie COVID-19, vojna na Ukrajine a rastúca inflácia a ceny. Polovica respondentov tvrdí, že ich životná úroveň sa už znížila a očakávajú, že to tak bude aj v budúcom roku. Takmer tri z desiatich (29 %) naznačujú, že ich životná úroveň sa ešte neznížila, ale myslia si, že to tak bude aj v budúcom roku. Takmer pätina (19 %) neočakáva žiadnu zmenu alebo vplyv na ich životnú úroveň, zatiaľ čo 1 % tvrdí, že ich životná úroveň sa zvýšila.

Otázka č. 25 Mnoho prvkov, ako sú dôsledky pandémie COVID-19, vojna na Ukrajine a rastúca inflácia a ceny, ovplyvňujú svetové hospodárstvo vrátane členských štátov Európskej únie. Premýšľate o svojej osobnej životnej úrovni (napr. tovar a služby, ktoré si môžete dovoliť), ktoré z týchto tvrdení je najbližšie k vašej osobnej situácii? (%)



Tieto výsledky sú opäť v súlade so zisteniami štandardného Eurobarometra z januára – februára 2023, ktorý sa konkrétnejšie zameriaval na vplyv vojny na Ukrajine na osobné financie, pričom veľká väčšina občanov EÚ (63 %) uviedla, že vojna na Ukrajine má pre nich osobne vážne finančné dôsledky¹⁹.

¹⁹ Európska komisia, štandardný prieskum Eurobarometra 98 – zima 2022 – 2023 (EB 98.2), k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

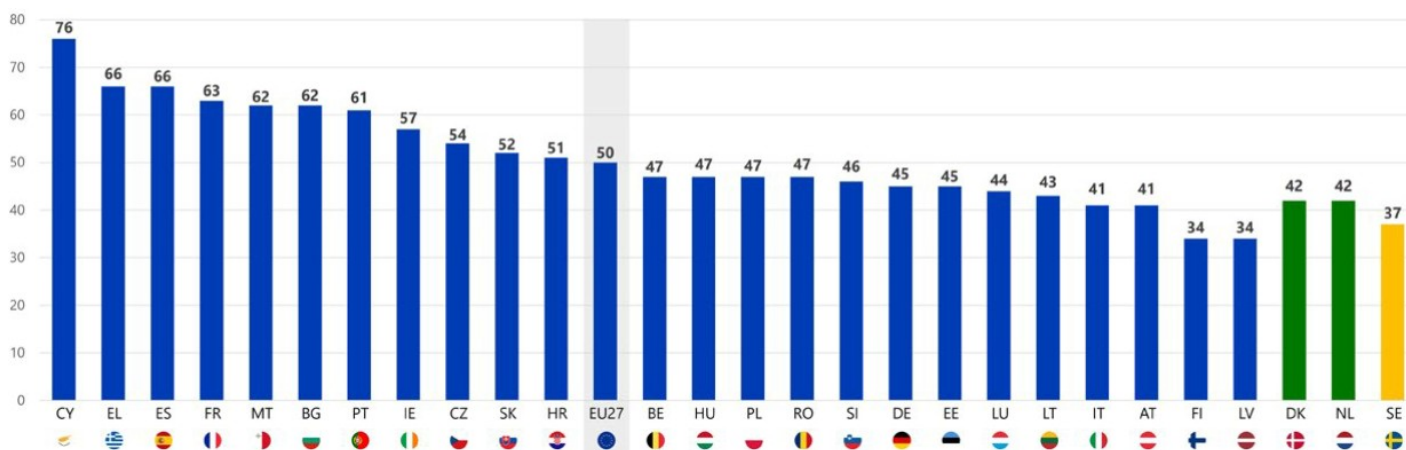
Pri porovnaní týchto výsledkov s výsledkami zaznamenanými v októbri a novembri 2022 sa objavuje zmiešaný obraz, pokiaľ ide o zmeny životnej úrovne občanov EÚ. Na jednej strane sa podiel tých, ktorí zaznamenali zhoršenie svojej životnej úrovne, mierne zvýšil (+ 4 percentuálne body). Na druhej strane je v súčasnosti oveľa menej pravdepodobné, že respondenti tvrdia, že hoci sa ich životná úroveň ešte neznížila, v budúcom roku stále očakávajú zhoršenie (-10 percentuálnych bodov) a takisto pravdepodobnejšie naznačujú, že neočakávajú žiadnu zmenu (+ 5 percentuálnych bodov).

V 24 krajinách (v porovnaní so 14 v októbri a novembri 2022) respondenti najčastejšie odpovedali, že ich životná úroveň sa už znížila a očakávajú, že to tak bude aj v budúcom roku. Podiely, ktoré zaznamenali zhoršenie svojej životnej úrovne, sú obzvlášť vysoké na Cypre (76 %), Grécku a Španielsku (v oboch prípadoch 66 %).

V Dánsku a Holandsku (obe 42 %) väčšina respondentov tvrdí, že neočakávajú žiadnu zmenu alebo vplyv na vašu životnú úroveň, zatiaľ čo tí vo Švédsku (37 %) s najväčšou pravdepodobnosťou naznačia, že ich životná úroveň sa ešte neznížila, ale myslia si, že to tak bude v priebehu budúceho roka.

Otázka č. 25 Mnoho prvkov, ako sú dôsledky pandémie COVID-19, vojna na Ukrajine a rastúca inflácia a ceny, ovplyvňujú svetové hospodárstvo vrátane členských štátov Európskej únie. Premýšľate o svojej osobnej životnej úrovni (napr. tovar a služby, ktoré si môžete dovoliť), ktoré z týchto tvrdení je najbližšie k vašej osobnej situácii? (% – najuvedenejšia odpoveď podľa krajín)

- Vaša životná úroveň už bola znížená a očakávate, že to bude ešte v budúcom roku.
- Neočakávate žiadnu zmenu alebo vplyv na vašu životnú úroveň
- Vaša životná úroveň sa ešte neznížila, ale myslíte si, že to tak bude aj v budúcom roku.



V 17 krajinách respondenti častejšie ako v októbri a novembri 2022 tvrdia, že ich životná úroveň sa už znížila a očakávajú, že to tak bude aj v budúcom roku. Zvýšenie o najmenej desať percentuálnych bodov sa zaznamenalo v Španielsku (66 %, + 12 percentuálnych bodov), Bulharsku (62 %, + 11 percentuálnych bodov), na Slovensku (52 %, + 11 percentuálnych bodov), Írsku (57 %, + 10 percentuálnych bodov) a Poľsku (47 %, + 10 percentuálnych bodov). Pokles tohto podielu respondentov možno pozorovať v Dánsku (34 %, -5 percentuálnych bodov), Lotyšsku (34 %, -4 percentuálneho bodu), Belgicku (47 %, -3 percentuálnych bodov) a na Malte (62 %, -3 percentuálneho bodu).

Podiel, ktorého životná úroveň sa ešte neznížila, ale očakáva sa, že k tomu dôjde v priebehu budúceho roka, klesá vo všetkých krajinách, najvýraznejšie v Luxembursku (31 %, -18

percentuálnych bodov), Dánsku (22 %, -16 percentuálnych bodov), Česku (26 %, -16 percentuálnych bodov), Fínsku (30 %, -16 percentuálnych bodov) a na Slovensku (34 %, -16 percentuálnych bodov). Naopak, respondenti v súčasnosti s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že neočakávajú žiadnu zmenu ani vplyv na svoju životnú úroveň v 17 krajinách. Týka sa to najmä Dánska (42 %, + 20 percentuálnych bodov), Belgicka (23 %, + 12 percentuálnych bodov) a Holandska (42 %, + 12 percentuálnych bodov).

Otázka č. 25 Mnoho prvkov, ako sú dôsledky pandémie COVID-19, vojna na Ukrajine a rastúca inflácia a ceny, ovplyvňujú svetové hospodárstvo vrátane členských štátov Európskej únie. Premýšľate o svojej osobnej životnej úrovni (napr. tovar a služby, ktoré si môžete dovoliť), ktoré z týchto tvrdení je najbližšie k vašej osobnej situácii? (%)

	Vaša životná úroveň sa už znížila a očakávate, že to tak bude aj v budúcom roku.		Vaša životná úroveň sa ešte neznížila, ale myslíte si, že to tak bude aj v budúcom roku.		Neočakávate žiadnu zmenu alebo vplyv na vašu životnú úroveň		Vaša životná úroveň sa zvýšila		Neviem		„Myslíte si, že vaša životná úroveň sa v budúcom roku zníži“	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022
EÚ27	50	4	29	-10	19	5	1	0	1	1	79	-6
BYĽ	47	-3	27	-10	23	12	2	1	1	0	74	-13
BG	62	11	20	-8	15	-2	1	0	2	-1	82	3
CZ	54	6	26	-16	17	7	1	1	2	2	80	-10
DK	34	-5	22	-16	42	20	2	2	0	-1	56	-21
DE	45	5	33	-13	21	8	1	0	0	0	78	-8
EE	45	-1	31	-6	20	6	2	1	2	0	76	-7
IE	57	10	26	-12	14	1	1	1	2	0	83	-2
EL	66	0	25	-4	9	4	0	0	0	0	91	-4
ES	66	12	24	-12	9	-1	0	0	1	1	90	0
FR	63	1	21	-5	12	0	2	2	2	2	84	-4
HR	51	5	36	-4	11	-2	2	1	0	0	87	1
IT	41	0	30	-10	26	9	2	1	1	0	71	-10
CY	76	6	13	-5	8	-3	2	1	1	1	89	1
LV	34	-4	29	-11	30	11	6	4	1	0	63	-15
LT	43	3	26	-15	25	10	4	2	2	0	69	-12
LU	44	8	31	-18	22	9	2	1	1	0	75	-10
HU	47	3	40	-7	13	5	0	-1	0	0	87	-4
MT	62	-3	21	-9	14	11	3	3	0	-2	83	-12
NL	31	-2	21	-14	42	12	6	4	0	0	52	-16
PRI	41	8	36	-9	20	1	2	1	1	-1	77	-1
PL	47	10	35	-10	15	-1	1	0	2	1	82	0
PT	61	4	28	-6	8	1	1	1	2	0	89	-2
RO	47	7	37	-5	13	-3	2	1	1	0	84	2
SI	46	7	28	-11	23	4	2	0	1	0	74	-4
SK	52	11	34	-16	13	5	0	0	1	0	86	-5
FI	34	7	30	-16	31	6	4	3	1	0	64	-9
SE	24	0	37	-10	36	9	3	1	0	0	61	-10

Občania z väčšiny sociálno-demografických kategórií zaznamenali zhoršenie svojej životnej úrovne a očakávajú, že to tak bude aj v budúcom roku.

Respondenti vo veku 15 – 24 rokov s menšou pravdepodobnosťou tvrdia, že už zaznamenali zníženie svojej životnej úrovne (43 % oproti 49 % – 52 % ľudí vo starších vekových skupinách) a o niečo väčšiu pravdepodobnosť, že nečakajú žiadnu zmenu alebo vplyv na svoju životnú úroveň (22 % oproti 17 % – 19 %). Respondenti, ktorí ukončili vzdelávanie na plný úväzok vo veku 15 rokov alebo mladší, s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že už zaznamenali zhoršenie svojej životnej úrovne (61 % oproti 41 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov), zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo viac, s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že neočakávajú žiadne zmeny (23 % oproti 14 – 15 % tých, ktorí skončili vo veku 19 rokov alebo mladší).

Respondenti v horšej sociálno-ekonomickej situácii s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že zažili zhoršenie svojej životnej úrovne a menej pravdepodobne tvrdia, že neočakávajú žiadne zmeny. Napríklad viac ako dve tretiny (67 %) nezamestnaných uviedli, že ich životná úroveň sa zhoršila v porovnaní s 38 % manažérov. Podobne viac ako tri štvrtiny (78 %) tých, ktorí majú ťažkosti s platením svojich účtov, väčšinou tvrdia, že zaznamenali zhoršenie svojej životnej úrovne v porovnaní so 41 % tých, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti.

Čím vyšší respondenti sa umiestnia na sociálny rebrík, tým menej pravdepodobne hovoria, že ich životná úroveň sa zhoršuje: Hovorí to 26 – 28 % tých, ktorí sa považujú za súčasť vyššej alebo vyššej strednej vrstvy spoločnosti, v porovnaní so 67 % tých, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu.

Otázka č. 25 Mnoho prvkov, ako sú dôsledky pandémie COVID-19, vojna na Ukrajine a rastúca inflácia a ceny, ovplyvňujú svetové hospodárstvo vrátane členských štátov Európskej únie. Premýšľate o svojej osobnej životnej úrovni (napr. tovar a služby, ktoré si môžete dovoliť), ktoré z týchto tvrdení je najbližšie k vašej osobnej situácii? (%)

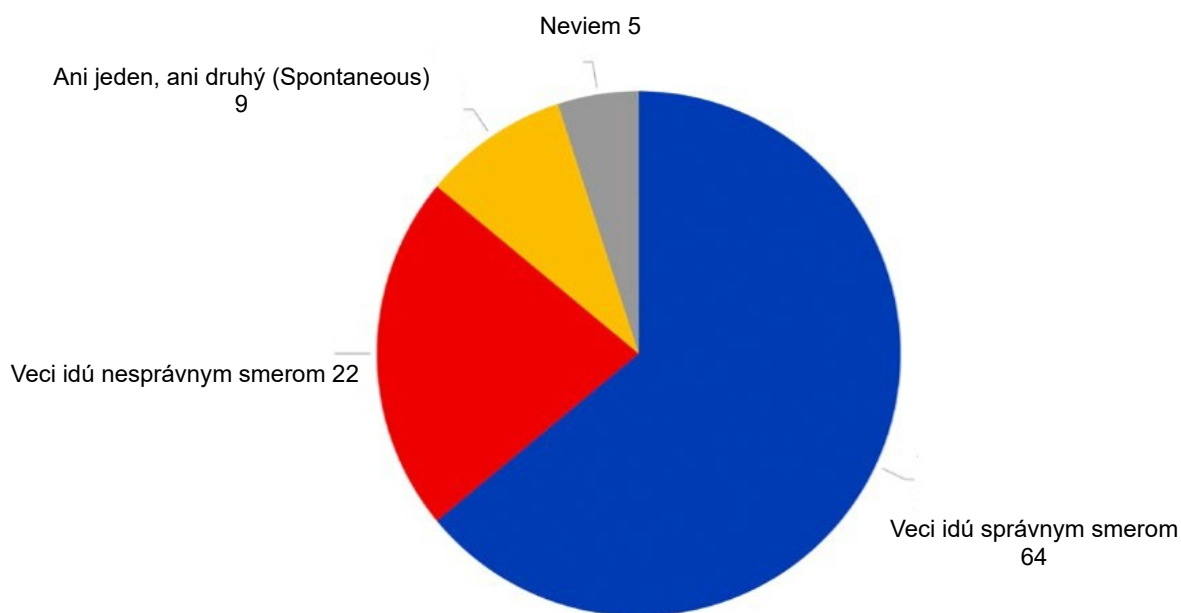
	Vaša životná úroveň sa už znížila a očakávate, že to tak bude aj v budúcom roku.	Vaša životná úroveň sa ešte neznížila, ale myslíte si, že to tak bude aj v budúcom roku.	Neočakávate žiadnu zmenu alebo vplyv na vašu životnú úroveň	Vaša životná úroveň sa zvýšila
EÚ27	50	29	19	1
Pohlavie				
Muž	48	29	20	2
Žena	52	29	17	1
Vek				
15 – 24	43	29	22	3
25 – 39	49	31	17	2
40 – 54	51	29	17	2
55+	52	27	19	1
Vzdelávanie (koniec)				
—15	61	23	14	1
16 – 19	55	28	15	1
20+	42	32	23	2
Stále študuje	41	30	25	1
Sociálno-profesionálna kategória				
Samostatne zárobkovo činná osoba	45	30	23	2
Manažéri	38	33	26	2
Ostatné biele obojky	45	34	18	2
Manuálni pracovníci	56	28	13	2
Osoby v dome	61	23	14	2
Nezamestnaný	67	18	12	1
Dôchodca	53	26	19	1
Študenti	41	30	25	1
Ťažkosti s platením účtov				
Väčšinu času	78	13	7	1
Čas od času	62	26	10	1
Takmer nikdy/nikdy	41	32	24	2
Obraz Európskeho parlamentu				
Pozitívne	41	34	23	2
Neutrálne	51	29	17	1
Negatívna	65	20	13	1

Ako sa veci vyvíjajú v osobnom živote občanov?

Takmer dve tretiny (64 %, + 1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) majú pocit, že veci idú správnym smerom v ich živote osobne, zatiaľ čo o niečo viac ako pätina (22 %, – 2 percentuálne body) hovorí, že veci idú nesprávnym smerom.

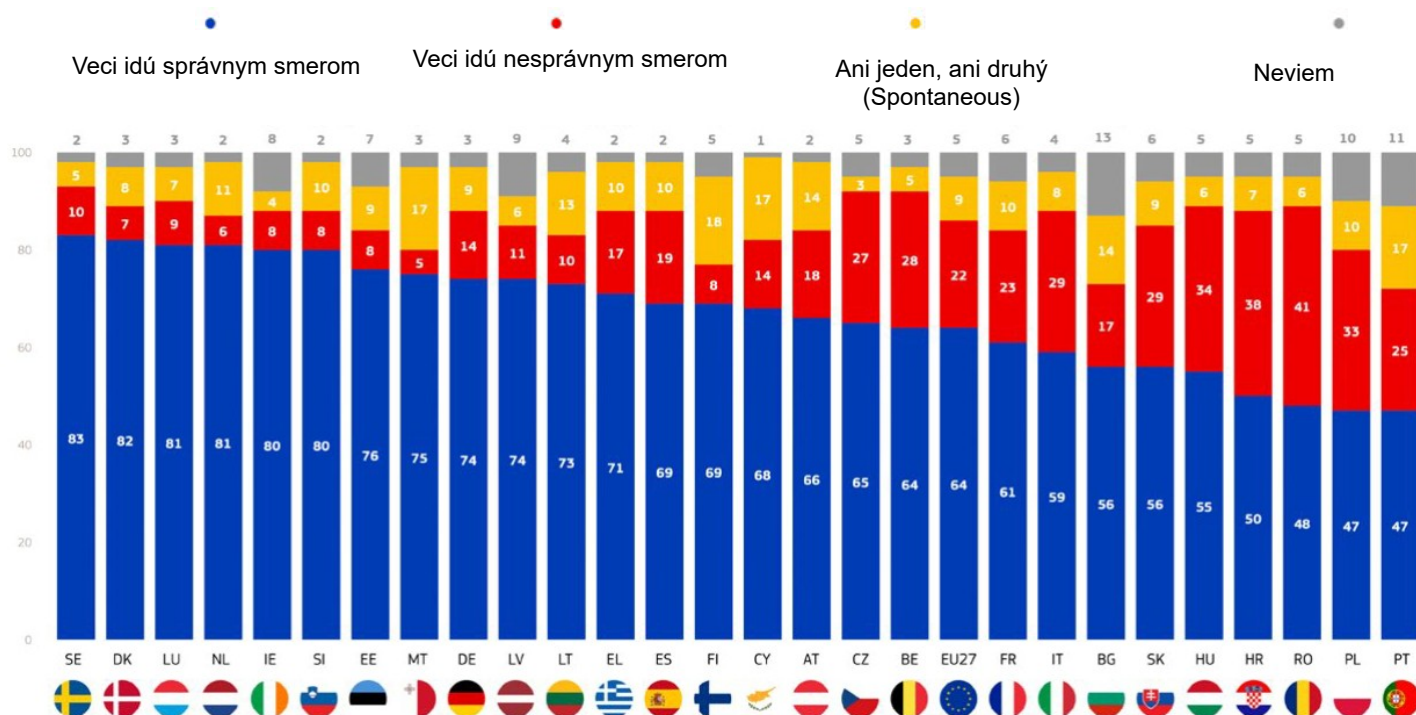
Vzhľadom na mierny pokles celkového podielu tých, ktorí už v budúcom roku zaznamenali pokles svojej životnej úrovne alebo predpokladajú, že pomer hovoriacich vecí sa v súčasnom prieskume stabilizoval po zhoršení od apríla do mája do októbra – novembra 2022, nie je prekvapujúce.

D73.4 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? Váš osobný život (EÚ27) (%)



Vo všetkých členských štátoch si väčšina myslí, že veci idú správnym smerom pre nich osobne, pričom viac ako osem z desiatich zdieľa tento pocit vo Švédsku (83 %), Dánsku (82 %), Holandsku a Luxembursku (obe 81 %). Na druhej strane spektra je menej ako polovica v Poľsku, Portugalsku (v oboch prípadoch 47 %) a Rumunsku (48 %) pozitívna, pokiaľ ide o ich osobný život.

D73.4 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? Váš život osobne (%)



Optimizmus, že veci idú správnym smerom v ich osobnom živote, je bežnejší ako v období od októbra do novembra 2022 v deviatich krajinách, najmä v Belgicku (64 %, + 10 percentuálnych bodov), Taliansku (59 %, + 9 percentuálnych bodov), Dánsku (82 %, + 7 percentuálnych bodov) a Fínsku (69 %, + 7 percentuálnych bodov). Tento pokles sa namiesto toho znížil v Česku (65 %, -6 percentuálnych bodov), Rakúsku (66 %, -5 percentuálnych bodov) a na Slovensku (56 %, -4 percentuálneho bodu). Podiel tých, ktorí majú pocit, že veci idú správnym smerom, zostal v 15 krajinách stabilný alebo nezmenený.

D73.4 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? Váš život osobne (%)

	Veci idú správnym smerom		Veci idú nesprávnym smerom		Ani jeden, ani druhý (Spontaneous)		Neviem	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022
EÚ27	64	1	22	-2	9	1	5	0
BYĽ	64	10	28	-7	5	0	3	-3
BG	56	3	17	0	14	1	13	-4
CZ	65	-6	27	5	3	0	5	1
DK	82	7	7	-5	8	-3	3	1
DE	74	-2	14	1	9	0	3	1
EE	76	5	8	-3	9	1	7	-3
IE	80	0	8	-1	4	-2	8	3
EL	71	1	17	1	10	-1	2	-1
ES	69	2	19	-4	10	2	2	0
FR	61	0	23	-3	10	2	6	1
HR	50	-2	38	4	7	-1	5	-1
IT	59	9	29	-7	8	0	4	-2
CY	68	0	14	1	17	1	1	-2
LV	74	1	11	-1	6	-2	9	2
LT	73	1	10	-1	13	0	4	0
LU	81	-1	9	2	7	-2	3	1
HU	55	5	34	-7	6	0	5	2
MT	75	-1	5	0	17	1	3	0
NL	81	4	6	-5	11	1	2	0
PRI	66	-5	18	5	14	0	2	0
PL	47	0	33	-3	10	3	10	0
PT	47	1	25	-3	17	5	11	-3
RO	48	-1	41	1	6	1	5	-1
SI	80	1	8	-1	10	1	2	-1
SK	56	-4	29	6	9	-2	6	0
FI	69	7	8	-7	18	4	5	-4
SE	83	3	10	0	5	-3	2	0

Čím sú respondenti mladší, tým je väčšia pravdepodobnosť, že sa budú cítiť optimistickjšie, pokiaľ ide o smerovanie vecí v ich osobnom živote (74 % ľudí vo veku 15 – 24 rokov v porovnaní so 60 % ľudí vo veku 55 rokov a viac). Dôležitú úlohu zohráva aj úroveň vzdelania, pričom 72 % tých, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov, majú pocit, že veci idú správnym smerom, v porovnaní s 52 %, ktorí sa takto cítia medzi tými, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov a menej.

Manažéri (79 %) sú s najväčšou pravdepodobnosťou pozitívni (v porovnaní so 42 % nezamestnaných), ako aj tí, ktorí majú najmenšie finančné ťažkosti (75 % tých, ktorí majú len zriedka alebo nikdy ťažkosti s platením svojich účtov, oproti 34 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času). Okrem toho pocit, že veci idú nesprávnym smerom v ich živote, zdieľa väčšina tých, ktorí majú najväčšie ťažkosti platiť svoje účty (49 %).

Tí, ktorí sa umiestnia vyššie na spoločenskom rebríku, sa s väčšou pravdepodobnosťou cítia pozitívne, pokiaľ ide o smer ich života (83 % tých, ktorí sa považujú za súčasť vyššej alebo vyššej strednej triedy v porovnaní s 51 % tých, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu).

A napokon, tí, ktorí zaznamenali zhoršenie svojej životnej úrovne, majú oveľa menšiu pravdepodobnosť, že pociťujú, že veci idú správnym smerom vo svojom živote osobne ako tí, ktorí (zatiaľ) nezažili pokles (55 % oproti 72 – 78 %).

D73.4 V súčasnej dobe by ste povedali, že vo všeobecnosti veci idú správnym smerom alebo nesprávnym smerom, v...? Váš osobný život (% – EÚ27)

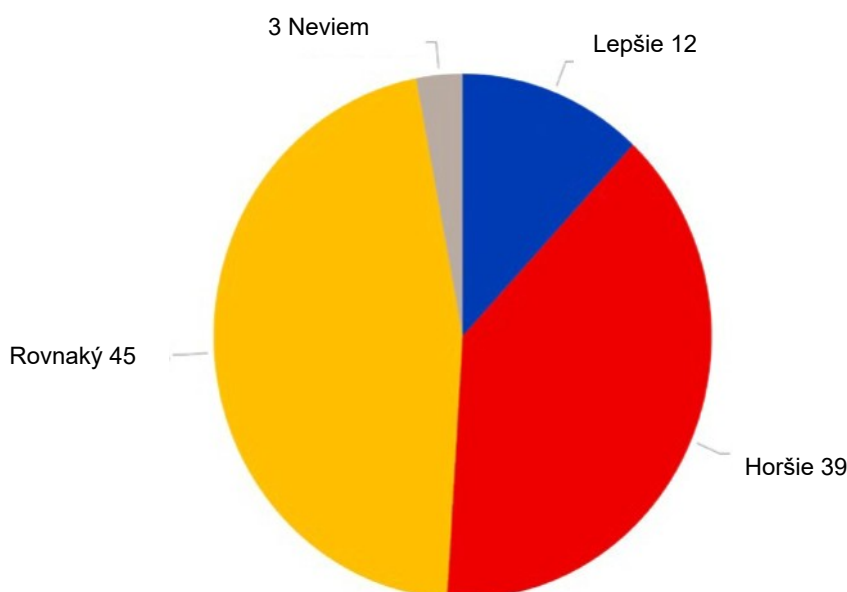
	Veci idú správnym smerom	Veci idú nesprávnym smerom	Neviem
EÚ27	64	22	5
Pohlavie			
Muž	66	21	4
Žena	63	23	5
Vek			
15 – 24	74	16	3
25 – 39	68	20	4
40 – 54	63	24	4
55+	60	23	6
Vzdelávanie (koniec)			
—15	52	29	7
16 – 19	60	26	4
20+	72	16	4
Stále študuje	77	13	4
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	69	18	5
Manažéri	79	11	3
Ostatné biele obojky	67	22	4
Manuálni pracovníci	59	27	4
Osoby v dome	52	31	7
Nezamestnaný	42	41	4
Dôchodca	61	22	6
Študenti	77	13	4
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	34	49	5
Čas od času	50	35	5
Takmer nikdy/nikdy	75	13	4
Zvážiť príslušnosť k			
Pracujúca trieda	51	31	6
Nižšia stredná trieda	55	30	4
Stredná trieda	71	17	4
Horná stredná trieda	83	10	2
Vyššia trieda	83	11	3
Vaša životná úroveň má			
Už bol znížený	55	28	5
Zatiaľ nie je redukovaná, ale bude	72	17	4
Nezmenený/zvýšený	78	13	3

Očakávania občanov, pokiaľ ide o ich životné podmienky za jeden rok

Približne štyria z desiatich (39 %, -1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) očakávajú, že ich životné podmienky budú za jeden rok horšie, zatiaľ čo o niečo viac ako jeden z desiatich (12 %, -1 percentuálny bod) si myslí, že budú lepšie. Väčšina (46 %, + 4 percentuálne body) očakáva, že zostanú rovnaké.

Rovnako ako v prípade optimizmu, pokiaľ ide o budúce smerovanie ich osobného života, sa stabilizovali aj očakávania, že životné podmienky sa zhoršia, a to po výraznom náraste od novembra do decembra 2021 do októbra až novembra 2022.

SD21.1 Myslíte si, že v jednom roku bude každý z nasledujúcich krokov lepší, horší alebo rovnaký ako dnes? Vaše životné podmienky (EÚ27) (%)

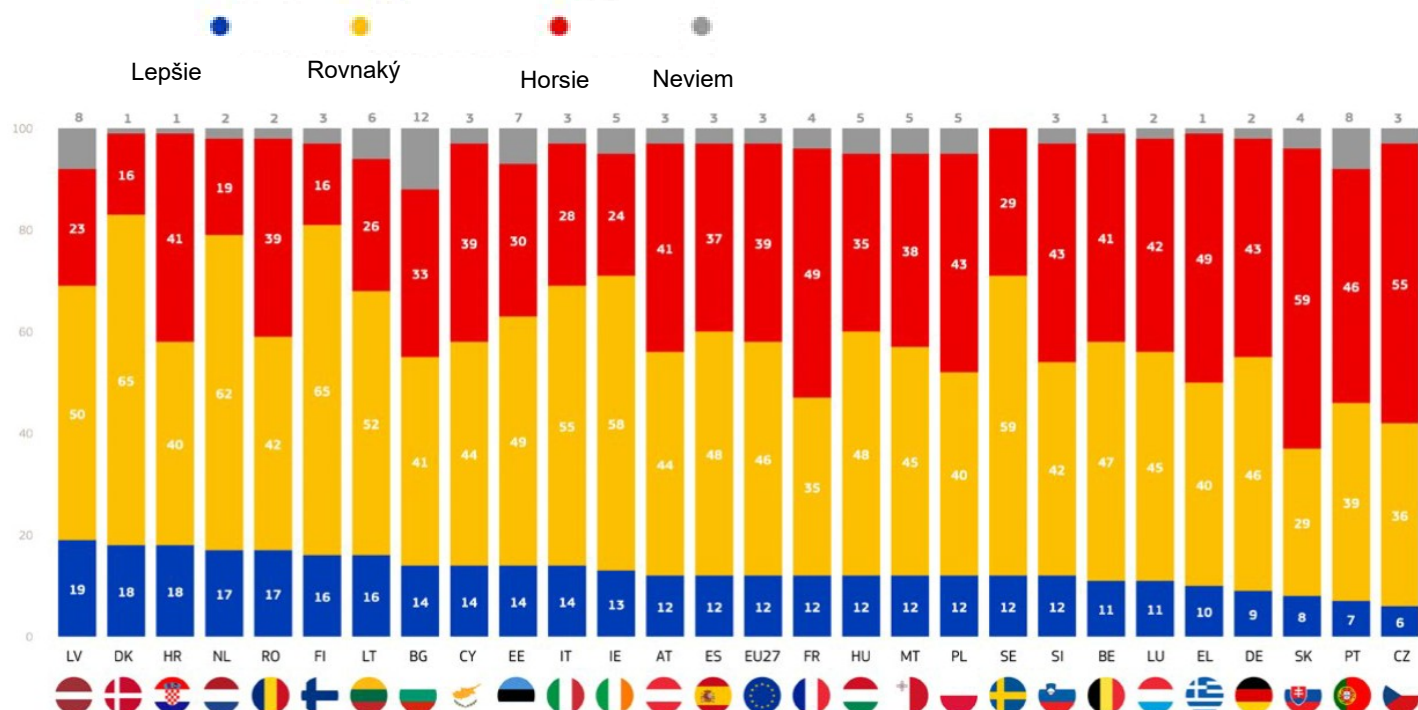


V ôsmich krajinách je väčšinový názor, že životné podmienky sa v budúcom roku zhoršia, pričom najvyšší podiel je zaznamenaný na Slovensku (59 %), Česku (55 %), Francúzsku a Grécku (v oboch krajinách 49 %). Vo zvyšných 19 krajinách väčšina očakáva, že životné podmienky zostanú rovnaké. Týka sa to najmä Dánska, Fínska (65 %) a Holandska (62 %).

Vo všetkých krajinách si menej ako každý piaty myslí, že ich životné podmienky budú o rok lepšie. Respondenti sa s najväčšou pravdepodobnosťou stotožnia s týmto názorom v Lotyšsku (19 %), Chorvátsku a Dánsku (obe 18 %).

V ôsmich krajinách respondenti menej než v októbri a novembri 2022 očakávajú lepšie životné podmienky za jeden rok, pričom najväčší pokles bol zaznamenaný vo Švédsku (12 %, -7 percentuálnych bodov), Luxembursku (11 %, -6 percentuálnych bodov) a Rumunsku (17 %, -6 percentuálnych bodov).

SD21.1 Myslíte si, že v jednom roku bude každý z nasledujúcich krokov lepší, horší alebo rovnaký ako dnes? Vaše životné podmienky (%)



Španielsko (37 %, + 8 percentuálnych bodov), Luxembursko (42 %, + 7 percentuálnych bodov), Francúzsko (49 %, + 4 percentuálne body) a Slovinsko (43 %, + 4 percentuálne body) sú jedinými krajinami, v ktorých sa podiely, ktoré očakávajú zhoršenie ich životných podmienok v budúcom roku, zvýšili. Na druhej strane sa tento podiel respondentov znížil v 11 krajinách, najvýraznejšie na Malte (38 %, -9 percentuálnych bodov), Lotyšsku (23 %, -9 percentuálnych bodov), Maďarsku (35 %, -8 percentuálnych bodov) a Litve (26 %, -8 percentuálnych bodov).

SD21.1 Myslíte si, že v jednom roku bude každý z nasledujúcich krokov lepší, horší alebo rovnaký ako dnes? Vaše životné podmienky (%)

	Lepšie		Horsie		Rovnaký		Neviem	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022
EÚ27	12	-1	39	-1	46	4	3	-2
BYĽ	11	-2	41	-6	47	9	1	-1
BG	14	0	33	-2	41	3	12	-1
CZ	6	-2	55	2	36	0	3	0
DK	18	0	16	-6	65	7	1	-1
DE	9	1	43	-6	46	7	2	-2
EE	14	1	30	-3	49	3	7	-1
IE	13	-4	24	1	58	4	5	-1
EL	10	1	49	-4	40	4	1	-1
ES	12	-4	37	8	48	-3	3	-1
FR	12	0	49	4	35	-3	4	-1
HR	18	-4	41	2	40	2	1	0
IT	14	-4	28	-6	55	13	3	-3
CY	14	2	39	-4	44	6	3	-4
LV	19	1	23	-9	50	10	8	-2
LT	16	2	26	-8	52	5	6	1
LU	11	-6	42	7	45	2	2	-3
HU	12	2	35	-8	48	4	5	2
MT	12	-1	38	-9	45	10	5	0
NL	17	-4	19	-1	62	4	2	1
PRI	12	0	41	2	44	0	3	-2
PL	12	0	43	0	40	1	5	-1
PT	7	-2	46	-3	39	7	8	-2
RO	17	-6	39	-4	42	12	2	-2
SI	12	-2	43	4	42	-1	3	-1
SK	8	-2	59	2	29	3	4	-3
FI	16	-1	16	0	65	1	3	0
SE	12	-7	29	-1	59	9	0	-1

Respondenti vo väčšine sociálno-demografických skupín si s väčšou pravdepodobnosťou myslia, že ich životné podmienky budú v priebehu roka horšie, než si myslia, že budú lepšie.

Respondenti vo veku 25 a viac rokov očakávajú, že sa ich životné podmienky zhoršia (37 – 41 % oproti 30 %). Pocit, že životné podmienky budú horšie, sa vyskytuje aj u respondentov, ktorí ukončili denné štúdium pred dosiahnutím veku 20 rokov (43 – 46 % oproti 35 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov a viac).

Nezamestnaní (48 %), osoby v domácnosti (46 %) a manuálni pracovníci (45 %) si s najväčšou pravdepodobnosťou myslia, že ich životné podmienky budú za jeden rok horšie, najmä v porovnaní s manažérmi (31 %). To isté platí pre tých, ktorí majú najväčšie ťažkosti s platením svojich účtov (61 %, oproti 32 % tých, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti).

Respondenti, ktorí sa považujú za súčasť vyššej triedy spoločnosti, sú jediní, medzi ktorými prevláda pocit, že životné podmienky budú lepšie (26 % „lepšie“ oproti 20 % „horšie“) a spolu s

tými, ktorí sa považujú za vyššiu strednú triedu (22 %), najmenej očakávajú zhoršenie podmienok (v porovnaní s 50 % tých, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu).

Respondenti, ktorí žijú vo vidieckych dedinách alebo malých/stredných mestách, očakávajú, že situácia sa zhorší (40 – 41 % oproti 35 %).

Podiel respondentov, ktorí očakávajú zlepšenie životných podmienok v budúcom roku, je najvyšší spomedzi osôb vo veku 15 – 24 rokov (20 %), nezamestnaných (19 %) a tých, ktorí sa považujú za vyššiu triedu (26 %).

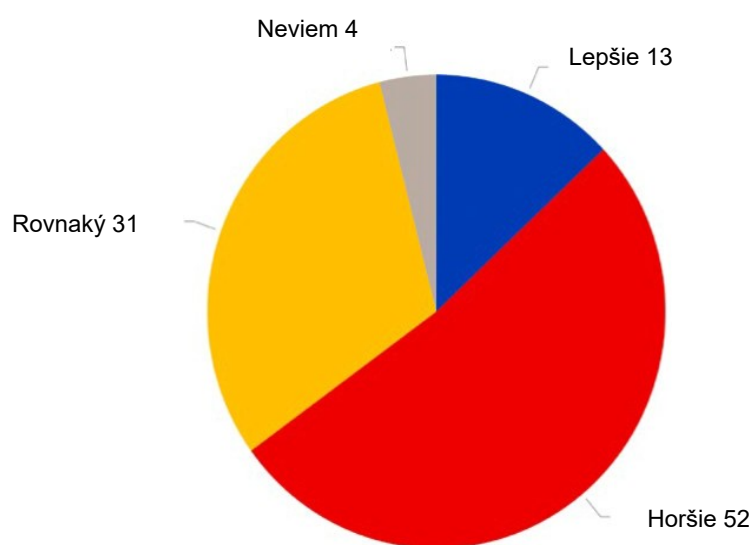
SD21.1 Myslíte si, že v jednom roku bude každý z nasledujúcich krokov lepší, horší alebo rovnaký ako dnes? Vaše životné podmienky (EÚ27) (%)

	Lepšie	Horsie	Rovnaký	Neviem
EÚ27	12	39	46	3
Pohlavie				
Muž	14	37	46	3
Žena	10	41	46	3
Vek				
15 – 24	20	30	45	5
25 – 39	18	37	42	3
40 – 54	12	41	44	3
55+	7	41	49	3
Vzdelávanie (koniec)				
—15	7	46	43	4
16 – 19	12	43	42	3
20+	13	35	50	2
Stále študuje	18	28	48	6
Sociálno-profesionálna kategória				
Samostatne zárobkovo činná osoba	15	34	48	3
Manažéri	14	31	53	2
Ostatné biele obojky	13	36	48	3
Manuálni pracovníci	14	45	38	3
Osoby v dome	9	46	42	3
Nezamestnaný	19	48	29	4
Dôchodca	5	42	50	3
Študenti	18	28	48	6
Ťažkosti s platením účtov				
Väčšinu času	11	61	26	2
Čas od času	11	49	37	3
Takmer nikdy/nikdy	13	32	52	3
Zvážiť prísľušnosť k				
Pracujúca trieda	9	50	38	3
Nižšia stredná trieda	9	48	40	3
Stredná trieda	14	34	49	3
Horná stredná trieda	16	22	60	2
Vyššia trieda	26	20	53	1
Subjektívna urbanizácia				
Vidiecka dedina	10	41	46	3
Malé/stredné mesto	13	40	44	3
Veľké mesto	13	35	48	4

Očakávania občanov od ich národného hospodárstva

Občania EÚ sa stali menej pesimistickými, pokiaľ ide o situáciu ich národného hospodárstva, aj keď sa to priamo nepremietlo do silnejšieho pozitívneho výhľadu. Väčšina respondentov (52 %) očakáva, že národná hospodárska situácia sa v priebehu jedného roka zhorší. Tento podiel klesol od októbra do novembra 2022 o osem percentuálnych bodov po výraznom zvýšení tohto podielu respondentov v období od novembra do decembra 2021 do októbra až novembra 2022 (+ 23 percentuálnych bodov). Približne tri z desiatich (31 %) si myslia, že situácia zostane rovnaká – nárast o sedem percentuálnych bodov. A napokon, viac ako jeden z desiatich (13 %, + 2 percentuálne body) očakáva zlepšenie situácie v budúcom roku.

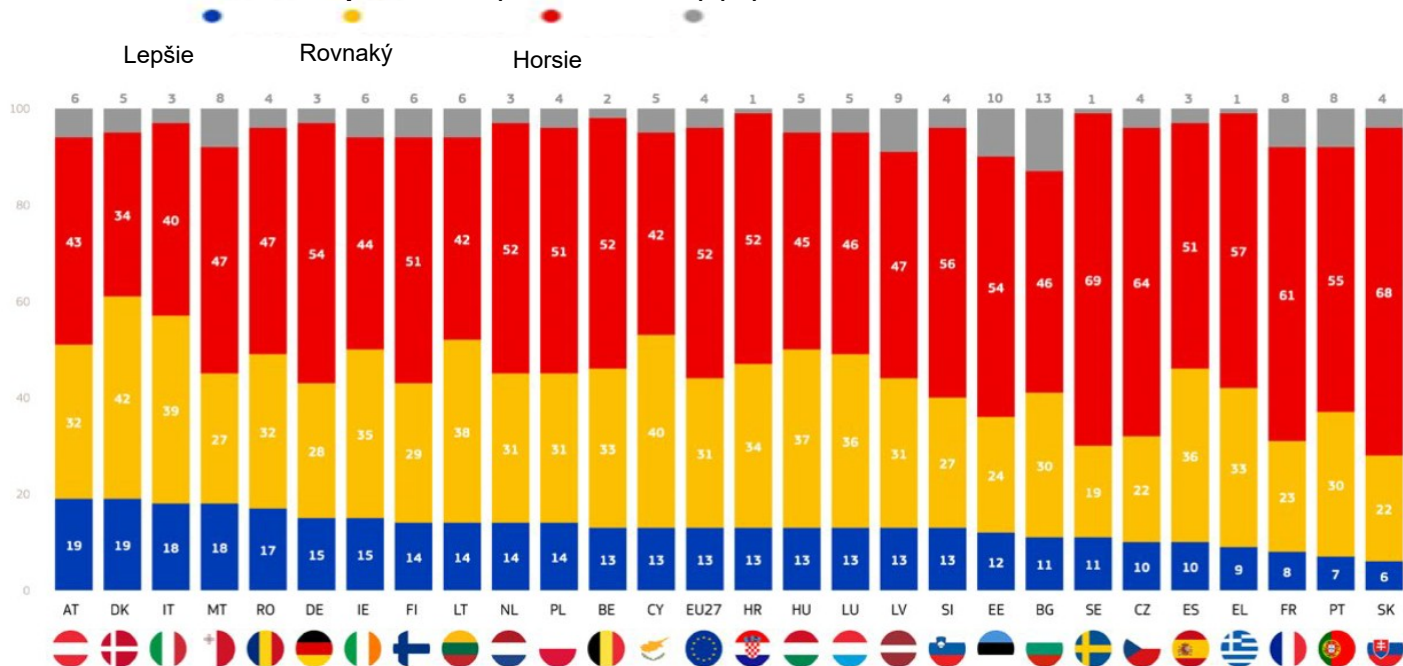
SD21.2 Myslíte si, že každý z nasledujúcich bude o rok lepší, horší alebo rovnaký ako dnes? Situácia v hospodárstve (národnosti) (EÚ27) (%)



Väčšina členských štátov okrem jedného očakáva, že situácia ich národného hospodárstva sa za jeden rok zhorší, pričom podiely sa pohybujú od 69 % vo Švédsku, 68 % na Slovensku a 64 % v Česku, 40 % v Taliansku a 42 % v Litve a na Cypre. Dánsko (34 %) je jedinou krajinou, v ktorej respondenti, ktorí očakávajú, že sa situácia zhorší, sú v menšine.

Spolu s Dánskom (42 %) sa relatívne vysoký podiel respondentov na Cypre (40 %), Taliansku (39 %) a Litve (38 %) domnieva, že situácia s národným hospodárstvom zostane rovnaká. Menej ako jeden z piatich krajín očakáva, že situácia sa zlepší. Respondenti v Dánsku, Rakúsku (v oboch prípadoch 19 %), Taliansku a na Malte (18 %) sú s najväčšou pravdepodobnosťou optimistickí.

SD21.2 Myslíte si, že každý z nasledujúcich bude o rok lepší, horší alebo rovnaký ako dnes? Situácia v hospodárstve (NATIONALITY) (%)



V 21 krajinách došlo k poklesu podielov, ktoré očakávajú, že situácia národného hospodárstva sa v priebehu jedného roka zhorší. Pokles o najmenej desať percentuálnych bodov sa zaznamenal v deviatich krajinách, najmä v Nemecku (54 %, –20 percentuálnych bodov), Holandsku (52 %, –17 percentuálnych bodov) a Litve (42 %, –16 percentuálnych bodov).

Optimizmus v súvislosti so situáciou národného hospodárstva v nasledujúcom roku vzrástol v ôsmich krajinách, najmä v Nemecku (15 %, + 9 percentuálnych bodov), Rakúsku (19 %, + 5 percentuálnych bodov), Maďarsku (13 %, + 5 percentuálnych bodov) a Fínsku (14 %, + 5 percentuálnych bodov).

SD21.2 Myslite si, že každý z nasledujúcich bude lepší, horší alebo rovnaký ako dnes? Situácia (národnosti) ekonomiky (%)

	Lepšie		Horsie		Rovnaký		Neviem	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022
EÚ27	13	2	52	-8	31	7	4	-1
BYĽ	13	3	52	-12	33	9	2	0
BG	11	-1	46	-3	30	1	13	3
CZ	10	2	64	-8	22	6	4	0
DK	19	2	34	-11	42	8	5	1
DE	15	9	54	-20	28	12	3	-1
EE	12	4	54	-13	24	6	10	3
IE	15	1	44	-2	35	5	6	-4
EL	9	1	57	-6	33	6	1	-1
ES	10	-1	51	1	36	2	3	-2
FR	8	1	61	-1	23	-2	8	2
HR	13	-2	52	-3	34	6	1	-1
IT	18	0	40	-9	39	10	3	-1
CY	13	1	42	-10	40	10	5	-1
LV	13	-1	47	-4	31	8	9	-3
LT	14	2	42	-16	38	13	6	1
LU	13	-1	46	0	36	5	5	-4
HU	13	5	45	-10	37	4	5	1
MT	18	-1	47	-7	27	8	8	0
NL	14	3	52	-17	31	13	3	1
PRI	19	5	43	-9	32	4	6	0
PL	14	1	51	-7	31	7	4	-1
PT	7	0	55	-6	30	8	8	-2
RO	17	-2	47	-3	32	6	4	-1
SI	13	3	56	-2	27	0	4	-1
SK	6	-1	68	-4	22	7	4	-2
FI	14	5	51	-12	29	6	6	1
SE	11	-1	69	-1	19	3	1	-1

Sociálno-demografické zistenia sú podobné tým, ktoré sa pozorovali pri očakávaniach týkajúcich sa životných podmienok. Respondenti vo veku nad 24 rokov majú väčší sklon než ich mladší kolegovia očakávať, že situácia ich národného hospodárstva sa za jeden rok zhorší (52 – 55 % oproti 45 %).

Domácnosti (60 %), nezamestnaní a manuálni pracovníci (obaja 57 %) si s najväčšou pravdepodobnosťou myslia, že národná hospodárska situácia bude horšia v porovnaní s manažérmi (51 %), samostatne zárobkovo činnými osobami a inými bielymi obojkami (v oboch prípadoch 50 %).

Respondenti, ktorí majú problémy platiť svoje účty väčšinu času, sú oveľa pravdepodobnejší ako tí, ktorí len zriedka alebo nikdy nemajú ťažkosti očakávať, že sa situácia zhorší (67 % oproti 48 %). Podobne tí, ktorí sa považujú za súčasť vyššej triedy spoločnosti, majú menšiu pravdepodobnosť ako tí, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu alebo nižšiu strednú triedu, aby si mysleli, že národná hospodárska situácia sa zhorší (43 % oproti 57 – 58 %).

Očakávania týkajúce sa vnútroštátnej hospodárskej situácie súvisia aj s očakávaniami týkajúcimi sa životných podmienok. Viac ako osem z desiatich (86 %) z tých, ktorí očakávajú, že ich životné podmienky sa zhoršia, to očakáva aj pre ich národné hospodárstvo.

Optimizmus, pokiaľ ide o vyhliadky ich národnej ekonomiky za jeden rok, je najrozšírenejší u 15 – 24-ročných (15 %), manažérov (16 %), tých, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti s platením svojich účtov (15 %) a tých, ktorí sa považujú za osoby patriace do vyššej alebo vyššej strednej triedy (19 – 20 %).

SD21.2 Myslíte si, že každý z nasledujúcich bude o rok lepší, horší alebo rovnaký ako dnes? Situácia v hospodárstve (NATIONALITY) (% – EÚ27)

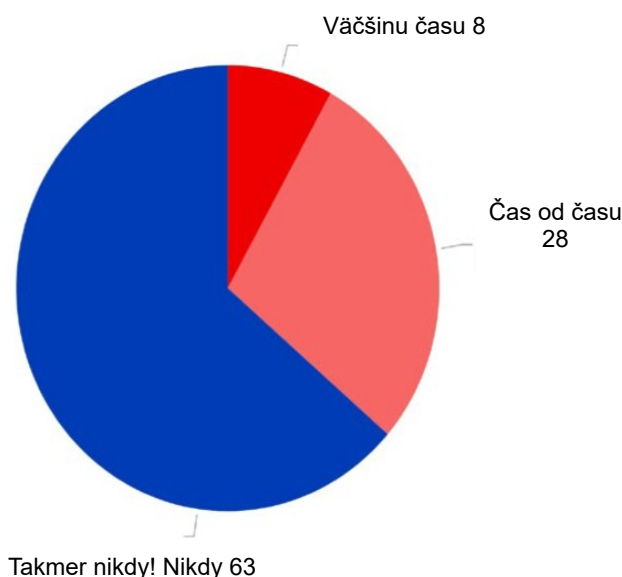
	Lepšie	Horsie	Rovnaký	Neviem
EÚ27	13	52	31	4
Pohlavie				
Muž	14	50	31	5
Žena	12	54	30	4
Vek				
15 – 24	15	45	33	7
25 – 39	14	54	29	3
40 – 54	13	55	29	3
55+	11	52	32	5
Sociálno-profesionálna kategória				
Samostatne zárobkovo činná osoba	15	50	31	4
Manažéri	16	51	31	2
Ostatné biele obojky	15	50	32	3
Manuálni pracovníci	12	57	27	4
Osoby v dome	9	60	28	3
Nezamestnaný	11	57	27	5
Dôchodca	11	51	32	6
Študenti	15	43	35	7
Ťažkosti s platením účtov				
Väčšinu času	8	67	21	4
Čas od času	10	57	29	4
Takmer nikdy/nikdy	15	48	33	4
Zvážiť príslušnosť k				
Pracujúca trieda	8	58	29	5
Nižšia stredná trieda	10	57	29	4
Stredná trieda	15	48	33	4
Horná stredná trieda	19	49	29	3
Vyššia trieda	20	43	36	1
Očakávaná situácia životných podmienok				
Lepšie	56	28	14	2
Horsie	4	86	8	2
Rovnaký	9	31	57	3

Ťažkosti s platením účtov

Väčšina respondentov (63 %) nikdy alebo takmer nikdy nemala problémy platiť svoje účty, čo je nárast o tri percentuálne body od októbra do novembra 2022. Takmer tri z desiatich (28 %, – 2 percentuálne body) majú ťažkosti z času na čas a menej ako jeden z desiatich (8 %, -1 percentuálny bod) má väčšinu času ťažkosti.

Väčšina členských štátov okrem jedného očakáva, že situácia ich národného hospodárstva sa za jeden rok zhorší, pričom podiely sa pohybujú od 69 % vo Švédsku, 68 % na Slovensku a 64 % v Česku, 40 % v Taliansku a 42 % v Litve a na Cypre. Dánsko (34 %) je jedinou krajinou, v ktorej respondenti, ktorí očakávajú, že sa situácia zhorší, sú v menšine.

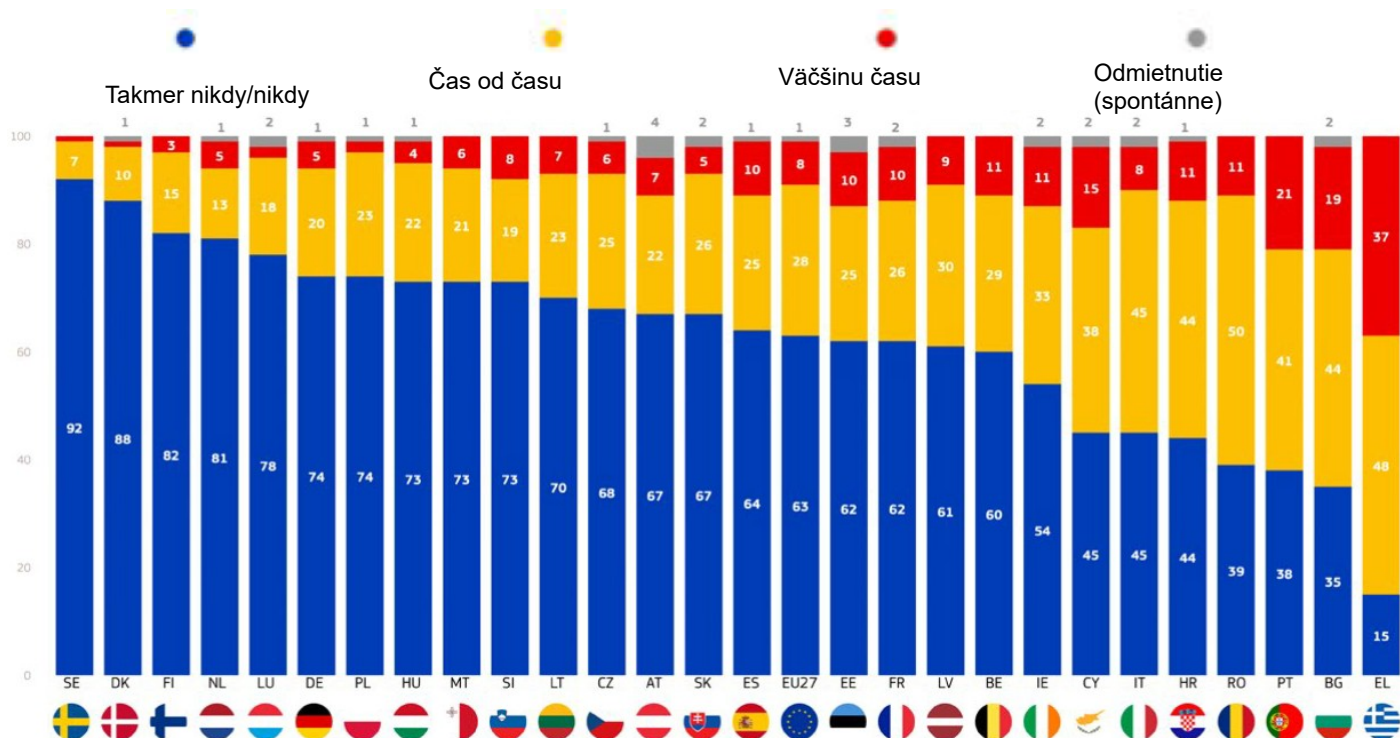
D60 Počas posledných dvanástich mesiacov by ste povedali, že ste mali problémy platiť účty na konci mesiaca...? (EÚ27) (%)



V 20 krajinách väčšina tvrdí, že nikdy alebo len zriedka majú problémy s platením svojich účtov, pričom najvyšší podiel je zaznamenaný vo Švédsku (92 %), Dánsku (88 %) a Fínsku (82 %).

Respondenti v Grécku (37 %) s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že majú problémy s platením účtov väčšinu času, za nimi nasledujú v Portugalsku (21 %) a Bulharsku (19 %). Grécko je tiež jedinou krajinou, v ktorej je podiel respondentov, ktorí majú ťažkosti väčšinu času, vyšší ako ten, ktorý nikdy alebo takmer nikdy nemá ťažkosti (15 %).

D60 Počas posledných dvanástich mesiacov by ste povedali, že ste mali problémy platiť účty na konci mesiaca...? (%)



V porovnaní s októbrom a novembrom 2022 respondenti na Malte (73 %, + 23 percentuálnych bodov) majú oveľa väčšiu pravdepodobnosť, že nikdy alebo takmer nikdy nemajú ťažkosti s platením svojich účtov, za nimi nasledujú Taliansko (45 %, + 11 percentuálnych bodov), Slovinsko (73 %, + 6 percentuálnych bodov) a Cyprus (45 %, + 5 percentuálnych bodov). Malta (6 %, -6 percentuálnych bodov) a Taliansko (8 %, -5 percentuálnych bodov) sú tiež krajinami, v ktorých došlo k výraznému poklesu podielu respondentov, ktorí tvrdia, že majú problémy väčšinu času.

D60 Počas posledných dvanástich mesiacov by ste povedali, že ste mali problémy platiť účty na konci mesiaca...? (%)

	Väčšinu času		Čas od času		Takmer nikdy/nikdy		Odmietnutie (spontánne)	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022
EÚ27	8	-1	28	-2	63	3	1	0
BYĽ	11	0	29	-2	60	3	0	-1
BG	19	1	44	-2	35	1	2	0
CZ	6	-1	25	3	68	-2	1	0
DK	1	0	10	2	88	-3	1	1
DE	5	0	20	-2	74	2	1	0
EE	10	2	25	-5	62	1	3	2
IE	11	2	33	-2	54	0	2	0
EL	37	2	48	-3	15	1	0	0
ES	10	1	25	-1	64	-1	1	1
FR	10	-1	26	-2	62	1	2	2
HR	11	2	44	-6	44	3	1	1
IT	8	-5	45	-6	45	11	2	0
CY	15	-3	38	-3	45	5	2	1
LV	9	1	30	4	61	-4	0	-1
LT	7	-3	23	1	70	3	0	-1
LU	2	-1	18	4	78	-4	2	1
HU	4	0	22	-2	73	2	1	0
MT	6	-6	21	-17	73	23	0	0
NL	5	0	13	2	81	-2	1	0
PRI	7	1	22	-1	67	0	4	0
PL	2	-1	23	-4	74	4	1	1
PT	21	4	41	-7	38	4	0	-1
RO	11	1	50	-3	39	2	0	0
SI	8	-3	19	-3	73	6	0	0
SK	5	2	26	-2	67	-1	2	1
FI	3	-1	15	-1	82	2	0	0
SE	1	-1	7	0	92	1	0	0

Zo sociálno-demografickej analýzy vyplýva, že najstarší respondenti (vo veku 55 rokov a viac) s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že nikdy alebo len zriedka majú problémy platiť svoje účty (66 % v porovnaní s 59 – 61 % ľudí vo veku 15 – 54 rokov). To isté platí pre tých, ktorí majú najvyššiu úroveň vzdelania (75 % tých, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 alebo viac rokov oproti 51 – 57 % tých, ktorí odišli vo veku 19 rokov alebo menej).

Manažéri (81 %) s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že nikdy alebo takmer nikdy nemajú ťažkosti, najmä v porovnaní s nezamestnanými (33 %). Čím vyšší respondenti sa umiestnia na sociálny rebrík, tým je pravdepodobnejšie, že nikdy alebo zriedkavo pociťujú finančné ťažkosti (87 – 91 % tých, ktorí sa považujú za súčasť vyššej alebo vyššej strednej vrstvy spoločnosti v porovnaní so 45 % tých, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu).

Tí, ktorí zaznamenali zníženie životnej úrovne, najmenej pravdepodobne povedia, že nikdy alebo takmer nikdy nemajú problémy platiť svoje účty (51 % oproti 70 – 79 % tých, ktorí tvrdia, že ich životná úroveň sa ešte neznížila, ale očakávajú, že to bude, a tí, ktorí nezažili žiadne zmeny).

Podiely, ktoré majú problémy platiť účty väčšinu času, sú najvyššie medzi tými, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov a menej (15 %), nezamestnanými (28 %) a tými, ktorí sa považujú za súčasť pracujúcej triedy (18 %).

D60 Počas posledných dvanástich mesiacov by ste povedali, že ste mali problémy platiť účty na konci mesiaca...?

	Väčšinu času	Čas od času	Takmer nikdy/nikdy
EÚ27	8	28	63
Pohlavie			
Muž	8	26	64
Žena	8	30	61
Vek			
15 – 24	8	29	59
25 – 39	9	30	61
40 – 54	9	30	60
55+	8	25	66
Vzdelávanie (koniec)			
—15	15	33	51
16 – 19	9	33	57
20+	5	19	75
Stále študuje	6	26	63
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	8	24	67
Manažéri	2	16	81
Ostatné biele obojky	6	29	64
Manuálni pracovníci	10	36	53
Osoby v dome	15	37	48
Nezamestnaný	28	39	33
Dôchodca	7	24	68
Študenti	6	26	63
Zvážiť príslušnosť k			
Pracujúca trieda	18	36	45
Nižšia stredná trieda	12	37	50
Stredná trieda	4	25	70
Horná stredná trieda	2	10	87
Vyššia trieda	0	8	91
Vaša životná úroveň má			
Už bol znížený	13	35	51
Zatiaľ nie je redukovaná, ale bude	4	25	70
Nezmenený/zvýšený	4	16	79

1.4. Stav demokracie v EÚ

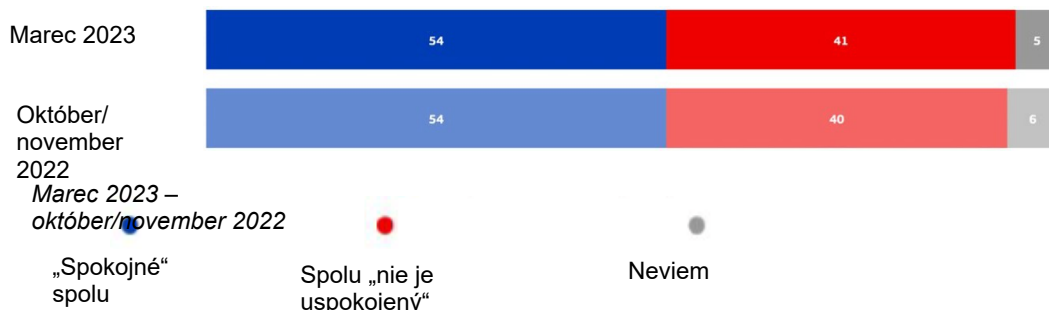
Väčšina Európanov je spokojná so spôsobom fungovania demokracie v EÚ aj v ich krajine. Viac ako polovica (54 %) je spokojná so spôsobom fungovania demokracie v EÚ, vrátane jedného z dvadsiatich, ktorí sú „veľmi spokojní“. Tieto údaje sa od októbra do novembra 2022 nezmenili. Približne štyria z desiatich (41 %, + 1 percentuálny bod) tvrdia, že nie sú spokojní, pričom každý desiaty (žiadna zmena) nie je spokojný.

Podobne takmer šesť z desiatich (56 %) je spokojných so spôsobom fungovania demokracie vo svojej krajine, pričom 7 % uviedlo, že sú „veľmi spokojní“. Aj v tomto prípade sa údaje od októbra do novembra 2022 nezmenili. Približne štyri z desiatich (42 %, žiadna zmena) nie sú uspokojené, vrátane 11 % (-1 percentuálnych bodov), ktorí nie sú „vôbec spokojní“.

SD18a Vcelku ste veľmi spokojní, celkom spokojní, nie ste veľmi spokojní alebo vôbec nie ste spokojní so spôsobom, akým funguje demokracia (naša krajina)?

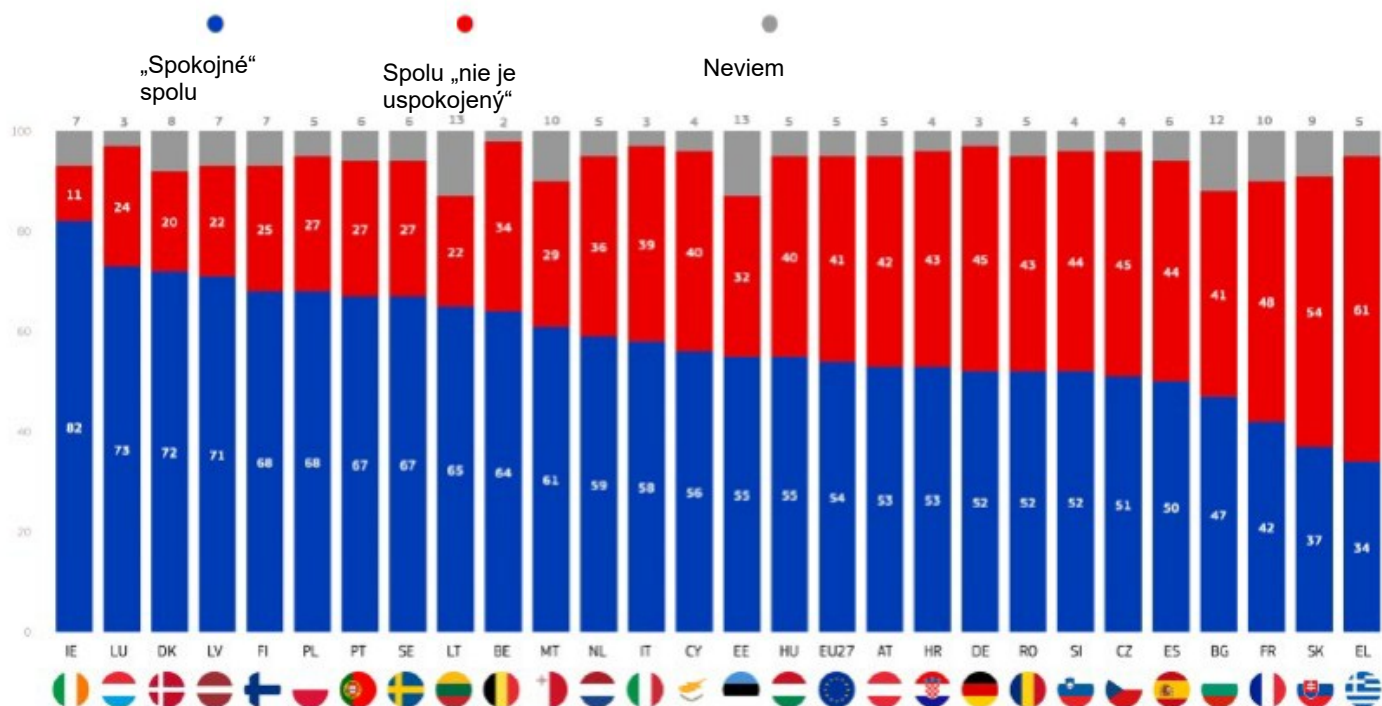


SD18b A ako funguje demokracia v EÚ?



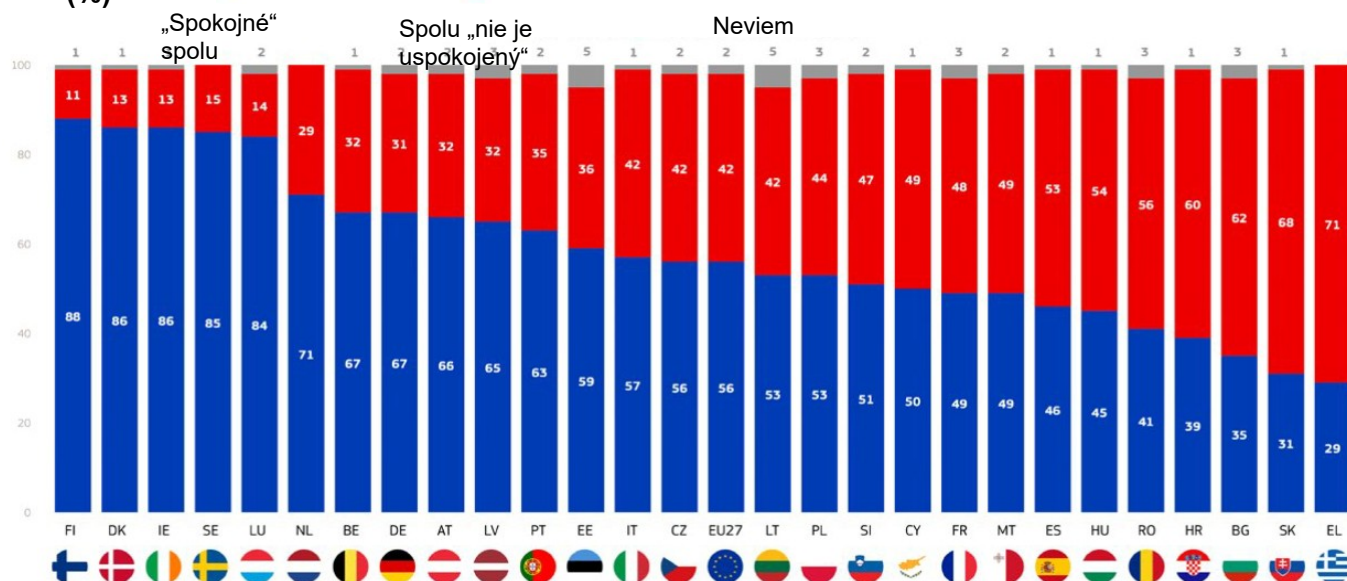
V 24 krajinách je väčšina spokojná so spôsobom fungovania demokracie na úrovni EÚ, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný v Írsku (82 %), Luxembursku (73 %) a Dánsku (72 %). Grécko (34 % „spokojné“ v porovnaní so 61 % „nespokojné“), Slovensko (37 % oproti 54 %) a Francúzsko (42 % oproti 48 %) sú jedinými krajinami, v ktorých je uspokojená len menšina. Relatívne vysoké podiely, ktoré sú „veľmi spokojní“ so spôsobom fungovania demokracie v EÚ, sa nachádzajú v Írsku (21 %) a Dánsku (14 %).

SD18b A ako funguje demokracia v EÚ? (%)



Väčšina v 19 krajinách je spokojná so spôsobom fungovania demokracie vo svojej krajine, pričom vo Fínsku (88 %), Dánsku a Írsku (86 %) je najpravdepodobnejšia spokojnosť. Miera spokojnosti je najnižšia v Grécku (29 %), na Slovensku (31 %) a v Bulharsku (35 %). V týchto krajinách, ako aj v ďalších štyroch krajinách je väčšinovým názorom nespokojnosť, zatiaľ čo názory na Malte sú rozdelené (49 % „spokojných“ oproti 49 % nespokojných). Viac ako pätina respondentov v Dánsku (40 %), Fínsku (28 %), Írsku (25 %) a Švédsku (24 %) je „veľmi spokojná“ so spôsobom fungovania demokracie na vnútroštátnej úrovni.

SD18a Vcelku ste veľmi spokojní, celkom spokojní, nie ste veľmi spokojní alebo vôbec nie ste spokojní so spôsobom, akým funguje demokracia (naša krajina)? (%)



Miera spokojnosti so spôsobom fungovania demokracie na vnútroštátnej úrovni sa od októbra do novembra 2022 zvýšila v 12 členských štátoch a najvýraznejšie v Holandsku (71 %, + 12 percentuálnych bodov), na Cypre (50 %, + 10 percentuálnych bodov) a Litve (53 %, + 8 percentuálnych bodov). Spokojnosť klesla v siedmich krajinách, pričom veľmi veľký pokles zaznamenala Malta (49 %, – 21 percentuálnych bodov), po ktorej nasledovalo Rumunsko (41 %, - 6 percentuálnych bodov) a Portugalsko (63 %, -5 percentuálnych bodov).

SD18a Vcelku ste veľmi spokojní, celkom spokojní, nie ste veľmi spokojní alebo vôbec nie ste spokojní so spôsobom, akým funguje demokracia (naša krajina)? (%)

	Veľmi spokojný		Celkom spokojný		Nie veľmi spokojný		Vôbec nie som spokojný		Neviem		Neviem		Spolu „nespokojné“	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /november 2022
EÚ27	7	0	49	0	31	1	11	-1	2	0	56	0	42	0
BYĽ	7	0	60	4	26	-1	6	-3	1	0	67	4	32	-4
BG	4	1	31	0	36	0	26	-1	3	0	35	1	62	-1
CZ	7	1	49	-5	30	4	12	-1	2	1	56	-4	42	3
DK	40	-3	46	0	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
DE	8	1	59	-2	25	2	6	-1	2	0	67	-1	31	1
EE	8	4	51	0	25	-2	11	-1	5	-1	59	4	36	-3
IE	25	2	61	0	11	0	2	0	1	-2	86	2	13	0
EL	2	-1	27	-4	40	1	31	5	0	-1	29	-5	71	6
ES	6	-1	40	-3	40	3	13	3	1	-2	46	-4	53	6
FR	4	-1	45	0	31	2	17	-1	3	0	49	-1	48	1
HR	2	0	37	0	46	1	14	-1	1	0	39	0	60	0
IT	5	0	52	5	34	-1	8	-4	1	0	57	5	42	-5
CY	4	-1	46	11	39	-1	10	-9	1	0	50	10	49	-10
LV	7	0	58	4	23	0	9	-4	3	0	65	4	32	-4
LT	3	-1	50	9	36	-3	6	-6	5	1	53	8	42	-9
LU	19	-3	65	2	12	2	2	-1	2	0	84	-1	14	1
HU	3	0	42	1	38	2	16	-3	1	0	45	1	54	-1
MT	4	-34	45	13	35	12	14	10	2	-1	49	-21	49	22
NL	12	4	59	8	23	-9	6	-2	0	-1	71	12	29	-11
PRI	16	3	50	1	22	-4	10	0	2	0	66	4	32	-4
PL	5	0	48	6	29	-1	15	-4	3	-1	53	6	44	-5
PT	1	0	62	-5	31	5	4	0	2	0	63	-5	35	5
RO	3	1	38	-7	45	7	11	-1	3	0	41	-6	56	6
SI	2	0	49	3	38	-5	9	1	2	1	51	3	47	-4
SK	1	-1	30	1	50	2	18	-2	1	0	31	0	68	0
FI	28	7	60	-2	10	-2	1	-1	1	-2	88	5	11	-3
SE	24	-3	61	6	12	-4	3	1	0	0	85	3	15	-3

Spokojnosť so spôsobom fungovania demokracie v EÚ sa v desiatich krajinách zvýšila v porovnaní s októbrom a novembrom 2022. Cyprus (56 %, + 13 percentuálnych bodov) vyniká veľkým nárastom počtu uspokojených, nasleduje Lotyšsko (71 %, + 8 percentuálnych bodov) a Belgicko (64 %, + 8 percentuálnych bodov). Tento podiel respondentov klesol v šiestich krajinách, najmä na Malte (61 %, – 11 percentuálnych bodov), Česku (51 %, – 7 percentuálnych bodov) a Dánsku (72 %, -6 percentuálnych bodov).

SD18b A ako funguje demokracia v EÚ? (%)

	Veľmi spokojný		Celkom spokojný		Nie veľmi spokojný		Vôbec nie som spokojný		Neviem		Neviem		Spolu „nespokojné“	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /novem ber 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /novem ber 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /novem ber 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /novem ber 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /novem ber 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /novem ber 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október /novem ber 2022
EÚ27	5	0	49	0	31	1	10	0	5	-1	54	0	41	1
BYĽ	6	2	58	6	27	-3	7	-4	2	-1	64	8	34	-7
BG	8	-1	39	0	26	0	15	1	12	0	47	-1	41	1
CZ	4	0	47	-7	32	6	13	0	4	1	51	-7	45	6
DK	14	-3	58	-3	16	3	4	0	8	3	72	-6	20	3
DE	4	0	48	-1	37	2	8	-1	3	0	52	-1	45	1
EE	5	2	50	4	23	-2	9	0	13	-4	55	6	32	-2
IE	21	2	61	2	9	-3	2	-1	7	0	82	4	11	-4
EL	2	0	32	-1	37	2	24	-2	5	1	34	-1	61	0
ES	6	-1	44	-1	35	2	9	1	6	-1	50	-2	44	3
FR	0	-2	42	-1	30	2	18	1	10	0	42	-3	48	3
HR	3	1	50	-1	38	-1	5	0	4	1	53	0	43	-1
IT	5	0	53	5	33	1	6	-6	3	0	58	5	39	-5
CY	3	-2	53	15	32	-7	8	-5	4	-1	56	13	40	-12
LV	7	0	64	8	18	-1	4	-4	7	-3	71	8	22	-5
LT	6	0	59	6	18	-7	4	-1	13	2	65	6	22	-8
LU	11	2	62	-5	16	0	8	3	3	0	73	-3	24	3
HU	2	-2	53	3	31	-1	9	1	5	-1	55	1	40	0
MT	3	-35	58	24	25	5	4	3	10	3	61	-11	29	8
NL	3	0	56	2	29	-1	7	0	5	-1	59	2	36	-1
PRI	11	1	42	2	29	-1	13	-3	5	1	53	3	42	-4
PL	11	-1	57	2	22	-1	5	1	5	-1	68	1	27	0
PT	2	0	65	-3	24	4	3	0	6	-1	67	-3	27	4
RO	6	2	46	-4	33	-1	10	3	5	0	52	-2	43	2
SI	3	2	49	1	35	-4	9	1	4	0	52	3	44	-3
SK	2	-1	35	2	39	0	15	2	9	-3	37	1	54	2
FI	7	3	61	2	22	-4	3	-1	7	0	68	5	25	-5
SE	5	-3	62	4	23	0	4	1	6	-2	67	1	27	1

Sociálno-demografická analýza poukazuje na podobné modely, pokiaľ ide o spokojnosť so spôsobom fungovania demokracie na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni, pričom mladší a vzdelanejší respondenti a tí, ktorí sa nachádzajú v lepšej sociálno-ekonomickej situácii, budú s väčšou pravdepodobnosťou spokojní.

Respondenti vo veku 15 – 24 rokov sú s najväčšou pravdepodobnosťou spokojní so spôsobom fungovania demokracie v EÚ (61 % v porovnaní s 51 – 56 % osôb vo veku 25 rokov a viac), ako aj na vnútroštátnej úrovni (62 % oproti 55 – 56 %). Respondenti, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 a viac rokov, sú takisto s väčšou pravdepodobnosťou spokojní ako tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 19 rokov alebo mladšie (61 % oproti 43 – 51 % na úrovni EÚ, 63 % oproti 49 – 52 % na vnútroštátnej úrovni).

Manažéri (66 % na úrovni EÚ, 69 % na vnútroštátnej úrovni) sú s najväčšou pravdepodobnosťou spokojní so spôsobom fungovania demokracie, najmä v porovnaní s nezamestnanými (40 % a

41 %). Respondenti, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti s platením svojich účtov, sú spokojnejší než tí, ktorí majú problémy častejšie (60 % oproti 32 – 48 % na úrovni EÚ, 64 % v porovnaní s 32 – 47 % na vnútroštátnej úrovni).

Okrem toho tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, sú pravdepodobnejší ako tí, ktorí majú negatívny obraz, že budú spokojní so spôsobom fungovania demokracie v EÚ (78 % oproti 16 %). To isté platí, pokiaľ ide o obraz Európskeho parlamentu (81 % oproti 19 %).

SD18 Vcelku ste veľmi spokojní, celkom spokojní, nie ste veľmi spokojní alebo vôbec nie ste spokojní so spôsobom, akým demokracia funguje... (% – EÚ27)

	(Naša krajina)	EÚ
EÚ27	56	54
Pohlavie		
Muž	58	56
Žena	56	53
Vek		
15 – 24	62	61
25 – 39	56	56
40 – 54	55	54
55+	56	51
Vzdelávanie (koniec)		
—15	49	43
16 – 19	52	51
20+	63	61
Stále študuje	65	65
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	58	55
Manažéri	69	66
Ostatné biele obojky	60	61
Manuálni pracovníci	50	48
Osoby v dome	47	47
Nezamestnaný	41	40
Dôchodca	56	51
Študenti	65	65
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	32	32
Čas od času	47	48
Takmer nikdy/nikdy	64	60
Imidž EÚ		
Pozitívne	73	78
Neutrálne	51	43
Negatívna	27	16
Obraz Európskeho parlamentu		
Pozitívne	74	81
Neutrálne	56	48

Negatívna

28

19

Spokojnosť s rôznymi aspektmi demokracie v EÚ

V tomto prieskume sa takisto posudzuje úroveň spokojnosti s desiatimi rôznymi aspektmi demokracie EÚ a konštatuje sa, že väčšina občanov EÚ je spokojná so 7 z týchto 10 aspektov.

Občania EÚ sú najviac spokojní so slobodnými a spravodlivými voľbami (70 %) a so slobodou prejavu (70 %), s dodržiavaním základných práv (66 %), s možnosťou účasti jednotlivých občanov na politickom živote (61 %) a s rozmanitosťou médií (60 %). Väčšina ľudí je spokojná aj s príležitosťami občianskej spoločnosti (t. j. občanov, združení, mimovládnych organizácií) na ochranu demokracie (59 %) a právneho štátu (58 %).

Otázka č. 11 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? (EÚ27) (%)

Slobodné a spravodlivé voľby



Sloboda prejavu



Možnosť účasti jednotlivých občanov na politickom živote (t. j. ako kandidáti vo voľbách, členovia politických strán)



Rozmanitosť médií



Právny štát (úcta k nezávislosti súdnictva, integrita a nestrannosť volebného systému)



● Veľmi spokojný
 ● Dost' uspokojený
 ● Nie veľmi spokojný
 ● Vôbec nie spokojný
 ● Neviem

Napriek tomu je spokojnosť politických strán výrazne nižšia vzhľadom na záujmy ľudí, ako sú oni (43 %), boj proti dezinformáciám v médiách (41 %) a boj proti korupcii (35 %). Toto sú tiež jediné aspekty, pri ktorých prevláda nespokojnosť (52 %, 52 % a 60 %).

Otázka č. 11 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? (EÚ27) (%)

Dodržiavanie základných práv



Príležitosti občianskej spoločnosti (Le. občania, združenia, N605) na ochranu demokracie



Politické strany zohľadňujú záujmy ľudí, ako ste vy



Boj proti dezinformáciám v médiách (Le. false. prehnané alebo skreslené spravodajské príbehy)



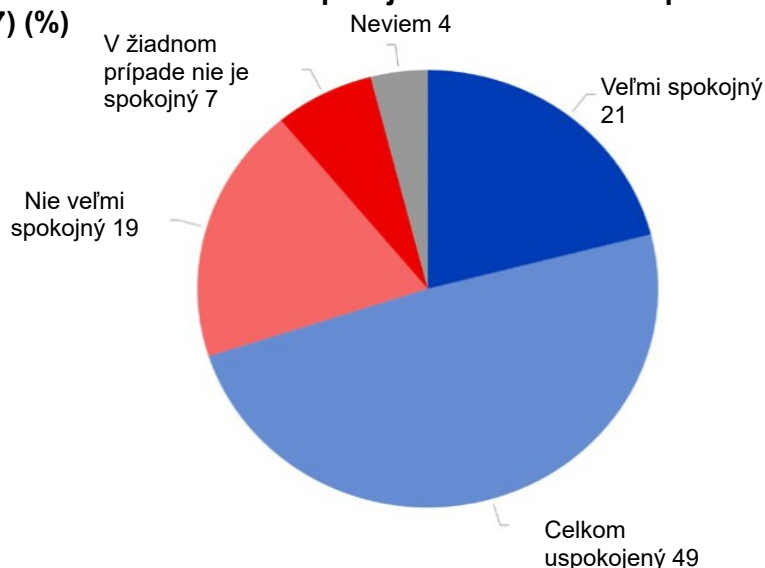
Boj proti korupcii



Veľmi spokojný Dost' uspokojený Nie veľmi spokojný Vôbec nie spokojný Neviem

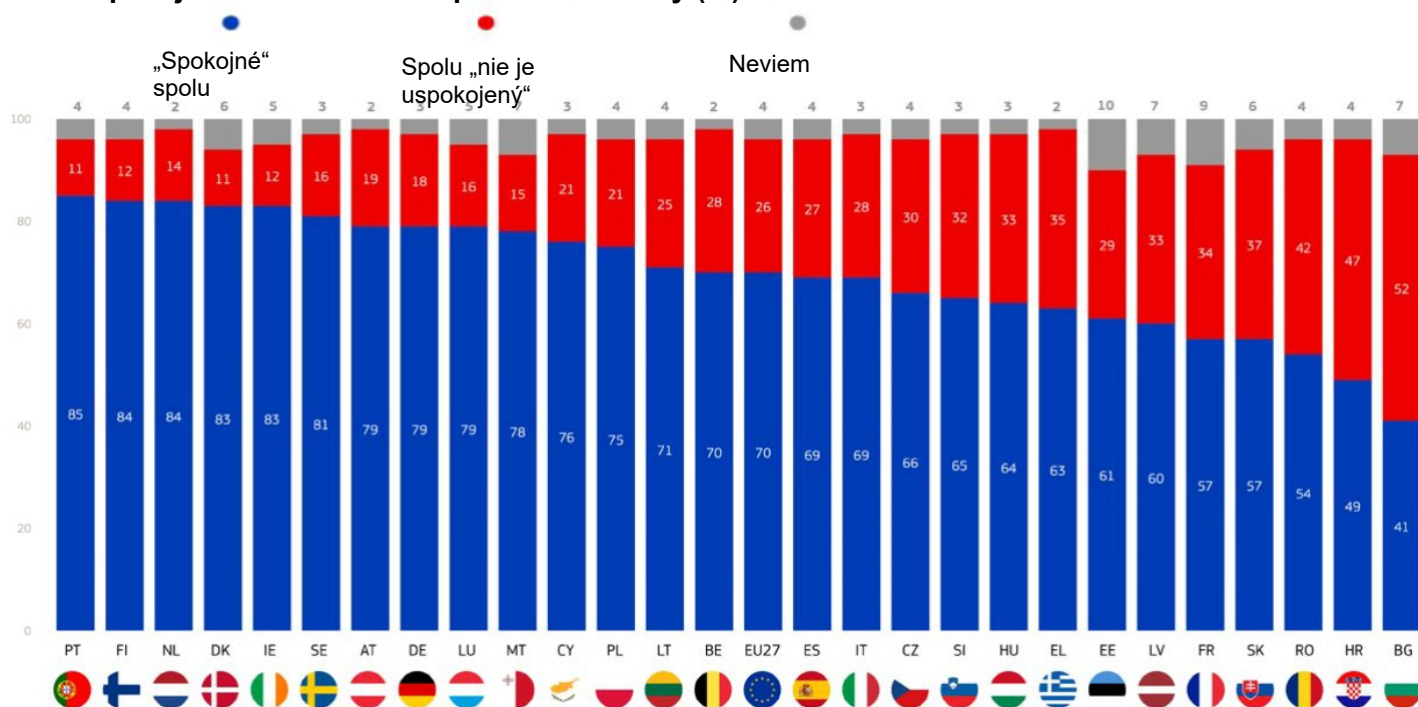
Sedem z desiatich je spokojných so slobodnými a spravodlivými voľbami v EÚ, vrátane približne jednej pätiny (21 %), ktorí sú „veľmi spokojní“. Naopak, približne štvrtina (26 %) tvrdí, že s týmto aspektom nie sú spokojní.

Otázka č. 11.1 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Slobodné a spravodlivé voľby (EÚ27) (%)



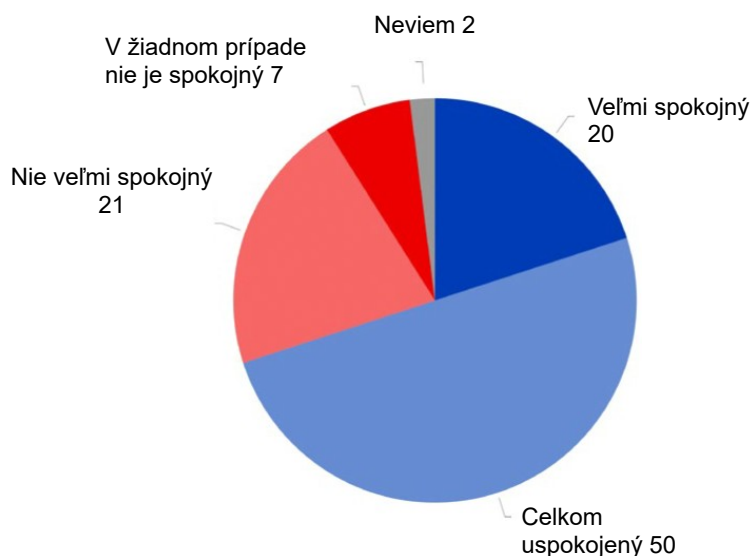
Vo všetkých krajinách okrem jednej je väčšina respondentov spokojná so slobodnými a spravodlivými voľbami v EÚ, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný v Portugalsku (85 %), Holandsku a Fínsku (v oboch prípadoch 84 %). Jedinou výnimkou je Bulharsko, kde je 41 % spokojných a 52 % nespokojných. Spolu s Bulharskom je úroveň spokojnosti najnižšia v Chorvátsku (49 %) a Rumunsku (54 %).

Otázka č. 11.1 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Slobodné a spravodlivé voľby (%)



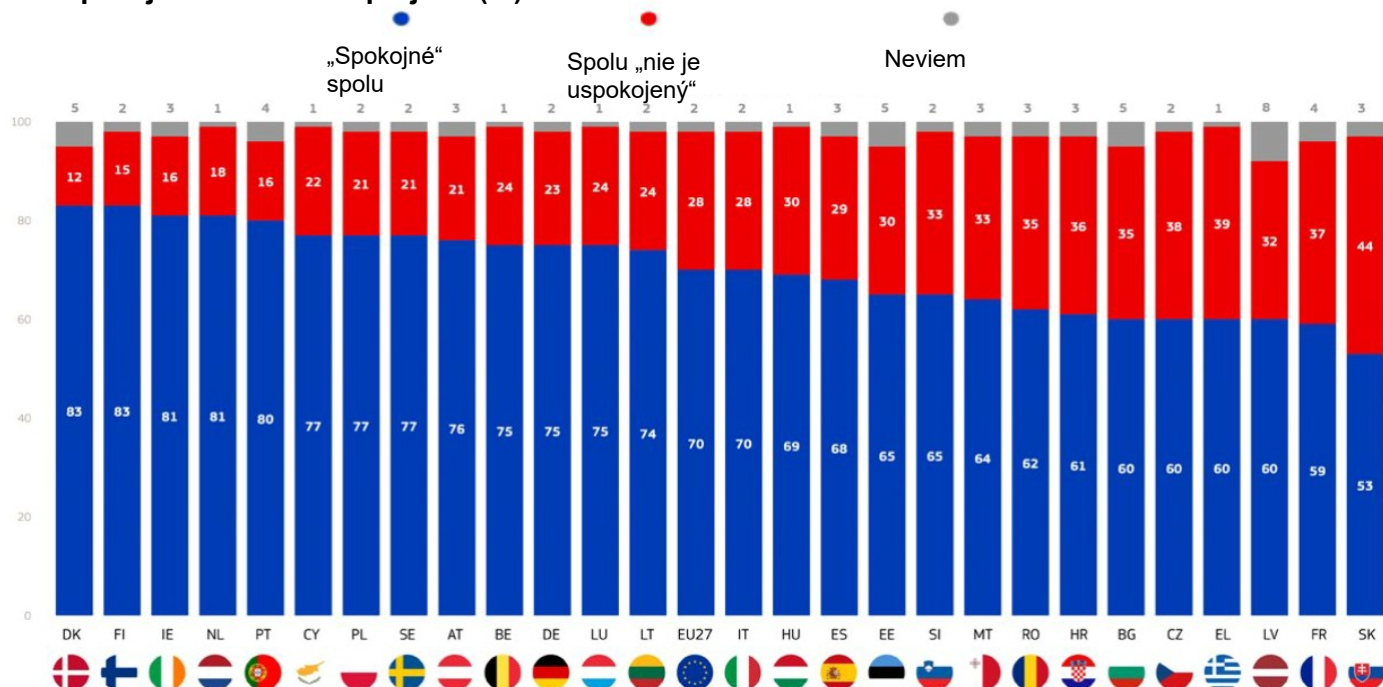
Sedem z desiatich je tiež spokojných so slobodou prejavu, pričom piaty hovorí, že sú „veľmi spokojní“. Takmer tri z desiatich (28 %) nie sú s týmto aspektom spokojní.

QA11.2 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Sloboda prejavu (EÚ27) (%)



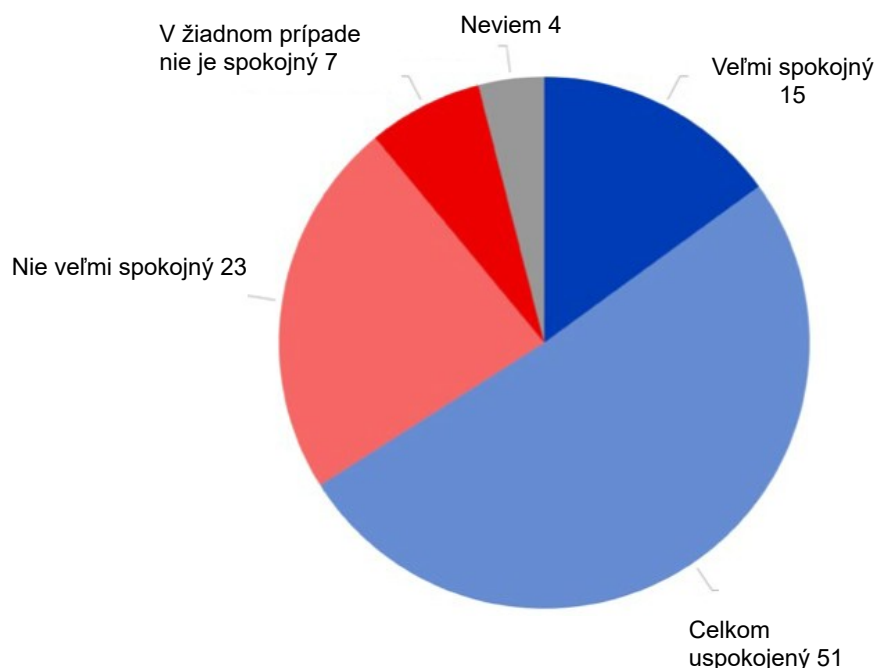
Respondenti, ktorí sú spokojní so slobodou prejavu, sú väčšinou vo všetkých krajinách. Podiely sa pohybujú od viac ako ôsmich z desiatich v Dánsku, Fínsku (obe 83 %), Írsku a Holandsku (obe 81 %) až po šesť z desiatich na Slovensku (53 %), Francúzsko (59 %), Bulharsko, Česko, Grécko a Lotyšsko (všetky 60 %).

QA11.2 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Sloboda prejavu (%)



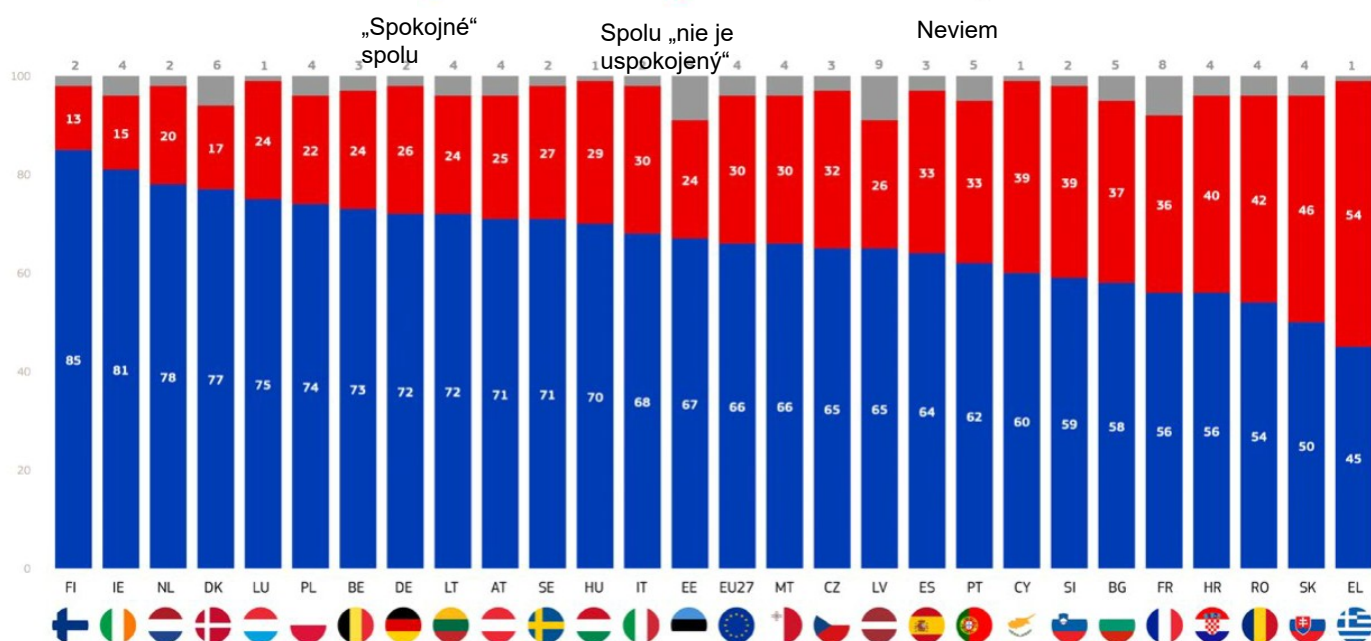
Dve tretiny respondentov (66 %) sú spokojné s dodržiavaním základných práv vrátane 15 % respondentov, ktorí sú „veľmi spokojní“, zatiaľ čo traja z desiatich tvrdia, že nie sú spokojní.

QA11.6 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Dodržiavanie základných práv (EÚ27) (%)



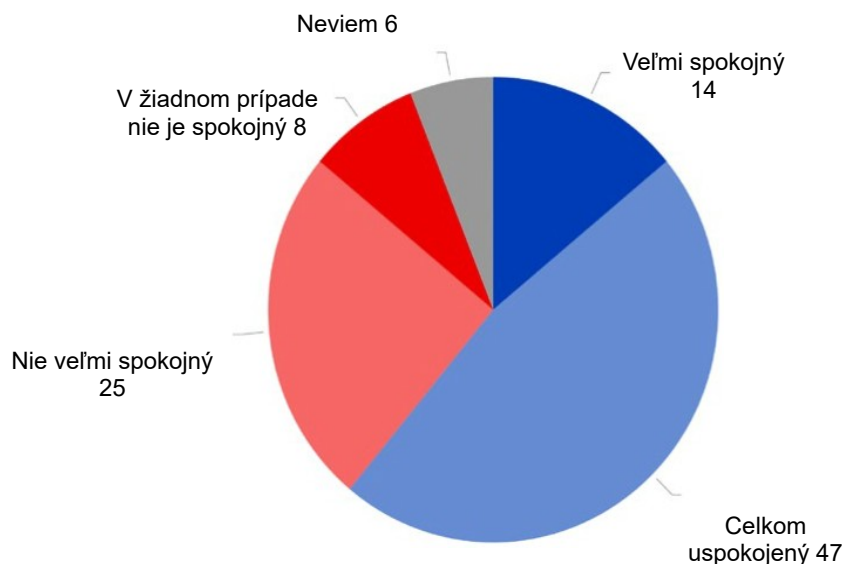
Väčšina ľudí je spokojná s dodržiavaním základných práv v 26 členských štátoch EÚ. Respondenti sú s najväčšou pravdepodobnosťou spokojní s týmto aspektom vo Fínsku (85 %), Írsku (81 %) a Holandsku (78 %). Na opačnom konci stupnice je Grécko jedinou krajinou, v ktorej sú uspokojení ľudia v menšine (45 % „spokojných“ v porovnaní s 54 % „dissatisfied“). Úroveň spokojnosti je tiež relatívne nižšia na Slovensku (50 %) a Rumunsku (54 %).

QA11.6 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Dodržiavanie základných práv (%)



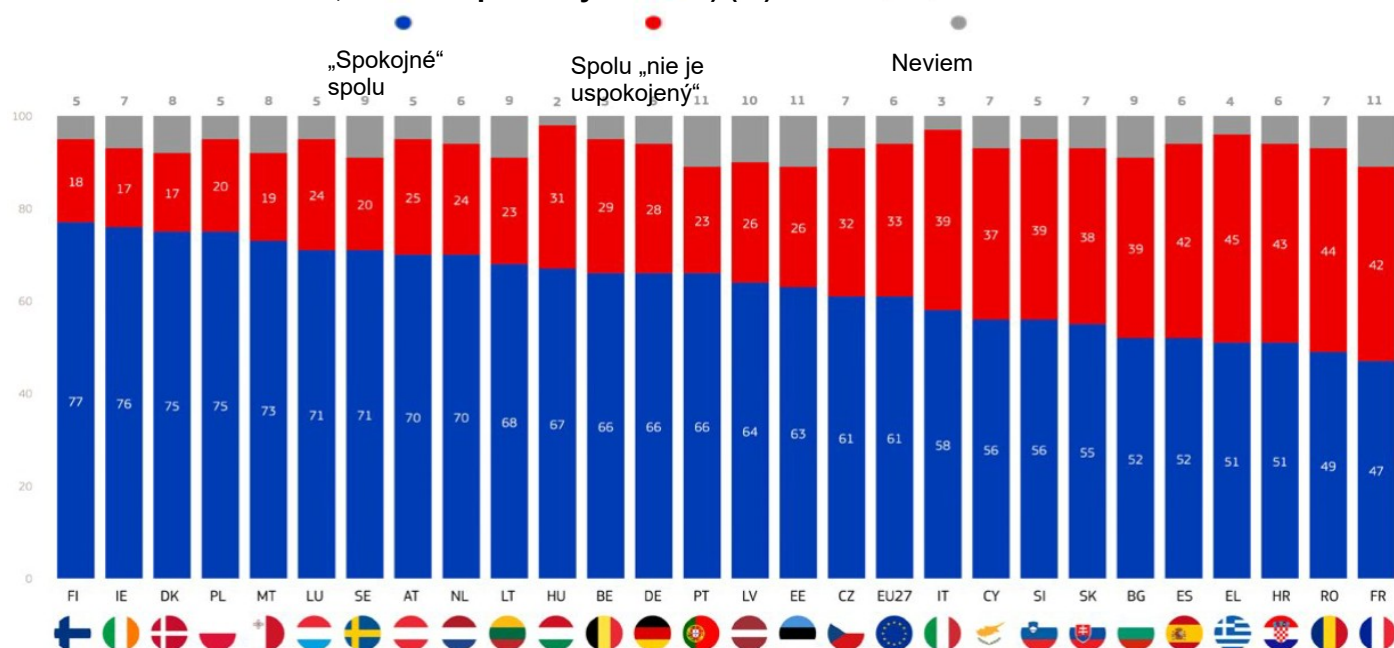
Približne šesť z desiatich (61 %) vyjadrilo spokojnosť s možnosťou účasti jednotlivých občanov na politickom živote, pričom 14 % uviedlo, že sú „veľmi spokojní“. Tretina respondentov (33 %) nie je spokojná s týmto aspektom demokracie v EÚ.

QA11.4 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Možnosť účasti jednotlivých občanov na politickom živote (t. j. ako kandidáti vo voľbách, členovia politických strán) (EÚ27) (%)



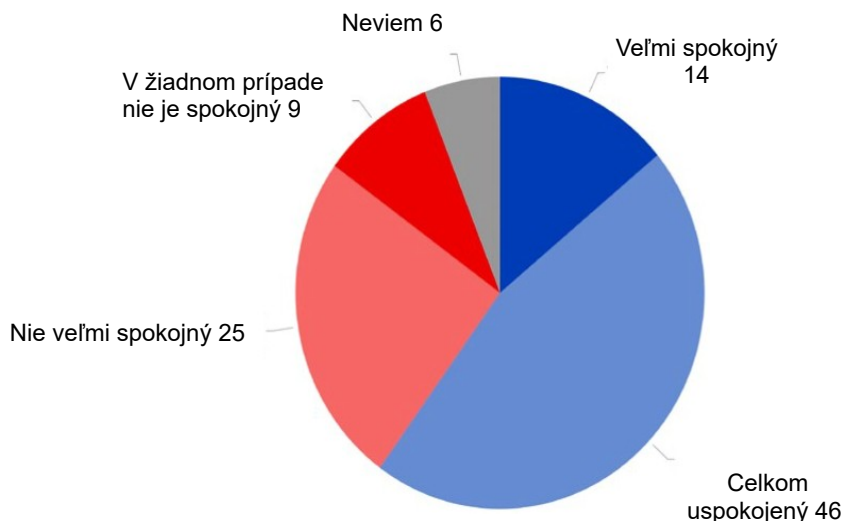
Väčšina vo všetkých krajinách je spokojná s možnosťou účasti jednotlivých občanov na politickom živote, pričom podiely sa pohybujú od najmenej troch štvrtín vo Fínsku (77 %), Írsku (76 %), Dánsku a Poľsku (v oboch prípadoch 75 %) až po menej ako polovicu vo Francúzsku (47 %) a Rumunsku (49 %).

QA11.4 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Možnosť účasti jednotlivých občanov na politickom živote (t. j. ako kandidáti vo voľbách, členovia politických strán) (%)



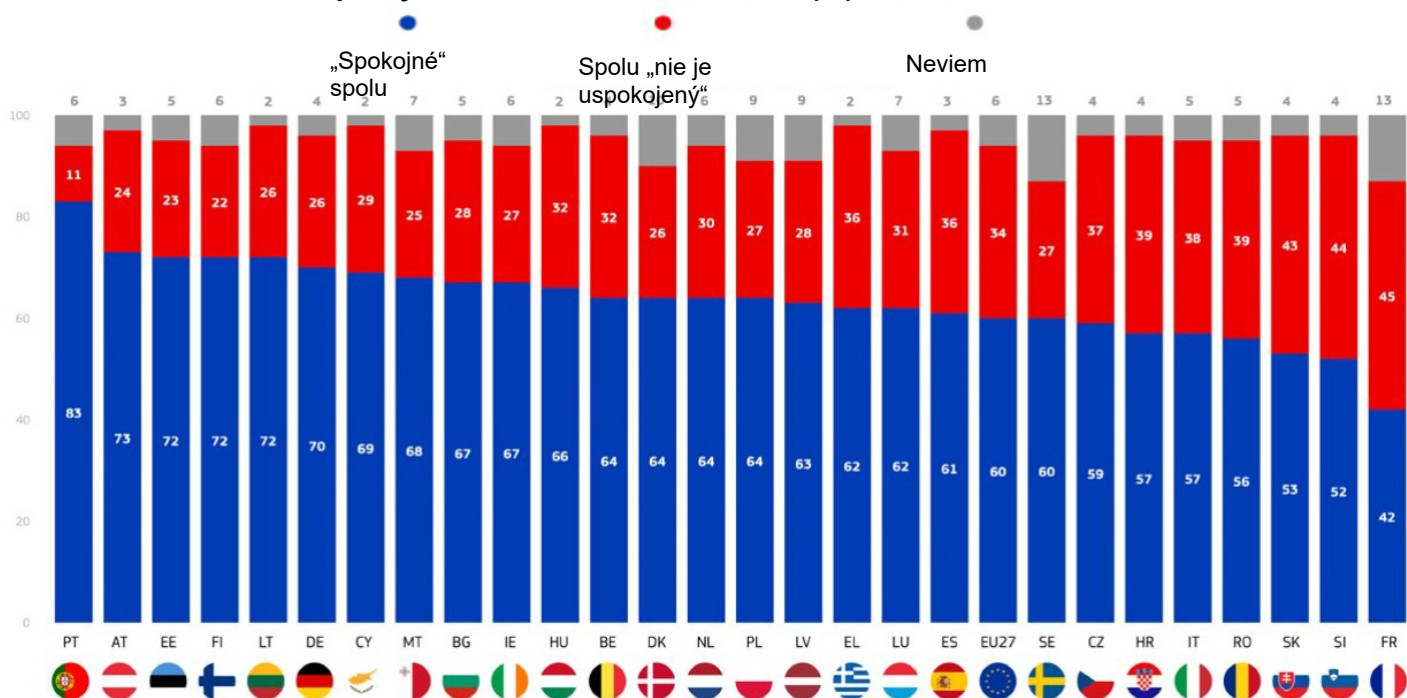
Šesť z desiatich uviedlo, že sú spokojní s rozmanitosťou médií v EÚ, vrátane 14 % tých, ktorí sú „veľmi spokojní“. O niečo viac ako tretina (34 %) tvrdí, že s týmto aspektom nie sú spokojní.

Otázka č. 11.3 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Rozmanitosť médií (EÚ27) (%)



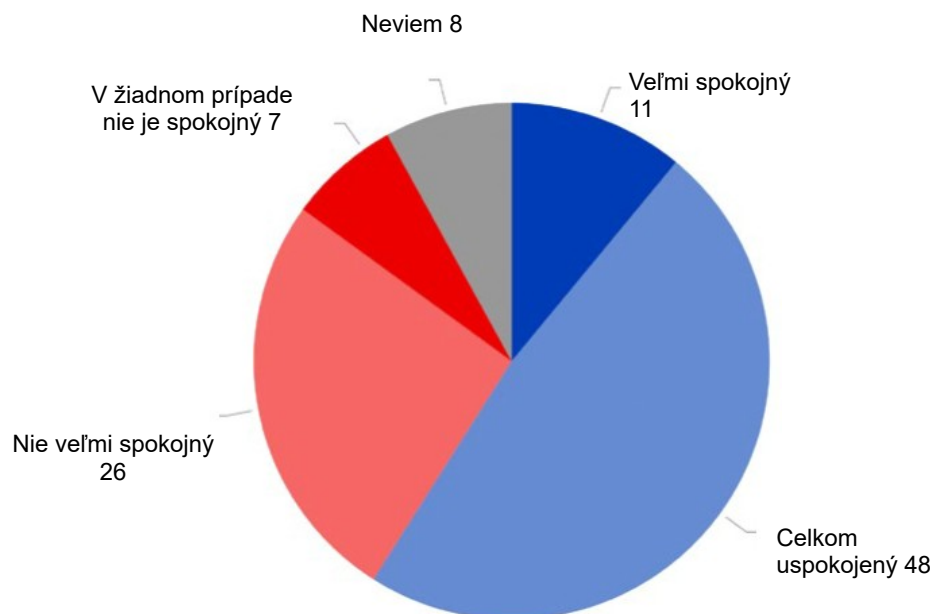
Spokojnosť s rozmanitosťou médií prevažuje nad nespokojnosťou vo všetkých členských štátoch EÚ okrem jedného. Viac ako sedem z desiatich v Portugalsku (83 %), Rakúsku (73 %), Estónsku, Fínsku a Litve (všetkých 72 %) je spokojných s týmto aspektom, zatiaľ čo Francúzsko je jedinou krajinou, v ktorej je uspokojená menšina (42 % „spokojných“ oproti 45 % „dissatisfied“). Spolu s Francúzskom sú úrovne spokojnosti najnižšie v Slovinsku (52 %) a na Slovensku (53 %).

Otázka č. 11.3 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Mediálna rozmanitosť (%)



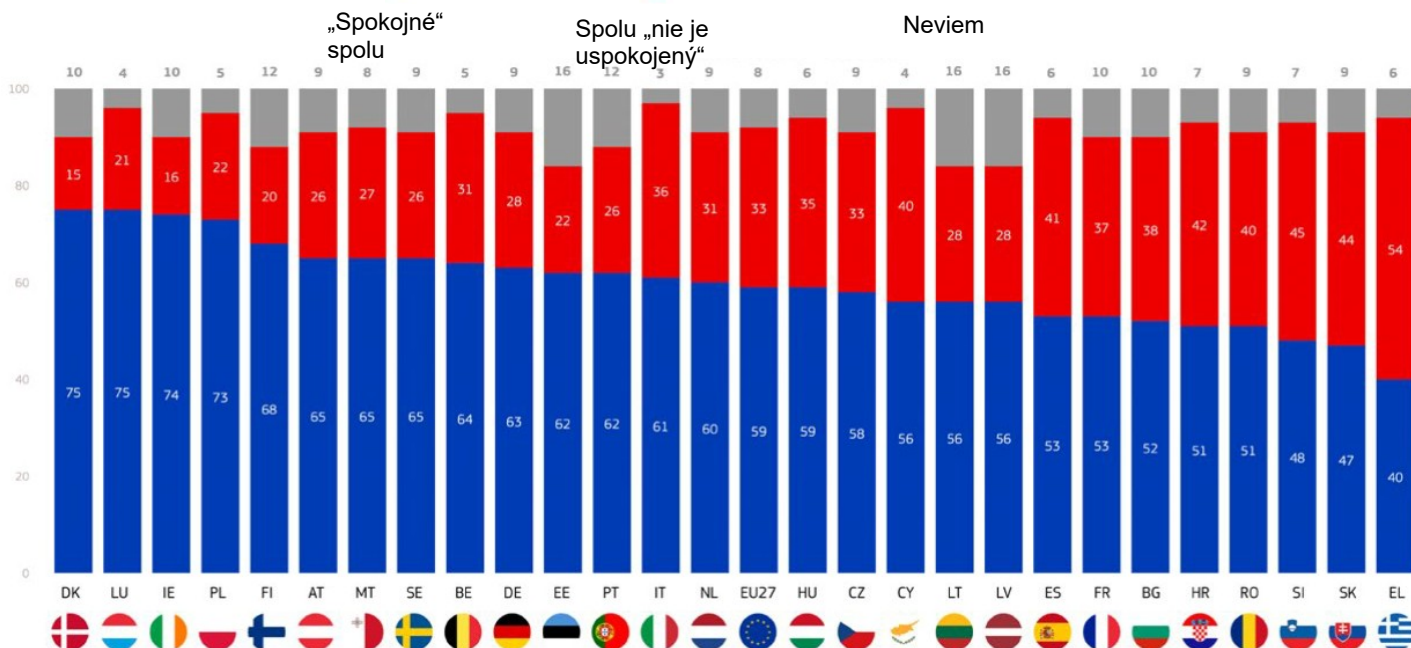
Väčšina respondentov (59 %) je spokojná s možnosťami občianskej spoločnosti (t. j. občanov, združení, mimovládnych organizácií) chrániť demokraciu, pričom 11 % respondentov je „veľmi spokojných“. Tretina respondentov (33 %) vyjadrila nespokojnosť s týmto aspektom demokracie v EÚ.

QA11.7 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Príležitosti občianskej spoločnosti (t. j. občanov, združení, mimovládne organizácie) na ochranu demokracie (EÚ27) (%)



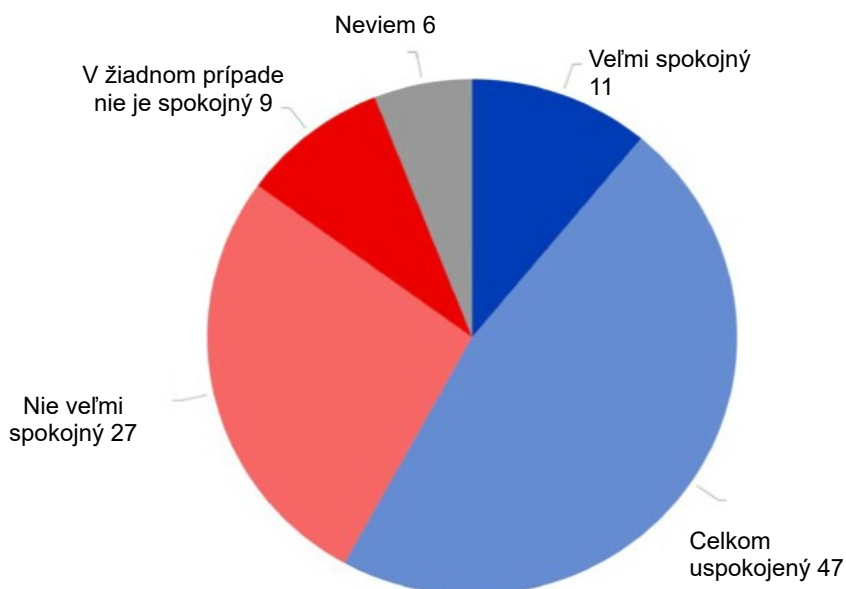
Respondenti, ktorí sú spokojní s možnosťami občianskej spoločnosti (t. j. občanov, združení, mimovládnych organizácií) chrániť demokraciu, sú väčšinou v 26 krajinách. Miera spokojnosti je obzvlášť vysoká v Dánsku, Luxembursku (75 %) a Írsku (74 %). Grécko je jedinou krajinou, v ktorej je uspokojená menšina respondentov (40 % spokojných v porovnaní s 54 % „dissatisfied“) a menej ako polovica je uspokojená aj na Slovensku (47 %) a Slovinsku (48 %).

QA11.7 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Príležitosti občianskej spoločnosti (t. j. občanov, združení, mimovládne organizácie) na ochranu demokracie (%)



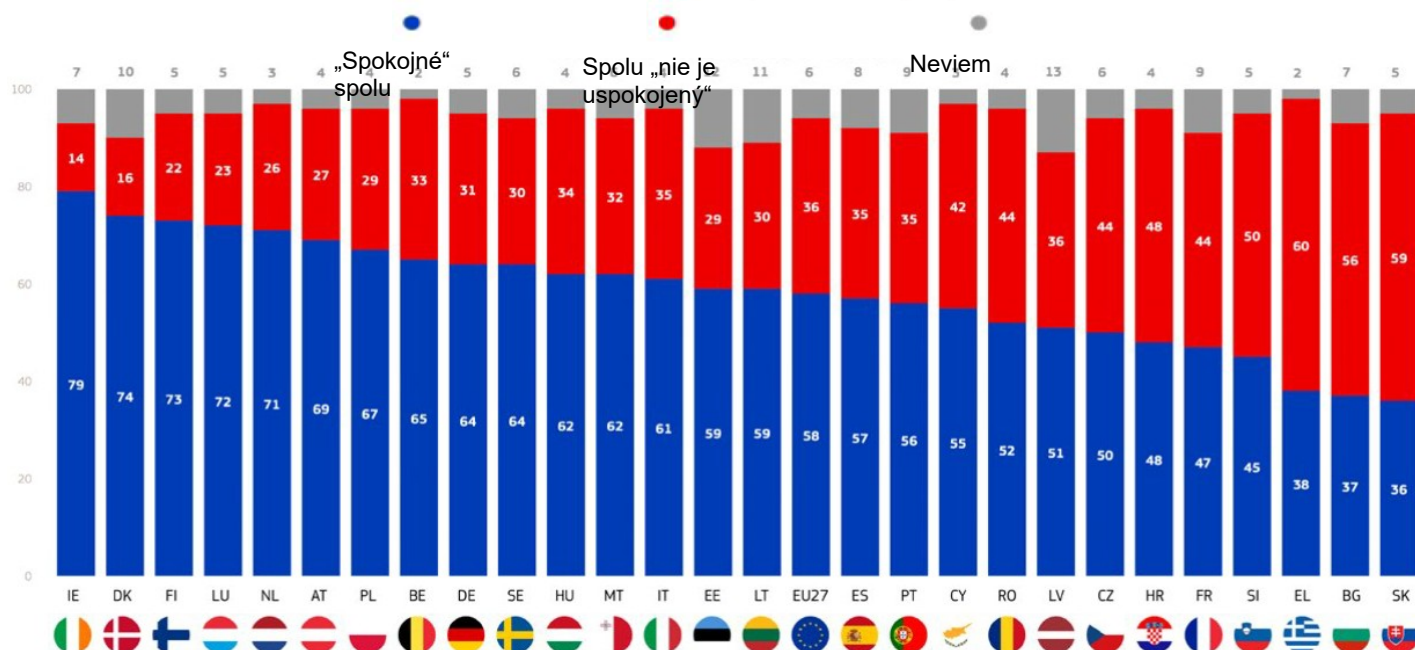
Takmer šesť z desiatich (58 %) uviedlo, že sú spokojní so zásadami právneho štátu v Európskej únii, vrátane približne jedného z desiatich (11 %), ktorí tvrdia, že sú „veľmi spokojní“. Viac ako tretina (36 %) vyjadruje nespokojnosť.

QA11.5 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Právny štát (t. j. rešpektovanie nezávislosti súdnictva, bezúhonnosť a nestrannosť volebného systému) (EÚ27) (%)



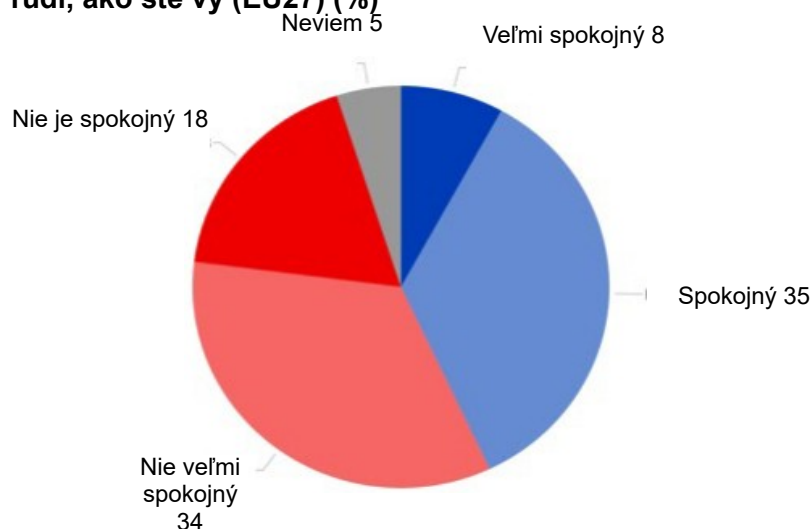
V 22 krajinách je väčšina ľudí spokojná so zásadami právneho štátu v Európskej únii, pričom respondenti v Írsku (79 %), Dánsku (74 %) a Fínsku (73 %) sú s týmto aspektom najpravdepodobnejšie spokojní. Naopak, nespokojnosť prevyšuje spokojnosť v štyroch krajinách: Slovensko (36 % „spokojných“ v porovnaní s 59 % „dissatisfied“), Bulharsko (37 % oproti 56 %), Grécko (38 % oproti 60 %) a Slovinsko (45 % oproti 50 %). Stanoviská sú v Chorvátsku rozdelené (48 % „uspokojených“ v porovnaní so 48 % „dissatisfied“).

QA11.5 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Právny štát (t. j. rešpektovanie nezávislosti súdnictva, bezúhonnosť a nestrannosť volebného systému) (%)



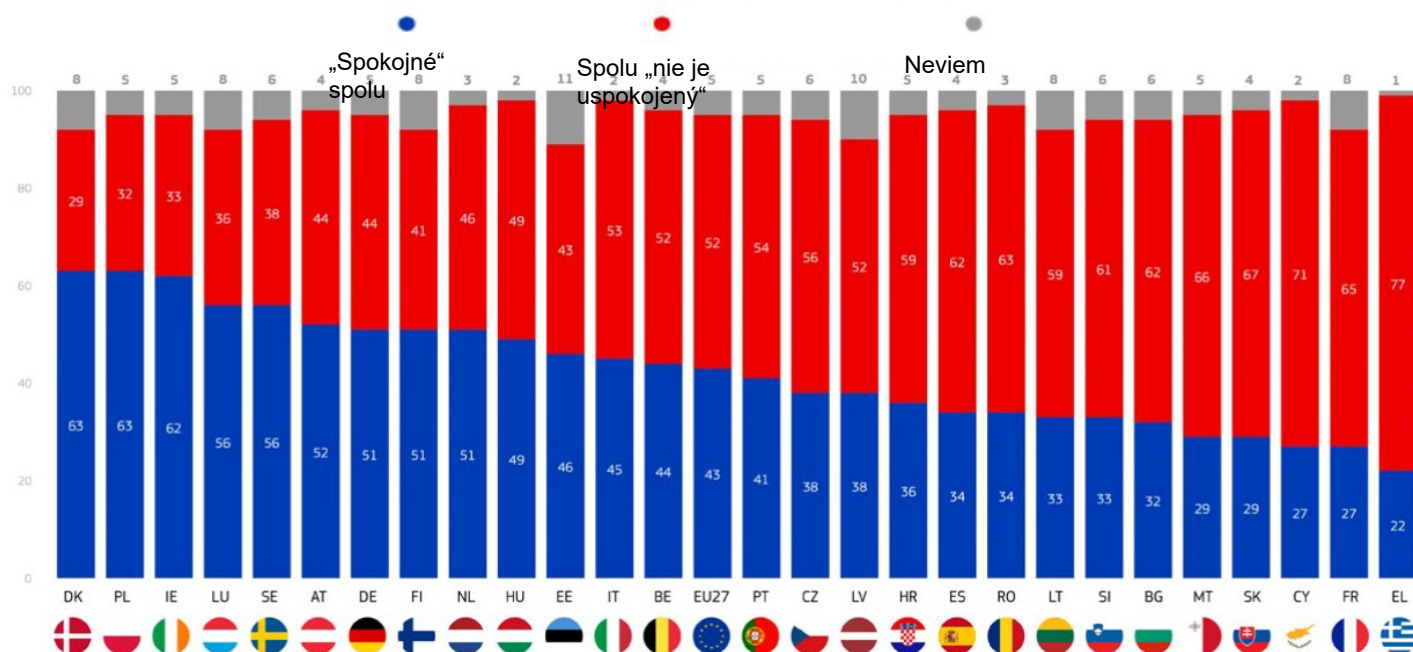
Mrda viac ako štyri z desiatich (43 %) sú spokojní s politickými stranami, berúc do úvahy záujmy ľudí, ako sú oni, pričom menej ako desatina (8 %) hovorí, že sú „veľmi spokojní“. Naopak, väčšina (52 %) je s týmto aspektom nespokojná, vrátane takmer jednej pätiny (18 %), ktorá tvrdí, že „nie je vôbec spokojná“.

QA11.8 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Politické strany zohľadňujú záujmy ľudí, ako ste vy (EÚ27) (%)



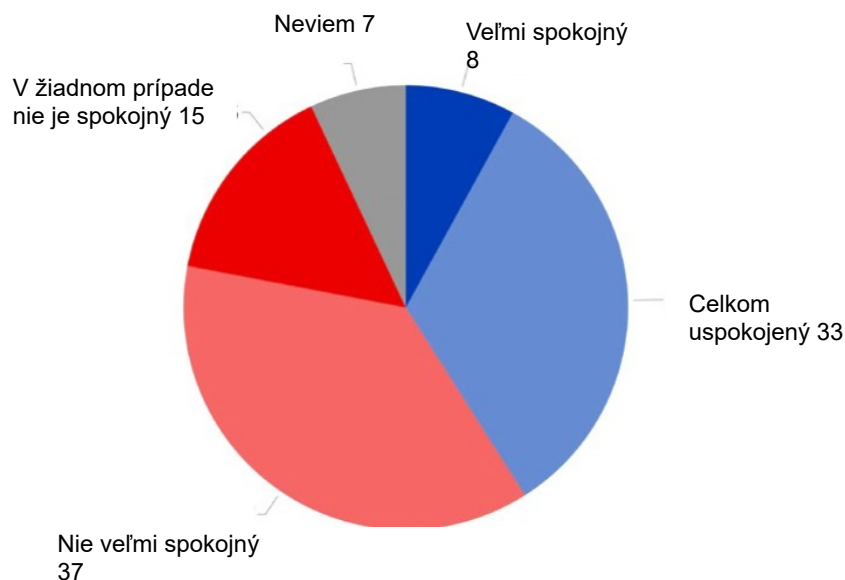
V desiatich krajinách sú respondenti s väčšou pravdepodobnosťou spokojní ako nespokojní s politickými stranami so zreteľom na záujmy ľudí, ako sú oni, pričom podiely sa pohybujú od viac ako šiestich z desiatich v Dánsku, Poľsku (v oboch 63 %) a Írsku (62 %), až po 22 % v Grécku a 27 % na Cypre a vo Francúzsku.

QA11.8 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Politické strany zohľadňujú záujmy ľudí ako ste vy (%)



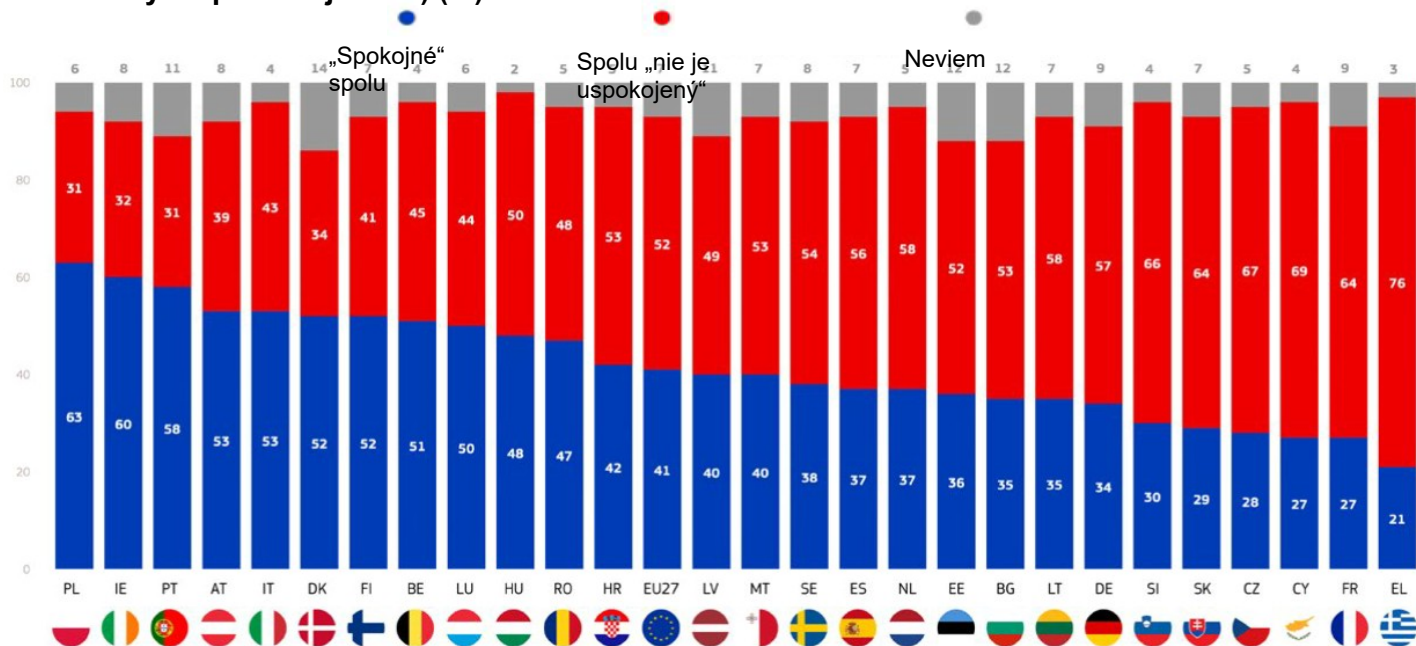
Menšina respondentov (41 %) je spokojná s bojom proti dezinformáciám v médiách vrátane menej ako jedného z desiatich (8 %), ktorí sú „veľmi spokojní“. Naopak, viac ako polovica (52 %) nie je spokojná s týmto aspektom. Tento podiel zahŕňa 15 %, ktorí tvrdia, že „nie sú vôbec spokojní“.

QA11.9 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Boj proti dezinformáciám v médiách (t. j. falošným, prehnaným alebo skresleným spravodajstvom) (EÚ27) (%)



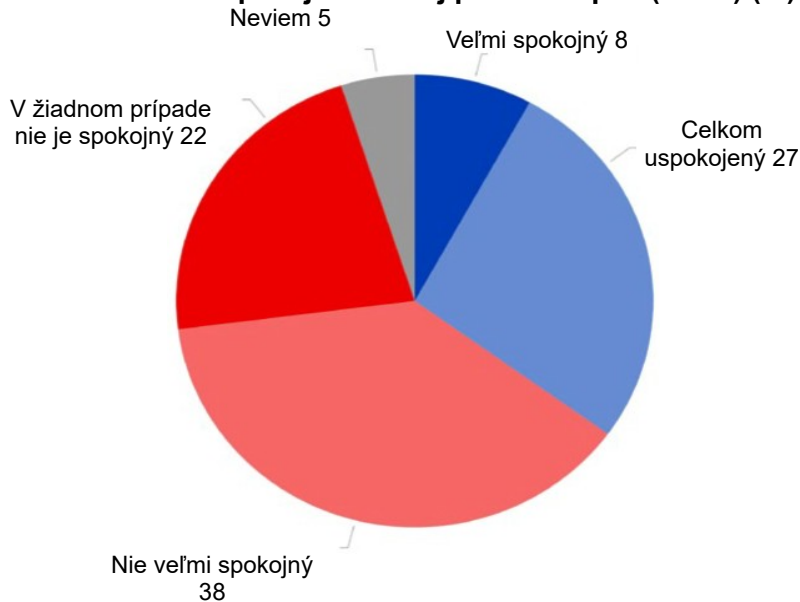
Spokojnosť s bojom proti dezinformáciám v médiách prevažuje nad nespokojnosťou v deviatich krajinách. Poľsko (63 %), Írsko (60 %) a Portugalsko (58 %) sú krajiny, v ktorých sú respondenti s najväčšou pravdepodobnosťou spokojní s týmto aspektom. Na druhej strane, 21 % v Grécku a 27 % na Cypre a vo Francúzsku sú spokojní.

QA11.9 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Boj proti dezinformáciám v médiách (t. j. falošným, prehnaným alebo skresleným spravodajstvom) (%)



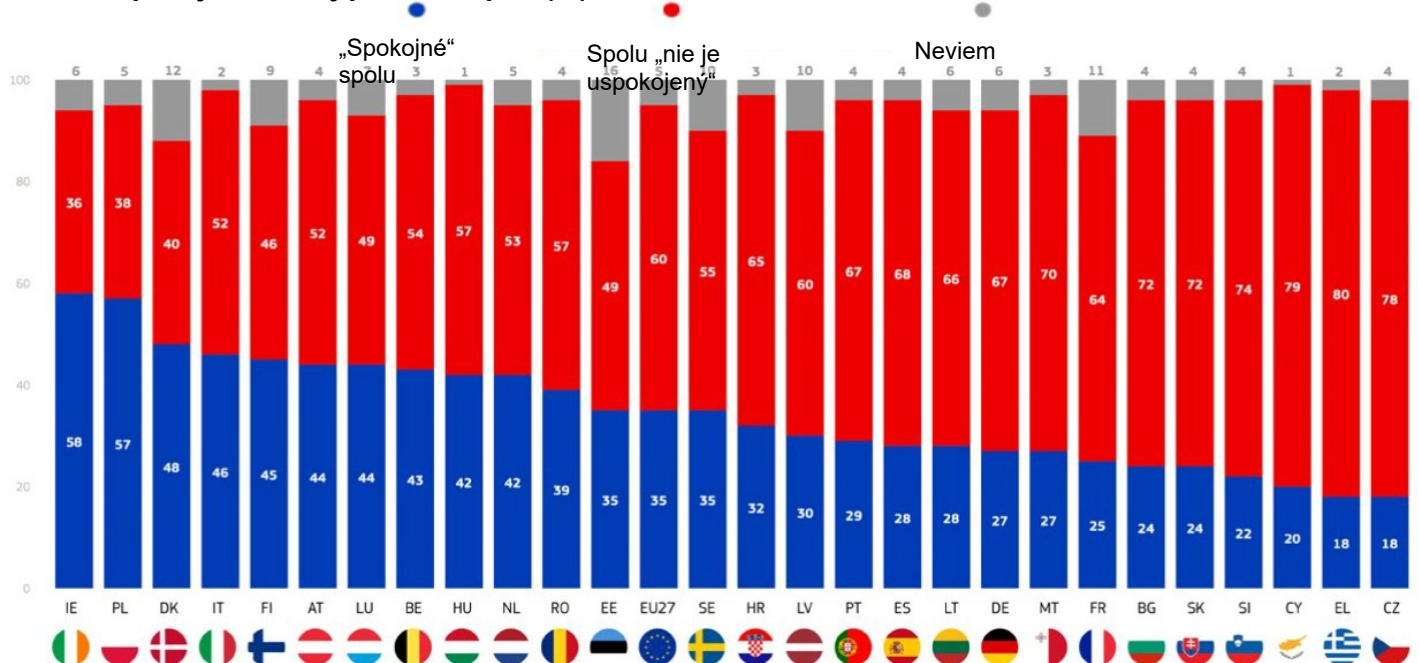
O niečo viac ako tretina (35 %) je spokojná s bojom proti korupcii, pričom 8 % uviedlo, že sú „veľmi spokojní“. Veľká väčšina respondentov (60 %) však vyjadruje nespokojnosť s týmto aspektom vrátane viac ako jednej pätiny (22 %) respondentov, ktorí nie sú „vôbec spokojní“.

QA11.10 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Boj proti korupcii (EÚ27) (%)



V Írsku (58 %), Poľsku (57 %) a Dánsku (48 %) je väčšina spokojná s bojom proti korupcii, zatiaľ čo tento názor je v menšine v zostávajúcich 24 krajinách. Najnižšia úroveň spokojnosti bola zaznamenaná v Česku, Grécku (v oboch prípadoch 18 %) a na Cypre (20 %).

QA11.10 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? Boj proti korupcii (%)



Pri analýze výsledkov sociálno-demografických charakteristík respondentov možno pozorovať konzistentné modely úrovne spokojnosti vo všetkých aspektoch demokracie v Európskej únii. Najmä úroveň spokojnosti sa zvyčajne líši v závislosti od veku, úrovne vzdelania, sociálno-ekonomického postavenia a postojov k EÚ.

Najmladší respondenti (vo veku 15 – 24 rokov) majú tendenciu vyjadrovať vyššiu úroveň spokojnosti s väčšinou aspektov demokracie v EÚ. Tento model je najpozoruhodnejší, pokiaľ ide o boj proti korupcii (40 % oproti 31 % osôb vo veku 55 rokov a viac) a politické strany zohľadňujú záujmy ľudí, ako sú oni (48 % oproti 40 %).

Viac vzdelaných respondentov je pravdepodobnejšie, že budú spokojní s každým z konkrétnych aspektov. Napríklad tí, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov, sú s väčšou pravdepodobnosťou spokojní s dodržiavaním základných práv (72 % oproti 59 % osôb, ktoré ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov a menej) a s možnosťami občianskej spoločnosti chrániť demokraciu (64 % oproti 51 %).

Manažéri sú s najväčšou pravdepodobnosťou spokojní s väčšinou aspektov. Napríklad takmer sedem z desiatich (68 %) manažérov je spokojných s príležitosťami občianskej spoločnosti na ochranu demokracie v porovnaní so 49 % osôb v domácnosti.

Respondenti, ktorí nikdy alebo len zriedka majú problémy platiť svoje účty, sú oveľa náchylnejší ako tí, ktorí majú ťažkosti väčšinu času, aby boli spokojní s každým aspektom demokracie. Platí to najmä v prípade dodržiavania základných práv (72 % oproti 49 %) a zásad právneho štátu (63 % oproti 40 %). Tento vzor je podobný tým, ktorí sa považujú za súčasť vyššej alebo vyššej strednej vrstvy spoločnosti v porovnaní s tými, ktorí sa považujú za pracujúcu triedu, a pre tých, ktorí tvrdia, že ich životná úroveň sa v porovnaní s tými, ktorí zažili zhoršenie, nezmenila. Toto zistenie naznačuje, že úroveň spokojnosti s každým aspektom demokracie má tendenciu stúpať s (vnímaným) sociálno-ekonomickým postavením respondentov.

Respondenti s pozitívnym obrazom o EÚ sú pravdepodobnejší ako tí, ktorí majú negatívny obraz, že budú spokojní s každým aspektom. Týka sa to najmä dodržiavania základných práv (83 % oproti 36 %) a zásad právneho štátu (75 % oproti 28 %). Podobne, ak respondenti súhlasia s tým, že ich hlas má v EÚ a vo svojej vlastnej krajine váhu, je pravdepodobnejšie, že vyjadria spokojnosť s každým z týchto aspektov. Napríklad 76 % tých, ktorí súhlasia s tým, že ich hlas má v EÚ váhu (v porovnaní so 46 % tých, ktorí nesúhlasia) a 72 % tých, ktorí súhlasia s tým, že ich hlas má váhu v ich vlastnej krajine (v porovnaní so 42 % tých, ktorí nesúhlasia), je spokojných s možnosťou účasti jednotlivých občanov na politickom živote.

Napokon, miera spokojnosti je vyššia medzi tými, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách, najmä pokiaľ ide o slobodné a spravodlivé voľby (76 % oproti 61 % tých, ktorí nehlasovali).

Otázka č. 11 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? (% – EÚ27)

	Slobodné a spravodlivé voľby	Sloboda prejavu	Možnosť účasti jednotlivých občanov na politickom živote (t. j. ako kandidáti vo voľbách, členovia politických strán)	Rozmanitosť médií	Právny štát (t. j. rešpektovanie nezávislosti súdnictva, bezúhonnosť a nestrannosť systému Elektorál)
EÚ27	70	70	61	60	56
Pohlavie					
Muž	72	71	61	61	66
Žena	68	69	60	66	57
Vek					
15 – 24	73	73	64	64	63
25 – 39	71	69	62	61	60
40 – 54	67	69	59	60	59
55+	71	70	59	60	56
Vzdelávanie (koniec)					
—15	66	66	53	57	53
16 – 19	67	67	58	59	56
20+	75	75	65	64	64
Stále študuje	75	75	66	65	64
Sociálno-profesionálna kategória					
Samostatne zárobkovo činná osoba	72	70	58	61	61
Manažéri	78	77	68	65	67
Ostatné biele obojky	72	72	65	65	63
Manuálni pracovníci	65	66	56	59	53
Osoby v dome	62	65	50	53	53
Nezamestnaný	63	62	53	54	49
Dôchodca	70	70	60	60	56
Študenti	75	75	66	65	64
Ťažkosti s platením účtov					
Väčšinu času	56	56	43	51	46
Čas od času	63	64	55	56	54
Takmer nikdy/nikdy	76	75	65	65	63
Zväžiť príslušnosť k					
Pracujúca trieda	63	61	51	55	50
Nižšia stredná trieda	67	67	56	59	54
Stredná trieda	73	73	64	62	61
Horná stredná trieda	81	81	72	68	71
Vyššia trieda	81	83	72	67	77
Imidž EÚ					
Pozitívne	84	85	75	74	75
Neutrálne	66	66	55	57	53
Negatívna	42	39	35	38	26
Môj hlas má v EÚ váhu					
Súhlasíť	83	83	76	74	74
Nesúhlasíť	58	58	46	49	45
Môj hlas sa počíta (naša krajina)					
Súhlasíť	81	60	72	71	70
Nesúhlasíť	54	54	42	45	41
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu					
Áno	76	75	65	65	64
Nie	61	62	52	53	51
Vaša životná úroveň má...					
Už bol znížený	64	64	54	55	51
Zatiaľ nie je redukovaná, ale bude	76	76	67	67	67
Nezmenené/zvýšené	77	77	68	67	67

Otázka č. 11 Ako ste spokojný alebo nie ste spokojný s nasledujúcimi aspektmi demokracie v Európskej únii? (% – EÚ27)

	Dodržiavanie základných práv	Príležitosti pre občiansku spoločnosť (t. j. občanov, združenia, mimovládne organizácie) na ochranu demokracie	Politické strany zohľadňujú záujmy ľudí, ako ste vy	Boj proti dezinformáciám v médiách (t. j. nepravdivé, prehnané alebo skreslené spravodajské príbehy)	Boj proti korupcii
EÚ27	66	59	43	41	35
Pohlavie					
Muž	68	61	43	41	35
Žena	65	59	42	40	35
Vek					
15 – 24	70	63	48	45	40
25 – 39	68	63	45	43	38
40 – 54	66	58	43	42	35
55+	65	57	40	38	31
Vzdelávanie (koniec)					
—15	59	51	35	35	29
16 – 19	64	57	42	41	34
20+	72	64	46	42	35
Stále študuje	71	67	50	45	41
Sociálno-profesionálna kategória					
Samostatne zárobkovo činná osoba	68	58	42	40	35
Manažéri	74	68	50	43	39
Ostatné biele obojky	72	63	49	49	39
Manuálni pracovníci	62	57	41	41	35
Osoby v dome	58	49	38	36	36
Nezamestnaný	59	50	29	34	27
Dôchodca	64	57	39	36	29
Študenti	71	67	50	45	41
Ťažkosti s platením účtov					
Väčšinu času	49	43	25	31	24
Čas od času	60	52	38	41	35
Takmer nikdy/nikdy	72	64	47	43	36
Zvážiť príslušnosť k					
Pracujúca trieda	57	50	33	35	29
Nižšia stredná trieda	62	54	38	40	30
Stredná trieda	70	64	46	44	38
Horná stredná trieda	78	70	57	45	41
Vyššia trieda	86	78	63	42	53
Imidž EÚ					
Pozitívne	83	75	58	53	46
Neutrálne	60	54	36	37	29
Negatívne	35	30	18	21	17
Môj hlas má v EÚ váhu					
Súhlasíť	80	75	59	51	46
Nesúhlasíť	53	46	28	32	26
Môj hlas sa počíta (naša krajina)					
Súhlasíť	77	71	54	48	42
Nesúhlasíť	49	42	26	30	25
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu					
Áno	71	65	48	44	37
Nie	58	52	37	37	32
Vaša životná úroveň má...					
Už bol znížený	59	53	34	35	28
Zatiaľ nie je redukovaná, ale bude	73	66	52	49	42
Nezmenené/zvýšené	75	68	54	45	42

2. PRESKÚMANIE VOLEBNÉHO OBDOBIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU: ŠTYRI ROKY V

Druhá kapitola sa zameriava na povedomie a postoje Európanov k činnosti Európskej únie a Európskeho parlamentu v posledných rokoch. Začína sa preskúmaním toho, či občania niečo čítali, videli alebo počuli v médiách o Európskom parlamente a dojem, ktorý tieto informácie zanechali. Následne sa zameriava na analýzu všeobecných postojov k vplyvu činnosti EÚ, ako aj informovanosti o nedávnych opatreniach EÚ a Európskeho parlamentu a úrovne spokojnosti s nimi vo viacerých oblastiach politiky.

Z výsledkov vyplýva, že informácie o Európskom parlamente sprostredkované médiami zanechali občanom EÚ priaznivý dojem a že drvivá väčšina si je vedomá vplyvu EÚ na ich každodenný život. Okrem toho v kontexte rýchlych zásadných zmien v politikách EÚ zameraných na riešenie viacerých kríz je úroveň informovanosti a spokojnosti s činnosťou EÚ v posledných rokoch vo všeobecnosti vysoká. Rok po ruskej invázii na Ukrajinu je podpora zo strany EÚ pre Ukrajinu zďaleka vedomá a najspokojnejšia.

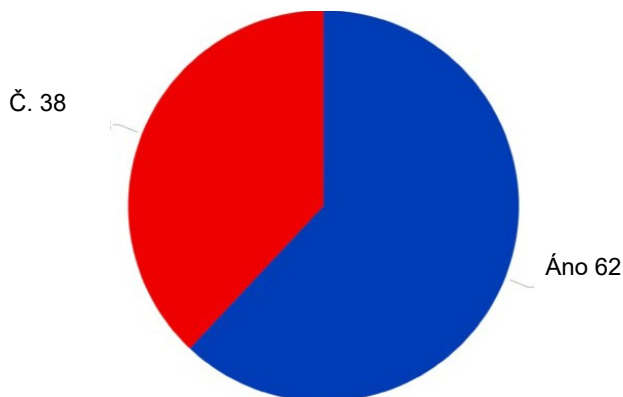
Mediálna viditeľnosť Európskeho parlamentu

Informovanosť občanov EÚ o Európskom parlamente je vo všeobecnosti na veľmi vysokej úrovni. Štandardné prieskumy Eurobarometra ukázali, že Európsky parlament od roku 2006 neustále dopĺňa zoznam inštitúcií EÚ, pokiaľ ide o informovanosť. Výsledky posledného štandardného prieskumu Eurobarometra uskutočneného v januári až februári 2023 nie sú výnimkou, pričom takmer deväť z desiatich uviedlo, že počuli o Európskom parlamente²⁰.

Preto nie je prekvapujúce, že v súčasnom prieskume jasná väčšina občanov (62 %, -2 percentuálnych bodov od októbra do novembra 2022) nedávno čítala v tlači, videla na internete alebo v televízii, alebo počula v rozhlasе niečo o Európskom parlamente. Naopak, menej ako štyri z desiatich (38 %, + 2 percentuálne body) odpovedajú na túto otázku záporne. Tieto údaje zostali v porovnaní s októbrom a novembrom 2022 vo všeobecnosti stabilné.

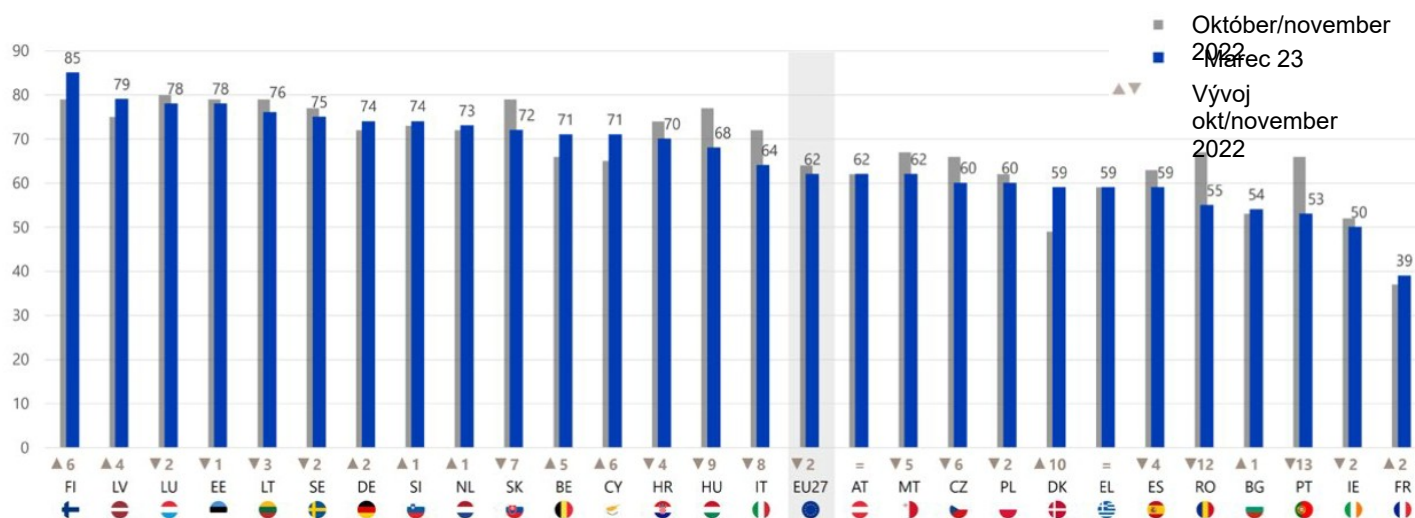
20 Európska komisia, štandardný prieskum Eurobarometra 98 – zima 2022 – 2023 (EB 98.2), k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA1 Prednedávnom ste čítali v tlači, videli ste na internete alebo v televízii, alebo ste počuli v rozhlase niečo o Európskom parlamente? (EÚ27) (%)



Najmenej tri štvrtiny respondentov v šiestich krajinách nedávno čítali, videli alebo počuli o Európskom parlamente, a to buď z internetu, televízie alebo rozhlasu: Fínsko (85 %), Lotyšsko (79 %), Estónsko, Luxembursko (obe 78 %), Litva (76 %) a Švédsko (75 %). To je v protiklade s 39 % vo Francúzsku, 50 % v Írsku a 53 % v Portugalsku, ktorí túto odpoveď poskytli.

QA1 Prednedávnom ste čítali v tlači, videli ste na internete alebo v televízii, alebo ste počuli v rozhlase niečo o Európskom parlamente? (% – áno)



V porovnaní s októbrom a novembrom 2022 sa v desiatich krajinách zaznamenal pokles podielu respondentov, ktorí nedávno čítali, videli alebo počuli o Európskom parlamente. Najväčší pokles bol zaznamenaný v Portugalsku (53 %, –13 percentuálnych bodov), Rumunsku (55 %, –12 percentuálnych bodov) a Maďarsku (68 %, –9 percentuálnych bodov). Zároveň sa tento podiel respondentov zvýšil v piatich krajinách: Dánsko (59 %, +10 percentuálnych bodov), Fínsko (85 %, +6 percentuálnych bodov), Cyprus (71 %, +6 percentuálnych bodov), Belgicko (71 %, +5 percentuálnych bodov) a Lotyšsko (79 %, +4 percentuálne body). Toto číslo zostalo v zostávajúcich 12 krajinách stabilné alebo nezmenené.

Muži častejšie ako ženy tvrdia, že nedávno čítali, videli alebo počuli niečo o Európskom parlamente, či už z internetu, televízie alebo rozhlasu (66 % oproti 57 %). Okrem toho sa tento podiel zvyšuje s vekom, pričom dve tretiny osôb vo veku 55 a viac rokov (66 %) uviedli, že nedávno niečo čítali, videli alebo počuli o Európskom parlamente v porovnaní s menej ako polovicou osôb vo veku 15 – 24 rokov (49 %).

Čím dlhšie sú respondenti vo vzdelávaní na plný úväzok, tým je pravdepodobnejšie, že nedávno niečo čítali, videli alebo počuli o Európskom parlamente. To je prípad 69 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov a viac, v porovnaní s 55 % tých, ktorí odišli vo veku 15 rokov alebo mladšie. Manažéri (72 %) s najväčšou pravdepodobnosťou kladne odpovedia na túto otázku, najmä v porovnaní s nezamestnanými (45 %) a osobami v domácnosti (46 %). Vyšší podiel respondentov, ktorí niečo čítali, videli alebo počuli o Európskom parlamente, možno nájsť aj medzi tými, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti s platením svojich účtov (66 % v porovnaní so 49 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času).

Respondenti, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, majú väčšiu pravdepodobnosť než tí, ktorí majú negatívnu predstavu, že nedávno čítali, videli alebo počuli niečo o Európskom parlamente (69 % oproti 61 %) a podobnú priepasť možno pozorovať medzi tými, ktorí majú pozitívny obraz o Európskom parlamente, a tými, ktorí majú negatívny obraz (73 % oproti 60 %).

Napokon, vyšší podiel tých, ktorí nedávno čítali, videli alebo počuli niečo o Európskom parlamente, možno nájsť medzi tými, ktorí si myslia, že ich hlas má v EÚ váhu (70 % v porovnaní s 56 % tých, ktorí si myslia, že ich hlas sa nepočíta) a tými, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách (71 % oproti 48 % tých, ktorí nehlasovali).

QA1 Prednedávnom ste čítali v tlači, videli ste na internete alebo v televízii, alebo ste počuli v rozhlase niečo o Európskom parlamente? (% – EÚ)

EÚ27	62	38	0
Pohlavie			
Muž	66	33	1
Žena	57	43	0
Vek			
15 – 24	49	51	0
25 – 39	58	42	0
40 – 54	63	36	1
55+	66	33	1
Vzdelávanie (koniec)			
—15	55	44	1
16 – 19	61	39	0
20+	69	31	0
Stále študuje	53	47	0
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	67	32	1
Manažéri	72	28	0
Ostatné biele obojky	65	35	0
Manuálni pracovníci	57	43	0
Osoby v dome	46	54	0
Nezamestnaný	45	55	0
Dôchodca	67	32	1
Študenti	53	47	0
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	49	50	1
Čas od času	56	44	0
Takmer nikdy/nikdy	66	34	0
Obrázok tghe EU			
Pozitívne	69	31	0
Neutrálne	54	46	0
Negatívna	61	39	0
Môj hlas má v EÚ váhu			
Súhlasíť	70	30	0
Nesúhlasíť	56	44	0
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu			
Áno	71	29	0
Nie	48	51	1
Obraz Európskeho parlamentu			
Pozitívne	73	27	0
Neutrálne	53	46	1
Negatívna	60	39	1

Dojem zanechaný mediálnym spravodajstvom o Európskom parlamente

Respondenti, ktorí nedávno niečo čítali, videli alebo počuli, sa tiež pýtali, či im to vyvolalo všeobecne priaznivý alebo nepriaznivý dojem Európskeho parlamentu. Väčšina (56 %) tvrdí, že boli ponechané so všeobecne priaznivým dojmom, zatiaľ čo tretina (33 %) spontánne tvrdí, že dojem bol nepriaznivý a jeden z desiatich tvrdí, že to nebolo ani priaznivé, ani nepriaznivé.

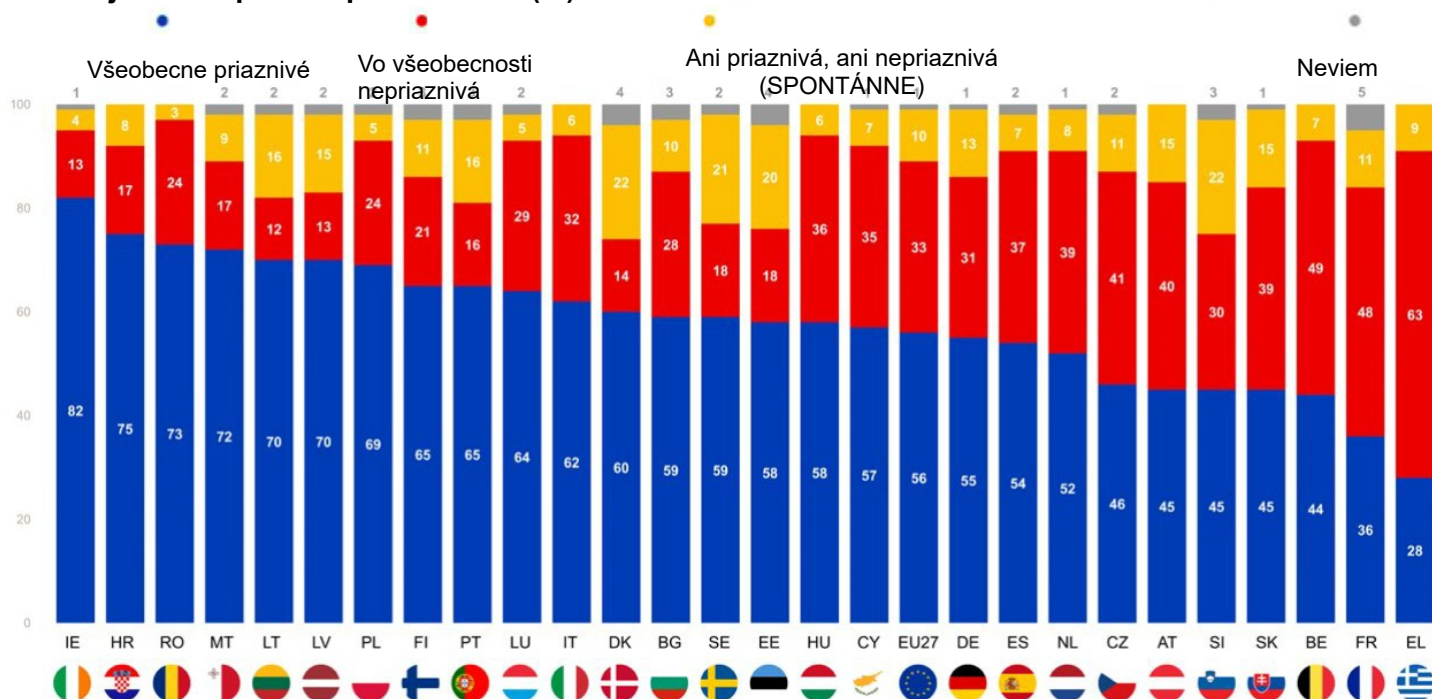
QA1b Má to, čo ste čítali, videli alebo počuli, vo všeobecnosti priaznivý alebo nepriaznivý dojem Európskeho parlamentu? (EÚ27) (%)



Významné zmeny možno pozorovať, keďže táto otázka bola naposledy položená v septembri 2015. Najmä podiel tých, ktorí hovoria, čo čítali, videli alebo počuli, vyvolali priaznivý dojem o 26 percentuálnych bodov, čo je nárast, ktorý takmer úplne vyplýva z poklesu podielu, ktorý tvrdí, že dojem, ktorý im zostal, nebol ani priaznivý, ani nepriaznivý (-23 percentuálnych bodov)²¹. Naopak, podiel tých, ktorí hovoria, že správy, ktoré skonzumovali, ich zanechal s negatívnym dojmom, zostal stabilný (- 2 percentuálne body).

21 Trebapoznamenať, že v septembri 2015 sme boli uprostred migračnej krízy a väčšina opýtaných mala na mysli smrť Aylan, toto malé dieťa, ktoré sa utopilo na tureckom pobreží. Tento kontext určite zohráva úlohu vo veľkej evolúcii v porovnaní s predchádzajúcou vlnou. Okrem toho by sa malo uviesť, že spontánne kódy boli pre účastníkov pohovoru viditeľnejšie: v dôsledku toho počas tohto obdobia uviedol vyšší podiel respondentov tieto spontánne kódy.

QA1B Má to, čo ste čítali, videli alebo počuli, vo všeobecnosti priaznivý alebo nepriaznivý dojem Európskeho parlamentu? (%)



Podiel respondentov, ktorí tvrdia, že informácie, ktoré získali, im vo všeobecnosti priaznivo pôsobí na Európsky parlament, je veľmi rozdielny. Najvyšší podiel kladných odpovedí je zaznamenaný v Írsku (82 %), Chorvátsku (75 %) a Rumunsku (73 %). To je v porovnaní s 28 % v Grécku, 36 % vo Francúzsku a 44 % v Belgicku, ktorí hovoria, čo im zostalo s priaznivým dojmom.

Vzhľadom na veľký pozitívny vývoj na úrovni EÚ od septembra 2015 sa podiel respondentov, ktorí ostali vo všeobecnosti priaznivým dojmom Európskeho parlamentu, zvýšil vo všetkých krajinách a v 12 krajinách sa tento nárast zvýšil aspoň o 30 percentuálnych bodov. Platí to najmä pre Lotyšsko (70 %, + 53 percentuálnych bodov), Maltu (72 %, + 42 percentuálnych bodov) a Írsko (82 %, + 37 percentuálnych bodov).

Mladší a vzdelanejší respondenti s väčšou pravdepodobnosťou uvedú, že správy, ktoré konzumovali o Európskom parlamente, im zanechali priaznivý dojem. Kladnú odpoveď poskytuje najmä 64 % osôb vo veku 15 – 24 rokov (v porovnaní s 53 % osôb vo veku 55 a viac rokov) a 58 % osôb, ktoré ukončili denné štúdium vo veku 20 rokov alebo viac (v porovnaní so 48 % osôb, ktoré odišli z 15 rokov alebo mladších).

Pracovníci pracujúci s bielymi robotníkmi (61 %) a manažéri (60 %) s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že dojem, že im zostalo, bol priaznivý, najmä v porovnaní s nezamestnanými (48 %) a osobami v domácnosti (49 %). Podobne tí, ktorí nikdy alebo len zriedkakedy majú ťažkosti s platením svojich účtov, majú väčšiu pravdepodobnosť, že poskytnú túto odpoveď v porovnaní s tými, ktorí majú problémy väčšinu času (57 % oproti 43 %).

Tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, majú oveľa väčšiu pravdepodobnosť, že povedia to, čo nedávno čítali, videli alebo počuli, vyvolali im priaznivý dojem z Európskeho parlamentu (77 % oproti 12 % tých, ktorí majú negatívny obraz). Platí to aj pre tých, ktorí súhlasia s ich hlasom v EÚ (69 % oproti 40 % tých, ktorí nesúhlasia), tých, ktorí sú spokojní s demokraciou v EÚ (72 % v porovnaní s 33 % tých, ktorí nie sú spokojní) a tých, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách (59 % oproti 47 % tých, ktorí nehlasovali).

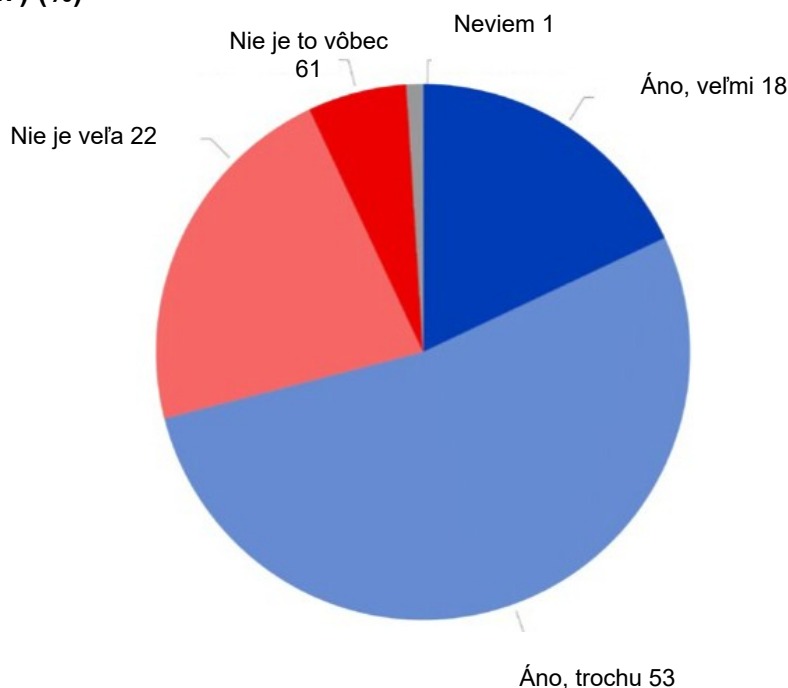
QA1b Má to, čo ste čítali, videli alebo počuli, vo všeobecnosti priaznivý alebo nepriaznivý dojem Európskeho parlamentu? (% – EÚ)

	Všeobecne priaznivé	Vo všeobecnosti nepriaznivá	Ani priaznivé ani nepriaznivé (SPONTANEOUS)	Neviem
EÚ27	56	33	10	1
Pohlavie				
Muž	55	34	10	1
Žena	56	32	10	2
Vek				
15 – 24	64	26	8	2
25 – 39	58	31	10	1
40 – 54	55	35	9	1
55+	53	35	10	2
Vzdelávanie (koniec)				
—15	48	39	11	2
16 – 19	54	35	10	1
20+	58	30	10	2
Stále študuje	61	27	10	2
Sociálno-profesionálna kategória				
Samostatne zárobkovo činná osoba	54	34	10	2
Manažéri	60	30	9	1
Ostatné biele obojky	61	29	9	1
Manuálni pracovníci	55	35	9	1
Osoby v dome	49	36	12	3
Nezamestnaný	48	42	9	1
Dôchodca	52	35	11	2
Študenti	61	27	10	2
Ťažkosti s platením účtov				
Väčšinu času	43	46	9	2
Čas od času	54	38	7	1
Takmer nikdy/nikdy	57	30	11	2
Imidž EÚ				
Pozitívne	77	14	8	1
Neutrálne	44	39	15	2
Negatívna	12	83	4	1
Môj hlas má v EÚ váhu				
Súhlasíť	69	21	9	1
Nesúhlasíť	40	49	10	1
Spokojnosť s demokraciou v EÚ				
Spokojný	72	18	9	1
Nespokojný	33	56	10	1
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu				
Áno	59	30	10	1
Nespokojný	47	41	10	2

Vnímaný vplyv EÚ na každodenný život občanov

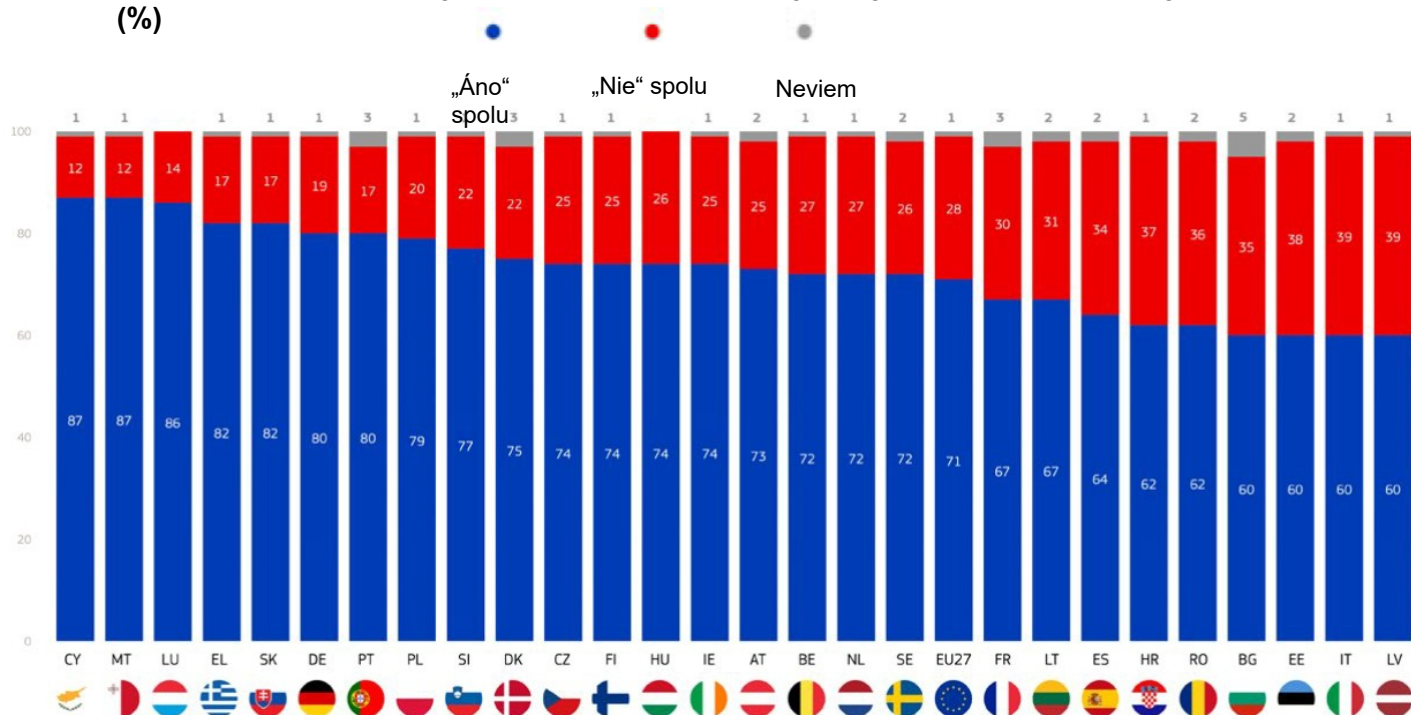
Veľká väčšina si myslí, že opatrenia EÚ majú vplyv na ich každodenný život. S týmto stanoviskom súhlasí približne sedem z desiatich (71 %) vrátane takmer pätiny (18 %), na ktorú majú opatrenia EÚ „veľmi“ vplyv. Naproti tomu takmer traja z desiatich (28 %) si myslia, že to tak nie je, pričom 6 % tvrdí, že EÚ nemá vplyv na ich každodenný život „všetko“.

Otázka č. 12 Povedali by ste, že opatrenia EÚ majú vplyv na váš každodenný život? (EÚ27) (%)



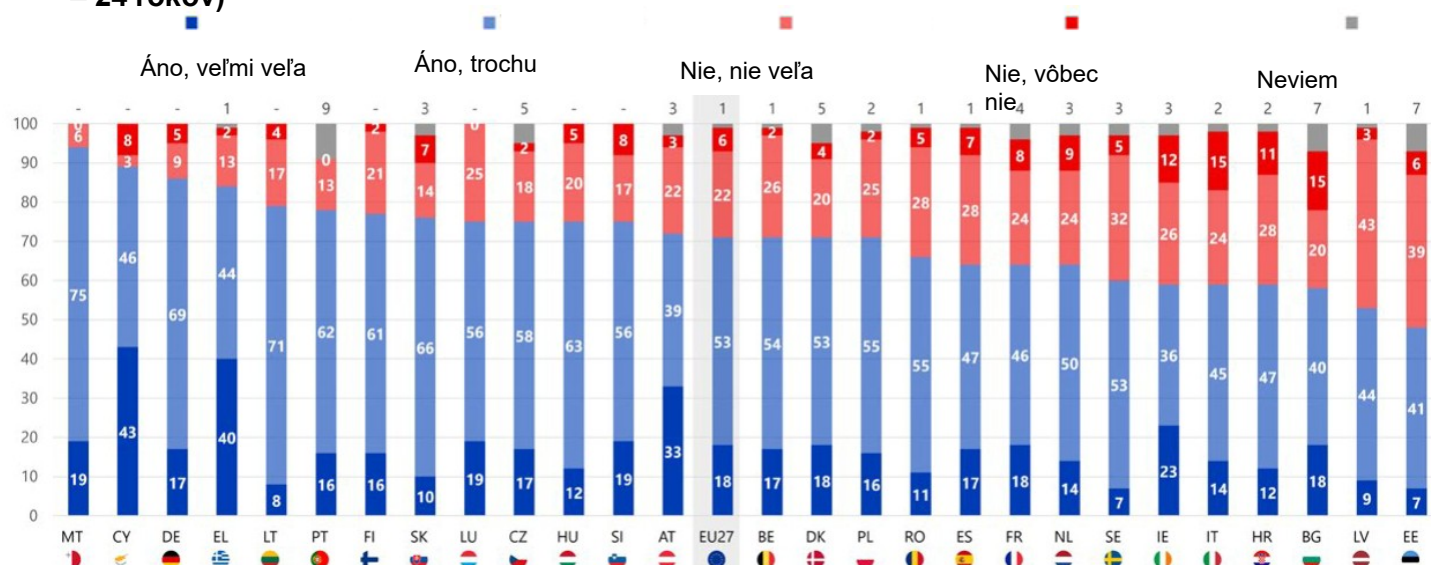
Väčšina vo všetkých krajinách si myslí, že opatrenia EÚ majú vplyv na ich každodenný život, a to od 87 % na Cypre a na Malte a 86 % v Luxembursku až po 60 % v Bulharsku, Estónsku, Taliansku a Lotyšsku. Taliansko, Lotyšsko (39 %) a Estónsko (38 %) sú tiež krajinami, v ktorých sú podiely, podľa ktorých EÚ nemá vplyv na ich životy, najvyššie.

Otázka č. 12 Povedali by ste, že opatrenia EÚ majú vplyv na váš každodenný život?
(%)



Zameranie sa na výsledky medzi najmladšími respondentmi ukazuje, že medzi postojmi 15 – 24-ročných a postojmi všeobecnej populácie k tejto otázke nie sú žiadne podstatné rozdiely. Sedem z desiatich ľudí vo veku 15 – 24 rokov si myslí, že opatrenia EÚ majú vplyv na ich každodenný život (v porovnaní s priemerom 71 %), pričom 17 % (v porovnaní s 18 %) uviedlo, že tieto opatrenia majú veľký vplyv. Naopak, 28 % (rovnako ako priemer EÚ) si myslí, že EÚ nemá vplyv na ich každodenný život.

Otázka č. 12 Povedali by ste, že opatrenia EÚ majú vplyv na váš každodenný život? (% – 15 – 24 rokov)



Respondenti v kohortách stredného veku (t. j. vo veku 25 – 54 rokov) častejšie než mladší alebo starší respondenti súhlasia s tým, že opatrenia EÚ majú vplyv na ich každodenný život (74 % oproti 68 % osôb vo veku 55 rokov a 70 % osôb vo veku 15 – 24 rokov). Okrem toho tí, ktorí majú vyššiu úroveň vzdelania, tiež s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že činnosť EÚ má vplyv. Na túto otázku kladne odpovedali najmä viac ako tri štvrtiny (77 %) osôb, ktoré ukončili denné vzdelanie vo veku 20 rokov alebo viac, v porovnaní s menej ako šiestimi z desiatich (58 %) osôb, ktoré ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo mladšie.

Manažéri (82 %) si s najväčšou pravdepodobnosťou myslia, že činnosť EÚ má vplyv, najmä v porovnaní s domácimi osobami (65 %) a tí, ktorí majú zriedka alebo nikdy ťažkosti s platením svojich účtov, majú o niečo väčšiu pravdepodobnosť, než tí, ktorí majú častejšie ťažkosti poskytnúť túto odpoveď (73 % oproti 68 %).

Napokon respondenti, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že činnosť EÚ má vplyv na ich každodenný život (79 % oproti 69 % tých, ktorí majú negatívny obraz). To isté možno pozorovať u tých, ktorí sledujú európsku politiku (81 % v porovnaní s 58 % tých, ktorí nehlasujú) a tých, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách (76 % oproti 63 % tých, ktorí nehlasovali).

Otázka č. 12 Povedali by ste, že opatrenia EÚ majú vplyv na váš každodenný život? (% – EÚ27)

	„Áno“ spolu	„Nie“ spolu
EÚ27	71	28
Pohlavie		
Muž	73	26
Žena	69	29
Vek		
15 – 24	70	28
25 – 39	74	25
40 – 54	74	25
55+	68	30
Vzdelávanie (koniec)		
—15	58	39
16 – 19	70	29
20+	77	22
Stále študuje	72	26
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	77	22
Manažéri	82	18
Ostatné biele obojky	76	23
Manuálni pracovníci	68	31
Osoby v dome	65	33
Nezamestnaný	66	32
Dôchodca	66	31
Študenti	72	26
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	68	29
Čas od času	68	30
Takmer nikdy/nikdy	73	26
Imidž EÚ		
Pozitívne	79	20
Neutrálne	63	35
Negatívna	69	30
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu		
Áno	76	23
Nie	63	35
Sledovať európsku politiku		
Nasledovať	81	19
Nesledovať	58	39

Informovanosť o činnosti Európskeho parlamentu v konkrétnych oblastiach politiky

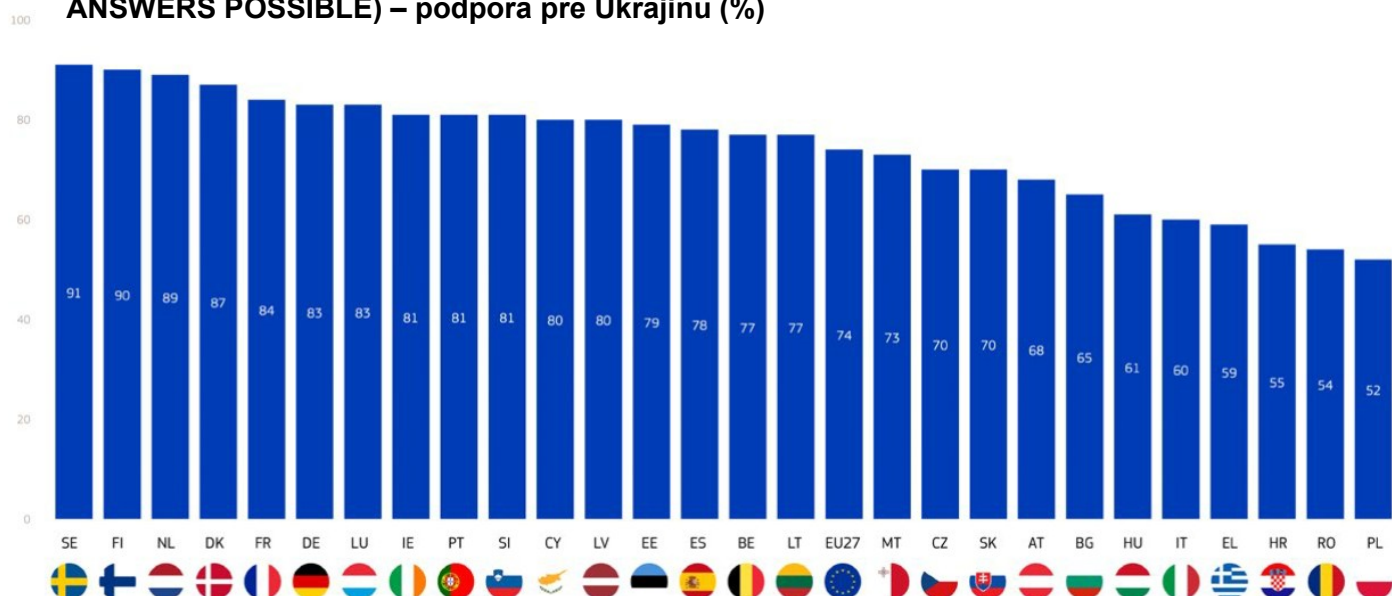
Pri premýšľaní o témach, na ktoré EÚ a najmä Európsky parlament v posledných štyroch rokoch reagovali, je podpora pre Ukrajinu (74 %) zďaleka tá, o ktorej občania EÚ najviac čítali, videli alebo počuli. Nasledujú témy súvisiace s migráciou a azylom (38 %) a zelená dohoda EÚ (37 %). Zahraničná politika (29 %) a hospodárska a sociálna obnova (28 %) sa spomínajú takmer tri z desiatich, zatiaľ čo menej ako štvrtina si prečítala, videla alebo počula o zdraví a ochrane spotrebiteľa (24 %), demokratických právach a dodržiavaní zásad právneho štátu (23 %) a digitálnej agende (17 %).

Európska únia, a najmä Európsky parlament, sa za posledné štyri roky zaoberali viacerými témami. Ktorá z nasledujúcich tém, ak vôbec, ste čítali, videli alebo počuli? (MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ) (EÚ27) (%)



Vo všetkých členských štátoch sa podpora Ukrajiny nachádza v zozname tém, ktoré si respondenti prečítali, videli alebo počuli o nich v posledných štyroch rokoch, a najmä Európsky parlament. Podiely, ktoré uvádzajú túto tému, sa pohybujú od 91 % vo Švédsku, 90 % vo Fínsku a 89 % v Holandsku, 52 % v Poľsku, 54 % v Rumunsku a 55 % v Chorvátsku. Táto téma sa zvyčajne spomína viac v severských a západných krajinách ako vo východných krajinách.

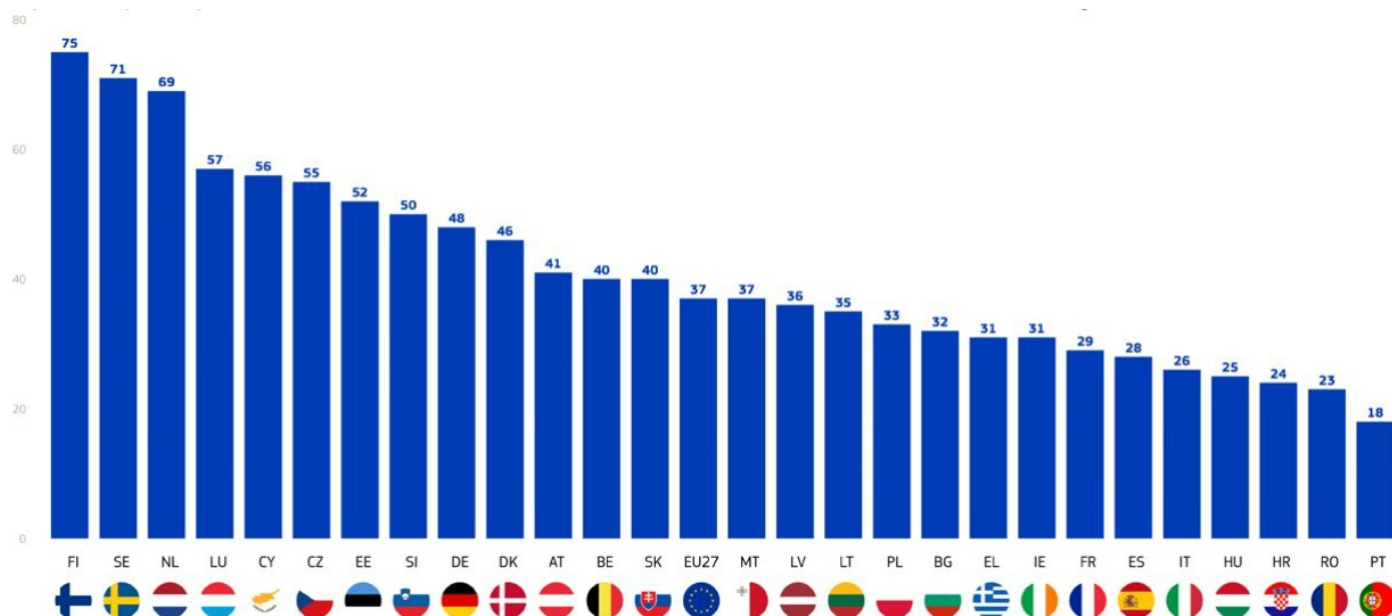
Európska únia, a najmä Európsky parlament, sa za posledné štyri roky zaoberali viacerými témami. Ktorá z nasledujúcich tém, ak vôbec, ste čítali, videli alebo počuli? (Viaceré ANSWERS POSSIBLE) – podpora pre Ukrajinu (%)



V 24 krajinách patria otázky súvisiace s migráciou a azylom medzi tri najlepšie témy, ktoré respondenti najviac čítali, videli alebo počuli. Viac ako dve tretiny v Holandsku (77 %), Švédsku (71 %) a Fínsku (68 %) uvádzajú tieto témy, zatiaľ čo menej ako jedna štvrtina tak robí v Chorvátsku (17 %), Poľsku (19 %) a Portugalsku (22 %).

Zelená dohoda EÚ patrí medzi tri najvyššie hodnotené témy v 20 krajinách, pričom respondenti vo Fínsku (75 %), Švédsku (71 %) a Holandsku (69 %) to opäť s najväčšou pravdepodobnosťou spomenú. Na druhom konci spektra respondenti v Portugalsku (18 %), Rumunsku (23 %) a Chorvátsku (24 %) majú najnižšiu pravdepodobnosť, že čítali, videli alebo počuli o zelenej dohode EÚ.

Európska únia, a najmä Európsky parlament, sa za posledné štyri roky zaoberali viacerými témami. Ktorá z nasledujúcich tém, ak vôbec, ste čítali, videli alebo počuli? (Viacnásobné ANSWERS POSSIBLE) – Zelená dohoda EÚ (t. j. zameraná na nulové emisie uhlíka) (%)



Švédsko (60 %), Fínsko (54 %), Dánsko a Holandsko (obe 48 %) sú tiež najpravdepodobnejšie, že čítali, videli alebo počuli o otázkach zahraničnej politiky. To je v protiklade s menej ako pätinou, ktorá spomína tieto témy v Portugalsku (12 %), Chorvátsku, Poľsku (v oboch prípadoch 18 %) a Rumunsku (19 %).

Cyprus (59 %) je zďaleka krajinou s najvyšším podielom respondentov, ktorí tvrdia, že si prečítali, videli alebo počuli o témach súvisiacich s hospodárskym a sociálnym oživením, za ním nasledujú tí vo Švédsku (44 %) a Holandsku (43 %). Naopak, dvaja z desiatich alebo menej citujú tieto témy v Portugalsku (17 %), Česku (18 %), Bulharsku, Estónsku a Poľsku (všetkých 20 %).

Cyprus (54 %) opäť vyniká mimoriadne vysokým podielom, ktorý uvádza zdravie a ochranu spotrebiteľa, za ním nasleduje Slovinsko (38 %) a Fínsko (35 %). Vysoký podiel respondentov tvrdí, že si prečítali, videli alebo počuli o témach spojených s demokratickými právami a dodržiavaním zásad právneho štátu vo Fínsku (50 %), Švédsku (47 %) a na Cypre (42 %). Švédsko (37 %) je tiež krajinou, v ktorej sa najviac spomína digitálna agenda, spolu s Dánskom (35 %) a Cyprom (33 %).

Európska únia, a najmä Európsky parlament, sa za posledné štyri roky zaoberali viacerými témami. Ktorá z nasledujúcich tém, ak vôbec, ste čítali, videli alebo počuli? (MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ) (%)

	Demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu	Hospodárske a sociálne oživenie (t. j. vykonávanie zákona o minimálnej mzde)	Zelená dohoda EÚ (t. j. zameraná na nulové emisie uhlíka)	Digitálna agenda (t. j. zaistenie bezpečných, spravodlivých a transparentných online služieb a platforiem)	Zahraničná politika (t. j. Európa ako globálny aktér)	Migrácia a azyl (t. j. spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín alebo ochrana vonkajších hraníc)	Zdravie a ochrana spotrebiteľa (t. j. budovanie zdravotnej únie alebo podpora udržateľnej spotreby)	Podpora pre Ukrajinu	Iné (SPONTANEOUS)	Žiadne (SPONTANEOUS)	Neviem
EÚ27	23	28	37	17	29	38	24	74	0		
BYĽ	19	29	40	14	28	44	24	77	1		
BG	14	20	32	10	22	26	12	65	0		
CZ	20	18	55	17	27	45	19	70	0		
DK	33	40	46	35	48	52	25	87	0	4	2
DE	30	31	48	21	42	49	25	83	0	2	0
EE	19	20	52	19	35	45	18	79	1	7	4
IE	17	26	31	13	23	39	17	81	0	2	3
EL	10	28	31	7	24	27	17	59	4	2	1
ES	18	37	28	15	24	28	21	78	1	3	0
FR	17	21	29	16	23	33	28	84	0	1	2
HR	20	28	24	12	18	17	21	55	0	4	1
IT	16	30	26	14	22	33	23	60	0	17	2
CY	42	59	56	33	33	63	54	80	0	6	2
LV	24	36	36	16	36	39	27	80	0	6	2
LT	19	30	35	16	41	43	30	77	0	2	1
LU	32	34	57	22	35	51	35	83	0	2	1
HU	30	26	25	13	20	46	21	61	0	5	2
MT	23	29	37	23	27	43	22	73	0	3	1
NL	36	43	69	31	48	77	33	89	0	5	3
PRI	23	24	41	16	30	43	21	68	0	1	0
PL	29	20	33	12	18	19	20	52	0	2	1
PT	15	17	18	9	12	22	19	81	0	2	7
RO	21	25	23	19	19	27	26	54	0	2	0
SI	35	38	50	29	35	48	38	81	0	4	2
SK	24	26	40	20	32	39	25	70	0	2	3
FI	50	36	75	32	54	68	35	90	0	4	5
SE	47	44	71	37	60	71	28	91	0	2	2

Bližší pohľad na výsledky sociálno-demografických charakteristík respondentov ukazuje, že spomedzi tém, na ktoré EÚ, a najmä Európsky parlament, sa v posledných štyroch rokoch správali, muži častejšie než ženy tvrdia, že čítali, videli alebo počuli o migrácii a azyle (41 % verzus 36 %), zahraničná politika (33 % verzus 25 %), demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu (26 % oproti 20 %) a digitálna agenda (20 % oproti 15 %).

Respondenti vo veku 55 rokov a viac s väčšou pravdepodobnosťou spomínajú migráciu a azyl (41 % oproti 34 % medzi osobami vo veku 15 – 24 rokov), zahraničnú politiku (31 % oproti 24 %), zdravie a ochranu spotrebiteľa (26 % oproti 21 %) a demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu (25 % oproti 19 %). Najmladší sú si najmenej vedomí opatrení v oblasti zelenej dohody EÚ (33 % oproti 37 – 38 % starších respondentov) a hospodárskej a sociálnej obnovy (22 % oproti 29 – 30 %).

Manažéri s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že získali informácie o každej z tém. Platí to najmä v prípade Európskej zelenej dohody, o ktorej hovorí 51 % manažérov, v porovnaní s 25 %, ktorí tak robia medzi osobami v domácnosti. Tí, ktorí sa nachádzajú v lepšej finančnej situácii, tiež s väčšou pravdepodobnosťou uvedú každú z tém. Napríklad 43 % tých, ktorí len zriedka alebo nikdy nemajú problémy s platením svojich účtov, tvrdí, že čítali, videli alebo počuli o otázkach migrácie a azylu, v porovnaní s 29 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času.

Pravidelní používatelia internetu sú s väčšou pravdepodobnosťou informovaní o opatreniach prijatých pre každú z týchto tém. Napríklad tí, ktorí používajú internet každý deň, s väčšou pravdepodobnosťou spomínajú zelenú dohodu EÚ ako tí, ktorí ho používajú menej často (39 % oproti 22 – 25 %).

Tí, ktorí sledujú európsku politiku, majú oveľa väčšiu pravdepodobnosť než tí, ktorí neposkytli informácie o každej z tém, pričom tento rozdiel je obzvlášť veľký, pokiaľ ide o migráciu a azyl (48 % oproti 25 %), zelenú dohodu EÚ (47 % oproti 24 %) a zahraničnú politiku (39 % oproti 16 %).

Európska únia, a najmä Európsky parlament, sa za posledné štyri roky zaoberali viacerými témami. Ktorá z nasledujúcich tém, ak vôbec, ste čítali, videli alebo počuli? (MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ) (% – EÚ27)

	Demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu	Hospodárske a sociálne oživenie (t. j. vykonávanie zákona o minimálnej mzde)	Zelená dohoda EÚ (t. j. zameraná na nulové emisie uhlíka)	Digitálna agenda (t. j. zaistenie bezpečných, spravodlivých a transparentných online služieb a platforiem)	Zahraničná politika (t. j. Európa ako globálny aktér)	Migrácia a azyl (t. j. spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín alebo ochrana vonkajších hraníc)	Zdravie a ochrana spotrebiteľa (t. j. budovanie zdravotnej únie alebo podpora udržateľnej spotreby)	Podpora pre Ukrajinu
EÚ27	23	28	37	17	29	38	24	74
Pohlavie								
Muž	26	29	39	20	33	41	25	74
Žena	20	28	35	15	25	36	23	73
Vek								
15 – 24	19	22	33	15	24	34	21	76
25 – 39	22	29	37	18	28	36	23	72
40 – 54	23	30	38	18	28	38	23	72
55+	25	29	37	17	31	41	26	74
Vzdelávanie (koniec)								
—15	16	25	21	8	19	29	20	69
16 – 19	21	28	33	15	25	36	23	72
20+	30	33	48	25	39	47	28	78
Stále študuje	19	22	37	17	28	36	23	76
Sociálno-profesionálna kategória								
Samostatne zárobkovo činná osoba	27	30	40	21	31	41	23	71
Manažéri	30	31	51	26	40	49	29	80
Ostatné biele obojky	24	29	38	18	29	37	22	71
Manuálni pracovníci	21	29	32	15	24	34	23	70
Osoby v dome	15	27	25	11	19	29	18	69
Nezamestnaný	16	25	32	15	24	31	22	74
Dôchodca	25	29	36	15	30	42	25	76
Študenti	19	22	37	17	28	36	23	76
Ťažkosti s platením účtov								
Väčšinu času	16	25	25	12	20	29	20	70
Čas od času	18	26	28	14	22	31	22	67
Takmer nikdy/nikdy	27	30	42	20	33	43	25	77
Používanie internetu								
Každodenné	24	30	39	19	31	40	25	75
Často/niekedy	18	25	25	11	22	33	22	69
Nikdy	16	20	22	7	17	27	19	66
Bez prístupu na internet	19	18	22	9	23	25	6	66
Sledovať európsku politiku								
Nasledovať	32	37	47	24	39	48	31	77
Nesledovať	13	18	24	9	16	25	16	69

Spokojnosť s činnosťou EÚ v rôznych oblastiach politiky

Uvedené zistenia ilustrujú, že podpora Ukrajiny je zďaleka témou, ktorú občania EÚ najviac čítali, videli alebo počuli o nich v posledných štyroch rokoch, a najmä Európsky parlament. Podpora Ukrajiny je tiež oblasťou, v ktorej je úroveň spokojnosti s činnosťou EÚ najvyššia, pričom takmer sedem z desiatich (69 %) uviedlo, že sú „veľmi“ alebo „spravodlivo“ spokojní s tým, čo EÚ robí. Miera spokojnosti je vysoká aj s činnosťou EÚ v oblasti demokratických práv a dodržiavania zásad právneho štátu (64 %) a viac ako polovica z nich je spokojná s tým, čo EÚ robí v súvislosti so zahraničnou politikou (54 %), zdravím a ochranou spotrebiteľa (53 %), digitálnou agendou a hospodárskou a sociálnou obnovou (v oboch prípadoch 51 %).

Menej ako polovica respondentov je spokojná so zelenou dohodou EÚ (47 %), zatiaľ čo migrácia a azyl sú jedinou oblasťou, v ktorej je menšina respondentov spokojná s činnosťou EÚ (43 % „spokojných“ v porovnaní s 50 % „nespokojných“).

Otázka č. 13 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? (EÚ27) (%)

Podpora pre Ukrajinu



Demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu²



Zahraničná politika (t. j. Európa ako globálny aktér)



Zdravie a ochrana spotrebiteľa (t. j. budovanie zdravotnej únie alebo podpora udržateľnej spotreby)



Hospodárske a sociálne oživenie (t. j. vykonávanie zákona o minimálnej mzde)



Digitálna agenda (t. j. zaistenie bezpečných, spravodlivých a transparentných online služieb a platforiem)



Zelená dohoda EÚ (t. j. zameraná na nulové emisie uhlíka)



Migrácia a azyl (t. j. spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín alebo ochrana vonkajších hraníc)



Veľmi spokojný

Celkom spokojný

Nie veľmi spokojný

Vôbec nie som spokojný

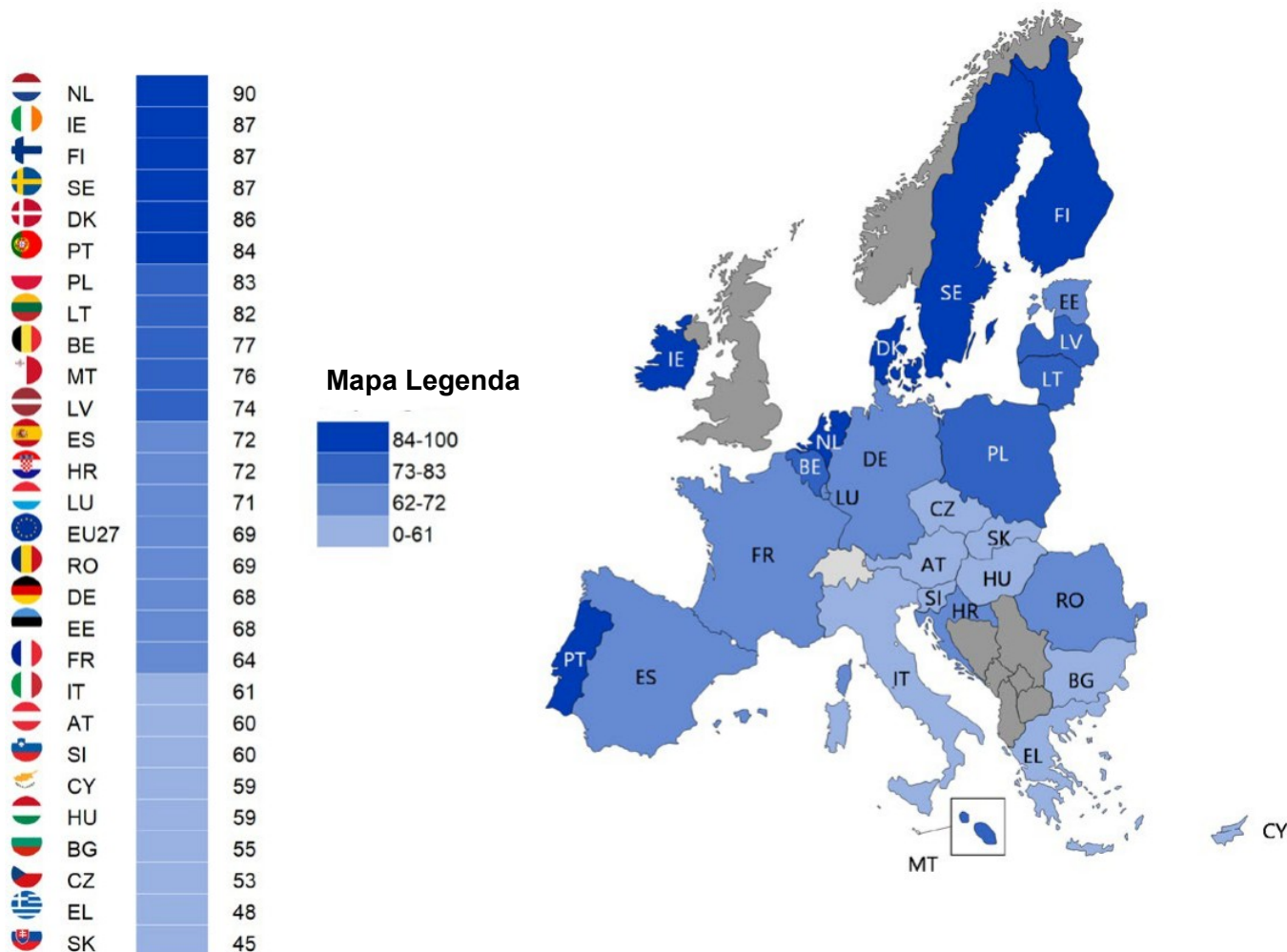
Neviem

Na úrovni jednotlivých krajín sa najvyšší podiel respondentov, ktorí sú spokojní s opatreniami EÚ vo všetkých oblastiach, nachádza v Írsku a Poľsku. Jedinou výnimkou je podpora Ukrajiny, pričom respondenti v Írsku sú však stále najviac spokojní s činnosťou EÚ. Grécko a v menšej miere Bulharsko, Francúzsko, Slovensko a Slovinsko však stále patria medzi krajiny s najnižšou úrovňou spokojnosti.

Takmer sedem z desiatich (69 %) je spokojných s tým, čo EÚ robí pri podpore Ukrajiny, vrátane približne jednej pätiny (21 %), ktorí tvrdia, že sú „veľmi spokojní“. Naproti tomu približne štvrtina (26 %) nie je spokojná s činnosťou EÚ v tejto oblasti.

Väčšina v 25 krajinách je spokojná s podporou EÚ pre Ukrajinu, najmä v Holandsku (90 %), Fínsku, Írsku a Švédsku (všetkých 87 %). Slovensko (45 % „spokojných“ v porovnaní s 51 % „nespokojných“) a Grécko (48 % oproti 49 %) sú jedinými krajinami, v ktorých väčšina nie je spokojná.

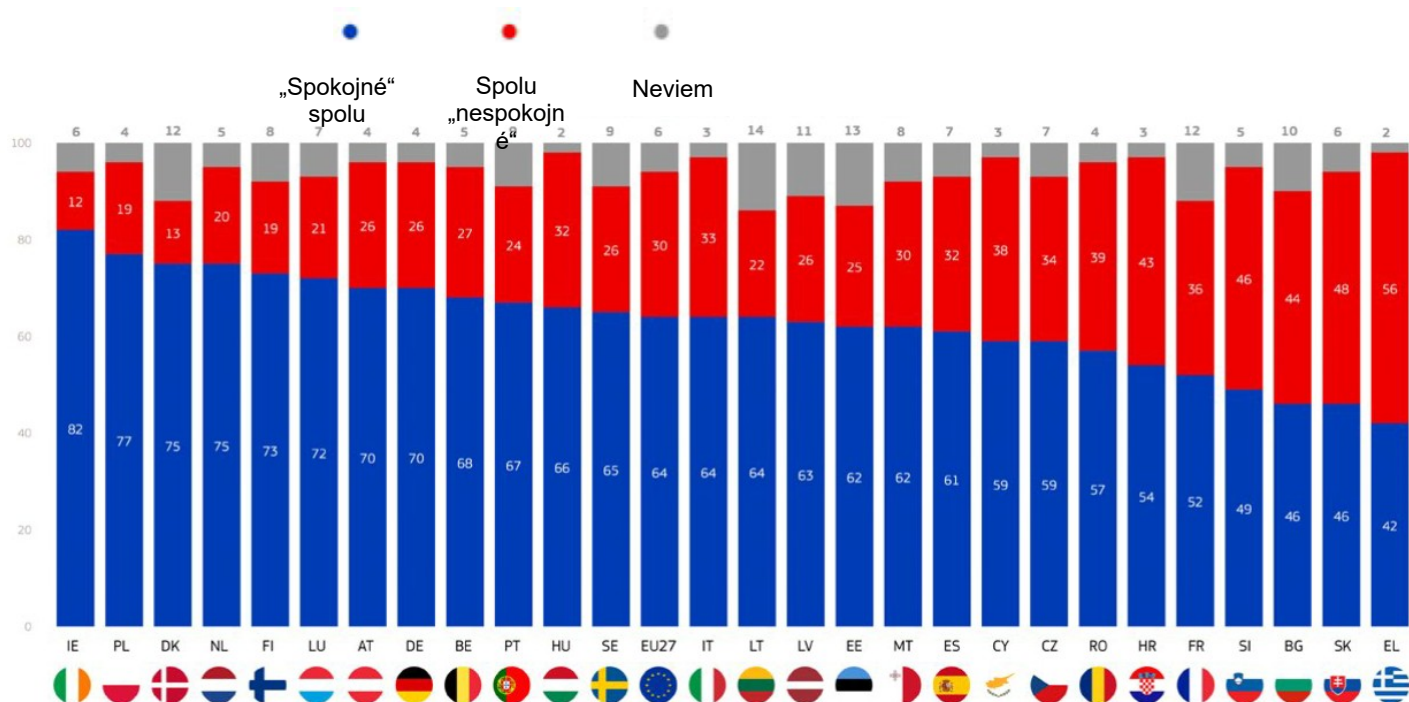
Otázka č. 13.8 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? Podpora pre Ukrajinu – celkom „spokojné“ (%)



Takmer dve tretiny respondentov (64 %) sú spokojné s činnosťou EÚ v oblasti demokratických práv a dodržiavania zásad právneho štátu, pričom o niečo viac ako jedna z desiatich (12 %) uviedla, že sú „veľmi spokojní“. Traja z desiatich vyjadrujú nespokojnosť s tým, čo EÚ v tejto oblasti robí.

V 25 krajinách je väčšina respondentov spokojná s činnosťou EÚ v oblasti demokratických práv a dodržiavania zásad právneho štátu. Miera spokojnosti je obzvlášť vysoká v Írsku (82 %), Poľsku (77 %), Dánsku a Holandsku (v oboch prípadoch 75 %). Grécko (42 % „spokojných“ v porovnaní s 56 % „nespokojných“) a Slovensko (46 % oproti 48 %) sú jedinými krajinami, v ktorých je väčšina nespokojná, pričom menej ako polovica je uspokojená aj v Bulharsku (46 %) a Slovinsku (49 %).

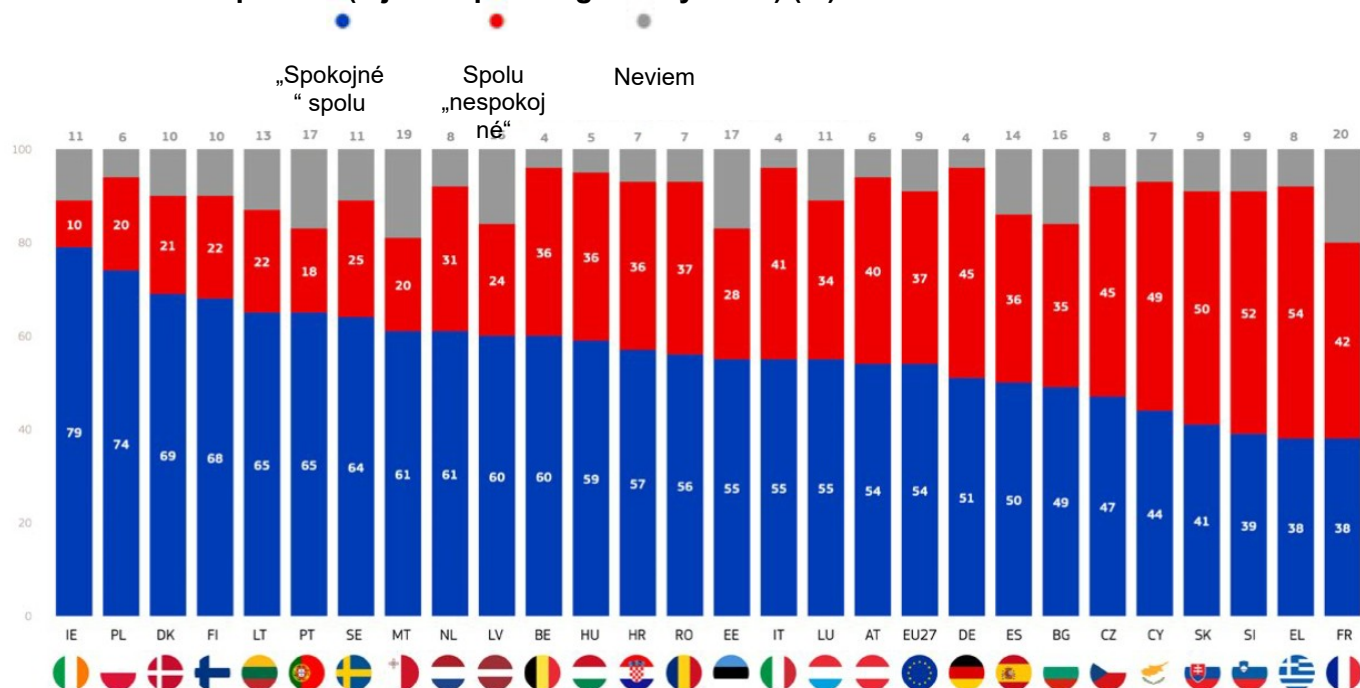
Otázka č. 13.1 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí?
Demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu (%)



Viac ako polovica (54 %) je spokojná s činnosťou EÚ v oblasti zahraničnej politiky vrátane 9 %, ktorí sú „veľmi spokojní“. Viac ako tretina (37 %) tvrdí, že nie sú spokojní.

Väčšina respondentov vyjadruje spokojnosť s tým, čo EÚ robí v oblasti zahraničnej politiky v 22 krajinách, pričom ich podiel sa pohybuje od 79 % v Írsku, 74 % v Poľsku a 69 % v Dánsku, 38 % vo Francúzsku a Grécku a 39 % v Slovinsku.

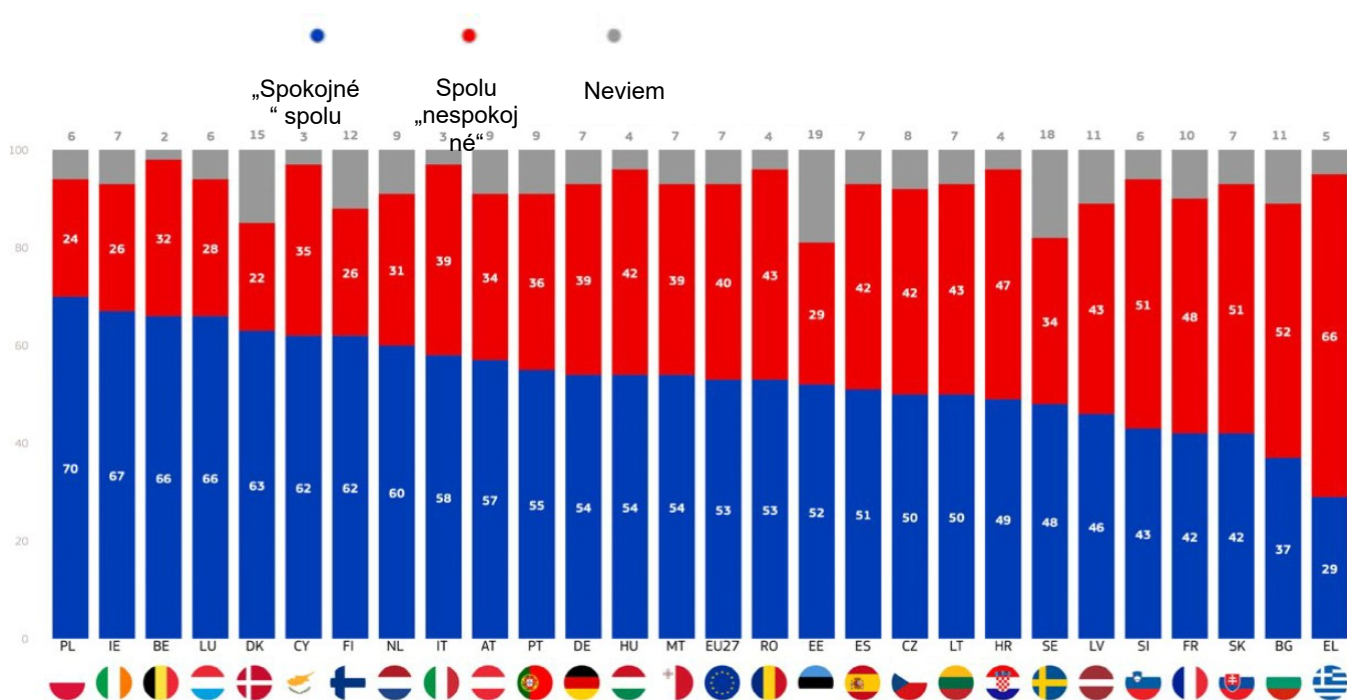
QA13.5 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? Zahraničná politika (t. j. Európa ako globálny aktér) (%)



Absolútna väčšina respondentov (53 %) je spokojná s činnosťou EÚ v oblasti zdravia a ochrany spotrebiteľa, pričom takmer jeden z desiatich respondentov (9 %) uviedol, že sú „veľmi spokojní“. Štyria z desiatich vyjadrujú nespokojnosť, vrátane jedného z desiatich, ktorí nie sú „vôbec spokojní“.

V 22 krajinách je väčšina spokojná s riadením EÚ v oblasti zdravia a ochrany spotrebiteľa, ktorú vedie Poľsko (70 %), Írsko (67 %), Belgicko a Luxembursko (obe 66 %). Najnižšia miera spokojnosti s opatreniami EÚ v tejto oblasti je zaznamenaná v Grécku (29 %), Bulharsku (37 %), Francúzsku a na Slovensku (obe 42 %).

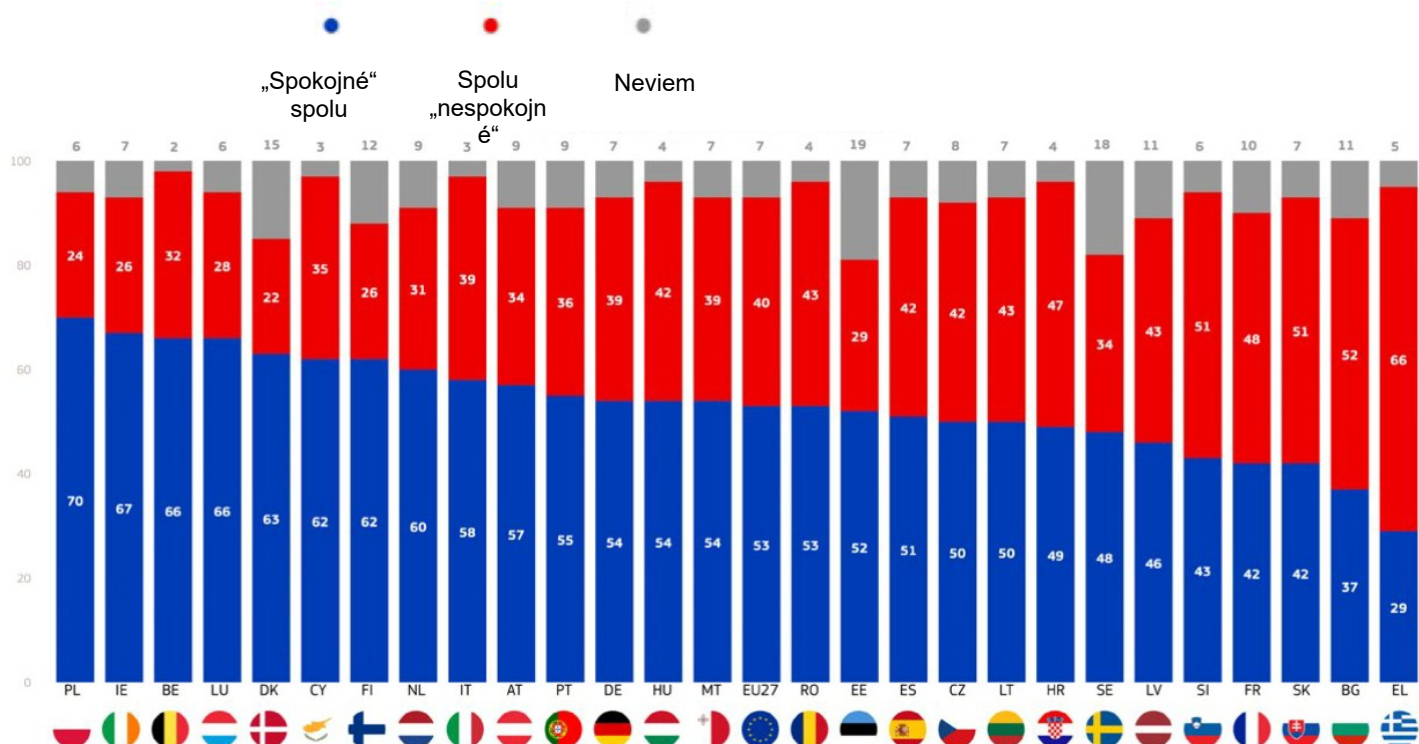
Otázka č. 13.7 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? Zdravie a ochrana spotrebiteľa (t. j. budovanie zdravia v Únii alebo podpora udržateľnej spotreby) (%)



O niečo viac ako polovica (51 %) je spokojná s tým, čo EÚ robí v súvislosti s hospodárskym a sociálnym oživením, pričom jeden z desiatich tvrdí, že je „veľmi spokojný“. Viac ako štyri z desiatich (42 %) nie sú spokojní, vrátane 11 %, ktorí nie sú „vôbec spokojní“.

V 18 krajinách je väčšina respondentov spokojná s opatreniami EÚ týkajúcimi sa hospodárskeho a sociálneho oživenia. Miera spokojnosti je obzvlášť vysoká v Poľsku (75 %), Írsku a Holandsku (obe 71 %), zatiaľ čo o niečo viac ako pätina v Grécku (22 %), 33 % vo Francúzsku a 34 % v Bulharsku.

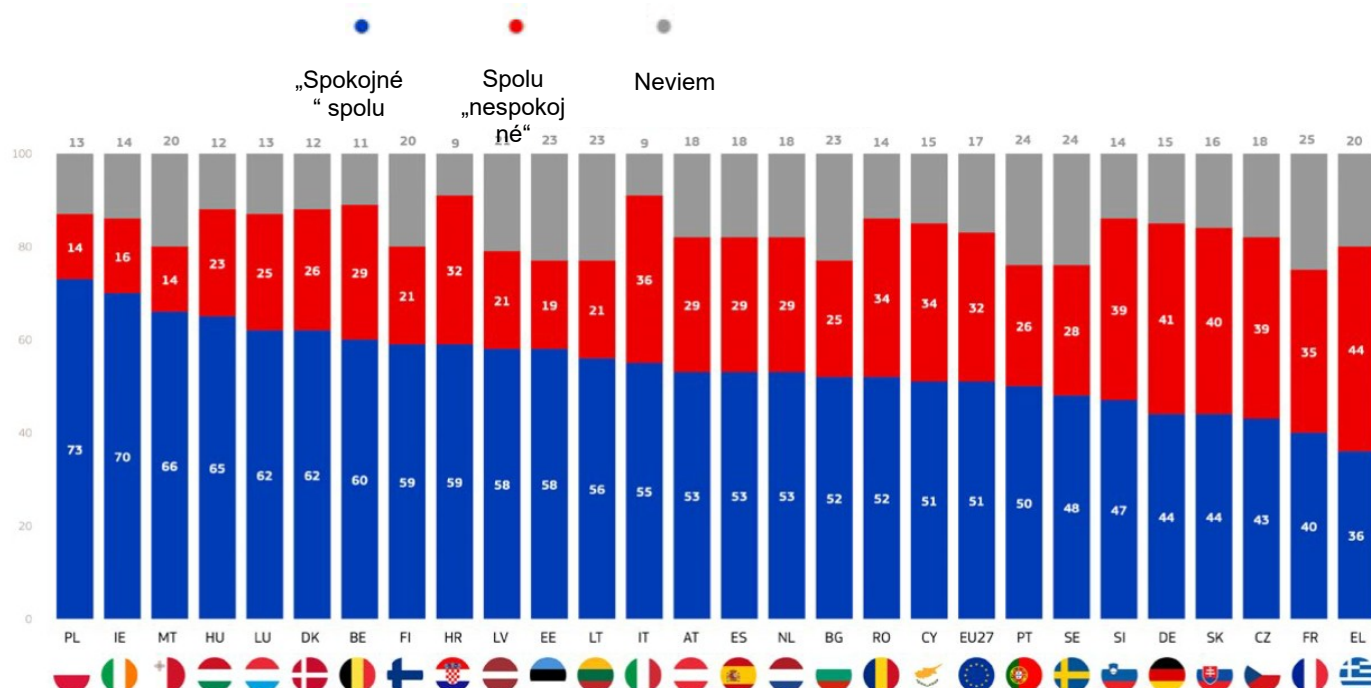
Otázka 13.2 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? Hospodárske a sociálne oživenie (t. j. vykonávanie zákona o minimálnej mzde) (%)



Väčšina respondentov (51 %) je spokojná s činnosťou EÚ, pokiaľ ide o digitálnu agendu, pričom 9 % uviedlo, že sú „veľmi spokojní“. Približne jedna tretina (32 %) nie je spokojná s opatreniami EÚ v tejto oblasti. Toto je jediná oblasť, pre ktorú viac ako jeden z desiatich (17 %) odpovedal, že „neviem“, či sú spokojní alebo nie.

Väčšina respondentov v 26 krajinách tvrdí, že sú spokojní s tým, čo EÚ robí v súvislosti s digitálnou agendou, pričom podiely sa pohybujú od dvoch tretín v Poľsku (73 %), Írsku (70 %) a na Malte (66 %), po 36 % v Grécku, 40 % vo Francúzsku a 43 % v Česku. Treba však poznamenať, že aspoň jeden z piatich hovorí, že nevie v desiatich krajinách, najmä vo Francúzsku (25 %), Portugalsku a Švédsku (obe 24 %).

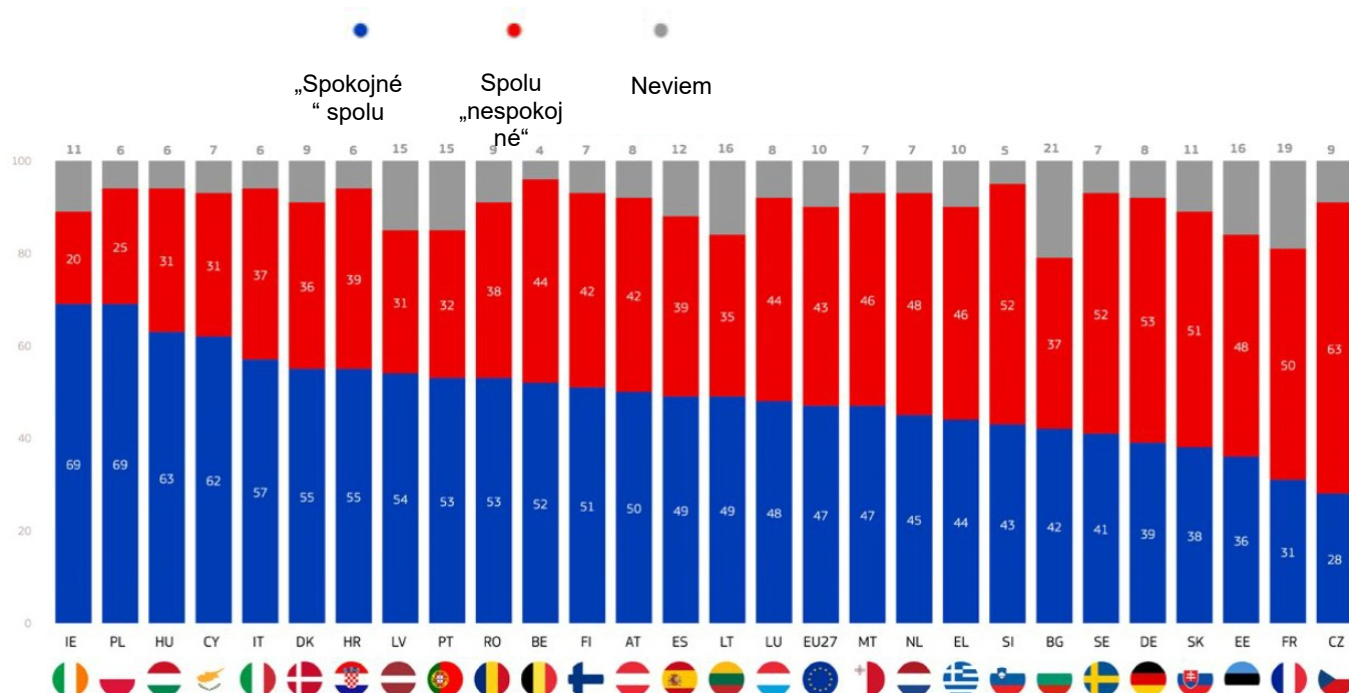
Otázka č. 13.4 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? Digitálna agenda (t. j. zaistenie bezpečných, spravodlivých a transparentných online služieb a platforiem) (%)



Viac ako štyria z desiatich (47 %) sú spokojní s činnosťou EÚ, pokiaľ ide o zelenú dohodu EÚ, vrátane jedného z desiatich, ktorý tvrdí, že je „veľmi spokojný“. Menšina (43 %) tvrdí, že je nespokojná a 12 % tvrdí, že „nie sú vôbec spokojní“.

Väčšina respondentov v 18 krajinách je spokojná so zelenou dohodou EÚ, pričom miera spokojnosti je najvyššia v Írsku, Poľsku (69 %) a Maďarsku (63 %). Na druhej strane 28 % v Česku, 31 % vo Francúzsku a 36 % v Estónsku uviedlo, že sú spokojní s tým, čo EÚ v tejto oblasti robí.

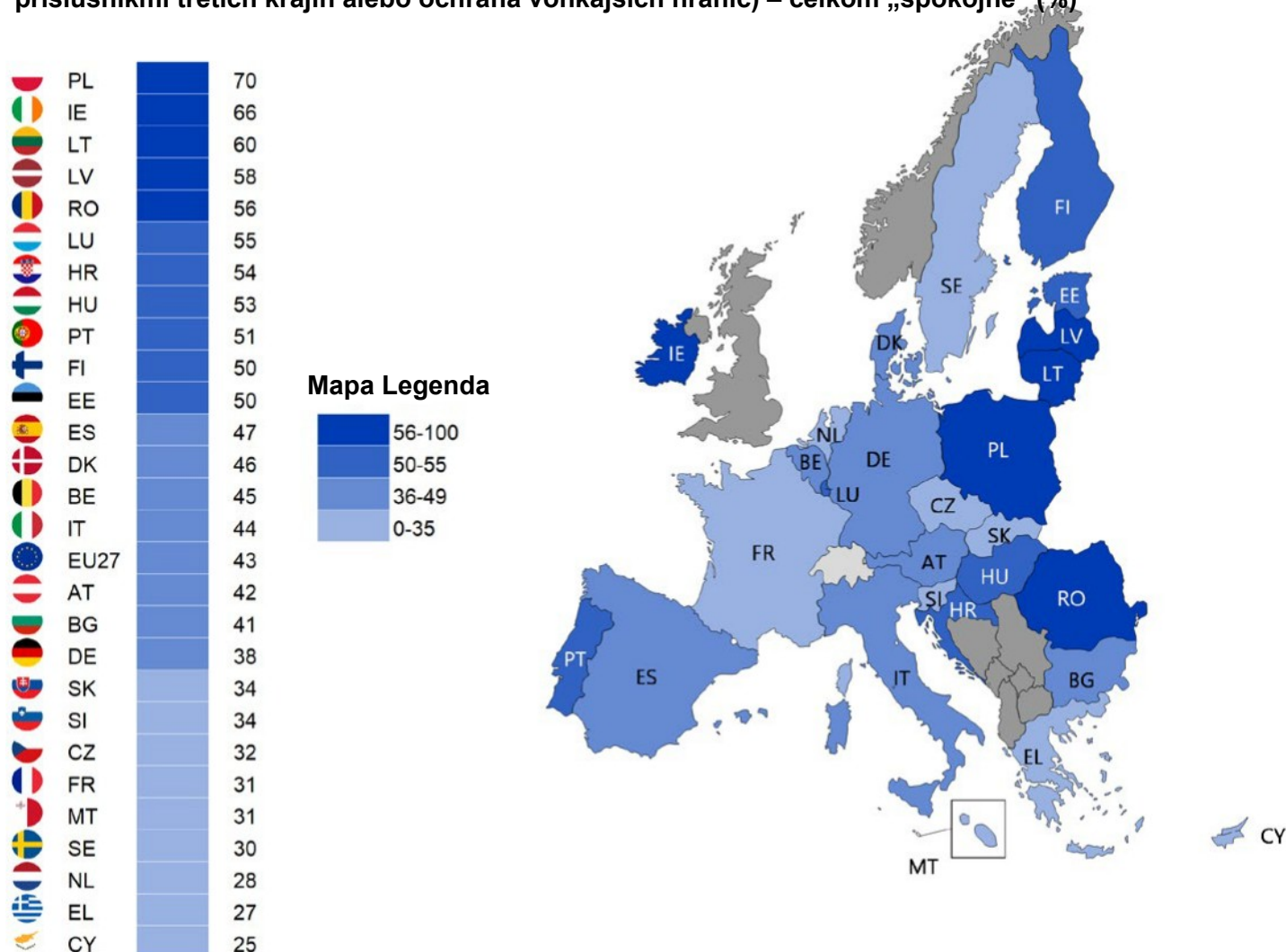
Otázka č. 13.3 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? Zelená dohoda EÚ (t. j. zameraná na nulové emisie uhlíka) (%)



Migrácia a azyl sú jedinou oblasťou, v ktorej respondenti, ktorí tvrdia, že sú spokojní s činnosťou EÚ, sú v menšine (43 %), pričom menej ako jeden z desiatich (8 %) tvrdí, že sú „veľmi spokojní“. Naopak, polovica respondentov nie je spokojná s tým, čo EÚ robí, vrátane 14 % respondentov, ktorí nie sú „vôbec spokojní“.

V 12 krajinách je väčšina spokojných s činnosťou EÚ v oblasti migrácie a azylu, pričom najvyššiu úroveň spokojnosti vykazuje Poľsko (70 %), Írsko (66 %) a Litva (60 %). Menej ako traja z desiatich sú spokojní na Cypre (25 %), Grécku (27 %) a Holandsku (28 %). Stanoviská sú v Dánsku rozdelené (46 % „spokojné“ v porovnaní so 46 % „nespokojné“).

Otázka č. 13.6 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? Migrácia a azyl (t. j. spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín alebo ochrana vonkajších hraníc) – celkom „spokojné“ (%)



Zo sociálno-demografickej analýzy vyplýva, že najmladší respondenti sú s najväčšou pravdepodobnosťou spokojní s tým, čo EÚ robí v každej z oblastí testovaných v prieskume. To je najzreteľnejšie, pokiaľ ide o digitálnu agendu, pričom šesť z desiatich osôb vo veku 15 – 24 rokov je spokojných v porovnaní so 44 % ľudí vo veku 55 rokov a viac.

S výnimkou otázok migrácie a azylu, čím vyššia úroveň vzdelania, tým je pravdepodobnejšie, že respondenti budú spokojní s činnosťou EÚ. Napríklad tí, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 20 rokov a viac, s väčšou pravdepodobnosťou vyjadria spokojnosť s tým, čo EÚ robí s digitálnou agendou (56 % oproti 37 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov a menej) a v oblasti demokratických práv a dodržiavania zásad právneho štátu (69 % oproti 56 %).

Respondenti, ktorí sa nachádzajú v lepšej finančnej situácii, sú s väčšou pravdepodobnosťou spokojní s činnosťou EÚ v každej z týchto oblastí. Platí to najmä v prípade demokratických práv a dodržiavania zásad právneho štátu, v prípade ktorých 69 % tých, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti s platením svojich účtov, tvrdí, že sú spokojní s činnosťou EÚ v porovnaní so 45 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času, ako aj v prípade hospodárskeho a sociálneho oživenia (56 % oproti 32 %).

Tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, sú pravdepodobnejší ako tí, ktorí majú negatívny obraz, že budú spokojní v každej oblasti, pričom priepasť je najrozsiahlejšia, pokiaľ ide o demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu (82 % oproti 30 %). Úroveň spokojnosti je vyššia aj medzi tými, ktorí sledujú európsku politiku, a tými, ktorí častejšie hovoria o európskych politických záležitostiach. Napríklad 59 % tých, ktorí sledujú európsku politiku (v porovnaní so 41 % tých, ktorí to neurobili) a 61 % tých, ktorí často hovoria o európskych politických záležitostiach (v porovnaní so 41 % tých, ktorí tak nikdy neurobili), je spokojných s činnosťou EÚ pri riešení hospodárskej a sociálnej obnovy.

Otázka č. 13 Za posledné roky sa Európska únia zamerala na niekoľko kľúčových oblastí politiky. Do akej miery ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? (% – EÚ27)

	Demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu	Hospodárske a sociálne oživenie (t. j. vykonávanie zákona o minimálnej mzde)	Zelená dohoda EÚ (t. j. zameraná na nulové emisie uhlíka)	Digitálna agenda (t. j. zaistenie bezpečných, spravodlivých a transparentných online služieb a platforiem)	Zahraničná politika (t. j. Európa ako globálny aktér)	Migrácia a azyl (t. j. spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín alebo ochrana vonkajších hraníc)	Zdravie a ochrana spotrebiteľa (t. j. budovanie zdravotnej únie alebo podpora udržateľnej spotreby)	Podpora pre Ukrajinu
EÚ27	64	51	47	51	54	43	53	69
Pohlavie								
Muž	64	53	48	53	54	43	55	68
Žena	63	51	46	49	53	42	52	70
Vek								
15 – 24	69	55	50	60	58	49	60	74
25 – 39	65	54	49	59	56	44	55	69
40 – 54	63	52	48	54	53	43	54	69
55+	62	48	45	44	52	40	50	68
Vzdelávanie (koniec)								
—15	56	43	42	37	47	41	47	64
16 – 19	61	50	47	50	52	42	52	66
20+	69	54	49	56	58	43	55	74
Stále študuje	71	57	49	59	60	49	62	76
Ťažkosti s platením účtov								
Väčšinu času	45	32	34	36	39	30	35	54
Čas od času	58	47	47	50	51	43	50	64
Takmer nikdy/nikdy	69	56	49	54	57	45	57	73
Rozprávanie o európskych politických záležitostiach								
Často	70	61	57	61	64	48	60	73
Príležitostne	67	55	50	55	57	45	56	71
Nikdy	55	41	38	42	44	37	45	64
Imidž EÚ								
Pozitívne	82	66	61	65	72	56	69	85
Neutrálne	57	45	40	45	45	38	47	64
Negatívna	30	27	24	29	24	21	29	40
Sledovať európsku politiku								
Nasledovať	70	59	54	57	61	47	60	74
Nesledovať	55	41	39	44	45	38	45	63

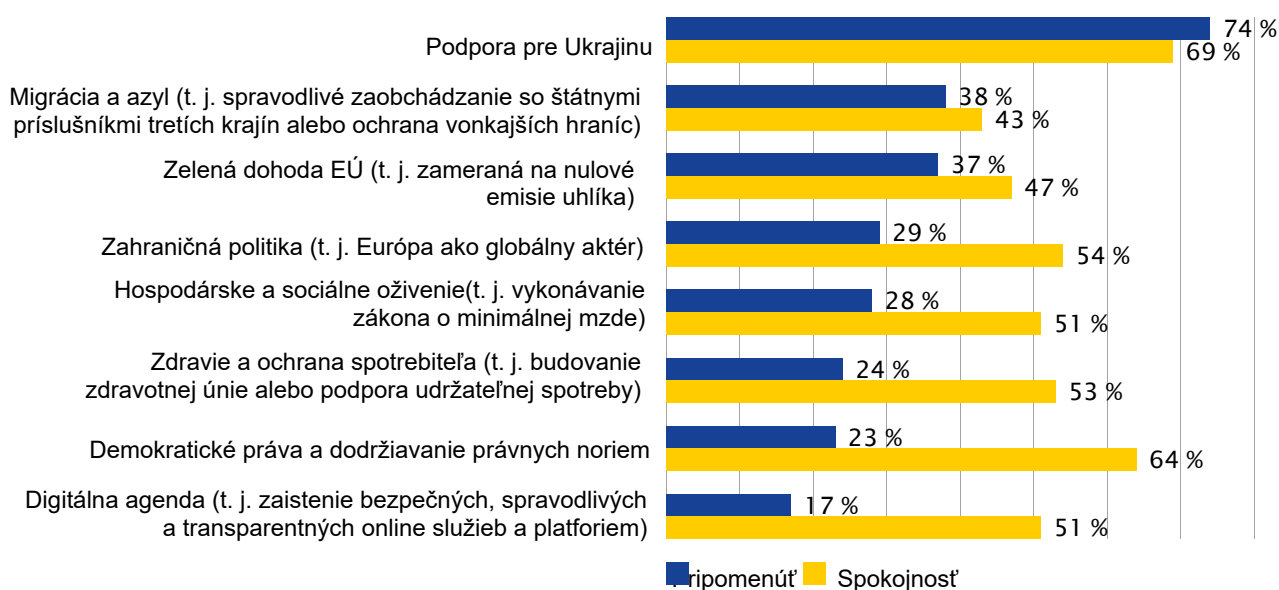
Spojenie informovanosti občanov o činnosti EÚ v konkrétnej oblasti politiky s ich spokojnosťou s týmto opatrením poskytuje dodatočný prehľad. V prípade podpory EÚ Ukrajine stiahnutiu z trhu (74 %) a spokojnosť (69 %) sú úzko zosúladené. Pokiaľ ide o ostatných sedem oblastí politiky, informovanosť a spokojnosť občanov sa značne líšia. Najvyššia úroveň informovanosti po podpore Ukrajiny je v oblasti migrácie a azylu (38 %) a Európskej zelenej dohody (37 %), ale zaznamenávajú najnižšiu úroveň spokojnosti v porovnaní so zvyškom tém (43 % a 47 %).

Ďalšie oblasti činnosti EÚ sú pre občanov menej známe, ale zaznamenávajú väčšiu spokojnosť, ako je digitálna agenda, pričom 17 % si spomína, ale 51 % spokojnosť. Takisto opatrenia v oblasti demokratických práv a právneho štátu pripomínajú 23 %, ale majú druhú najvyššiu spokojnosť (64 %). Zahraničná politika je v strednej miere z hľadiska stiahnutia (29 %), ale má tretiu najvyššiu hodnotu spokojnosti (54 %).

QA2 Ktoré z nasledujúcich tém, ak nejaké, ste čítali, videli alebo počuli? (% – EÚ27)

&

Otázka č. 13 Ako ste spokojný alebo nie s tým, čo EÚ robí v každej z týchto oblastí? (% – EÚ27)



3. ROK PRED VOĽBAMI DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU 2024: OBČANIA PRED HLASOVANÍM

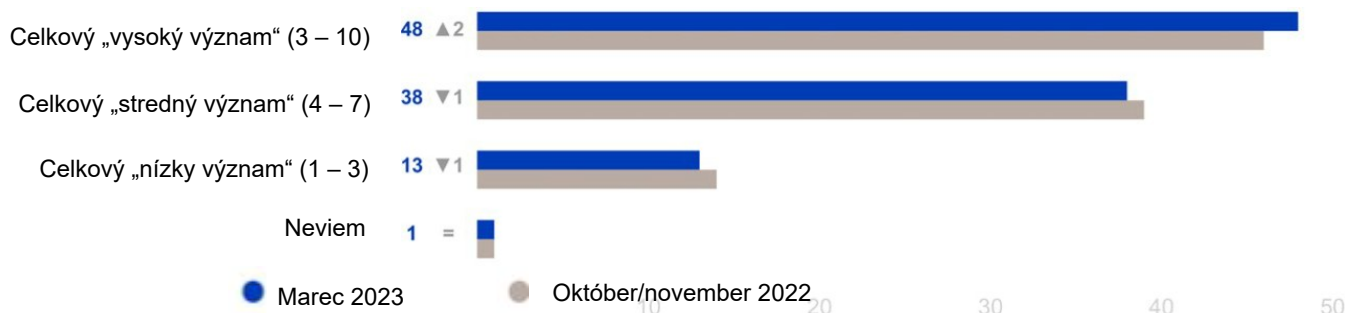
V tretej kapitole sa diskutuje o postojoch občanov k voľbám, najmä k európskym voľbám. Okrem iného sa v ňom hodnotí význam, ktorý Európania pripisujú hlasovaniu v európskych a vnútroštátnych voľbách, záujem a pravdepodobnosť hlasovania v budúcich európskych voľbách v roku 2024, ich informovanosť o dátume volieb, ich volebnom správaní a ich názoroch na dôvody, ktoré viedli ľudí k hlasovaniu alebo nevoleniu. Táto kapitola obsahuje aj zameranie na postoje k budúcim európskym voľbám medzi európskou mládežou.

Vo všeobecnosti majú Európania tendenciu považovať hlasovanie v európskych aj vnútroštátnych voľbách za veľmi osobný význam a zaujímajú sa o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu. V dôsledku toho je pravdepodobnosť hlasovania v týchto voľbách naďalej vysoká, pričom značná časť už vie o dátume volieb. Dôležité je, že sa zdá, že občania sa o voľby do Európskeho parlamentu zaujímajú viac ako v podobnom čase pred poslednými voľbami v roku 2019, a takisto sú viac informovaní o dátume volieb.

3.1. Európske voľby

Význam hlasovania vo voľbách do Európskeho parlamentu

QA16a Prosím, povedzte, aké dôležité je alebo nie je pre vás osobne voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu? Použite stupnicu od 1 do 10, keď 1 znamená, že hlasovanie je niečo, čo nemá pre vás vôbec žiadny význam, a 10 znamená, že hlasovanie je niečo, čo považujete za nevyhnutné alebo kľúčovú povinnosť pre vás ako občana. Zvyšné čísla naznačujú niečo medzi týmito dvoma pozíciami. (%)

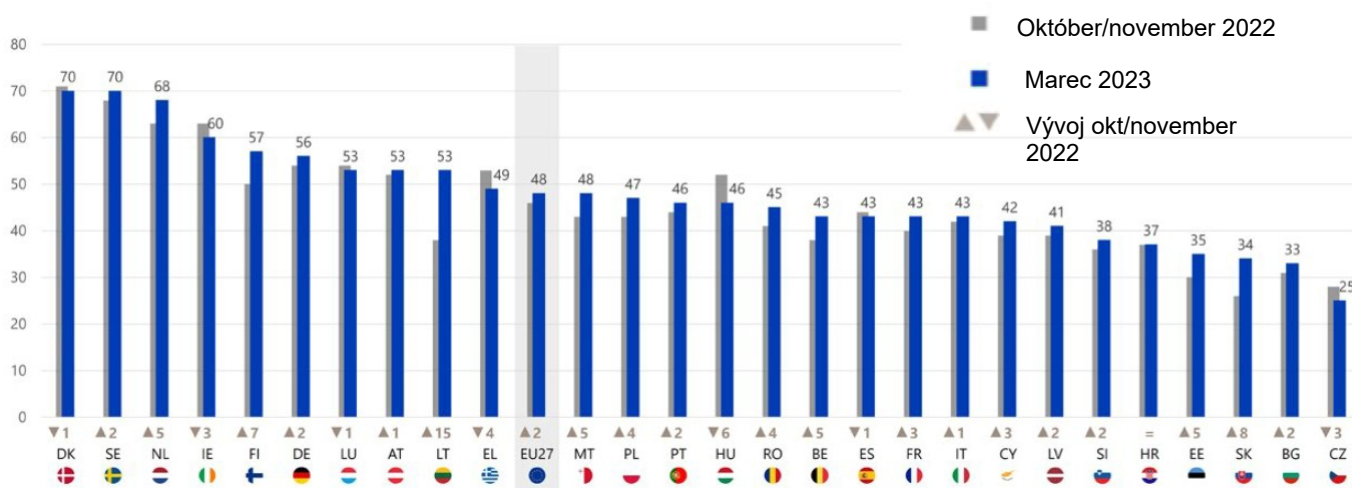


Význam hlasovania vo voľbách do Európskeho parlamentu zostal v súčasnom prieskume v porovnaní s októbrom a novembrom 2022 vo všeobecnosti stabilný, pričom takmer polovica občanov (48 %, +2 percentuálne body) prikladá veľký význam hlasovaniu. Takmer štyria z desiatich (38 %, -1 percentuálnych bodov) si myslia, že hlasovanie v európskych voľbách má stredný význam, zatiaľ čo 13 % (-1 percentuálnych bodov) týmto voľbám pripisuje malý význam.

Treba poznamenať, že tieto údaje sú v súlade s údajmi zaznamenanými v rovnakom čase pred poslednými európskymi voľbami v roku 2019. V prieskume Eurobarometra Európskeho parlamentu, ktorý sa uskutočnil v apríli 2018 (t. j. približne 13 mesiacov pred voľbami), 49 % pripisovalo veľký význam hlasovaniu, zatiaľ čo 17 % pripisovalo nízku dôležitosť²².

V 17 krajinách je sýtosť volieb do Európskeho parlamentu uznaná väčšinou, pričom najvyšší podiel hlasov je pre ne veľmi dôležitý v Dánsku, Švédsku (70 %) a Holandsku (68 %). V deviatich členských štátoch väčšina pripisuje strednú dôležitosť hlasovaniu v týchto voľbách, najmä v Rumunsku, Taliansku (46 %) a Chorvátsku (45 %). V Belgicku sa týmto voľbám pripisuje veľký význam (43 %) a stredný význam (43 %). Napokon, v šiestich krajinách má najmenej jedna z piatich krajín nízky význam pri hlasovaní v týchto voľbách, pričom respondenti v Česku (30 %), Bulharsku (23 %), na Cypre a na Slovensku (v oboch prípadoch 22 %) sú najpravdepodobnejšími odpoveďami.

QA16a Prosím, povedzte, aké dôležité je alebo nie je pre vás osobne voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu? Použite stupnicu od 1 do 10, keď 1 znamená, že hlasovanie je niečo, čo nemá pre vás vôbec žiadny význam, a 10 znamená, že hlasovanie je niečo, čo považujete za nevyhnutné alebo kľúčovú povinnosť pre vás ako občana. Zvyšné čísla naznačujú niečo medzi týmito dvoma pozíciami. (% – spolu „Vysoký význam (8 – 10)“)



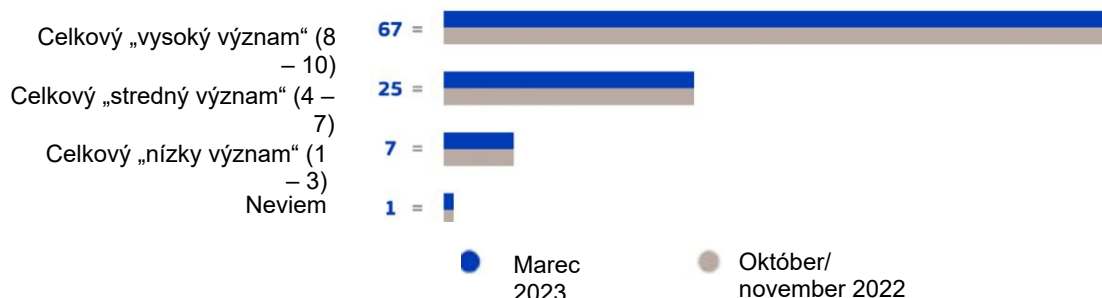
V 11 krajinách respondenti viac než v októbri a novembri 2022 pripisujú veľký osobný význam hlasovaniu vo voľbách do Európskeho parlamentu. Mimoriadne veľký pozitívny vývoj vyniká Litva (53 %, + 15 percentuálnych bodov), po ktorej nasleduje Slovensko (34 %, + 8 percentuálnych bodov) a Fínsko (57 %, + 7 percentuálnych bodov). Tento podiel klesol len v Maďarsku (46 %, -6 percentuálnych bodov), Grécku (49 %, -4 percentuálneho bodu), Česku (25 %, -3 percentuálneho bodu) a Írsku (60 %, -3 percentuálneho bodu), zatiaľ čo v zostávajúcich 12 krajinách zostal stabilný alebo nezmenený.

²² Zistenia prieskumu Eurobarometra Európskeho parlamentu z apríla 2018 (EB 89.2) sú k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Význam hlasovania v národných voľbách

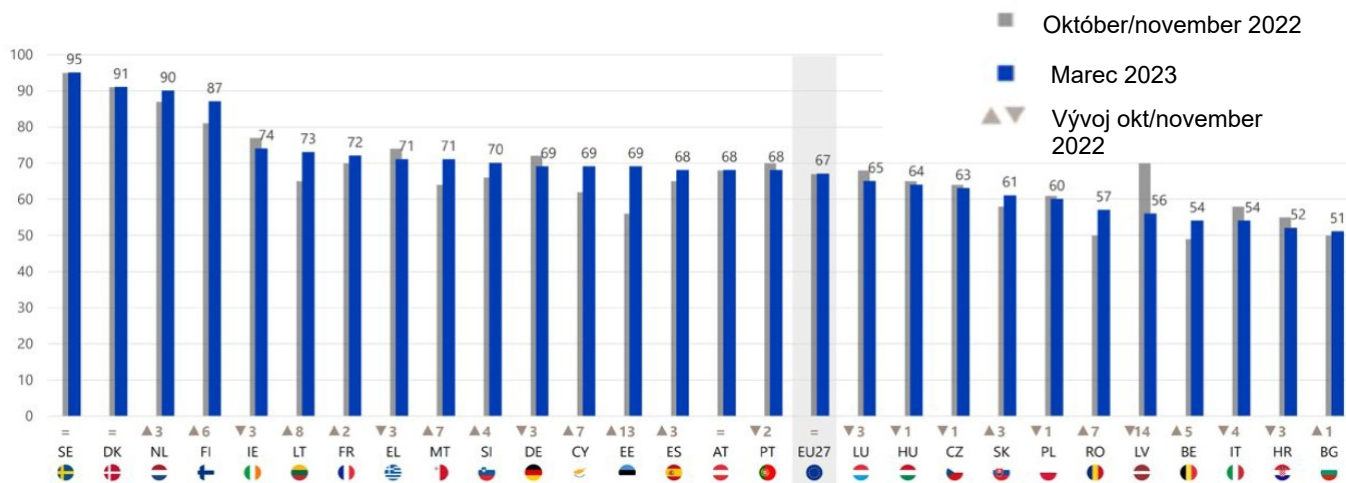
Približne dve tretiny respondentov (67 %) tvrdia, že je veľmi dôležité, aby sa osobne zúčastnili na národných voľbách. Štvrtina pripisuje hlasovaniu v týchto voľbách strednú dôležitosť, zatiaľ čo 7 % tvrdí, že je to málo dôležité. Tieto údaje sa od októbra do novembra 2022 nezmenili.

QA16b A aké dôležité je alebo nie je pre vás voliť v národných voľbách v (naša KRAJINA)? (EÚ27) (%)



Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch kladie veľký osobný význam pri hlasovaní v národných voľbách, pričom podiely sa pohybujú od deviatich z desiatich vo Švédsku (95 %), Dánsku (91 %) a Holandsku (90 %) a mierne nad polovicu v Bulharsku (51 %), Chorvátsku (52 %), Belgicku a Taliansku (v oboch prípadoch 54 %). V ôsmich krajinách najmenej jedna z desiatich krajín pripisuje malý význam hlasovaniu v týchto voľbách, najmä v Bulharsku (13 %), na Cypre, v Lotyšsku a na Malte (všetko 11 %).

QA16b A aké dôležité je alebo nie je pre vás voliť v národných voľbách v (naša KRAJINA)? (% – spolu „Vysoký význam (8 – 10)“)



Respondenti pripisujú väčší význam hlasovaniu v národných voľbách ako európskym voľbám vo všetkých krajinách. Veľkosť tohto rozdielu sa však v jednotlivých členských štátoch značne líši. Najväčšiu možno nájsť v Česku (vnútroštátnych 63 %, EÚ 25 %), po ktorom nasledovalo Estónsko (vnútroštátna 69 %, EÚ 35 %) a Slovinsko (vnútroštátna 70 %, EÚ 38 %). Najnižší rozdiel možno namiesto toho pozorovať v Taliansku, Belgicku (vnútroštátnych 54 %, EÚ 43 % v oboch krajinách), Luxembursku (vnútroštátnych 65 %, EÚ 53 %) a Rumunsku (vnútroštátnych 57 %, EÚ 45 %).

V 11 krajinách respondenti častejšie ako v októbri a novembri 2022 tvrdia, že hlasovanie v národných voľbách je pre nich veľmi dôležité. Najväčší nárast bol zaznamenaný v Estónsku (69 %, + 13 percentuálnych bodov), Litve (73 %, + 8 percentuálnych bodov), na Malte (71 %, + 7

percentuálnych bodov), na Cypre (69 %, + 7 percentuálnych bodov) a v Rumunsku (57 %, + 7 percentuálnych bodov). Tento podiel klesol v siedmich krajinách, ale tento pokles bol viditeľný len v Lotyšsku (56 %, -14 percentuálnych bodov). Toto číslo zostalo v deviatich krajinách stabilné alebo nezmenené.

Význam, ktorý respondenti pripisujú hlasovaniu vo vnútroštátnych a európskych voľbách, sa líši v závislosti od ich veku, úrovne vzdelania a sociálno-ekonomického postavenia. Respondenti vo veku 25 a viac rokov častejšie ako mladší ľudia pripisujú veľký osobný význam hlasovaniu v národných voľbách (66 – 70 % oproti 58 %) a európskych (48 – 50 % oproti 42 %). Podobne u tých, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 a viac rokov, je vyššia pravdepodobnosť, že sa mu pripisuje veľký význam (77 % oproti 63 % v prípade vnútroštátnych volieb, 58 % v porovnaní s 38 % vo voľbách do EÚ).

Manažéri (80 % členských štátov, 61 % EÚ) budú mať najväčší význam pri hlasovaní v týchto voľbách, najmä v porovnaní s nezamestnanými (53 % štátnymi príslušníkmi, 36 % EÚ) a osobami v domácnosti (55 % štátnych príslušníkov, 33 % EÚ). Tí, ktorí majú zriedka alebo nikdy problémy platiť svoje účty, majú oveľa väčšiu pravdepodobnosť, než tí, ktorí majú problémy častejšie povedať, že hlasovanie v národných voľbách (74 % oproti 54 %) a európske (55 % oproti 35 – 37 %) je veľmi dôležité.

Je predvídateľné, že význam, ktorý sa pripisuje hlasovaniu, súvisí aj s pocitom, že hlas má váhu, a s úrovňou spokojnosti s demokraciou na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ. Napríklad tí, ktorí súhlasia s tým, že ich hlas má v EÚ váhu (67 % v porovnaní s 31 % tých, ktorí nesúhlasia) a tí, ktorí sú spokojní s demokraciou v EÚ (59 % v porovnaní s 36 % tých, ktorí nie sú spokojní), pripisujú väčší význam hlasovaniu vo voľbách do Európskeho parlamentu.

Podobne tí, ktorí majú pozitívny obraz o Európskom parlamente, s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že hlasovanie v európskych voľbách má veľký význam (67 % oproti 33 % tých, ktorí majú negatívny obraz), ako aj tí, ktorí by chceli, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu (59 % oproti 33 % tých, ktorí by chceli, aby bola jeho úloha menej dôležitá).

QA16a Prosím, povedzte, aké dôležité je alebo nie je pre vás osobne voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu? Použite stupnicu od 1 do 10, keď 1 znamená, že hlasovanie je niečo, čo nemá pre vás vôbec žiadny význam, a 10 znamená, že hlasovanie je niečo, čo považujete za nevyhnutné alebo kľúčovú povinnosť pre vás ako občana. Zvyšné čísla naznačujú niečo medzi týmito dvoma pozíciami. (% – EÚ27)

	Celkový „nízky význam“ (1 – 3)	Celkový „stredný význam“ (4 – 7)	Celkový „vysoký význam“ (8 – 10)
EÚ27	13	38	48
Pohlavie			
Muž	15	37	47
Žena	13	38	48
Vek			
15 – 24	13	42	42
25 – 39	12	40	48
40 – 54	14	38	48
55+	13	36	50
Vzdelávanie (koniec)			
—15	21	40	38
16 – 19	15	41	44
20+	9	33	58
Stále študuje	11	38	48
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	12	39	49
Manažéri	7	32	61
Ostatné biele obojky	10	40	50
Manuálni pracovníci	15	44	41
Osoby v dome	18	48	33
Nezamestnaný	24	39	36
Dôchodca	16	33	51
Študenti	11	38	48
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	24	40	35
Čas od času	15	47	37
Takmer nikdy/nikdy	11	34	55
Môj hlas má v EÚ váhu			
Súhlasíť	4	29	67
Nesúhlasíť	23	45	31
Spokojnosť s demokraciou v EÚ			
Spokojný	6	34	59
Nespokojný	21	43	36
Úloha Európskeho parlamentu			
Dôležitejšie	7	34	59
Menej dôležité	23	44	33
Žiadna zmena	11	37	51

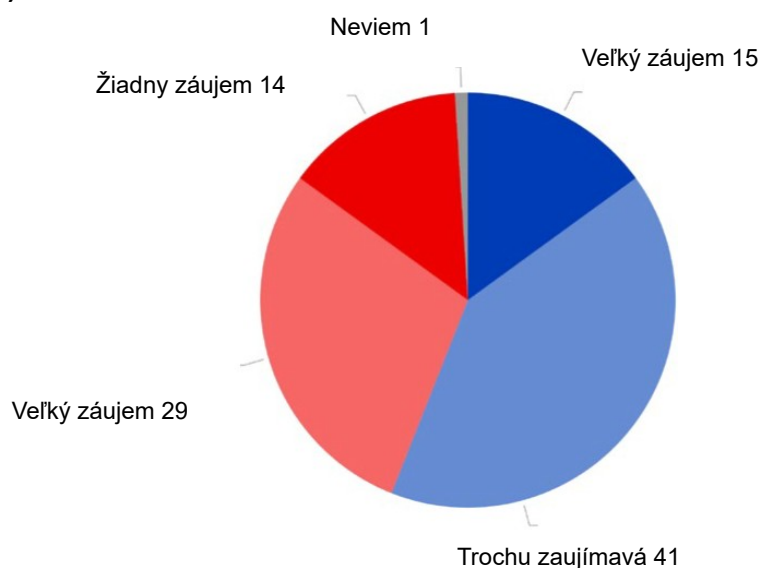
QA16b A aké dôležité je alebo nie je pre vás voliť v národných voľbách v (naša KRAJINA)? (% – EÚ27)

	Celkový „nízky význam“ (1 – 3)	Celkový „stredný význam“ (4 – 7)	Celkový „vysoký význam“ (8 – 10)
EÚ27	7	25	67
Pohlavie			
Muž	6	26	67
Žena	7	25	67
Vek			
15 – 24	8	31	58
25 – 39	7	27	66
40 – 54	6	26	67
55+	7	23	70
Vzdelávanie (koniec)			
—15	12	25	63
16 – 19	8	30	62
20+	4	19	77
Stále študuje	7	28	62
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	5	26	69
Manažéri	3	17	80
Ostatné biele obojky	5	28	67
Manuálni pracovníci	9	32	59
Osoby v dome	11	33	55
Nezamestnaný	14	32	53
Dôchodca	7	20	73
Študenti	7	28	62
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	14	31	54
Čas od času	9	36	54
Takmer nikdy/nikdy	5	20	74
Môj hlas má v EÚ váhu			
Súhlasíť	2	18	80
Nesúhlasíť	11	32	56
Spokojnosť s demokraciou v EÚ			
Spokojný	3	21	75
Nespokojný	11	31	58
Obraz Európskeho parlamentu			
Pozitívne	2	17	80
Neutrálne	6	32	61
Negatívna	15	27	57
Úloha Európskeho parlamentu			
Dôležitejšie	4	22	74
Menej dôležité	11	33	56
Žiadna zmena	6	21	72

Záujem o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu

Jasná väčšina respondentov (56 %, + 2 percentuálne body od októbra – novembra 2022) má záujem o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu vrátane 15 % (+ 1 percentuálny bod), ktorí tvrdia, že majú „veľmi záujem“. Naopak, viac ako štyri z desiatich (43 %, -2 percentuálnych bodov) hovoria, že nemajú záujem, pričom 14 % (-1 percentuálnych bodov) tvrdí, že nemajú záujem. Tieto podiely zostali v porovnaní s októbrom a novembrom 2022 stabilné.

**Ďalšie voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia v máji alebo júni 2024.
Ako by ste sa zaujímalí alebo nie, povedali by ste, že ste v týchto voľbách?
(EÚ27) (%)**

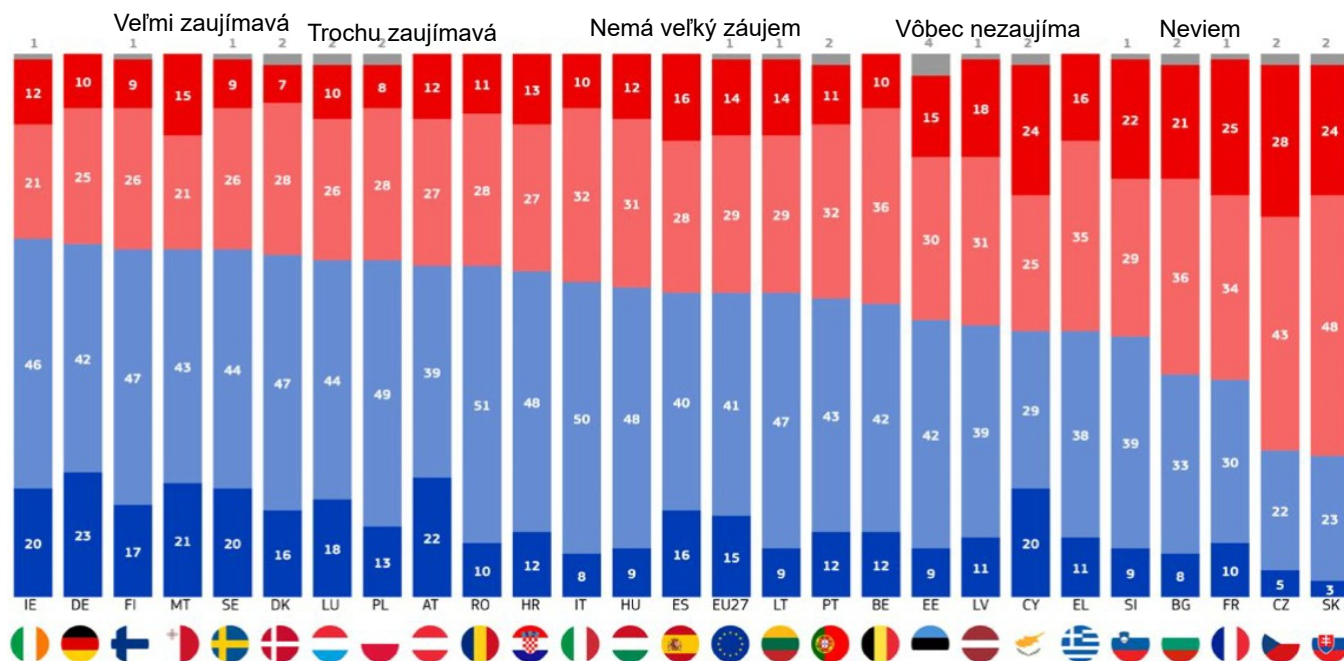


Pri porovnaní výsledkov s výsledkami pozorovanými v rovnocennom časovom rámci pred poslednými európskymi voľbami možno poznamenať, že podiel respondentov, ktorí sa zaujímajú o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu, je teraz o 6 percentuálnych bodov vyšší ako v apríli 2018, keď 50 % uviedlo, že majú záujem, a 48 % uviedlo, že nemajú záujem²³.

V 20 členských štátoch sa väčšina z nich zaujíma o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu, pričom najvyšší podiel je zaznamenaný v Holandsku (75 %), Írsku (66 %) a Nemecku (65 %). Slovensko (26 %) a Česko (27 %) sú krajiny s najnižším záujmom o ďalšie voľby, po ktorých nasleduje Francúzsko (40 %) a Bulharsko (41 %).

²³ Zistenia prieskumu Eurobarometra Európskeho parlamentu z apríla 2018 (EB 89.2) sú k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Ďalšie voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia v máji alebo júni 2024. Ako by ste sa zaujímali alebo nie, povedali by ste, že ste v týchto voľbách? (%)



V 14 krajinách respondenti častejšie ako v októbri a novembri 2022 tvrdia, že majú záujem o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu. Úroveň úroku sa zvýšila najmenej o desať percentuálnych bodov v Estónsku (51 %, + 14 percentuálnych bodov), Fínsku (64 %, + 11 percentuálnych bodov) a Lotyšsku (50 %, + 10 percentuálnych bodov). Podiel záujemcov sa však znížil o sedem percentuálnych bodov v Grécku (49 %) a na Malte (64 %) a zostal stabilný alebo nezmenený v 11 krajinách.

Rovnako ako pri význame, ktorý sa pripisuje hlasovaniu, úroveň záujmu o ďalšie európske voľby sa líši v závislosti od veku, úrovne vzdelania a sociálno-ekonomického postavenia respondentov. Ľudia vo veku 25 a viac rokov častejšie ako mladší respondenti tvrdia, že majú záujem (56 – 58 % oproti 49 %). Tí, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 a viac rokov, majú väčší záujem povedať, že majú záujem v porovnaní s tými, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo mladšie (65 % oproti 45 %). Manažéri (70 %) vykazujú najvyšší záujem, najmä v porovnaní s nezamestnanými (41 %), ako aj tí, ktorí nemajú nikdy alebo len zriedka ťažkosti s platením svojich účtov (62 % oproti 40 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času).

Respondenti žijúci vo veľkých mestách majú väčší záujem o ďalšie európske voľby ako tí, ktorí žijú vo vidieckych dedinách alebo v menších mestách (62 % oproti 54 %).

Okrem toho tí, ktorí súhlasia so svojím hlasom v EÚ (76 % oproti 40 % tých, ktorí nesúhlasia) a tí, ktorí sú spokojní s demokraciou EÚ (69 % v porovnaní so 43 % tých, ktorí nie sú spokojní) s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že majú záujem o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu. Napokon, úroveň záujmu je vyššia aj medzi respondentmi, ktorí majú pozitívny obraz o Európskom parlamente (79 % oproti 35 % tých, ktorí majú negatívny obraz) a tých, ktorí by chceli, aby zohrával dôležitejšiu úlohu (70 % oproti 39 % tých, ktorí by chceli, aby bola jeho úloha menej dôležitá).

Ďalšie voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia v máji alebo júni 2024. Ako by ste sa zaujímali alebo nie, povedali by ste, že ste v týchto voľbách? (% – EÚ27)

	„Zaujímavé“ spolu	Spolu „nebude mať záujem“
EÚ27	56	43
Pohlavie		
Muž	58	42
Žena	54	45
Vek		
15 – 24	49	49
25 – 39	56	44
40 – 54	58	42
55+	58	42
Vzdelávanie (koniec)		
—15	45	54
16 – 19	53	46
20+	65	34
Stále študuje	56	43
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	61	39
Manažéri	70	30
Ostatné biele obojky	59	40
Manuálni pracovníci	50	49
Osoby v dome	45	54
Nezamestnaný	41	58
Dôchodca	57	42
Študenti	56	43
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	40	59
Čas od času	49	50
Takmer nikdy/nikdy	62	38
Subjektívna urbanizácia		
Vidiecka dedina	54	45
Inteligentné/stredné mesto	54	45
Veľké mesto	62	37
Môj hlas má v EÚ váhu		
Súhlasíť	76	24
Nesúhlasíť	40	59
Spokojnosť s demokraciou v EÚ		
Spokojný	69	30
Nespokojný	43	56
Obraz Európskeho parlamentu		
Pozitívne	79	20
Neutrálne	47	52
Negatívna	35	64
Úloha Európskeho parlamentu		
Dôležitejšie	70	30
Menej dôležité	39	61
Žiadna zmena	54	44

Výsledky tejto otázky tiež poukazujú na skutočnosť, že záujem občanov o voľby súvisí s úrovňou ich príjmov. Európski občania s nižšími príjmami majú záujem o voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024 len 44 %. Je to jediná príjmová skupina, v ktorej sa o voľby nezaujíma viac občanov (55 %) ako tí, ktorí majú záujem (44 %).

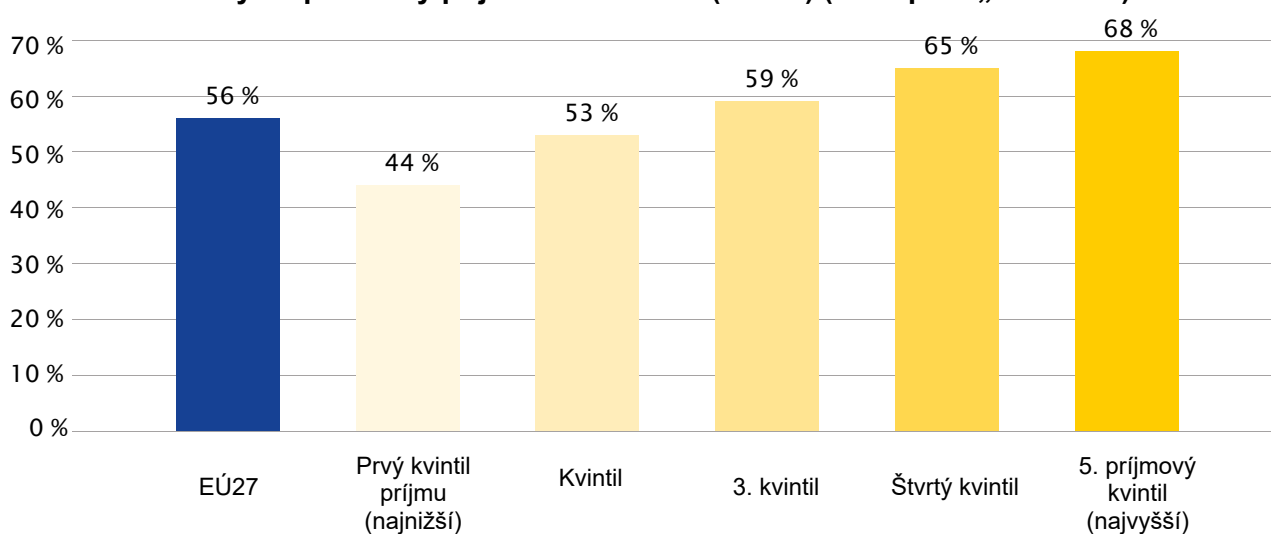
V prípade štyroch horných príjmových skupín (kvintilov) je väčšina občanov, ktorí majú záujem o voľby: z 53 %, ktoré sa zaujímajú o voľby v druhom kvintile (stále pod priemerom EÚ), až po viac ako dve tretiny občanov EÚ v rámci kvintilu s najvyšším príjmom (68 %) majú záujem o tieto voľby.

Ďalšie voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia v máji alebo júni 2024.

Ako by ste sa zaujímali alebo nie, povedali by ste, že ste v týchto voľbách? (% – EÚ27)

&

SD17 Celkový disponibilný príjem domácnosti (kvintil) (% – spolu „úrokové“)



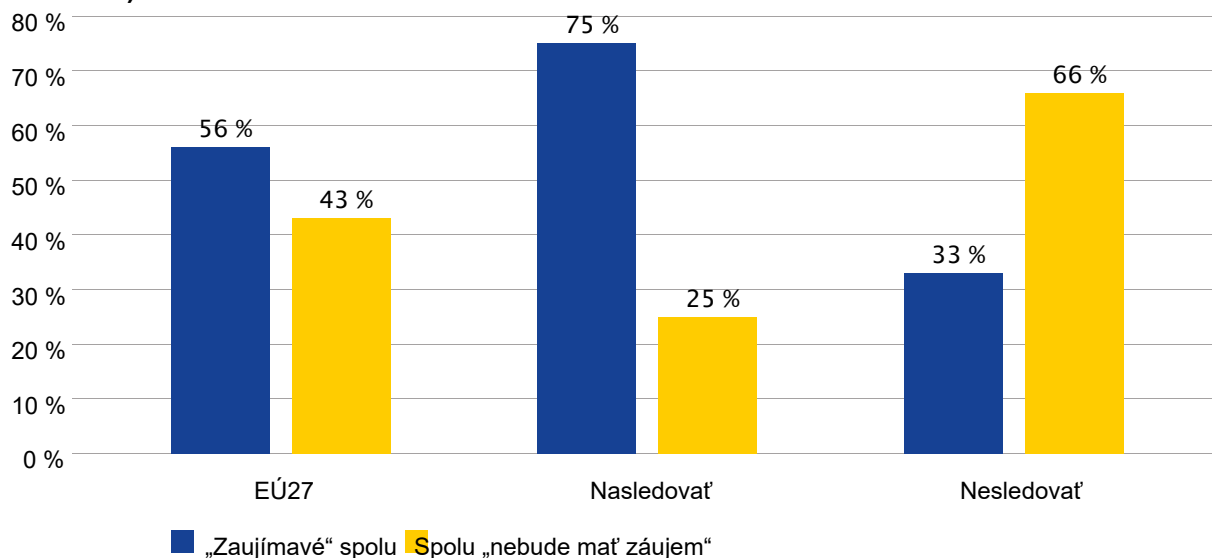
Poznámka: v pôvodnom grafe bol „3kvintil“ namiesto „4. kvintilu“.

Záujem o voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024 je tiež oveľa vyšší medzi tými, ktorí sledujú politiku Európskej únie (75 % z nich sa zaujíma o voľby do Európskeho parlamentu 2024), než u tých, ktorí nesledujú politiku EÚ (33 %).

Ďalšie voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia v máji alebo júni 2024. Ako by ste sa zaujímalí alebo nie, povedali by ste, že ste v týchto voľbách? (% – EÚ27)

&

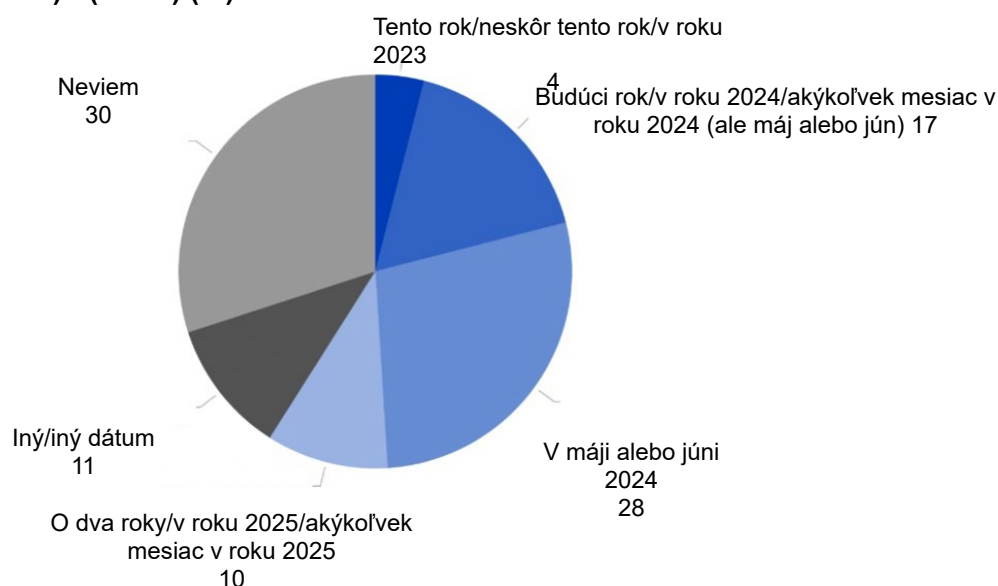
QA3 Povedali by ste, že sledujete to, čo sa deje v politike Európskej únie: (% – spolu „úrokové“)



Znalosť dátumu nasledujúcich volieb do Európskeho parlamentu

Takmer tri z desiatich (28 %) správne uvádzajú, že ďalšie voľby do Európskeho parlamentu sa budú konať v máji alebo júni 2024, čo predstavuje nárast o tri percentá od októbra do novembra 2022²⁴. Podiel, ktorý správne vyberie rok volieb, ale neuvádza žiadny mesiac ani neuvádza nesprávny mesiac, sa tiež zvýšil (+ 6 percentuálnych bodov) a teraz dosahuje 17 %. Jedna štvrtina (+ 1 percentuálny bod) poskytuje nesprávnu odpoveď tým, že hovorí, že voľby sa uskutočnia v roku 2023 (4 %, + 3 percentuálne body) alebo v roku 2025 (10 %, –3 percentuálnych bodov) alebo uvedením iného dátumu (11 %, + 1 percentuálny bod).

QA14 Podľa vášho názoru, kedy sa tu budú konať ďalšie európske voľby (naše voľby) KRAJINA)? (EÚ27) (%)



Úroveň vedomostí o ďalšom termíne volieb do Európskeho parlamentu je v súčasnosti výrazne vyššia (+ 9 percentuálnych bodov) ako v podobnom čase pred poslednými európskymi voľbami v roku 2019. Približne 13 mesiacov pred týmito voľbami, v apríli 2018, 19 % správne určilo dátum volieb (máj 2019) a 13 % vedelo len o tom, že sa uskutočnia v budúcom roku²⁵.

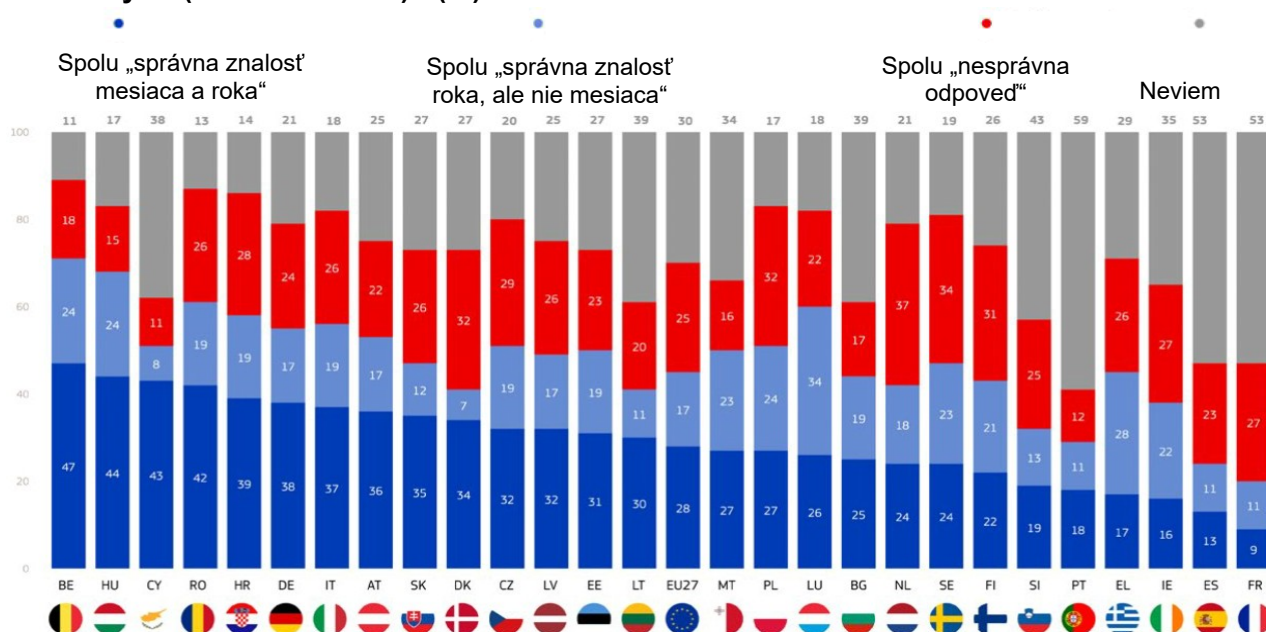
V jednotlivých krajinách existujú veľké rozdiely v úrovni znalostí o dátume volieb do Európskeho parlamentu. V 14 členských štátoch aspoň tri z desiatich správne označili máj alebo jún 2024 za dátum volieb, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný v Belgicku (47 %), Maďarsku (44 %) a na Cypre (43 %). Na opačnom konci stupnice 9 % vo Francúzsku, 13 % v Španielsku a 16 % v Írsku vykazuje správnu znalosť presného dátumu (máj alebo jún 2024).

Holandsko (37 %), Švédsko (34 %), Poľsko a Dánsko (obe 32 %) sú krajinami, v ktorých respondenti s najväčšou pravdepodobnosťou poskytnú nesprávnu odpoveď. Viac ako polovica v Portugalsku (59 %), Francúzsku a Španielsku (obe 53 %) tvrdí, že nevedia.

²⁴ Máj/jún 2024 sa považoval za správnu odpoveď, keďže presný dátum volieb ešte nebol dohodnutý v čase terénnej práce.

²⁵ Zistenia prieskumu Eurobarometra Európskeho parlamentu z apríla 2018 (EB 89.2) sú k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA14 Podľa vášho názoru, kedy sa budú konať ďalšie európske voľby tu (Naša KRAJINA)? (%)



V 17 krajinách sa úroveň znalostí o dátume budúcich volieb do Európskeho parlamentu od októbra do novembra 2022 zvýšila. Platí to najmä v Lotyšsku (32 %, + 15 percentuálnych bodov), Rumunsku (42 %, + 12 percentuálnych bodov) a Litve (30 %, + 11 percentuálnych bodov). Úroveň vedomostí sa znížila na Malte (27 %, –24 percentuálnych bodov), Luxembursku (26 %, –13 percentuálnych bodov), Poľsku (27 %, –7 percentuálnych bodov) a Írsku (16 %, –6 percentuálnych bodov), zatiaľ čo podiel poskytujúci správnu odpoveď zostal v šiestich členských štátoch stabilný alebo nezmenený.

Sociálno-demografické zistenia poukazujú na to, že respondenti v kohortách stredného veku (vo veku 25 – 54 rokov) majú o niečo väčšiu pravdepodobnosť ako mladší a starší respondenti správne určiť dátum budúcich volieb do Európskeho parlamentu (29 – 30 % oproti 24 – 26 %).

Zdá sa však, že úroveň vzdelania a sociálno-ekonomická situácia respondentov zohrávajú väčšiu úlohu. Tí, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 16 a viac rokov, majú väčšiu pravdepodobnosť, ako tí, ktorí ukončili vo veku 15 rokov alebo mladšie, aby uviedli správny dátum (29 – 30 % oproti 18 %). Manažéri a iné biele obojky tiež s väčšou pravdepodobnosťou správne odpovedia na otázku (35 – 36 % oproti 14 % osôb v domácnosti), rovnako ako tí, ktorí majú ťažkosti z času na čas alebo zriedka/nikdy (27 – 29 % oproti 17 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času).

Respondenti žijúci vo veľkých mestách s väčšou pravdepodobnosťou poznajú dátum volieb ako tí, ktorí žijú vo vidieckych dedinách alebo menších mestách (32 % oproti 25 – 27 %).

Úroveň vedomostí je vyššia aj medzi tými, ktorí majú pozitívny obraz o Európskom parlamente (34 % oproti 24 % tých, ktorí majú negatívny obraz), a medzi tými, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách (33 % oproti 18 % tých, ktorí nehlasovali).

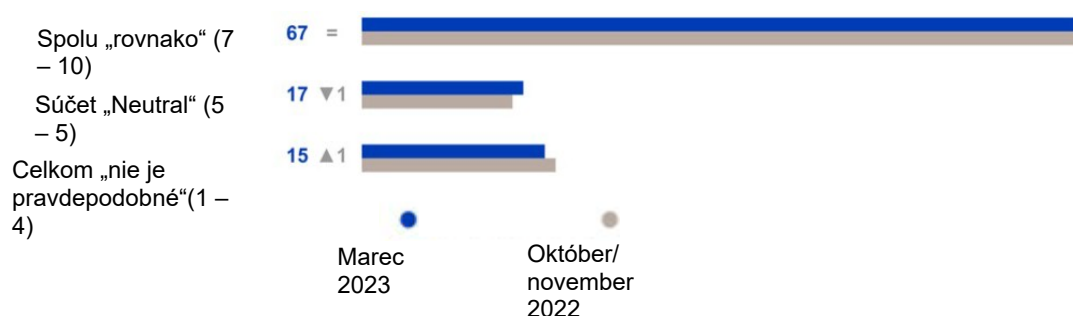
QA14 Podľa vášho názoru, kedy sa budú konať ďalšie európske voľby tu (Naša KRAJINA)? (%)

	Spolu „správna znalosť mesiaca a roka“	Spolu „správna znalosť roka, ale nie mesiaca“	Spolu „nesprávna odpoveď“
EÚ27	28	17	25
Pohlavie			
Muž	28	18	26
Žena	27	16	25
Vek			
15 – 24	24	15	27
25 – 39	29	18	27
40 – 54	30	18	25
55+	26	17	25
Vzdelávanie (koniec)			
—15	18	12	25
16 – 19	29	17	25
20+	30	19	27
Stále študuje	24	17	25
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	30	21	25
Manažéri	35	20	26
Ostatné biele obojky	36	19	24
Manuálni pracovníci	26	26	28
Osoby v dome	14	14	30
Nezamestnaný	18	11	28
Dôchodca	25	16	24
Študenti	24	17	25
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	17	15	28
Čas od času	27	18	28
Takmer nikdy/nikdy	29	17	25
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	25	16	26
Inteligentné/stredné mesto	27	15	26
Veľké mesto	32	19	25
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu			
Áno	33	20	24
Nie	18	13	29
Obraz Európskeho parlamentu			
Pozitívne	34	20	25
Neutrálne	25	15	26
Negatívna	24	15	28

Pravdepodobnosť hlasovania v nasledujúcich európskych voľbách

Po miernom poklese medzi aprílom a májom a októbrom a novembrom 2022 zostala pravdepodobnosť hlasovania v budúcich európskych voľbách v súčasnom prieskume stabilná, pričom približne dve tretiny (67 %, žiadna zmena) uviedli, že by pravdepodobne mali hlasovať v takýchto voľbách, ak by sa konali budúci týždeň (7 – 10 na stupnici od 1 do 10).

Otázka č. 22 Ak by sa budúce voľby do Európskeho parlamentu konali budúci týždeň, do akej miery by ste mohli hlasovať v týchto voľbách? Použite stupnicu od 1 do 10, kde „1“ znamená „nepravdepodobne“ a „10“ znamená „veľmi pravdepodobné“. (EÚ27) (%)

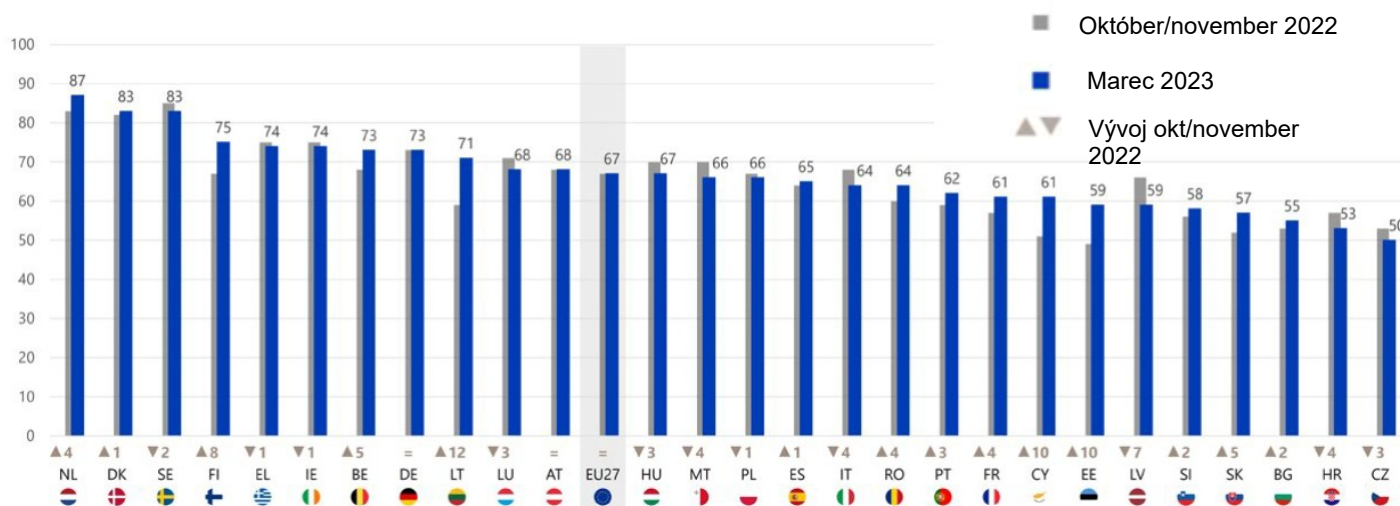


Podobná otázka bola zahrnutá v prieskume Eurobarometra Európskeho parlamentu v apríli 2018. Na stupnici od 1 do 10 sa respondenti pýtali, aká je pravdepodobnosť, že budú hlasovať v budúcich európskych voľbách, ktoré sa budú konať v máji 2019, pričom 58 % uviedlo, že pravdepodobne tak urobia (7 – 10)²⁶. Hoci táto otázka bola formulovaná inak a porovnanie by sa malo interpretovať opatrne, mohlo by to naznačovať, že občania majú v súčasnosti väčší sklon zúčastniť sa volieb do Európskeho parlamentu v roku 2024 ako v podobnom čase pred voľbami v roku 2019.

Väčšina vo všetkých krajinách uviedla, že by pravdepodobne hlasovala v európskych voľbách, ak by sa konali budúci týždeň, s podielmi od viac ako ôsmich z desiatich v Holandsku (87 %), Dánsku a Švédsku (obe 83 %), až po 50 % v Česku, 53 % v Chorvátsku a 55 % v Bulharsku. Najmenej štvrtina respondentov pravdepodobne nepôjde voliť v Česku (29 %), Slovinsku (27 %), Bulharsku, na Cypre a vo Francúzsku (všetko 25 %).

²⁶ Treba poznamenať, že výsledky na úrovni EÚ v roku 2018 zahŕňali aj Spojené kráľovstvo. Zistenia prieskumu Eurobarometra Európskeho parlamentu z apríla 2018 (EB 89.2) sú k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Otázka č. 22 Ak by sa budúce voľby do Európskeho parlamentu konali budúci týždeň, do akej miery by ste mohli hlasovať v týchto voľbách? Použite stupnicu od 1 do 10, kde „1“ znamená „nepravdepodobne“ a „10“ znamená „veľmi pravdepodobné“. (% – spolu „rovnať“ (7 – 10))



Pravdepodobnosť hlasovania v nasledujúcich európskych voľbách sa od októbra do novembra 2022 zvýšila v desiatich krajinách, najmä v Litve (71 %, + 12 percentuálnych bodov), na Cypre (61 %, + 10 percentuálnych bodov) a Estónsku (59 %, + 10 percentuálnych bodov). Podiel, ktorý tvrdí, že budú pravdepodobne voliť v takýchto voľbách, klesol o sedem percentuálnych bodov v Lotyšsku (59 %) a o tri alebo štyri body v ďalších šiestich krajinách. Tento podiel respondentov zostal v desiatich krajinách stabilný alebo nezmenený.

Pravdepodobnosť účasti na voľbách do Európskeho parlamentu sa zvyšuje so zvyšujúcim sa vekom, úrovňou vzdelania a sociálno-ekonomickým postavením respondentov.

Ľudia vo veku 25 rokov a viac majú tendenciu povedať, že by mohli voliť, ak by sa tieto voľby konali budúci týždeň (68 – 70 % v porovnaní s 55 % ľudí vo veku 15 – 24 rokov), ako aj tí, ktorí ukončili svoje denné vzdelanie vo veku 20 rokov alebo viac (78 % v porovnaní s 59 % tých, ktorí skončili vo veku 15 rokov a menej). Manažéri (81 % oproti 54 % nezamestnaných) a tí, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti s platením svojich účtov (73 % oproti 52 – 58 % tých, ktorí majú problémy častejšie) tiež s väčšou pravdepodobnosťou hovoria, že by išli voliť.

Respondenti, ktorí často hovoria o európskych politických záležitostiach (84 % oproti 49 % tých, ktorí tak nikdy neurobili), a tí, ktorí sledujú európsku politiku (80 % v porovnaní s 51 % tých, ktorí to neurobili), častejšie tvrdia, že by hlasovali, keby sa voľby konali zajtra, ako tí, ktorí už hlasovali v posledných európskych voľbách (88 % oproti 34 % tých, ktorí nehlasovali). Napokon, úlohu zohráva aj obraz Európskeho parlamentu, pričom 85 % tých, ktorí majú pozitívny obraz, s väčšou pravdepodobnosťou hovoria, že by hlasovali, v porovnaní s 51 % tých, ktorí majú negatívny obraz.

Otázka č. 22 Ak by sa budúce voľby do Európskeho parlamentu konali budúci týždeň, do akej miery by ste mohli hlasovať v týchto voľbách? Použite stupnicu od 1 do 10, kde „1“ znamená „nepravdepodobne“ a „10“ znamená „veľmi pravdepodobné“. (% – EÚ27)

	Celkom „nie je pravdepodobné“ (1 – 4)	Súčet „Neutral“ (5 – 5)	Spolu „rovnako“ (7 – 10)
EÚ27	17	15	67
Pohlavie			
Muž	17	15	66
Žena	16	15	67
Vek			
15 – 24	21	17	55
25 – 39	17	15	68
40 – 54	16	14	70
55+	16	14	69
Vzdelávanie (koniec)			
—15	25	15	59
16 – 19	18	17	64
20+	11	11	78
Stále študuje	19	15	58
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	13	15	72
Manažéri	8	11	81
Ostatné biele obojky	13	16	71
Manuálni pracovníci	19	18	63
Osoby v dome	24	19	56
Nezamestnaný	32	13	54
Dôchodca	17	12	70
Študenti	19	15	58
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	28	18	52
Čas od času	21	20	58
Takmer nikdy/nikdy	13	12	73
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	16	15	67
Inteligentné/stredné mesto	18	16	65
Veľké mesto	14	13	71
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu			
Áno	3	9	88
Nie	40	23	34
Obraz Európskeho parlamentu			
Pozitívne	5	8	85
Neutrálne	19	19	60
Negatívna	33	16	51

Dôvody hlasovania vo voľbách do Európskeho parlamentu

Najuvedenejším dôvodom, prečo respondenti tvrdia, že ľudia volia v európskych voľbách, je to preto, že je to ich povinnosť ako občanov (38 %, + 1 percentuálny bod od októbra do novembra 2022), pretože zvyčajne hlasujú v politických voľbách a chcú podporiť politickú stranu (v oboch prípadoch 36 %, + 2 percentuálne body). Poradie týchto dôvodov zostalo v porovnaní s októbrom a novembrom 2022 nezmenené. Ďalšie dôvody, ktoré uviedol aspoň jeden z piatich, sú: chcú zmeniť veci hlasovaním vo voľbách do Európskeho parlamentu (29 %, žiadna zmena), chcú podporiť konkrétneho kandidáta (23 %, + 1 percentuálny bod), chcú vyjadriť svoju nespokojnosť (21 %, -2 percentuálny bod) a chcú vyjadriť svoju podporu Európskej únii (21 %, žiadna zmena).

QA17ab Podľa vášho názoru, aké sú dôvody, pre ktoré ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (MAX. 4 ODPOVEDE) (EÚ27) (%)



V 14 krajinách je najuvedenejším dôvodom, ktorý vedie ľudí k hlasovaniu vo voľbách do Európskeho parlamentu, že je to ich povinnosť ako občanov. Hlasovanie v politických voľbách je zvyčajne najčastejším dôvodom, ktorý uvádzajú respondenti v piatich krajinách a ktorí chcú podporiť politickú stranu, v ďalších piatich krajinách na vrchole zoznamu dôvodov. V Holandsku a Švédsku sa najčastejšie uvádza, že chcú veci zmeniť hlasovaním vo voľbách do Európskeho parlamentu, zatiaľ čo na Slovensku je záujem podporiť konkrétneho kandidáta najvyšší.

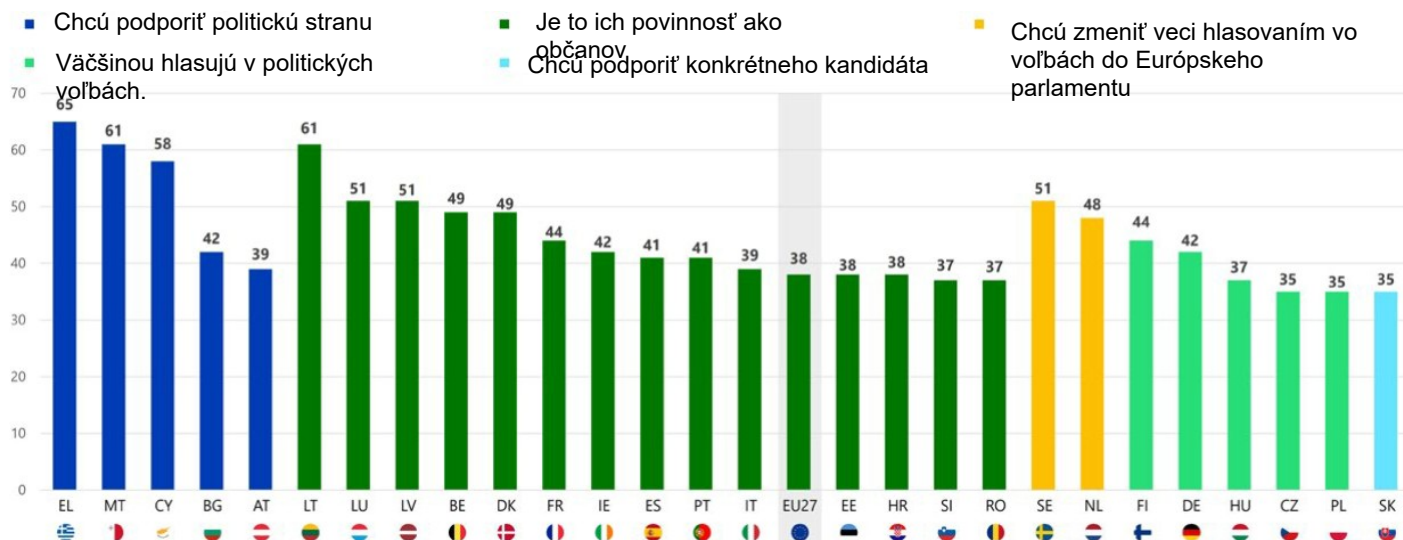
Povinnosť občanov patrí medzi tri hlavné dôvody, pre ktoré majú občania voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu v 20 krajinách, pričom najvyšší podiel je zaznamenaný v Litve (61 %), na Cypre (52 %), Lotyšsku a Luxembursku (v oboch prípadoch 51 %). Respondenti si tento dôvod najmenej vyberú v Česku (17 %), Poľsku a na Slovensku (v oboch prípadoch 27 %).

V 17 krajinách sa zvyčajne hlasuje v politických voľbách v troch najvyšších dôvodoch. Najčastejšie to uvádzajú respondenti vo Švédsku (47 %), Dánsku (46 %) a Fínsku (44 %). V Lotyšsku (21 %), Estónsku (24 %), Belgicku a na Slovensku (obe 25 %) je najmenej pravdepodobné, že to uvádzajú ako dôvod.

Túžba podporiť politickú stranu patrí medzi tri hlavné dôvody, o ktorých sa predpokladá, že vedú ľudí k hlasovaniu v 23 členských štátoch. Podiely, ktoré sa spomínajú, sú obzvlášť vysoké v

Grécku (65 %), na Malte (61 %) a na Cypre (58 %). Vybrali ju menej ako tri z desiatich v Estónsku, Francúzsku, Lotyšsku a Luxembursku (všetkých 29 %).

QA17ab Podľa vášho názoru, aké sú dôvody, pre ktoré ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (Max. 4 ANSWERS) (% – Najjuvedenejšia odpoveď podľa krajín)



Respondenti vo Švédsku (51 %), Holandsku (48 %) a Fínsku (43 %) si s najväčšou pravdepodobnosťou myslia, že ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože tým chcú veci zmeniť. Tento dôvod je najmenej pravdepodobný v Poľsku, Portugalsku (v oboch prípadoch 21 %), Francúzsku a Slovinsku (v oboch prípadoch 22 %).

Najvyššie podiely, ktoré uvádzajú, že chcú podporiť konkrétneho kandidáta ako dôvod, ktorý vedie ľudí k hlasovaniu vo voľbách do Európskeho parlamentu, sú na Cypre (53 %), na Malte (52 %), v Grécku a Litve (obe 39 %), zatiaľ čo v Holandsku, Španielsku (v oboch prípadoch 13 %) a vo Švédsku (14 %).

Najmenej štvrtina vo Francúzsku, Holandsku (v oboch prípadoch 31 %) a Belgicku (25 %) uvádza ako dôvod na to, aby ľudia hlasovali, že chcú vyjadriť svoju nespokojnosť, zatiaľ čo 8 % v Litve, 10 % v Bulharsku a 11 % na Cypre uvádza tento dôvod.

Napokon respondenti v Dánsku, Grécku a Slovinsku (všetkých 27 %) s najväčšou pravdepodobnosťou hovoria, že vo voľbách do Európskeho parlamentu hlasujú ľudia, pretože chcú vyjadriť svoju podporu Európskej únii, zatiaľ čo tí na Cypre (12 %), Rumunsku (15 %) a Belgicku (16 %) sú najmenej pravdepodobné, že tak urobia.

QA17ab Podľa vášho názoru, aké sú dôvody, pre ktoré ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (%)

	EÚ27	BY †	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PR I	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Je to ich povinnosť ako občanov	38	49	29	17	49	35	38	42	33	41	44	38	39	52	51	61	51	33	34	45	32	27	41	37	37	27	35	37
Väčšinou hlasujú v politických voľbách.	36	25	40	35	46	42	24	41	36	33	35	31	33	33	21	41	34	37	27	35	38	35	29	35	29	25	44	47
Chcú podporiť politickú stranu	36	36	42	33	36	37	29	33	65	36	29	33	35	58	29	30	29	30	61	42	39	33	34	34	34	30	41	45
Chcú zmeniť veci hlasovaním vo voľbách do Európskeho parlamentu	29	28	29	32	26	33	29	26	37	26	22	29	31	34	38	27	25	27	23	48	29	21	21	25	22	29	43	51
Chcú podporiť konkrétneho kandidáta	23	25	33	30	23	15	37	35	39	13	19	29	24	53	30	39	15	22	52	13	31	31	34	30	33	35	38	14
Chcú vyjadriť svoju nespokojnosť	21	25	10	19	14	20	15	16	16	21	31	23	22	11	17	8	23	14	12	31	19	14	13	20	15	19	15	22
Chcú vyjadriť svoju podporu Európskej únii	21	16	25	25	27	21	19	19	27	22	17	23	24	12	20	20	23	22	24	23	22	22	23	15	27	24	19	18
Chcú podporiť vládu (NATIONALITY)	16	13	10	13	14	19	16	22	23	12	12	10	21	17	21	17	14	17	26	9	21	14	28	16	17	11	15	9
Chcú sa vyhnúť volebným úspechom iných politických strán, ktoré nemajú radi	16	21	13	18	8	20	16	8	16	15	17	13	10	12	17	16	13	23	15	17	20	14	12	13	10	14	7	21
Počas volebnej kampane sa nastoľujú politické a spoločenské otázky, ktoré sú predmetom ich záujmu	13	19	14	12	24	14	18	17	14	9	6	17	14	7	13	12	8	14	9	28	20	12	11	16	12	14	23	26
Chcú vyjadriť nespokojnosť s Európskou uniou	12	13	7	16	12	12	10	8	12	8	13	11	13	5	5	3	10	12	4	23	14	8	8	11	7	12	13	15
Chcú vyjadriť nespokojnosť s vládou (NATIONALITY)	11	14	8	10	4	10	6	8	13	7	14	15	10	4	11	4	5	14	10	10	14	13	8	13	7	10	4	6
Chcú ovplyvniť, kto sa stane budúcim predsedom Európskej komisie	10	11	9	7	10	11	8	10	10	11	8	13	13	4	6	3	7	15	5	7	20	12	13	11	8	9	3	5
Informácie, ktoré získali počas kampane, ich presvedčili, aby išli voliť.	10	11	12	13	12	10	14	16	9	9	6	13	12	3	10	7	6	19	8	10	14	11	9	15	11	16	14	14
V tom istom čase sa uskutočnili ďalšie dôležité voľby.	5	10	3	9	13	4	2	8	4	3	2	6	7	1	4	7	2	6	5	6	6	7	4	12	5	3	2	6
Neviem	2	1	3	4	4	1	2	1	1	2	5	2	1	0	2	1	2	2	3	0	1	2	3	0	2	3	2	1
Iné (spontánne)	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Žiadne (spontánne)	1	0	0	3	1	2	2	1	0	2	3	1	1	3	2	2	4	1	1	1	2	0	0	0	1	2	1	2

Podiel respondentov, ktorí tvrdia, že ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože je to ich povinnosť občanov, sa od októbra do novembra 2022 zvýšil v 14 krajinách, najmä v Luxembursku (51 %, + 13 percentuálnych bodov), Litve (61 %, + 10 percentuálnych bodov) a Rumunsku (37 %, + 8 percentuálnych bodov). Tento podiel sa znížil v ôsmich krajinách, pričom najväčší pokles bol zaznamenaný vo Švédsku (37 %, –8 percentuálnych bodov), Portugalsku (41 %, –8 percentuálnych bodov), Česku (17 %, –7 percentuálnych bodov). Tento podiel respondentov zostal stabilný alebo nezmenený v piatich krajinách.

V 12 krajinách respondenti častejšie ako v októbri a novembri 2022 hovoria, že ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože zvyčajne hlasujú v politických voľbách. Nárast o šesť percentuálnych bodov sa zaznamenal vo Fínsku (44 %) a Litve (41 %), zatiaľ čo tento podiel sa len mierne znížil na Cypre (33 %, –4 percentuálneho bodu) a Estónsku (24 %, –3 percentuálneho bodu) a zostal stabilný alebo nezmenený v 13 krajinách.

Zvýšenie podielu respondentov, ktorí tvrdia, že ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože chcú podporiť politickú stranu, sa zaznamenáva v 12 členských štátoch. Ide o najmenej desať percentuálnych bodov na Malte (61 %, + 18 percentuálnych bodov), Lotyšsku (29 %, + 13 percentuálnych bodov) a Grécku (65 %, + 10 percentuálnych bodov). Pokles bol zaznamenaný len na Cypre (58 %, –7 percentuálnych bodov) a Česku (33 %, – 5 percentuálnych bodov), zatiaľ čo v 13 krajinách je tento podiel respondentov stabilný alebo zostal nezmenený.

V siedmich krajinách sa zvýšil podiel respondentov, ktorí uviedli, že chcú podporiť konkrétneho kandidáta ako dôvod, ktorý viedol ľudí k hlasovaniu, najmä Malta (52 %, + 7 percentuálnych bodov), Portugalsko (34 %, + 6 percentuálnych bodov) a Belgicko (25 %, + 6 percentuálnych bodov). Poklesy sú zaznamenané v Česku (30 %, –5 percentuálnych bodov), na Slovensku (35 %, –4 percentuálnych bodov), Estónsku (37 %, –3 percentuálneho bodu), Nemecku (15 %, –3 percentuálneho bodu) a Holandsku (13 %, –3 percentuálneho bodu). Tento podiel zostal stabilný alebo nezmenený v 15 krajinách.

Podiel respondentov, ktorí tvrdia, že ľudia hlasujú za vyjadrenie svojej podpory Európskej únii, sa od októbra do novembra 2022 mierne zvýšil v ôsmich krajinách, najmä v Estónsku (19 %, + 5 percentuálnych bodov), Dánsku, Grécku, Slovinsku (vo všetkých 27 %, –4 percentuálnych bodov) a na Cypre (12 %, –4 percentuálnych bodov). Tento podiel respondentov klesol v piatich krajinách, najmä na Malte (24 %, –10 percentuálnych bodov), Luxembursku (23 %, –5 percentuálnych bodov) a Švédsku (18 %, –4 percentuálneho bodu) a zostal stabilný alebo nezmenený v 14 krajinách.

Respondenti v súčasnosti častejšie ako v októbri a novembri 2022 tvrdia, že ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu, aby vyjadrili nespokojnosť v Luxemburgu (23 %, + 6 percentuálnych bodov), Švédsku (22 %, + 5 percentuálnych bodov), Lotyšsku (17 %, + 5 percentuálnych bodov) a Holandsku (31 %, + 3 percentuálne body). Naopak, tento podiel klesol v Grécku (16 %, –7 percentuálnych bodov), Francúzsku (31 %, –4 percentuálnych bodov), Taliansku (22 %, –4 percentuálneho bodu), Bulharsku (10 %, –4 percentuálnych bodov) a Nemecku (20 %, –3 percentuálneho bodu) a zostal stabilný alebo nezmenený v 18 členských štátoch.

Sociálno-demografická analýza ukazuje, že ženy majú o niečo väčšiu pravdepodobnosť ako muži, že ľudia budú voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože je to ich povinnosť ako občanov (40 % oproti 36 %). Okrem toho respondenti vo veku 55 rokov a viac s väčšou pravdepodobnosťou hovoria, že ľudia hlasujú, pretože je to ich povinnosť ako občanov (40 % oproti 35 % osôb vo veku 15 – 24 rokov) a že zvyčajne hlasujú v politických voľbách (39 % oproti 32 %), zatiaľ čo tí vo veku 15 – 24 rokov s najväčšou pravdepodobnosťou spomínajú, že chcú veci zmeniť ako dôvod (33 % oproti 28 % osôb vo veku 55 rokov a viac).

Čím dlhšie respondenti ostávajú vo vzdelávaní na plný úväzok, tým väčšia je pravdepodobnosť, že ľudia hlasujú, pretože chcú veci zmeniť (31 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 a viac

rokov oproti 25 % tých, ktorí odišli vo veku 15 rokov alebo menej), a preto, že chcú vyjadriť svoju podporu Európskej únii (24 % oproti 17 %).

Respondenti, ktorí majú najmenšie ťažkosti s platením svojich účtov, s väčšou pravdepodobnosťou hovoria, že ľudia hlasujú, pretože je to ich povinnosť ako občanov (40 % v porovnaní s 32 – 33 % tých, ktorí majú problémy z času na čas alebo častejšie), pretože zvyčajne hlasujú v politických voľbách (38 % oproti 31 – 34 %) a preto, že chcú vyjadriť svoju podporu Európskej únii (23 % oproti 18 %). Naproti tomu tí, ktorí majú ťažkosti väčšinu času, sa viac prikláňajú k tomu, že chcú podporiť konkrétneho kandidáta ako dôvod voliť (28 % oproti 21 % tých, ktorí len zriedka alebo nikdy nemajú ťažkosti).

Napokon tí, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách, majú väčšiu pravdepodobnosť ako tí, ktorí nehlasovali, aby hlasovali, pretože je to ich povinnosťou ako občanov (43 % oproti 28 %), pretože zvyčajne hlasujú v politických voľbách (39 % oproti 32 %), podporovať politickú stranu (38 % oproti 33 %), meniť veci (31 % oproti 26 %) a vyjadriť svoju podporu Európskej únii (23 % oproti 18 %).

QA17ab Podľa vášho názoru, aké sú dôvody, pre ktoré ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (% – EÚ27)

	Je to ich povinnosť ako občanov	Chcú zmeniť veci hlasovaním vo voľbách do Európskeho parlamentu	Chcú ovplyvniť, kto sa stane budúcim predsedom Európskej komisie	Chcú vyjadriť svoju nespokojnosť	Chcú podporiť vládu (NATIONALITY)	Chcú vyjadriť nespokojnosť s vládou (NATIONALITY)	Chcú vyjadriť nespokojnosť s Európskou úniou	Väčšinu hlasujú v politických voľbách	Chcú vyjadriť svoju podporu Európskej únii	Počas volebnej kampane sa nastoľujú politické a spoločenské otázky, ktoré sú predmetom ich záujmu	Chcú sa vyhnúť volebným úspechom iných politických strán, ktoré nemajú radi	Chcú podporiť politickú stranu
EÚ27	38	29	10	21	16	11	12	36	21	13	16	36
Pohlavie												
Muž	36	29	10	21	16	11	13	37	21	14	16	37
Žena	40	30	10	21	16	10	11	35	21	13	15	35
Vek												
15 – 24	35	33	14	22	15	14	12	32	19	14	17	35
25 – 39	36	31	11	23	14	11	13	35	20	14	17	36
40 – 54	36	29	12	21	16	11	13	35	21	14	15	37
55+	40	28	8	19	17	9	11	39	22	13	15	35
Vzdelávanie (koniec)												
—15	40	25	8	21	20	9	9	36	17	9	12	35
16 – 19	37	28	10	21	17	12	12	35	20	12	16	35
20+	39	31	10	20	14	10	13	39	24	16	16	38
Stále študuje	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Sociálno-profesionálna kategória												
Samostatne zárobkovo činná osoba	32	30	11	18	16	11	13	37	24	15	14	36
Manažéri	41	32	11	20	13	11	13	38	27	16	18	40
Ostatné biele obojky	36	31	12	20	18	11	13	36	22	15	15	39
Manuálni pracovníci	35	28	11	23	17	12	12	32	19	12	16	33
Osoby v dome	41	28	7	21	16	9	11	34	19	10	11	34
Nezamestnaný	35	26	11	26	11	15	13	36	15	11	16	34
Dôchodca	41	27	7	19	18	9	11	40	22	12	15	34
Študenti	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Ťažkosti s platením účtov												
Väčšinu času	32	27	10	21	18	13	13	31	18	10	16	35
Čas od času	33	27	11	24	17	13	13	34	18	13	16	34
Takmer nikdy/nikdy	40	30	10	20	15	9	11	38	23	14	16	37
Obráz Európskeho parlamentu												
Pozitívne	43	32	12	15	17	8	9	39	29	17	15	37
Neutrálne	36	29	10	21	17	11	11	35	19	13	15	35
Negatívna	32	26	8	32	13	15	20	33	12	9	18	34

Dôvody nevolenia vo voľbách do Európskeho parlamentu

Najčastejšie uvádzaným dôvodom respondentov, prečo ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu, je presvedčenie, že ich hlasovanie nič nezmení (47 %, žiadna zmena od októbra – novembra 2022). Viac ako tretina hovorí, že ľudia nehlasujú, pretože nemajú záujem o politiku vo všeobecnosti (37 %, + 3 percentuálne body) alebo preto, že nedôverujú politickému systému vo všeobecnosti (36 %, + 2 percentuálne body).

Ďalšie dôvody, ktoré uvádza približne jedna pätina alebo viac, sú: majú pocit, že to, čo sa deje v Európskom parlamente, sa ich netýka (23 %, + 1 percentuálny bod), zvyčajne nehlasujú v politických voľbách, nie sú presvedčení žiadnou politickou stranou ani kandidátom (oba 22 %, + 1 percentuálny bod), sú proti Európskej únii (19 %, žiadna zmena), domnievajú sa, že Európsky parlament sa dostatočne nezaobera problémami, ktoré sa týkajú ľudí, ako sú oni (19 %, – 1 percentuálny bod) a veľmi dobre nevedia, aká je úloha Európskeho parlamentu (19 %, -2 percentuálny bod).

S výnimkou podielu, ktorý tvrdí, že sa nezaujíma o politiku vo všeobecnosti, ktorý sa mierne zvýšil (+ 3 percentuálne body), všetky ostatné údaje zostali stabilné od októbra do novembra 2022.

QA18ab Podľa vás, aké sú dôvody, prečo ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (EÚ27) (%)



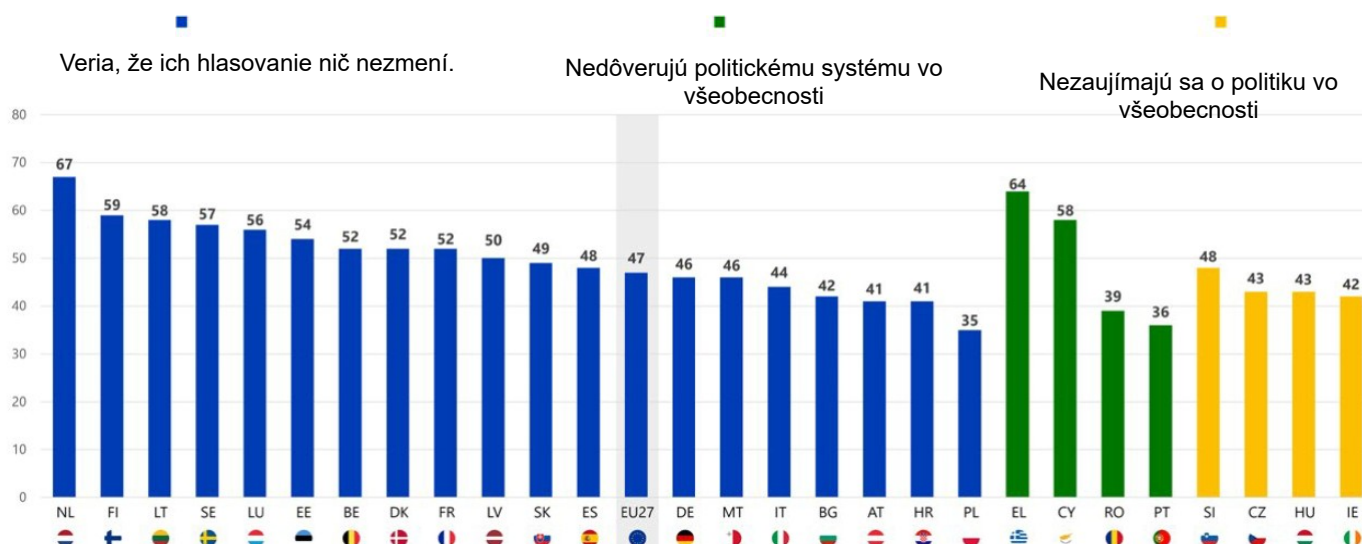
V 19 členských štátoch je presvedčenie, že ich hlasovanie nič nezmení, prvým najčastejšie uvádzaným dôvodom, prečo ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu. V štyroch krajinách je najčastejším dôvodom respondentov, že sa nezaujímajú o politiku vo všeobecnosti, zatiaľ čo nedôvera v politický systém vo všeobecnosti na vrchole zoznamu v ďalších štyroch krajinách.

Vo všetkých krajinách je presvedčenie, že ich hlasovanie nič nezmení, prvým alebo druhým najčastejšie uvádzaným dôvodom respondentov, aby ľudia nehlasovali vo voľbách do Európskeho parlamentu. Podiely sa pohybujú od 67 % v Holandsku, 59 % vo Fínsku a 58 % v Litve, 34 % v Portugalsku, 35 % v Poľsku a 37 % v Rumunsku.

„Nebudú sa zaujímať o politiku vo všeobecnosti,“ uvádza sa v troch hlavných dôvodoch, ktoré vedú ľudí k tomu, aby nehlasovali v 25 krajinách. Najvyšší podiel respondentov, ktorí to uviedli, sa nachádza v Litve (51 %), Slovinsku (48 %) a Fínsku (46 %). Na druhom konci spektra je tento dôvod najmenej pravdepodobný v Rakúsku (29 %), Portugalsku (31 %) a Poľsku (32 %).

Nedôvera v politický systém vo všeobecnosti patrí medzi tri najlepšie odpovede v 23 členských štátoch. Grécko (64 %) a Cyprus (58 %) sa vyznačujú obzvlášť vysokými podielmi, ktoré si zvolili tento dôvod nehlasovania, za ktorými nasleduje Litva (46 %). Približne štvrtina alebo menej poskytne túto odpoveď v Poľsku (23 %), Fínsku a Švédsku (v oboch prípadoch 27 %).

QA18ab Podľa vás, aké sú dôvody, prečo ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (Max. 4 ANSWERS) (% – Najvedenejšia odpoveď podľa krajín)



Respondenti v Dánsku, Švédsku (47 %) a Holandsku (41 %) s najväčšou pravdepodobnosťou hovoria, že ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože majú pocit, že sa ich to, čo sa deje v Európskom parlamente, netýka. Naopak, 11 % v Španielsku a 16 % v Poľsku, Luxembursku a Rumunsku to uvádza ako dôvod.

Grécko (48 %) je krajinou, v ktorej respondenti s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že ľudia nehlasujú, pretože nie sú presvedčení žiadnou politickou stranou alebo kandidátom, za ním nasleduje Cyprus (36 %) a Rakúsko (31 %). Respondenti to najmenej uvádzajú ako dôvod v Dánsku (6 %), Holandsku (10 %) a Švédsku (11 %).

Najčastejšie sa nehlasuje v politických voľbách v Poľsku (31 %), Maďarsku a Írsku (v oboch prípadoch 29 %), zatiaľ čo v Španielsku (13 %), na Malte (14 %), Belgicku a Estónsku (v oboch prípadoch 15 %) sa uvádza menej.

Najvyšší podiel respondentov, ktorí tvrdia, že ľudia nehlasujú, pretože sú proti Európskej únii, je zaznamenaný v Rakúsku (36 %), na Malte (30 %) a v Česku (29 %). Naproti tomu menej ako každý desiaty uvádza na Cypre (8 %), Litve a Španielsku (obe 9 %).

Viac ako tri z desiatich vo Švédsku (36 %), Dánsku (34 %), Holandsku a Portugalsku (obe 31 %) hovoria, že dôvodom, prečo ľudia nehlasujú, je to, že veľmi dobre nevedia, aká je úloha Európskeho parlamentu. To je v porovnaní s 11 % v Poľsku, 13 % v Grécku a 14 % na Slovensku, ktorí to uvádzajú ako dôvod.

QA18ab Podľa vás, aké sú dôvody, prečo ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (%)

	EÚ27	BY†	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PR†	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Veria, že ich hlasovanie nič nezmení.	47	52	42	42	52	46	54	38	55	48	52	41	44	57	50	58	56	39	46	67	41	35	34	37	42	49	59	57
Nezaujímajú sa o politiku vo všeobecnosti	37	42	35	43	40	35	45	42	37	44	34	40	33	41	39	51	36	43	42	44	29	32	31	33	48	35	46	41
Nedôverujú politickému systému vo všeobecnosti	36	41	38	30	29	36	32	30	64	44	32	39	38	58	42	46	31	33	34	45	35	23	36	39	37	31	27	27
Majú pocit, že to, čo sa deje v Európskom parlamente, sa ich netýka.	23	28	28	29	47	24	29	17	25	11	24	20	18	21	22	21	16	21	27	41	25	16	22	16	18	22	38	47
Nie sú presvedčené žiadnou politickou stranou alebo kandidátom	22	15	27	20	6	26	22	18	48	24	15	25	26	36	18	25	14	21	29	10	31	21	16	29	20	25	17	11
Väčšinou nehlasujú v politických voľbách.	22	15	25	26	20	23	15	29	18	13	25	26	19	23	18	24	20	29	14	18	21	31	20	23	20	18	26	19
Sú proti Európskej únii	19	16	24	29	20	22	17	16	26	9	18	16	24	8	14	9	11	15	30	24	36	18	12	14	12	17	16	16
Nevedia veľmi dobre, aká je úloha Európskeho parlamentu.	19	22	15	17	34	18	16	16	13	18	20	15	21	18	17	15	15	19	21	31	16	11	31	18	18	14	29	36
Domnievajú sa, že Európsky parlament sa dostatočne nezaobera problémami, ktoré sa týkajú ľudí, ako sú oni.	19	21	28	24	23	24	22	14	33	11	16	22	18	17	20	16	16	20	20	23	26	17	14	19	15	24	20	24
Nevedia dosť o postavení rôznych politických strán k európskym záležitostiam.	14	18	11	10	13	13	9	15	8	12	11	14	16	10	11	7	8	13	14	20	16	14	17	14	12	11	15	23
Nezaujímajú sa témy, o ktorých sa počas kampane diskutovalo	13	17	12	11	14	15	9	19	9	12	11	14	13	4	9	10	9	19	27	12	18	13	14	15	15	13	10	12
Nemajú čas, sú príliš zaneprázdnení	11	10	8	11	12	11	13	18	5	9	7	13	10	6	14	12	12	13	4	11	19	16	8	20	13	16	9	10
Nie sú si vedomí volieb	9	8	3	7	8	6	9	17	5	10	12	10	10	2	10	5	13	8	2	7	12	8	17	12	9	7	11	17
Nevedia, kde a ako voliť	8	9	4	7	5	4	8	11	4	8	8	8	11	4	9	3	12	7	4	8	6	10	11	9	10	5	4	6
Čelia niektorým praktickým problémom, ktoré im bránia vo voľbách (ťažkosť dostať sa do volebných miestností, zdravotné postihnutie, zdravotné problémy atď.)	5	11	5	2	2	2	3	5	8	2	2	10	7	2	4	2	4	7	2	2	11	10	8	14	2	6	3	2
Neviem	2	1	1	3	3	1	2	1	0	1	3	1	2	0	2	1	1	1	1	0	1	2	3	0	2	1	2	1
Iné (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Žiadne (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	3	1	2	0	1	2	0	0	6	1	2	4	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1

Napokon viac ako štvrtina Grécka (33 %), Bulharska (28 %) a Rakúska (26 %) spomína skutočnosť, že ľudia sa domnievajú, že Európsky parlament sa dostatočne nezaobera problémami,

ktoré sa týkajú ľudí, ako sú oni. V Španielsku (11 %), Írsku a Portugalsku (obe 14 %) je najmenej pravdepodobné, že to uvádzajú ako dôvod nehlasovať.

V 11 krajinách respondenti častejšie ako v októbri a novembri 2022 tvrdia, že ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože sa domnievajú, že ich hlasovanie nič nezmení. Týka sa to najmä Malty (46 %, + 14 percentuálnych bodov), Luxemburska (56 %, + 12 percentuálnych bodov) a Estónska (54 %, + 7 percentuálnych bodov). Tento podiel respondentov klesol vo Francúzsku (52 %, -7 percentuálnych bodov), Rakúsku (41 %, -4 percentuálnych bodov), Bulharsku (42 %, -3 percentuálneho bodu) a Portugalsku (34 %, -3 percentuálneho bodu) a zostal stabilný alebo nezmenený v 12 krajinách.

Podiel respondentov, ktorí tvrdia, že ľudia nehlasujú, pretože nemajú záujem o politiku vo všeobecnosti, sa od októbra do novembra 2022 zvýšil v 15 krajinách, najmä na Malte (42 %, + 12 percentuálnych bodov), Írsku (42 %, + 8 percentuálnych bodov) a Švédsku (41 %, + 7 percentuálnych bodov). Tento podiel klesol len v Portugalsku (31 %, -5 percentuálnych bodov), na Cypre (41 %, -5 percentuálnych bodov) a v Grécku (37 %, -4 percentuálneho bodu) a zostal stabilný alebo nezmenený v deviatich krajinách.

Nárast podielu respondentov, ktorí tvrdia, že ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože nedôverujú politickému systému vo všeobecnosti, je zaznamenaný v 14 členských štátoch. Najväčší nárast zaznamenala Malta (34 %, + 9 percentuálnych bodov), po ktorej nasledoval Cyprus (58 %, + 7 percentuálnych bodov) a Lotyšsko (42 %, + 7 percentuálnych bodov). Tento podiel respondentov sa na Slovensku len mierne znížil (31 %, -3 percentuálneho bodu) a zostal stabilný alebo nezmenený v 12 krajinách.

Deväť krajín vykazuje nárast podielu, ktorý hovorí, že ľudia majú pocit, že to, čo sa deje v Európskom parlamente, sa ich netýka ako dôvodu, ktorý ich vedie k tomu, aby nehlasovali. Najväčšie zvýšenie sa zaznamenalo v Belgicku (28 %, + 6 percentuálnych bodov), Estónsku (29 %, + 5 percentuálnych bodov) a na Cypre (21 %, + 5 percentuálnych bodov). Pokles bol zaznamenaný v Luxembursku (16 %, -7 percentuálnych bodov), Španielsku (11 %, -4 percentuálnych bodov), Rakúsku (25 %, -3 percentuálnych bodov) a Česku (29 %, -3 percentuálneho bodu). Toto číslo zostalo stabilné alebo nezmenené v 14 krajinách.

Respondenti v siedmich krajinách v súčasnosti častejšie ako v októbri a novembri 2022 tvrdia, že ľudia nehlasujú, pretože nie sú presvedčení žiadnou politickou stranou alebo kandidátom, najmä na Malte (29 %, + 9 percentuálnych bodov) a Lotyšsku (18 %, + 6 percentuálnych bodov). Tento podiel mierne klesol v Španielsku (24 %, -4 percentuálneho bodu) a Dánsku (6 %, -3 percentuálneho bodu) a zostal stabilný alebo nezmenený v 18 krajinách.

V ôsmich krajinách sa zvýšil podiel respondentov, ktorí uvádzajú, že ľudia zvyčajne nehlasujú v politických voľbách ako dôvod, prečo voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu, a to najmä v Litve (24 %, + 8 percentuálnych bodov), Slovinsku (20 %, + 7 percentuálnych bodov), Maďarsku (29 %, + 6 percentuálnych bodov) a Lotyšsku (18 %, + 6 percentuálnych bodov). Tento podiel sa mierne znížil na Malte (14 %, -4 percentuálneho bodu), Česku (26 %, -3 percentuálneho bodu) a Portugalsku (20 %, -3 percentuálneho bodu) a zostal stabilný alebo nezmenený v 16 členských štátoch.

Respondenti v Lotyšsku (14 %, + 6 percentuálnych bodov) častejšie ako v októbri a novembri 2022 tvrdia, že ľudia nehlasujú, pretože sú proti Európskej únii, zatiaľ čo respondenti na Malte (30 %, -6 percentuálnych bodov) v súčasnosti majú menšiu pravdepodobnosť, že tak urobia. V Luxembursku došlo k poklesu podielu respondentov, ktorí uvádzajú ako dôvody, ktoré veľmi dobre nevedia, akú úlohu zohráva Európsky parlament (15 %, -7 percentuálnych bodov), a veria, že Európsky parlament sa dostatočne nezaobrá problémami, ktoré sa týkajú ľudí, ako sú oni (16 %, -5 percentuálnych bodov). V Grécku (33 %, + 5 percentuálnych bodov) respondenti teraz s väčšou pravdepodobnosťou hovoria, že ľudia nehlasujú, pretože sa domnievajú, že Európsky parlament sa dostatočne nezaobrá problémami, ktoré sa týkajú ľudí, ako sú oni.

Respondenti vo veku 15 – 24 rokov s najväčšou pravdepodobnosťou hovoria, že ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože sa nezaujímajú o politiku vo všeobecnosti (42 % oproti 35 – 37 % starších respondentov) a najmenej pravdepodobne tvrdia, že ľudia veria, že ich hlasovanie nič nezmení (42 % oproti 45 – 48 %), nedôverujú politickému systému vo všeobecnosti (30 % oproti 36 – 38 %) a sú proti Európskej únii (15 % oproti 19 – 20 %).

Čím dlhšie respondenti ostávajú vo vzdelávaní na plný úväzok, tým pravdepodobnejšie spomenie presvedčenie, že ich hlasovanie nezmení nič (49 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov, v porovnaní so 43 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej), pocit, že sa ich to, čo sa deje v Európskom parlamente, netýka (29 % oproti 16 %), veľmi dobre nevie, aká je úloha Európskeho parlamentu (22 % oproti 16 %) a presvedčenie, že Európsky parlament sa dostatočne nezaobera problémami, ktoré sa týkajú ľudí, ako sú oni (21 % oproti 16 %) ako dôvodov, ktoré vedú ľudí k nevoleniu. Respondenti, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, však s väčšou pravdepodobnosťou hovoria, že ľudia nehlasujú, pretože nie sú presvedčení žiadnou politickou stranou alebo kandidátom (25 % oproti 20 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov a viac).

Respondenti, ktorí majú najmenšie ťažkosti s platením svojich účtov, majú tendenciu tvrdiť, že ľudia nehlasujú, pretože nemajú záujem o politiku vo všeobecnosti (38 % oproti 33 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času) a pretože majú pocit, že sa ich to, čo sa deje v Európskom parlamente, netýka (25 % oproti 16 %). Opak platí v prípade nedôvery v politický systém vo všeobecnosti (41 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času oproti 35 % tých, ktorí majú problémy len zriedka alebo nikdy nemajú ťažkosti) a nie sú presvedčení žiadnou politickou stranou alebo kandidátom (27 % oproti 21 %).

Tí, ktorí často hovoria o európskych politických záležitostiach, majú väčšiu pravdepodobnosť než tí, ktorí tak nikdy nehovoria, že ľudia nehlasujú, pretože majú pocit, že to, čo sa deje v Európskom parlamente, sa ich netýka (25 % oproti 20 %) a pretože sa domnievajú, že Európsky parlament sa dostatočne nezaobera problémami, ktoré sa týkajú ľudí, ako sú oni (25 % oproti 14 %).

Napokon respondenti, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách, majú väčšiu pravdepodobnosť než tí, ktorí nehlasovali za to, že ľudia veria, že ich hlasovanie nič nezmení (49 % oproti 43 %) a majú pocit, že to, čo sa deje v Európskom parlamente, sa ich netýka (25 % oproti 18 %).

QA18ab Podľa vás, aké sú dôvody, prečo niektorí ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (% – EÚ27)

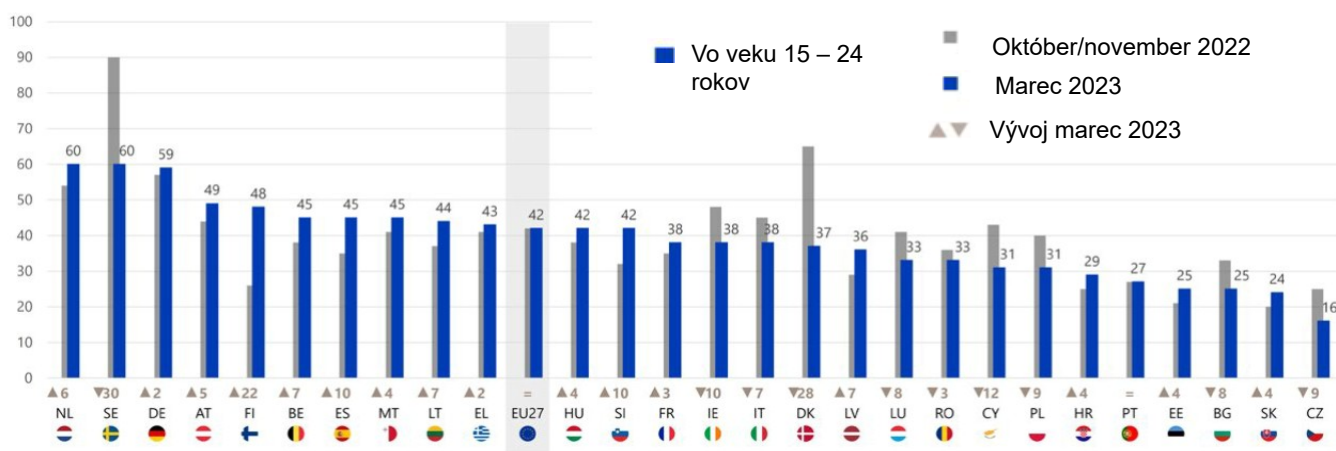
	Nezaujímajú sa o politiku vo všeobecnosti	Veria, že ich hlasovanie nič nezmení.	Sú proti Európskej únii	Nevedia veľmi dobre, aká je úloha Európskeho parlamentu.	Domnievajú sa, že Európsky parlament sa dostatočne nezaobrá problemami, ktoré sa týkajú ľudí, ako sú oni.	Nevedia dosť o postavení rôznych politických strán k európskym záležitostiam.	Nedôverujú politickému systému vo všeobecnosti	Nie sú presvedčení žiadnou politickou stranou alebo kandidátom	Majú pocit, že to, čo sa deje v Európskom parlamente, sa ich netýka.
EÚ27	15	6	6	0	1	1	36	22	23
Pohlavie									
Muž	16	7	5	0	1	1	37	22	22
Žena	15	6	6	0	1	1	35	23	23
Vek									
15 – 24	16	10	7	0	0	0	30	24	23
25 – 39	15	7	6	0	1	1	36	21	24
40 – 54	16	6	5	0	1	1	36	23	24
55+	15	5	5	0	1	1	38	22	21
Vzdelávanie (koniec)									
—15	14	5	5	1	1	1	40	25	16
16 – 19	15	6	5	0	1	1	37	23	19
20+	16	6	6	0	1	1	36	20	29
Stále študuje	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Sociálno-profesionálna kategória									
Samostatne zárobkovo činná osoba	15	6	5	0	0	1	37	21	24
Manažéri	16	7	4	0	1	0	37	19	28
Ostatné biele obojky	15	8	6	0	1	0	36	23	26
Manuálni pracovníci	15	7	5	0	1	1	36	23	20
Osoby v dome	13	4	5	1	0	1	39	25	16
Nezamestnaný	15	4	5	1	1	1	40	25	19
Dôchodca	15	4	5	1	1	1	37	22	21
Študenti	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Ťažkosti s platením účtov									
Väčšinu času	15	7	5	1	1	1	41	27	16
Čas od času	14	7	6	0	1	1	38	25	20
Takmer nikdy/nikdy	16	6	5	0	1	1	35	21	25
Obraz Európskeho parlamentu									
Pozitívne	17	6	6	0	1	1	34	22	26
Neutrálne	14	7	6	0	1	1	35	22	22
Negatívna	14	5	3	1	2	1	43	24	19

3.2. Zameranie na mládež

Táto časť sa konkrétnejšie zameriava na postoje k voľbám, a najmä k budúcim voľbám do Európskeho parlamentu, medzi najmladšími respondentmi (t. j. vo veku od 15 do 24 rokov) a porovnáva výsledky pozorované medzi európskou mládežou a výsledkami pozorovanými u všeobecnej populácie. V prieskume Eurobarometra po voľbách z roku 2019 sa zistilo, že hoci starší občania mali v posledných európskych voľbách najväčšiu pravdepodobnosť, nárast účasti v rokoch 2014 až 2019 bol najsilnejším spomedzi mladých ľudí vo veku do 25 rokov (42 %, + 14 percentuálnych bodov), čo je faktor, ktorý pomohol dosiahnuť najvyššiu celkovú účasť vo voľbách do Európskeho parlamentu od roku 1994²⁷. Zdá sa preto nevyhnutné monitorovať postoje v tejto vekovej skupine, aby bolo možné komplexnejšie pochopiť trendy vo volebnej a politickej účasti v celej EÚ.

Viac ako štyria z desiatich respondentov vo veku 15 – 24 rokov (42 %) tvrdia, že je pre nich veľmi dôležité osobne voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu, zatiaľ čo 13 % prikladá týmto voľbám malý význam. Je teda o niečo menej pravdepodobné, že mladí respondenti pripisujú veľký význam európskym voľbám ako priemer (48 %).

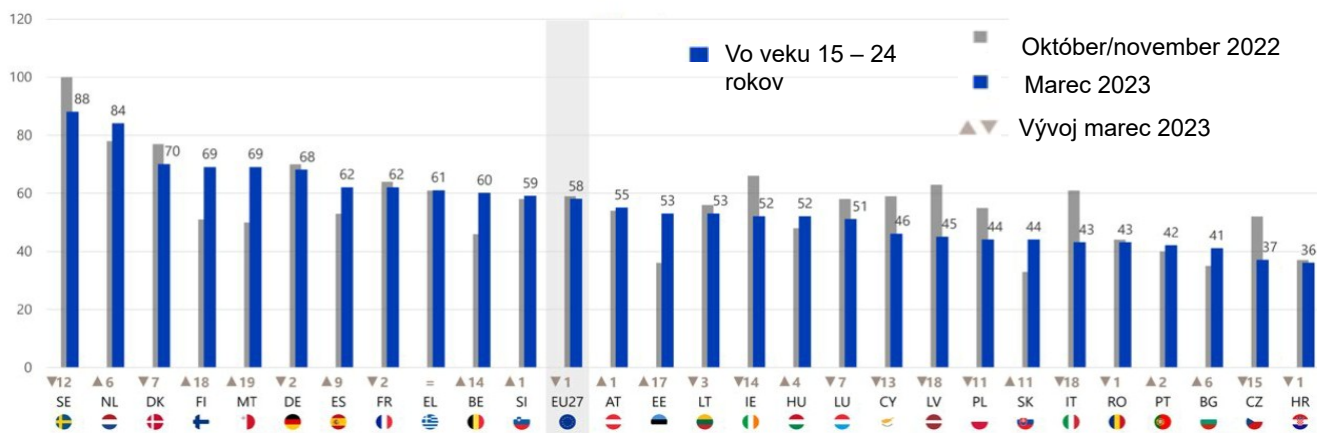
QA16a Prosím, povedzte, aké dôležité je alebo nie je pre vás osobne voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu? Použite stupnicu od 1 do 10, keď 1 znamená, že hlasovanie je niečo, čo nemá pre vás vôbec žiadny význam, a 10 znamená, že hlasovanie je niečo, čo považujete za nevyhnutné alebo kľúčovú povinnosť pre vás ako občana. Zvyšné čísla naznačujú niečo medzi týmito dvoma pozíciami. (% – spolu „Vysoký význam (8 – 10)“)



Takmer šesť z desiatich najmladších respondentov (58 %) pripisuje veľký osobný význam hlasovaniu v národných voľbách a menej ako jeden z desiatich (8 %) tvrdí, že hlasovanie v týchto voľbách má malý význam. Ešte raz je u 15 – 24-ročných menej pravdepodobné, že hlasovaniu prisúdia veľký význam ako priemer (67 %).

²⁷ Výsledky prieskumu Eurobarometra Európskeho parlamentu po vydaní (EB 91.5) uskutočneného v júni 2019 sú k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2312>

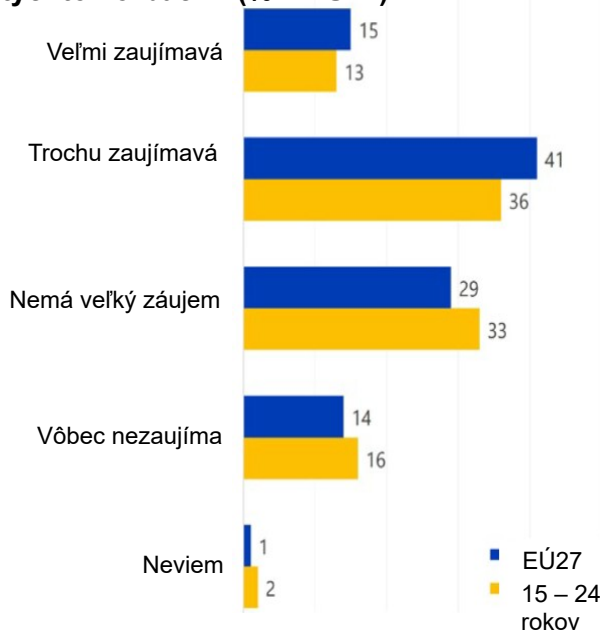
QA16b A aké dôležité je alebo nie je pre vás voliť v národných voľbách v (naša KRAJINA)? (% – spolu „Vysoký význam (8 – 10)“)



Preto, ako je to v prípade výsledkov medzi širokou populáciou, mladí respondenti s väčšou pravdepodobnosťou uznávajú sýtosť národných volieb než sýtosť volieb do Európskeho parlamentu.

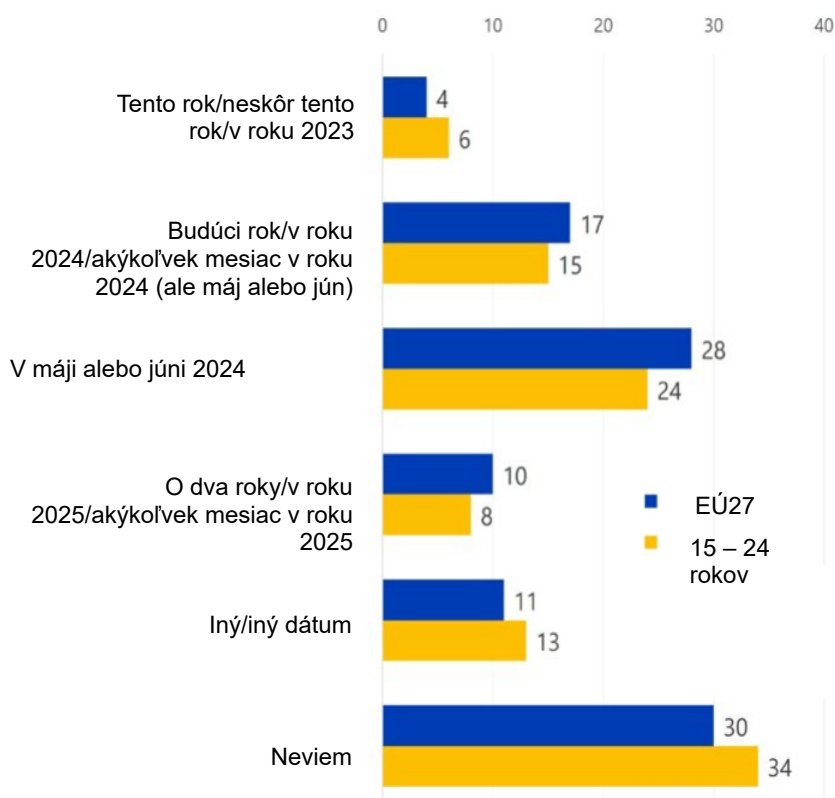
Rovnaké podiely hovoria, že majú záujem (49 %) a nemajú záujem (49 %) o tieto voľby. Konkrétnejšie, 13 % uviedlo, že majú „veľmi záujem“ a 36 % má určitý záujem, zatiaľ čo 16 % nemá „vôbec záujem“ a 33 % nemá „veľmi záujem“. Pri porovnávaní týchto údajov s údajmi zistenými medzi celkovou populáciou je zrejmé, že záujem o osoby vo veku od 15 do 24 rokov je menej pravdepodobný ako priemer (56 %), aj keď podiel tých, ktorí tvrdia, že majú „veľmi“ záujem, sa mierne približuje podielu pozorovaného pre celú vzorku (15 %).

Ďalšie voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia v máji alebo júni 2024. Ako by ste sa zaujímalí alebo nie, povedali by ste, že ste v týchto voľbách? (% – EÚ27)



Na otázku o dátume budúcich volieb do Európskeho parlamentu takmer štvrtina najmladších respondentov (24 %) poskytla správnu odpoveď z mája alebo júna 2024, zatiaľ čo 15 % správne určilo rok, ale nie mesiac, a približne štvrtina (27 %) poskytla nesprávnu odpoveď. To naznačuje, že u osôb vo veku 15 – 24 rokov je o niečo menej pravdepodobné, že budú informovaní o presnom termíne nasledujúcich volieb (24 % oproti 28 %).

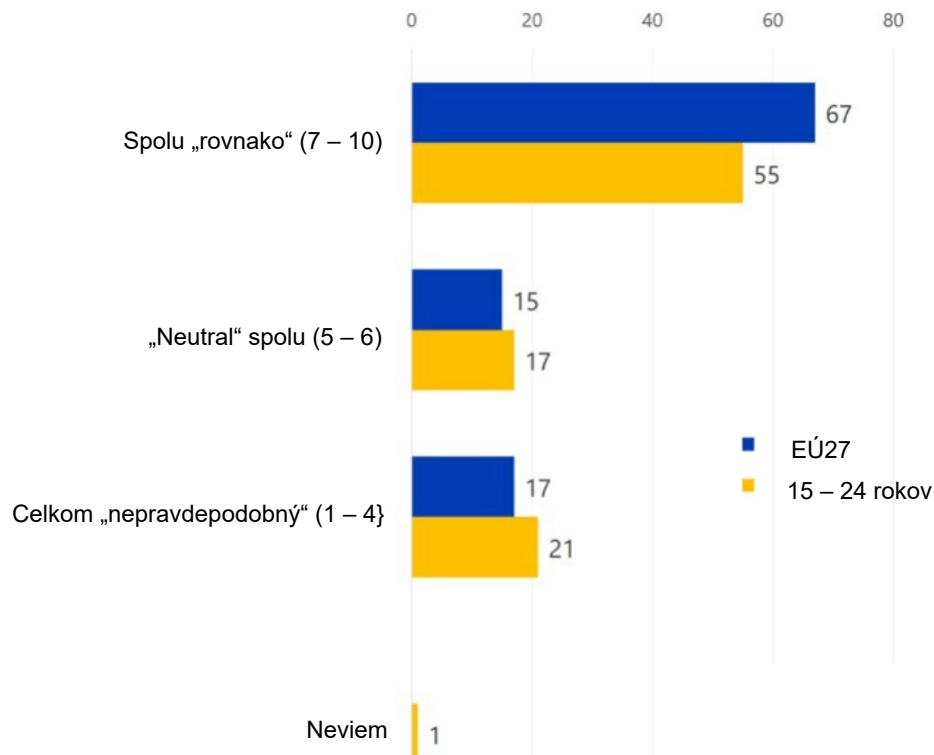
Ďalšie voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia v máji alebo júni 2024. Ako by ste sa zaujímali alebo nie, povedali by ste, že ste v týchto voľbách? (% – EÚ27)



Pravdepodobnosť voliť v nasledujúcich európskych voľbách je nižšia medzi najmladšími respondentmi než je medzi bežnou populáciou, pričom 55 % ľudí vo veku 15 – 24 rokov uviedlo, že pravdepodobne budú voliť, ak sa ďalšie voľby do Európskeho parlamentu uskutočnia budúci týždeň (v porovnaní s priemerom 67 %). Treba však poznamenať, že 6 % z týchto respondentov tvrdí, že ešte nie sú oprávnení voliť.

Pravdepodobní voliči stále predstavujú absolútnu väčšinu mladých respondentov, zatiaľ čo len asi pätina (21 %) tvrdí, že pravdepodobne nebudú voliť (v porovnaní s priemerom 17 %).

Otázka č. 22 Ak by sa budúce voľby do Európskeho parlamentu konali budúci týždeň, do akej miery by ste mohli hlasovať v týchto voľbách? Použite stupnicu od 1 do 10, kde „1“ znamená „nepravdepodobne“ a „10“ znamená „veľmi pravdepodobné“. (% – EÚ27)

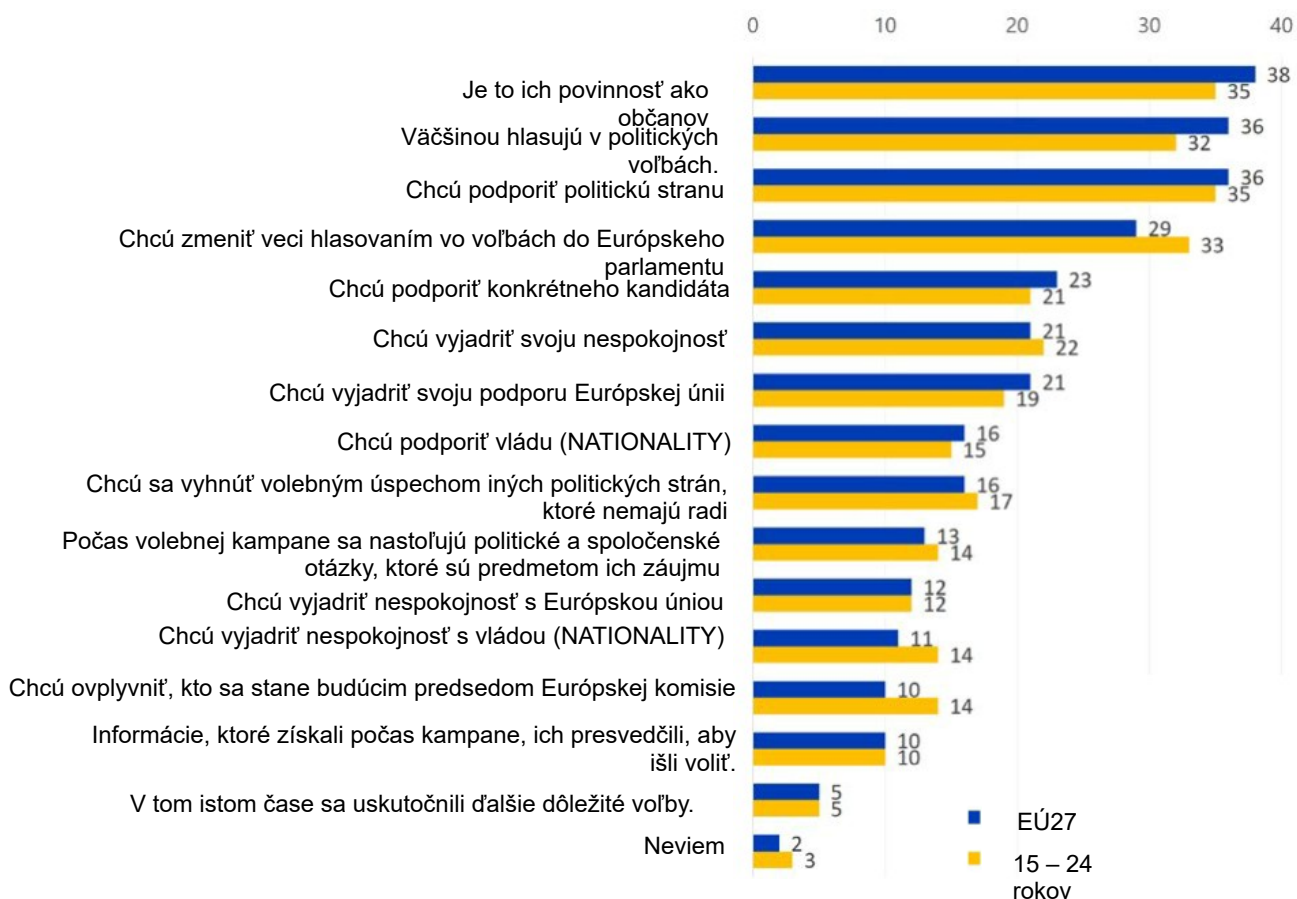


Poradie dôvodov, pre ktoré ľudia vo voľbách do Európskeho parlamentu hlasovali, ako vyjadrili respondenti vo veku 15 – 24 rokov, je len mierne odlišné od toho, ktoré sa pozorovalo u všeobecnej populácie. Byť povinnosťou občanov (35 % v porovnaní s priemerom 38 %) a chcieť podporiť politickú stranu (35 % oproti 36 %) sú stále v troch hlavných dôvodoch uvádzaných osobami vo veku 15 – 24 rokov. Títo respondenti však častejšie ako priemer hovoria, že ľudia hlasujú, pretože chcú veci zmeniť (33 % oproti 29 %), čo je tretie miesto medzi uvedenými dôvodmi. Naopak, hoci hlasovanie v politických voľbách je zvyčajne na štvrtom mieste (32 %), najmladší respondenti to spomínajú menej ako bežná populácia (36 %).

Ďalšími dôvodmi, ktoré vybrala približne jedna pätina, sú túžba vyjadriť nespokojnosť (22 % v porovnaní s priemerom 21 %) a túžba podporiť konkrétneho kandidáta (21 % oproti 23 %).

Napokon je pozoruhodné, že najmladší respondenti častejšie ako priemer hovoria, že ľudia volia v európskych voľbách, pretože chcú ovplyvniť, kto sa stane budúcim predsedom Európskej komisie (14 % oproti 10 %).

QA17ab Podľa vášho názoru, aké sú dôvody, pre ktoré ľudia volia vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (MAX. 4 ODPOVEDE) (% – EÚ27)



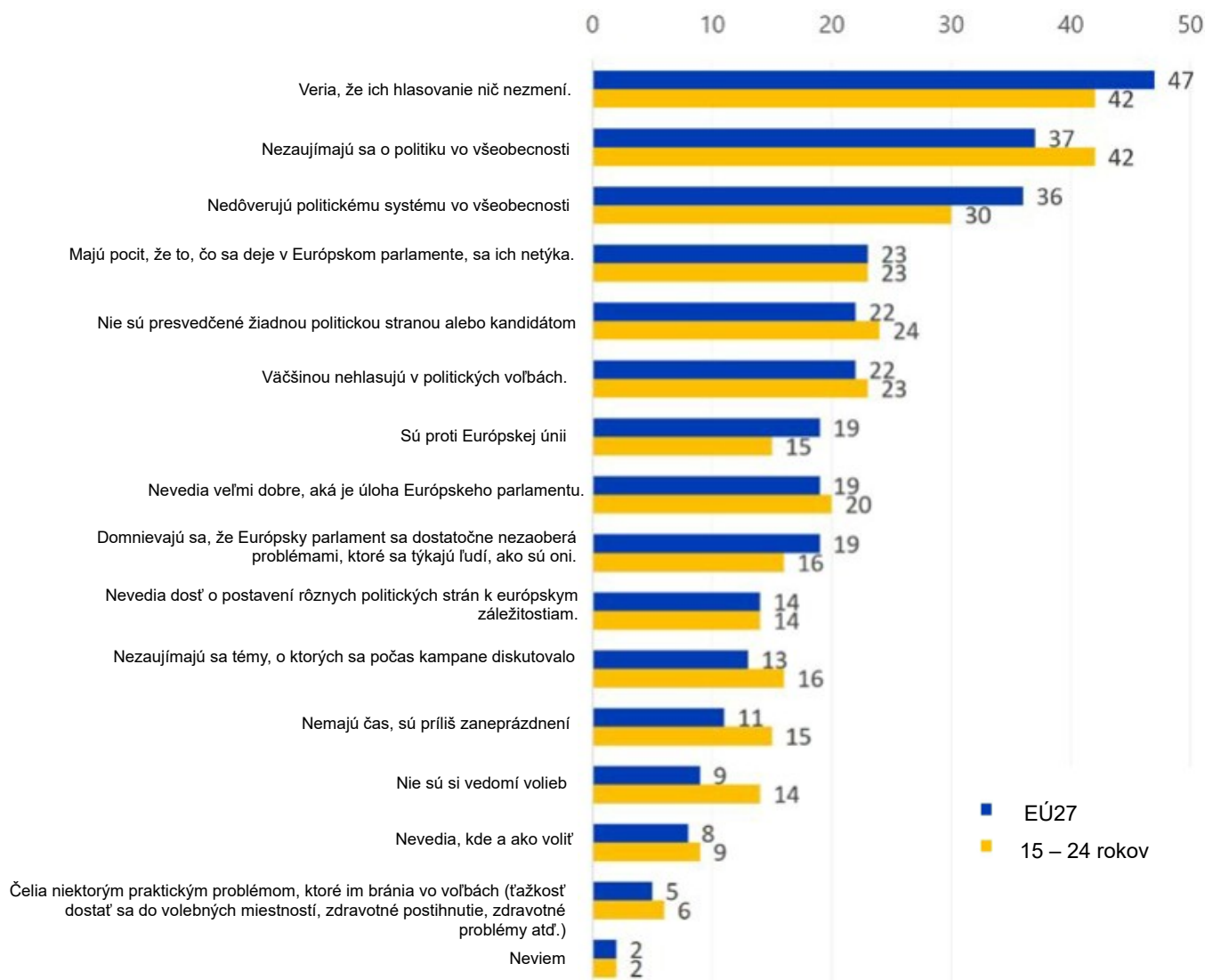
Spomedzi všeobecnej populácie respondenti s najväčšou pravdepodobnosťou hovoria, že ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu, pretože veria, že ich hlasovanie nič nezmení, nemajú záujem o politiku vo všeobecnosti alebo nedôverujú politickému systému vo všeobecnosti. Toto poradie je vo všeobecnosti rovnaké medzi najmladšími respondentmi, hoci rozdiely možno pozorovať v pomeroch, ktoré si vyberú každý z týchto dôvodov. Najmä ľudia vo veku od 15 do 24 rokov častejšie ako priemer hovoria, že ľudia nehlasujú, pretože sa nezaujímajú o politiku vo všeobecnosti (42 % oproti 37 %) – čo z toho robí najčastejšie spomínaný dôvod medzi mladými ľuďmi. Napriek tomu, že presvedčenie, že ich hlasovanie nič nezmení, je spoločným hlavným dôvodom, najmladší respondenti to spomínajú menej ako bežná populácia (42 % oproti 47 %) a to isté platí pre nedôveru v politický systém vo všeobecnosti (30 % oproti 36 %).

Ďalšími dôvodmi, ktoré uvádza aspoň jedna pätina najmladších respondentov, sú: nie je presvedčený žiadnou politickou stranou alebo kandidátom (24 % v porovnaní s priemerom 22 %), pocit, že to, čo sa deje v Európskom parlamente, sa ich netýka (23 % oproti 23 %), zvyčajne nehlasuje v politických voľbách (23 % oproti 22 %) a nevie veľmi dobre, aká je úloha Európskeho parlamentu (20 % oproti 19 %).

Okrem iných dôvodov stojí za zmienku, že ľudia vo veku od 15 do 24 rokov majú menšiu pravdepodobnosť, že nebudú voliť ako bežná populácia, pretože sú proti Európskej únii (15 %

oproti 19 %), ale viac sa prikláňajú k tomu, že majú nedostatok času alebo sú príliš zaneprázdnení (15 % oproti 11 %) a preto, že o voľbách nevedia (14 % oproti 9 %).

QA18ab Podľa vás, aké sú dôvody, prečo niektorí ľudia nehlasujú vo voľbách do Európskeho parlamentu? Po prvé? A potom? (MAX. 4 ODPOVEDE) (% – EÚ27)



3.3. Hlasovacie správanie

Frekvencia hlasovania v miestnych/regionálnych, celoštátnych a európskych voľbách

Pri opise svojho hlasovacieho správania v posledných rokoch na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej alebo európskej úrovni polovica respondentov (50 %, žiadna zmena od októbra – novembra 2022) tvrdí, že vždy hlasujú. Takmer štyria z desiatich (38 %, žiadna zmena) hovoria, že často hlasujú, buď „väčšinu času“ (25 %, -1 percentuálny bod) alebo „z času na čas“ (13 %, + 1

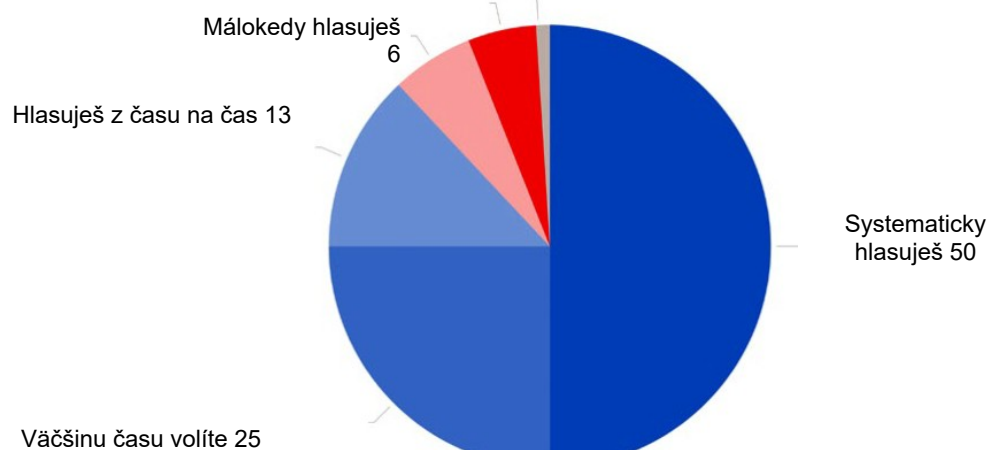
percentuálny bod), zatiaľ čo približne jeden z desiatich (11 %, žiadna zmena) hovorí, že „zriedka“ (6 %, žiadna zmena) alebo „nikdy“ (5 %, žiadna zmena) hlasuje.

Tieto podiely sú v porovnaní s októbrom a novembrom 2022 stabilné alebo nezmenené a sú v súlade s podielmi zaznamenanými v podobnom čase (apríl 2018) pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2019, keď 50 % uviedlo, že vždy hlasujú a 35 % voličov často.

Podme teraz hovoriť o vašom osobnom volebnom správaní. Ktorá z nasledujúcich možností najlepšie opisuje vaše hlasovacie správanie v posledných rokoch, či už na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej alebo európskej úrovni? (% – EÚ27)

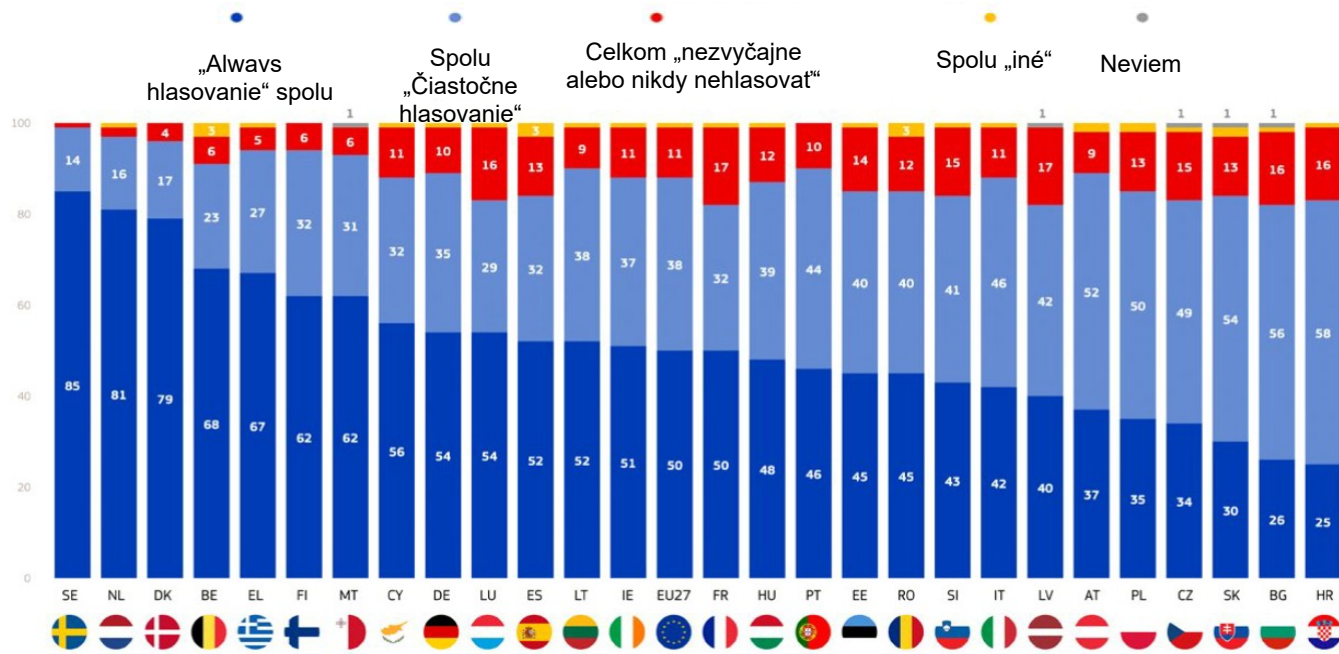
Boli ste príliš mladí na to, aby ste hlasovali predtým
(SPONTANEDUS) 1

Nikdy nevolíš 5



Respondenti vo Švédsku (85 %), Holandsku (81 %) a Dánsku (79 %) s najväčšou pravdepodobnosťou hovoria, že vždy hlasujú vo voľbách, či už na miestnej, regionálnej, národnej alebo európskej úrovni. Toto volebné správanie je menej rozšírené v Chorvátsku (25 %), Bulharsku (26 %) a na Slovensku (30 %). Podiel respondentov, ktorí zriedkavo alebo nikdy nehlasujú, je najvyšší vo Francúzsku, Lotyšsku (v oboch prípadoch 17 %), Bulharsku, Chorvátsku a Luxembursku (všetkých 16 %), zatiaľ čo najnižší vo Švédsku (1 %), Holandsku (2 %) a Dánsku (4 %).

Pod'me teraz hovoriť o vašom osobnom volebnom správaní. Ktorá z nasledujúcich možností najlepšie opisuje vaše hlasovacie správanie v posledných rokoch, či už na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej alebo európskej úrovni? (%)



Podme teraz hovoriť o vašom osobnom volebnom správaní. Ktorá z nasledujúcich možností najlepšie opisuje vaše hlasovacie správanie v posledných rokoch, či už na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej alebo európskej úrovni? (%)

	Systematicky hlasujete		Väčšinu času hlasujete		Z času na čas hlasujete		Málokedy hlasujete		Nikdy nevolíte		Závisí to/Volíte len v niektorých voľbách (SPONTANEOUS)	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – október/november 2022
EÚ27	50	0	25	-1	13	1	6	0	5	0	0	0
BYĽ	68	2	16	0	7	0	3	-1	3	-2	0	0
BG	26	-1	33	-2	23	2	12	-1	4	1	0	0
CZ	34	-3	34	2	15	3	8	-2	7	0	0	-1
DK	79	1	14	-1	3	-1	2	1	2	1	0	0
DE	54	-3	23	-3	12	4	5	1	5	1	1	0
EE	45	13	25	0	15	-6	9	-5	5	-3	0	0
IE	51	-4	27	2	10	1	4	-1	7	2	0	0
EL	67	-2	19	0	8	3	3	0	2	0	0	0
ES	52	-6	24	3	8	1	6	0	7	1	1	1
FR	50	2	22	-3	10	1	8	1	9	-2	0	0
HR	25	-8	35	3	23	4	10	0	6	1	0	0
IT	42	-2	31	1	15	2	8	1	3	-1	0	-1
CY	56	2	21	1	11	1	3	-4	8	1	1	1
LV	40	-15	25	3	17	7	10	3	7	1	0	0
LT	52	8	25	-5	13	1	5	0	4	-3	0	0
LU	54	2	21	-3	8	0	8	1	8	1	0	0
HU	48	-5	27	4	12	-1	7	2	5	0	0	0
MT	62	-3	21	-3	10	4	4	1	2	0	0	0
NL	81	4	14	-3	2	-1	1	0	1	-1	0	0
PRI	37	-2	34	-1	18	0	4	-1	5	3	0	0
PL	35	5	26	-4	24	-3	8	-1	5	3	0	0
PT	46	2	35	2	9	-4	4	-1	6	1	0	0
RO	45	13	24	-7	16	-4	9	-5	3	1	0	0
SI	43	4	29	-2	12	-1	9	1	6	-2	0	0
SK	30	-3	30	-3	24	5	7	-1	6	1	0	0
FI	62	10	25	-2	7	-2	3	-3	3	-2	0	0
SE	85	-4	12	4	2	0	0	-1	1	1	0	0

Podiel voličov vždy vo voľbách rastie s vekom, keďže 57 % ľudí vo veku 55 rokov a viac tvrdí, že vždy hlasujú, v porovnaní s 37 % ľudí vo veku 15 – 24 rokov.

Úroveň vzdelania zohráva úlohu aj pri volebnom správaní. Tí, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 a viac rokov, s väčšou pravdepodobnosťou hovoria, že vždy hlasujú ako tí, ktorí skončili vo veku 19 rokov alebo mladšie (61 % oproti 44 – 49 %).

Manažéri (63 %) budú s najväčšou pravdepodobnosťou systematicky voliť, najmä v porovnaní s nezamestnanými (35 %). Existuje aj rozdiel vo finančných podmienkach respondentov, pričom tí, ktorí majú zriedka alebo nikdy ťažkosti s platením svojich účtov, sú pravdepodobnejší ako tí, ktorí majú problémy častejšie povedať, že vždy hlasujú (59 % oproti 34 – 37 %).

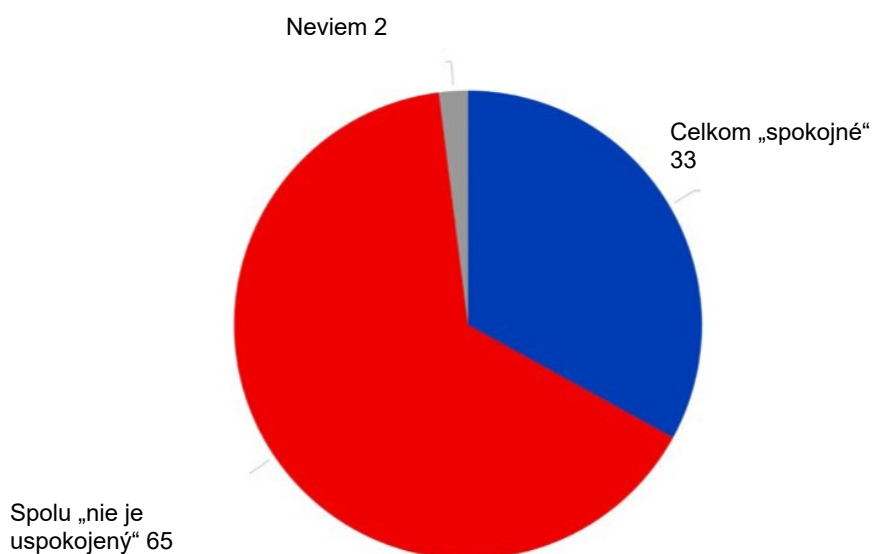
Pocit, že hlas človeka má váhu a spokojnosť s demokraciou v EÚ a v jeho krajine, je tiež znakom, ktorý sprevádza vyšší sklon voliť vo voľbách. Napríklad 61 % tých, ktorí súhlasia s ich hlasom, vždy hlasuje vo svojej krajine, v porovnaní s 36 % tých, ktorí nesúhlasia. To isté platí aj pre obrazy, ktoré respondenti majú o Európskom parlamente, pričom 63 % tých, ktorí majú pozitívny obraz, tvrdí, že vždy hlasujú, v porovnaní s 39 % tých, ktorí majú negatívny obraz.

Vyhlásená účasť na voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2019 a v posledných celoštátnych voľbách

60 % (o 1 percentuálny bod od októbra do novembra 2022) uviedlo, že hlasovalo v posledných európskych voľbách v máji 2019, zatiaľ čo 36 % (+ 1 percentuálny bod) uviedlo, že nehlasovali.

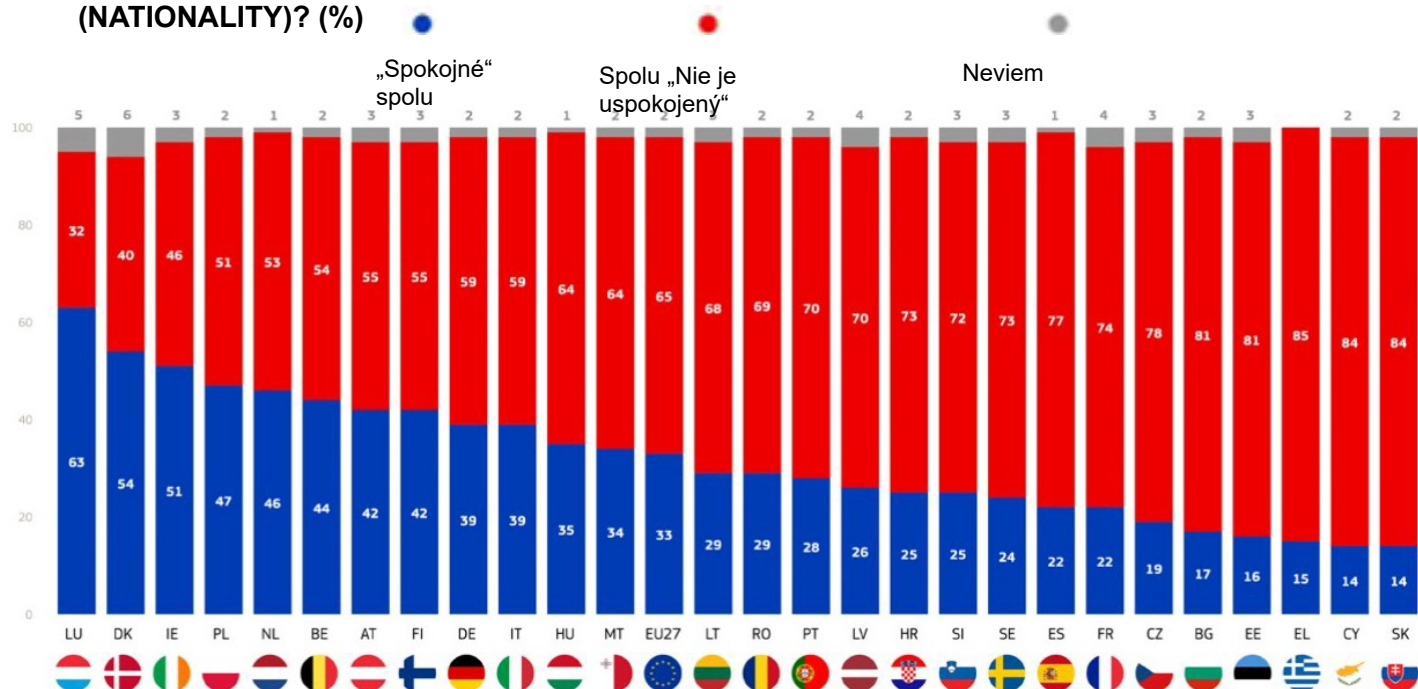
Treba poznamenať, že tento podiel je vyšší ako skutočná účasť v posledných európskych voľbách (50,6 %), čo naznačuje, že niekoľko nevoličov (vrátane podielu tých, ktorí neboli vo veku voličov) uviedli, že hlasovali v súčasnom prieskume.

QA24.1 Ako ste spokojný alebo nie ste s opatreniami, ktoré sa doteraz prijali na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) zo strany vlády (NATIONALITY)? (EÚ27) (%)



Vo všetkých krajinách väčšina respondentov tvrdí, že hlasovali v posledných európskych voľbách. Najvyšší podiel respondentov je zaznamenaný v Holandsku (81 %), Belgicku (78 %) a Dánsku (77 %). Na druhej strane, menej ako polovica hovorí, že hlasovali v Česku (47 %), Slovinsku (48 %), Francúzsku a na Slovensku (obe 49 %).

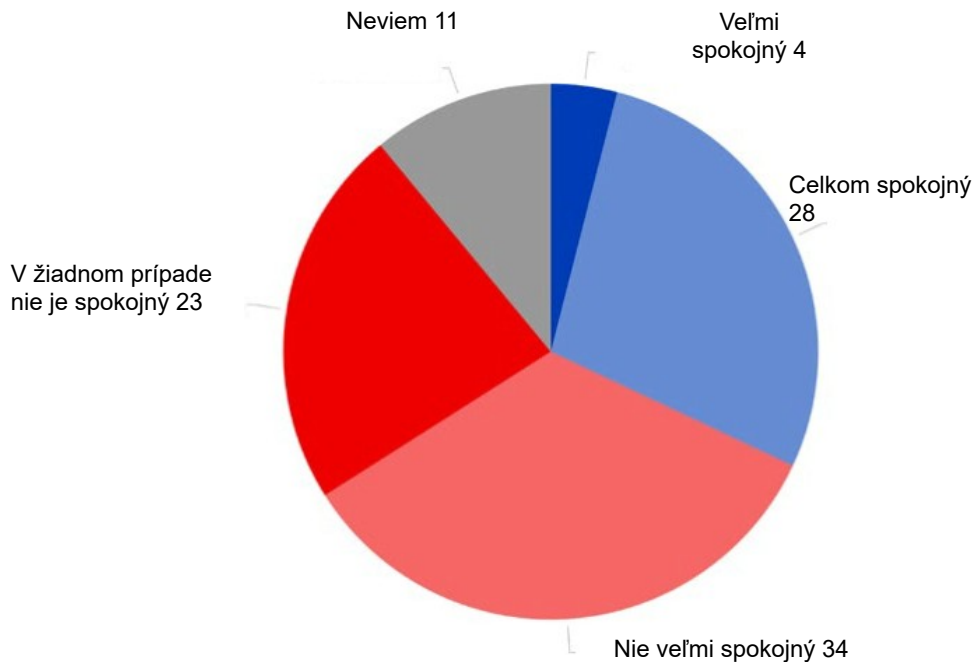
QA24.1 Ako ste spokojný alebo nie ste s opatreniami, ktoré sa doteraz prijali na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) zo strany vlády (NATIONALITY)? (%)



Respondenti v šiestich krajinách v súčasnosti častejšie uvádzajú, že hlasovali v posledných európskych voľbách ako v októbri a novembri 2022, najmä v Estónsku (55 %, + 15 percentuálnych bodov), Litve (64 %, + 8 percentuálnych bodov), Holandsku (81 %, + 7 percentuálnych bodov) a Rumunsku (68 %, + 7 percentuálnych bodov). Tento podiel sa znížil v šiestich krajinách a o päť percentuálnych bodov v Chorvátsku (51 %), Švédsku (69 %) a na Malte (74 %).

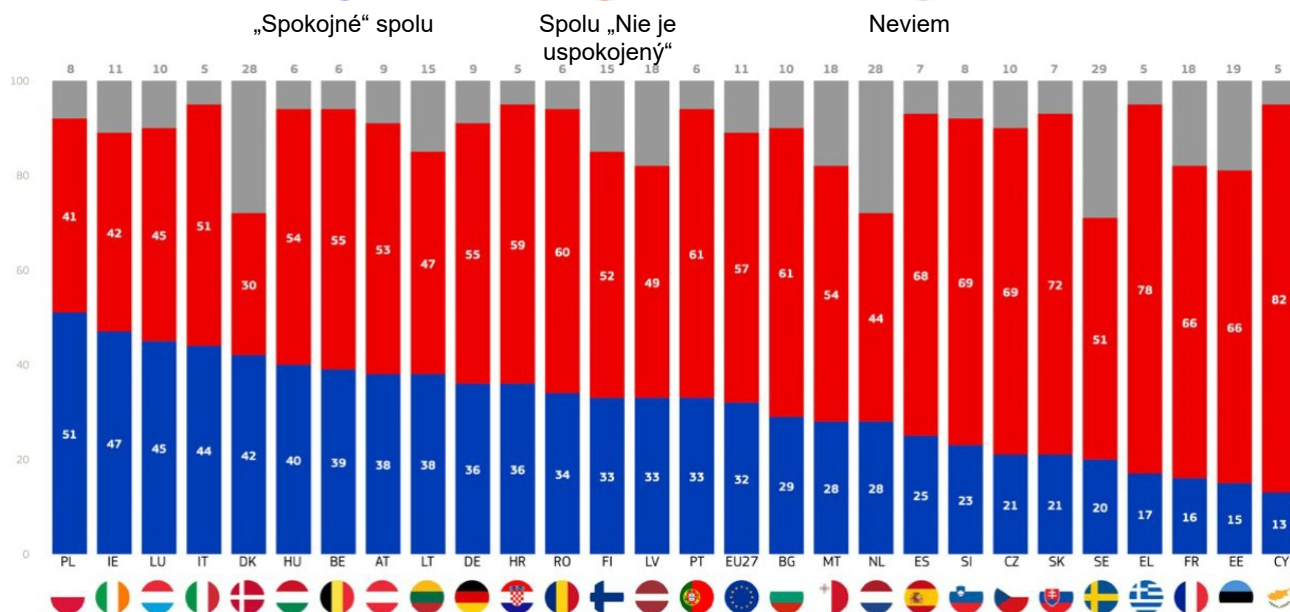
Deklarovaná účasť je vyššia, pokiaľ ide o národné voľby. Takmer osem z desiatich (79 %, -1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) uviedlo, že hlasovali v posledných celoštátnych voľbách, zatiaľ čo približne jedna pätina (19 %, + 1 percentuálny bod) uviedla, že nehlasovala.

QA24.2 Ako ste spokojný alebo nie s opatreniami, ktoré sa doteraz prijali na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) zo strany... EÚ? (EU27) (%)



Väčšina vo všetkých členských štátoch uviedla, že hlasovala v posledných celoštátnych voľbách, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný v Holandsku (93 %), Dánsku (92 %) a Švédsku (91 %). Deklarovaná účasť v celoštátnych voľbách je najnižšia v Luxembursku (61 %), Chorvátsku (68 %) a Lotyšsku (70 %).

Otázka č. 24.1 Ako ste spokojný alebo nie ste doteraz prijatými opatreniami na riešenie rastúcich životných nákladov (napríklad rastúcich cien potravín alebo energií) zo strany... EÚ? (%)



Podiel respondentov, ktorí uviedli, že hlasovali v posledných celoštátnych voľbách, sa od októbra do novembra 2022 zvýšil v ôsmich krajinách. Estónsko (73 %, + 12 percentuálnych bodov) a Litva (76 %, + 6 percentuálnych bodov) sú krajiny, v ktorých sa najviac zvýšila deklarovaná účasť. Naopak, tento podiel klesol v ďalších ôsmich krajinách, najvýraznejšie v Lotyšsku (70 %, -9 percentuálnych bodov), Chorvátsku (68 %, -7 percentuálnych bodov) a Švédsku (91 %, -6 percentuálnych bodov).

Zo sociálno-demografickej analýzy vyplýva, že deklarovaná účasť je vyššia u respondentov vo veku 55 a viac rokov (87 % vnútroštátnych, 69 % Európanov) než u respondentov vo veku 25 – 39 rokov (80 % vnútroštátnych, 59 % európskych). Napriek tomu sú tieto údaje najnižšie spomedzi osôb vo veku 15 – 24 rokov (45 % vnútroštátnych, 23 % európskych), aj keď to môže byť spôsobené skutočnosťou, že mnohí z týchto respondentov v čase týchto volieb nedosiahli vekovú hranicu vo voľbách.

Úroveň vzdelania zohráva úlohu aj v úrovni deklarovanej účasti, pričom tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov, častejšie uvádzajú, že hlasovali v každom z týchto volieb v porovnaní s tými, ktorí skončili vo veku 15 alebo menej rokov (89 % oproti 77 % v porovnaní so 77 % na vnútroštátnej úrovni, 74 % v porovnaní s 58 % v Európe).

Manažéri (90 % národní, 76 % Európania) s najväčšou pravdepodobnosťou hovoria, že hlasovali, najmä v porovnaní s nezamestnanými (61 % vnútroštátnych, 46 % európskych). Čím viac majú respondenti finančné ťažkosti, tým menej pravdepodobne hovoria, že hlasovali. Napríklad 84 % tých, ktorí len zriedka alebo nikdy nemajú problémy platiť svoje účty, tvrdí, že hlasovali v národných voľbách, v porovnaní so 67 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času.

Deklarovaná účasť súvisí aj s pocitom, že hlas má váhu a spokojnosť s demokraciou na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. Napríklad 68 % tých, ktorí sú spokojní s demokraciou v EÚ, uviedlo, že

hlasovali v posledných európskych voľbách, v porovnaní s 53 % tých, ktorí nie sú spokojní. Okrem toho respondenti, ktorí majú pozitívny obraz o Európskom parlamente, s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že hlasovali v posledných európskych voľbách, než tí, ktorí majú negatívny obraz (74 % oproti 52 %).

QA24.1 Z jedného alebo druhého dôvodu niektorí ľudia v (naša KRAJINA) nehlasovali v nedávnych voľbách. Hlasovali ste sami v poslednej... Voľby do Európskeho parlamentu v máji 2019? (% – EÚ27)

	Áno	Nie	Neviem
EÚ27	60	36	4
Pohlavie			
Muž	61	36	3
Žena	60	36	4
Vek			
15 – 24	23	71	6
25 – 39	59	38	3
40 – 54	66	31	3
55+	69	27	4
Vzdelávanie (koniec)			
—15	58	39	3
16 – 19	60	37	3
20+	74	23	3
Stále študuje	26	68	6
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	69	28	3
Manažéri	76	21	3
Ostatné biele obojky	64	33	3
Manuálni pracovníci	56	40	4
Osoby v dome	56	41	3
Nezamestnaný	46	51	3
Dôchodca	70	27	3
Študenti	26	68	6
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	47	49	4
Čas od času	54	42	4
Takmer nikdy/nikdy	66	31	3
Môj hlas má v EÚ váhu			
Súhlasíť	74	23	3
Nesúhlasíť	59	47	3
Môj hlas sa počíta (naša krajina)			
Súhlasíť	70	27	3
Nesúhlasíť	49	48	3
Spokojnosť s demokraciou v krajine			
Spokojný	67	30	3
Nespokojný	53	43	4
Spokojnosť s demokraciou v EÚ			
Spokojný	68	29	3
Nespokojný	53	43	4
Obraz Európskeho parlamentu			
Pozitívne	74	23	3
Neutrálne	53	42	5

JAR 2023 | EB 99.1 3. ROK PRED VOĽBAMI DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU 2024: OBČANIA PRED
HLASOVANÍM

Negatívna	52	45	3
-----------	----	----	---

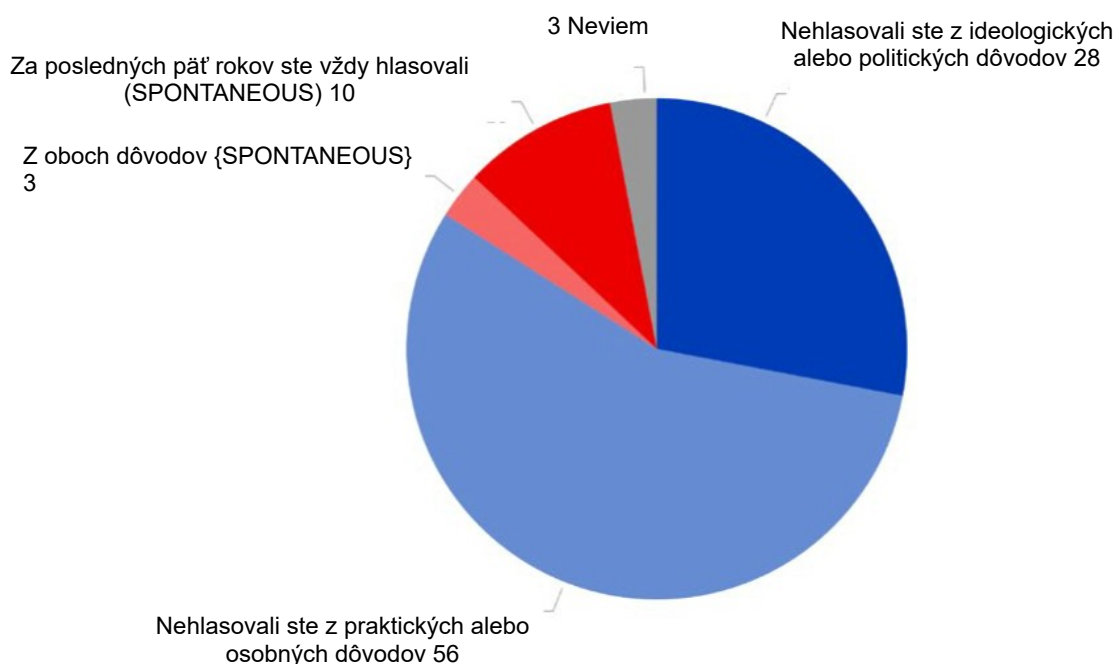
QA24.2 Z jedného alebo druhého dôvodu niektorí ľudia v našej krajine nehlasovali v nedávnych voľbách. Hlasovali ste sami v poslednej... Národné voľby? (% – EÚ27)

	Áno	Nie	Neviem
EÚ27	79	19	1
Pohlavie			
Muž	79	20	1
Žena	79	19	2
Vek			
15 – 24	45	50	5
25 – 39	80	19	1
40 – 54	83	16	1
55+	87	12	1
Vzdelávanie (koniec)			
—15	77	21	2
16 – 19	80	18	1
20+	89	10	1
Stále študuje	47	48	5
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	87	12	1
Manažéri	90	9	1
Ostatné biele obojky	85	14	1
Manuálni pracovníci	77	21	2
Osoby v dome	72	27	1
Nezamestnaný	61	36	3
Dôchodca	87	12	1
Študenti	47	48	5
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	67	30	3
Čas od času	72	26	2
Takmer nikdy/nikdy	84	15	1
Môj hlas má v EÚ váhu			
Súhlasiť	88	11	1
Nesúhlasiť	74	25	1
Môj hlas sa počíta (naša krajina)			
Súhlasiť	88	11	1
Nesúhlasiť	69	30	1
Spokojnosť s demokraciou v krajine			
Spokojný	83	16	1
Nespokojný	75	23	2
Spokojnosť s demokraciou v EÚ			
Spokojný	83	16	1
Nespokojný	76	23	1

Hlavné dôvody, prečo sa nezúčastňujú na voľbách alebo referendách

Respondenti, ktorí často, zriedka alebo nikdy nehlasovali vo voľbách, či už na miestnej, regionálnej, národnej alebo európskej úrovni, boli tiež požiadaní o hlavné dôvody, prečo sa v posledných piatich rokoch nezúčastnili na voľbách alebo referende. Väčšina z týchto respondentov (56 %, žiadna zmena od októbra do novembra 2022) uviedla, že nehlasovala z praktických alebo osobných dôvodov, zatiaľ čo takmer traja z desiatich (28 %, + 1 percentuálny bod) uvádzajú ideologické alebo politické dôvody. Jeden z desiatich (-1 percentuálnych bodov) spontánne hovorí, že žiadny z týchto dvoch dôvodov sa nevzťahuje na ich prípad, alebo že vždy hlasovali za posledných päť rokov.

Ak ste sa v posledných piatich rokoch nezúčastnili na voľbách alebo referende, aký bol hlavný dôvod? (% – EÚ27)



Tieto údaje zostali stabilné od októbra do novembra 2022. Ako sa uvádza aj v poslednej správe, väčšie podiely v porovnaní s aprílom 2018 teraz hovoria, že hlavnými dôvodmi nehlasovania boli praktické alebo osobné dôvody (56 % oproti 41 %) alebo ideologické alebo politické (28 % oproti 23 %).

Vo všetkých krajinách okrem jednej väčšina tvrdí, že sa v posledných piatich rokoch nezúčastnili na voľbách alebo referende z praktických alebo osobných dôvodov. Tento podiel sa pohybuje od približne siedmich z desiatich alebo viac v Holandsku (78 %), Slovinsku (70 %) a Poľsku (69 %) až po polovicu alebo menej v Nemecku, Portugalsku (v oboch prípadoch 46 %), na Cypre a vo Fínsku (v oboch prípadoch 50 %). Malta (33 %) je jedinou krajinou, kde tento dôvod uvádza menšina a kde väčšina namiesto toho tvrdí, že dôvody boli hlavne ideologické alebo politické (43 %).

Ak ste sa v posledných piatich rokoch nezúčastnili na voľbách alebo referende, aký bol hlavný dôvod? (% – nehlasovali ste z praktických alebo osobných dôvodov)



Po Malte viac ako tretina uvádza, že dôvody, prečo sa nezúčastnili, boli ideologické alebo politické vo Francúzsku (36 %), Nemecku a Luxembursku (v oboch prípadoch 34 %). Najnižšie podiely, ktoré to uvádzajú ako dôvod, sú zaznamenané v Estónsku, Fínsku (v oboch prípadoch 14 %) a na Slovensku (15 %).

V desiatich krajinách sa podiel respondentov, ktorí sa v posledných piatich rokoch nezúčastnili volieb alebo referend z praktických alebo osobných dôvodov, zvýšil od októbra do novembra 2022. Týka sa to najmä Malty (33 %, + 10 percentuálnych bodov), Švédska (62 %, + 10 percentuálnych bodov) a Francúzska (55 %, + 9 percentuálnych bodov). Naproti tomu tento podiel klesol v šiestich krajinách a najmä na Cypre (50 %, -10 percentuálnych bodov).

Respondenti v Poľsku (22 %, + 6 percentuálnych bodov), Nemecku (34 %, + 4 percentuálne body) a Rumunsku (27 %, + 3 percentuálne body) majú väčšiu pravdepodobnosť, že v októbri a novembri 2022 uvedú ideologické alebo politické dôvody nevolenia. Tento podiel klesol v deviatich krajinách, najmä vo Švédsku (17 %, -9 percentuálnych bodov), na Malte (43 %, -9 percentuálnych bodov) a vo Francúzsku (36 %, -6 percentuálnych bodov).

Ak ste sa v posledných piatich rokoch nezúčastnili na voľbách alebo referende, aký bol hlavný dôvod? (% – nehlasovali ste z ideologických alebo politických dôvodov)



Najčastejšie dôvody, prečo sa v posledných piatich rokoch nezúčastnili volieb alebo referenda vo všetkých skupinách, sú praktické alebo osobné, nie ideologické alebo politické.

Najmä muži častejšie ako ženy tvrdia, že nehlasovali z ideologických alebo politických dôvodov (30 % oproti 26 %), zatiaľ čo najmladší respondenti majú menšiu pravdepodobnosť, že tak urobia (21 % v porovnaní s 27 – 32 % ľudí vo veku 25 rokov a viac), ale najpravdepodobnejšie je, že uvedú praktické alebo osobné dôvody (68 % oproti 51 – 59 %). Nezamestnaní (32 %) a tí, ktorí majú ťažkosti s platením účtov z času na čas alebo častejšie (30 – 31 %), s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že nehlasovali z ideologických alebo politických dôvodov.

Podiely, ktoré nehlasovali z ideologických alebo politických dôvodov, sú tiež vysoké medzi tými, ktorí často hovoria o európskych politických záležitostiach (33 % oproti 26 % tých, ktorí tak nikdy neurobili), tí, ktorí majú negatívny obraz o EÚ (41 % oproti 21 % tých, ktorí majú pozitívny obraz) a tí, ktorí majú negatívny obraz o Európskom parlamente (39 % oproti 23 % tých, ktorí majú pozitívny obraz).

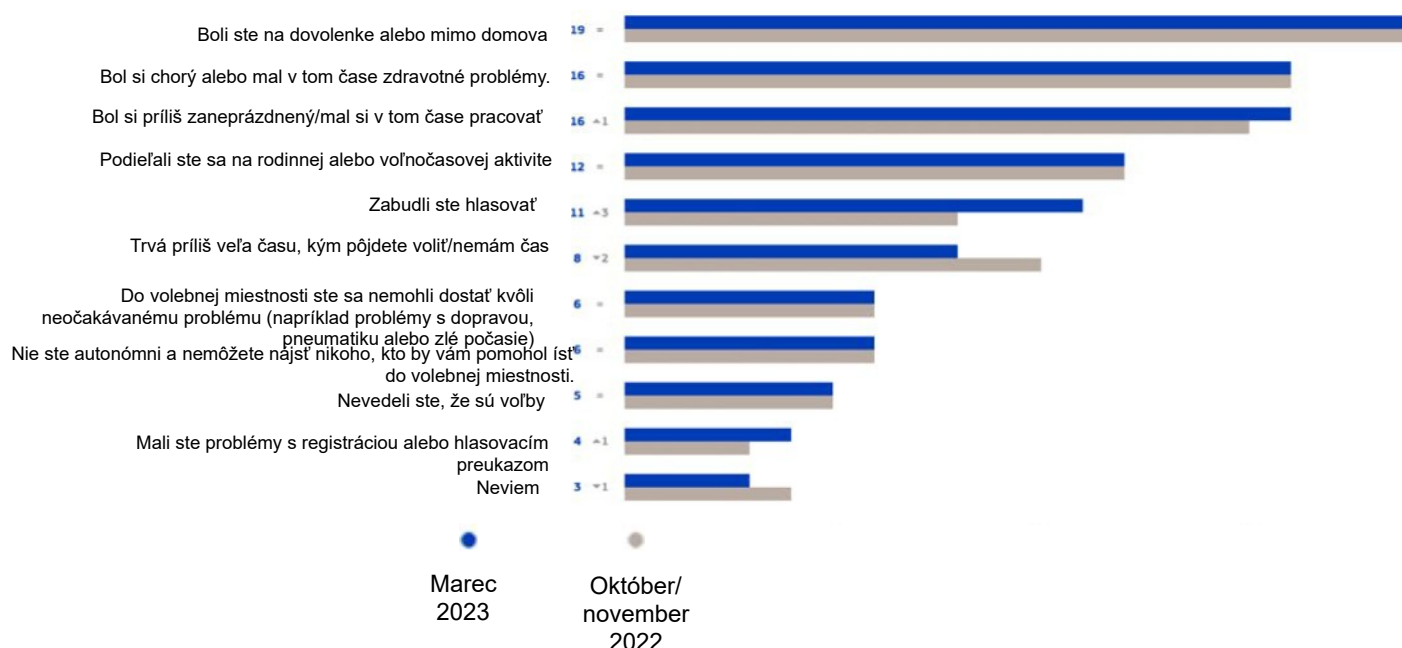
Ak ste sa v posledných piatich rokoch nezúčastnili na voľbách alebo referende, aký bol hlavný dôvod? (% – EÚ27)

	Nehlasovali ste z ideologických alebo politických dôvodov	Nehlasovali ste z praktických alebo osobných dôvodov	Neviem
EÚ27	28	56	3
Pohlavie			
Muž	30	55	3
Žena	26	58	3
Vek			
15 – 24	21	68	3
25 – 39	29	59	2
40 – 54	32	51	2
55+	27	55	3
Vzdelávanie (koniec)			
—15	25	60	3
16 – 19	31	54	2
20+	27	56	3
Stále študuje	21	68	4
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	29	51	5
Manažéri	30	59	3
Ostatné biele obojky	29	56	2
Manuálni pracovníci	30	54	3
Osoby v dome	24	62	3
Nezamestnaný	32	54	4
Dôchodca	26	56	3
Študenti	21	68	4
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	30	56	4
Čas od času	31	54	3
Takmer nikdy/nikdy	25	59	2
Rozprávanie o európskych politických záležitostiach			
Často	33	55	1
Príležitostne	28	55	3
Nikdy	26	59	3
Imidž EÚ			
Psitive	21	61	3
Neutrálne	27	58	3
Negatívna	41	47	2
Obraz Európskeho parlamentu			
Psitive	23	59	2
Neutrálne	26	59	3
Negatívna	39	48	3

Praktické dôvody nevolenia vo voľbách alebo referendách

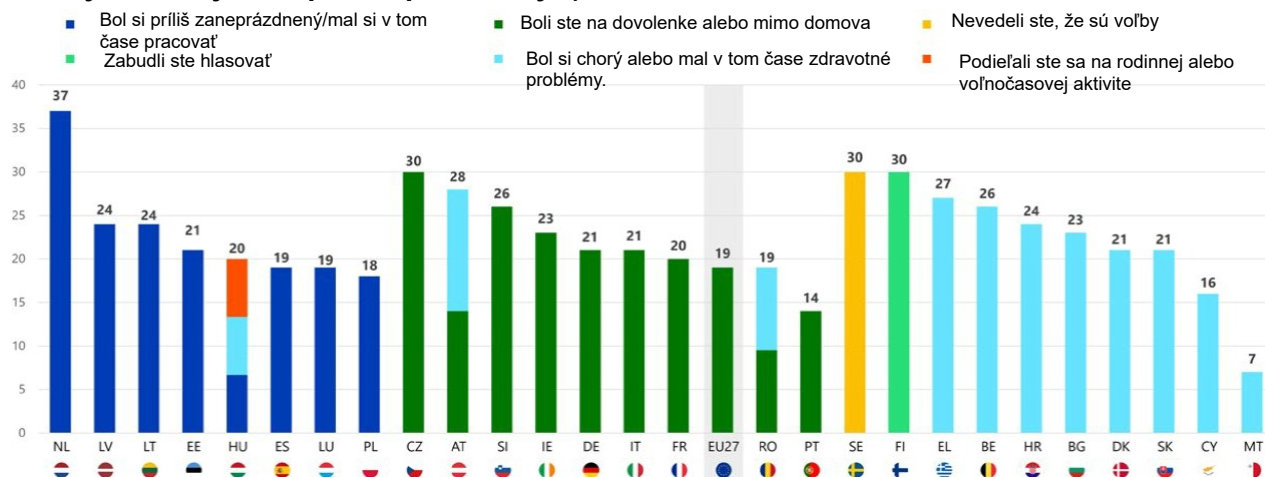
Na otázku podrobnejšie o praktických dôvodoch, prečo voliť vo voľbách alebo referende, najčastejšie odpovede, ktoré títo respondenti dávajú, je, že boli na dovolenke alebo mimo domova (19 %), že boli chorí alebo mali zdravotný problém (16 %, žiadna zmena) alebo že boli príliš zaneprázdnení alebo museli pracovať (16 %). Ďalšie dôvody, ktoré uvádza viac ako jeden z desiatich, sa podieľajú na rodinnej alebo rekreačnej aktivite (12 %) a zabúdajú voliť (11 %).

QA21 Ktorý z nasledujúcich dôvodov vám niekedy bránil vo voľbách alebo referende na miestnej, národnej alebo európskej úrovni? (MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ) (% – EÚ27)



V ôsmich krajinách je najčastejším (alebo najčastejšie spoločným) praktickým dôvodom, prečo respondenti nehlasovali vo voľbách alebo referende, to, že boli chorí alebo mali zdravotný problém. V siedmich krajinách je najčastejším (alebo najbežnejším) dôvodom dovolenky alebo mimo domova a byť príliš zaneprázdnený alebo musieť pracovať v tom čase je hlavným dôvodom v ďalších šiestich krajinách. Vo Fínsku väčšina respondentov tvrdí, že zabudli hlasovať, zatiaľ čo vo Švédsku väčšina nevedela, že sa konajú voľby. V Maďarsku je účasť na rodinnej alebo voľnočasovej aktivite spoločnou najvyššou odpoveďou spolu s tým, že je príliš zaneprázdnený alebo nemá čas, je chorý alebo má zdravotný problém.

QA21 Ktorý z nasledujúcich dôvodov vám niekedy bránil vo voľbách alebo referende na miestnej, národnej alebo európskej úrovni? (Viacnásobné ANSWERS POSSIBLE) (%) – Najuvedenejšia odpoveď podľa krajín



Respondenti s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že v posledných piatich rokoch nehlasovali vo voľbách alebo referende, pretože boli na dovolenke alebo mimo domova v Česku (30 %), Rakúsku (28 %) a Slovinsku (26 %). Najnižší podiel respondentov, ktorí uviedli tento praktický dôvod, sa nachádza na Malte (5 %), Španielsku (9 %) a Švédsku (12 %).

Byť chorý alebo mať zdravotné problémy v čase volieb sa najčastejšie spomína v Rakúsku, Česku (28 %) a Grécku (27 %). Naproti tomu 7 % vo Francúzsku a na Malte a 8 % v Holandsku uvádza tento dôvod.

Holandsko (37 %) je zďaleka krajinou s najvyšším podielom, ktorá tvrdí, že je príliš zaneprázdnená alebo musela pracovať, nasleduje Lotyšsko a Litva (obe 24 %). Respondenti to uvádzajú najmenej na Malte, Portugalsku (v oboch prípadoch 6 %) a Taliansku (11 %).

Aspoň jeden z piatich v Rakúsku (21 %), Bulharsku a Maďarsku (obe 20 %) uvádza, že je zapojený do rodinnej alebo rekreačnej činnosti ako dôvod nevolenia. To je v porovnaní s menej ako jedným z dvadsiatich, ktorí to uvádzajú ako dôvod v Holandsku (2 %), Grécku a na Malte (obe 4 %).

Zabúdanie na hlasovanie je najčastejšie vo Fínsku (30 %), Holandsku (20 %), Luxembursku a Švédsku (obe 18 %), zatiaľ čo v Grécku (menej ako 1 %), na Malte (1 %), Bulharsku a na Slovensku (obe 3 %).

QA21 Ktoré z nasledujúcich dôvodov vám niekedy bránili vo voľbách alebo referendum na miestnej, národnej alebo európskej úrovni? (MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ)
(%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Boli ste na dovolenke alebo mimo domova	19	23	22	30	16	21	19	23	25	9	20	15	21	14	14	17	17	17	5	22	28	17	14	19	26	17	21	12
Bol si chorý alebo mal v tom čase zdravotné problémy	16	26	23	28	21	16	19	11	27	11	7	24	19	16	14	23	9	20	7	8	28	17	13	19	17	21	10	11
Bol si príliš zaneprázdnený/mal si v tom čase iné (SPONTANEOUS)	16	22	22	20	18	15	21	20	15	19	16	16	11	14	24	24	19	20	6	37	20	18	6	17	15	19	18	13
Podieľali ste sa na rodinnej alebo voľnočasovej aktivite	14	3	13	6	20	13	11	7	32	27	20	8	8	24	11	12	12	6	44	14	14	6	21	9	24	12	11	11
Zabudli ste hlasovať	12	17	20	12	6	11	17	9	4	9	14	12	10	8	10	10	10	20	4	2	21	11	11	15	11	17	11	8
Trvá príliš veľa času, kým pôjdete voliť/nemám čas	11	14	3	6	11	17	15	11	0	8	11	14	11	5	9	8	18	7	1	20	14	10	4	7	10	3	30	18
Nikto/Vždy ste hlasovali (SPONTANEOUS)	7	5	8	4	4	8	7	4	5	10	5	10	7	18	10	12	6	6	18	2	4	5	9	8	3	16	4	4
Nevedeli ste, že sú voľby	6	15	2	4	9	7	5	12	1	7	5	7	6	3	6	2	13	5	5	5	11	6	4	6	7	2	3	30
Do volebnej miestnosti ste sa nemohli dostať kvôli neočakávanému problému (napríklad problémy s dopravou, pneumatiku alebo zlé počasie)	6	14	3	4	5	4	4	5	6	2	2	5	14	6	6	1	3	6	4	4	10	8	5	13	3	2	4	3
Mali ste problémy s registráciou alebo hlasovacím preukazom	5	10	3	5	3	3	3	13	2	4	11	2	6	2	1	2	11	3	4	3	9	6	5	4	1	1	1	1
Nie ste autonómni a nemôžete nájsť nikoho, kto by vám pomohol ísť do volebnej miestnosti.	4	10	2	4	2	2	3	3	5	1	2	5	6	1	4	1	1	4	2	0	7	9	2	8	2	1	2	3
Neviem	3	2	4	6	3	3	5	2	0	1	5	3	2	4	3	5	0	2	8	2	2	1	14	1	3	5	7	1

Zaujímavé rozdiely možno pozorovať pri analýze výsledkov podľa sociálno-demografických kategórií respondentov. Ženy častejšie ako muži spomínajú, že boli choré alebo mali zdravotný problém ako dôvod, prečo nehlasovali (18 % oproti 14 %). Starší respondenti to tiež s väčšou pravdepodobnosťou uvádzajú ako dôvod (24 % osôb vo veku 55 a viac rokov v porovnaní s 9 – 14 % osôb vo veku 15 – 54 rokov). Respondenti vo veku 15 – 39 rokov častejšie ako ich starší kolegovia tvrdia, že zabudli voliť (14 % oproti 7 – 11 %), zatiaľ čo tí v kohortách stredného veku s väčšou pravdepodobnosťou uvádzajú, že v tom čase boli príliš zaneprázdnení alebo museli pracovať (19 – 21 % osôb vo veku 25 – 54 rokov v porovnaní s 15 % ľudí vo veku 15 – 24 rokov a 11 % ľudí vo veku 55 a viac rokov).

Existujú aj rozdiely, pokiaľ ide o úroveň vzdelania, pričom respondenti, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 16 a viac rokov, majú väčšiu pravdepodobnosť ako tí, ktorí odišli skôr, aby uviedli, že sú na dovolenke alebo mimo domova (19 – 24 % oproti 12 %) alebo sú príliš zaneprázdnení alebo museli pracovať (17 – 18 % oproti 10 %). Naopak, respondenti, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov a menej, s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že boli chorí alebo mali zdravotný problém (26 % oproti 13 – 16 %).

Tí, ktorí majú menej finančných ťažkostí, s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že boli na dovolenke alebo mimo domova (19 – 21 % tých, ktorí majú ťažkosti z času na čas alebo menej často, oproti 13 % tých, ktorí majú ťažkosti väčšinu času), zatiaľ čo opak platí pre podiely, ktoré uvádzajú, že sú chorí alebo majú zdravotný problém (15 – 16 % oproti 20 %).

QA21 Ktorý z nasledujúcich dôvodov vám niekedy bránil vo voľbách alebo referende na miestnej, národnej alebo európskej úrovni? (MOŽNOSŤ VIACERÝCH ODPOVEDÍ) (% – EÚ)

	Bol si chorý alebo mal v tom čase zdravotné problémy.	Boli ste na dovolenke alebo mimo domova	Bol si príliš zaneprázaný/mal si v tom čase pracovať	Trvá príliš veľa času, kým pôjdete voliť/nemám čas	Podieľali ste sa na rodinnej alebo voľnočasovej aktivite	Nevedeli ste, že sú voľby	Do volebnej miestnosti ste sa nemohli dostať kvôli neočakávanému problému (napríklad problémy s dopravou, pneumatiku alebo zlé počasie)	Nie ste autonómni a nemôžete nájsť nikoho, kto by vám pomohol ísť do volebnej miestnosti.	Zabudli ste hlasovať	Mali ste problémy s registráciou alebo hlasovacím preukazom
EÚ27	16	19	16	8	12	6	6	4	11	5
Pohlavie										
Muž	14	18	18	9	12	7	7	4	10	6
Žena	18	20	15	8	12	6	6	4	12	5
Vek										
15 – 24	9	18	15	11	9	8	4	4	14	8
25 – 39	10	21	21	9	13	9	6	4	14	7
40 – 54	14	19	19	9	14	5	7	3	11	5
55+	24	18	11	7	10	5	7	5	7	4
Vzdelávanie (koniec)										
—15	26	12	10	6	10	4	7	6	10	3
16 – 19	16	19	17	9	12	6	7	4	11	5
20+	13	24	18	7	12	5	5	4	10	7
Stále študuje	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Sociálno-profesionálna kategória										
Samostatne zárobkovo činná osoba	13	23	21	7	13	3	5	5	7	9
Manažéri	12	26	17	9	13	7	8	4	13	7
Ostatné biele obojky	13	24	22	8	15	7	6	4	12	4
Manuálni pracovníci	12	17	20	10	12	6	7	4	13	6
Osoby v dome	20	15	13	7	11	4	8	6	14	3
Nezamestnaný	15	15	11	8	9	5	2	1	11	6
Dôchodca	29	17	8	7	10	5	6	5	7	3
Študenti	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Ťažkosti s platením účtov										
Väčšinu času	20	13	17	6	11	4	6	5	10	6
Čas od času	16	19	16	9	13	8	9	5	11	6
Takmer nikdy/nikdy	15	21	16	9	11	6	5	3	11	5
Obraz Európskeho parlamentu										
Pozitívne	15	23	17	8	13	6	8	4	11	6
Neutrálne	17	19	16	9	11	7	7	4	12	5
Negatívna	15	16	16	8	12	5	5	3	9	5

4. VNÍMANIE EÚ A EURÓPSKEHO PARLAMENTU OBČANMI

V poslednej kapitole správy sa posudzujú názory občanov EÚ a Európskeho parlamentu. Začína diskutovaním o vnímaní Európanov, že ich hlas má váhu, o ich angažovanosti v politických/európskych záležitostiach a ich postojoch k EÚ, a potom sa ponorí do analýzy vnímania Európskeho parlamentu.

Zatiaľ čo pocit, že hlas Európanov má v EÚ váhu, je trochu vlažný, väčšina občanov diskutuje o európskych politických otázkach a sleduje politiku EÚ. Okrem toho prevládajú pozitívne postoje a optimizmus, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ, je opäť na vzostupe, pričom členstvo v EÚ sa oceňuje a považuje za dôležité.

4.1. Vnímanie EÚ

Pocit, že hlas človeka má váhu v EÚ a v jeho krajine

Pocit Európanov, pokiaľ ide o to, do akej miery ich hlas má váhu v ich krajine a v EÚ, ako aj hlas ich krajiny v EÚ, zostávajú nezmenené bez zreteľného rozdielu od októbra do novembra 2022.

Názory sú rozdielne, pokiaľ ide o to, či má hlas v EÚ váhu, pričom 47 % (od októbra – novembra 2022 bez zmeny) súhlasí s tým, že ich hlas má váhu, a 48 % (– 1 percentuálny bod) s týmto vyhlásením nesúhlasí.

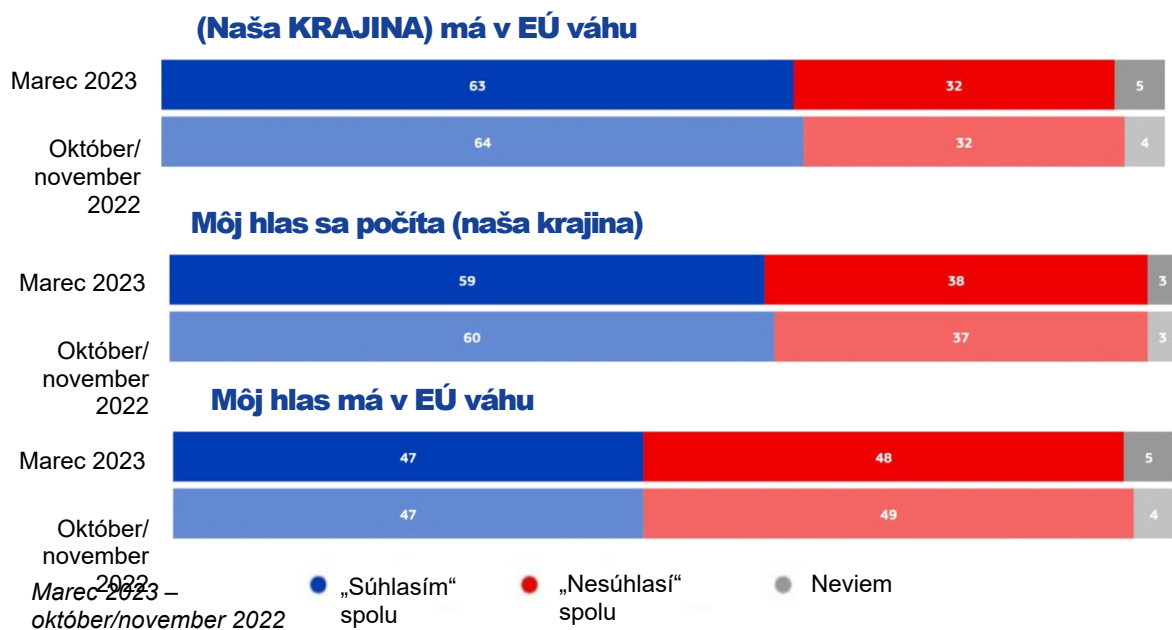
Podiel osôb, ktoré majú pocit, že ich hlas sa v EÚ počíta, sa v období od apríla do mája 2022 znížil o šesť percentuálnych bodov v nadväznosti na pozitívny vývoj v období od novembra do decembra 2021 do apríla až mája 2022 a v období rokov 2017 – 2019 sa vrátil na úroveň.

Naopak, pocit, že ich hlas má v ich krajine váhu, zdieľa väčšina respondentov (59 %, – 1 percentuálny bod od októbra do novembra 2022), zatiaľ čo menej ako štyria z desiatich (38 %, + 1 percentuálny bod) nesúhlasia s ich hlasom.

Tieto podiely zostali v súčasnom prieskume stabilné, a to po výraznom pozitívnom vývoji medzi októbrom 2019 a aprílom 2022 a menej rýchlym poklesom od apríla do mája 2022.

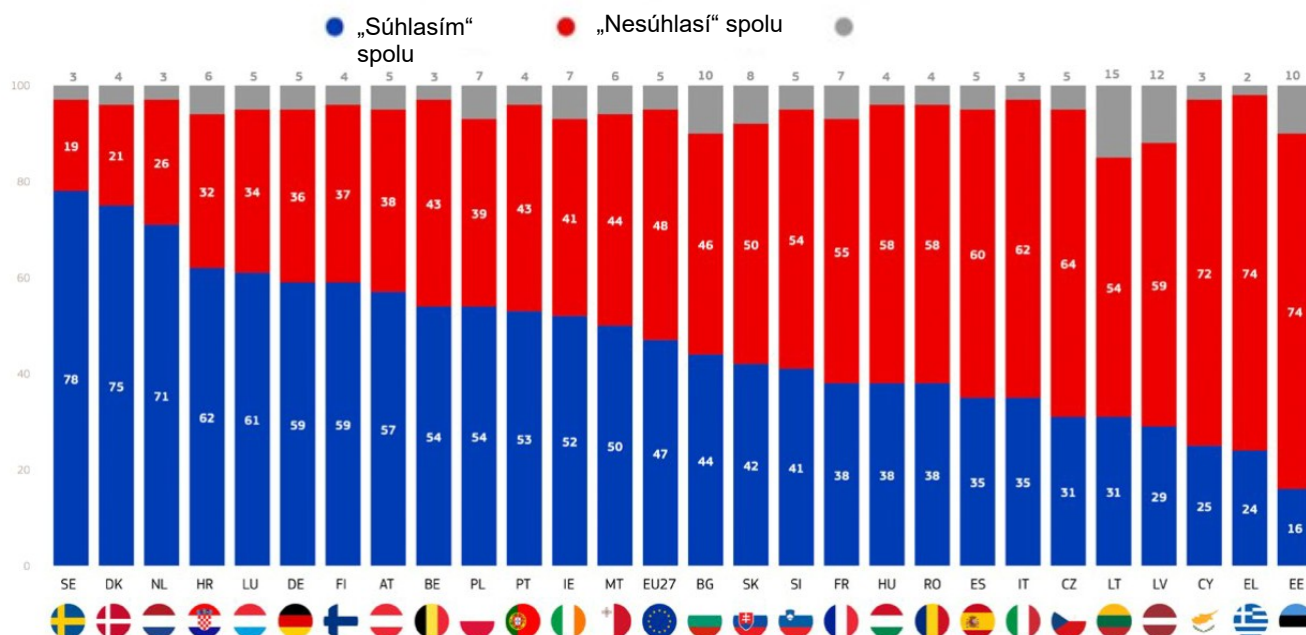
Napokon takmer dve tretiny (63 %, -1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) sa domnievajú, že hlas ich krajiny má v EÚ váhu, zatiaľ čo 32 % (bez zmeny) si myslí, že to tak nie je.

D72 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení? (EÚ27) (%)



V 13 krajinách väčšina respondentov súhlasí s ich hlasom v EÚ, pričom viac ako sedem z desiatich vo Švédsku (78 %), Dánsku (75 %) a Holandsku (71 %) sa domnieva, že je to tak. Naopak, štvrtina alebo menej v Estónsku (16 %), Grécku (24 %) a na Cypre (25 %) majú pocit, že ich hlas je vypočítaný na úrovni EÚ.

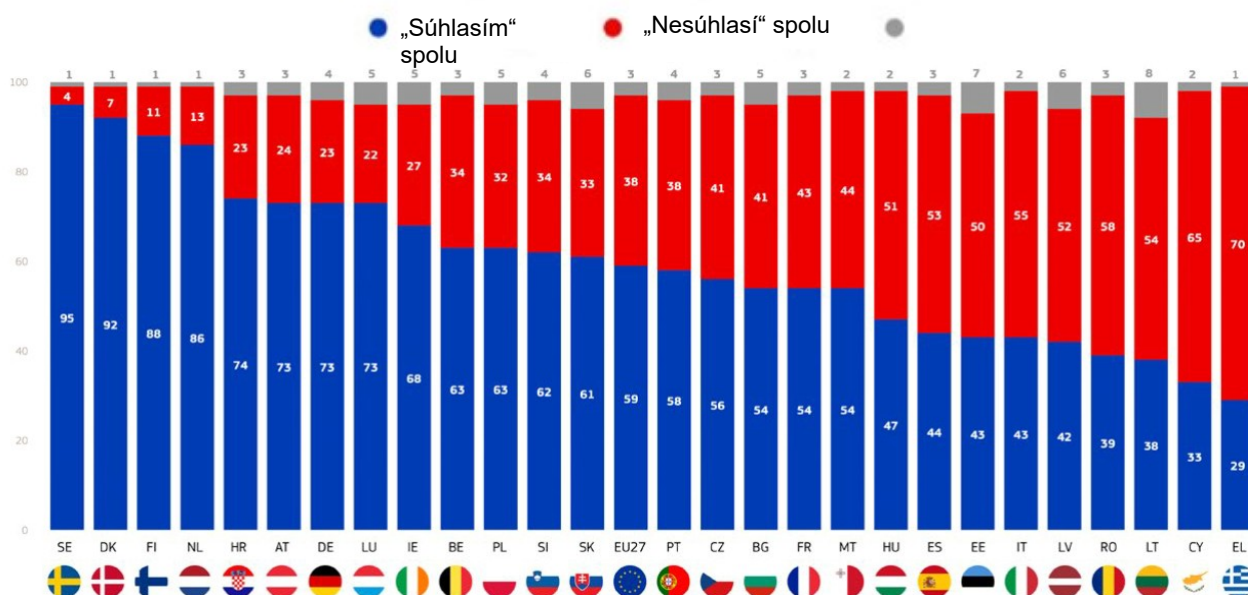
D72.1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení? Môj hlas má v EÚ váhu (% – EÚ27)



V porovnaní s októbrom a novembrom 2022 sa úroveň zhody s týmto vyhlásením zvýšila v piatich krajinách a v siedmich krajinách klesla. Portugalsko (53 %, + 7 percentuálnych bodov) a Fínsko (59 %, + 6 percentuálnych bodov) sú krajiny s najväčším nárastom, zatiaľ čo Malta (50 %, – 21 percentuálnych bodov) vykazuje mimoriadne veľký pokles v tomto podiele, za ktorou nasleduje Slovinsko (41 %, -7 percentuálnych bodov), Maďarsko a Rumunsko (v oboch prípadoch 38 %, -5 percentuálnych bodov).

V 18 krajinách prevláda názor, že hlas občanov má v ich krajine váhu, pričom respondenti vo Švédsku (95 %), Dánsku (92 %) a Fínsku (88 %) sú obzvlášť náchylní zaujať toto stanovisko. Naopak, respondenti v Grécku (29 %), na Cypre (33 %) a v Litve (38 %) majú menšiu pravdepodobnosť, že ich hlas bude mať váhu.

**D72.2 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení?
Môj hlas sa počíta (Naša KRAJINA) (% – EÚ27)**

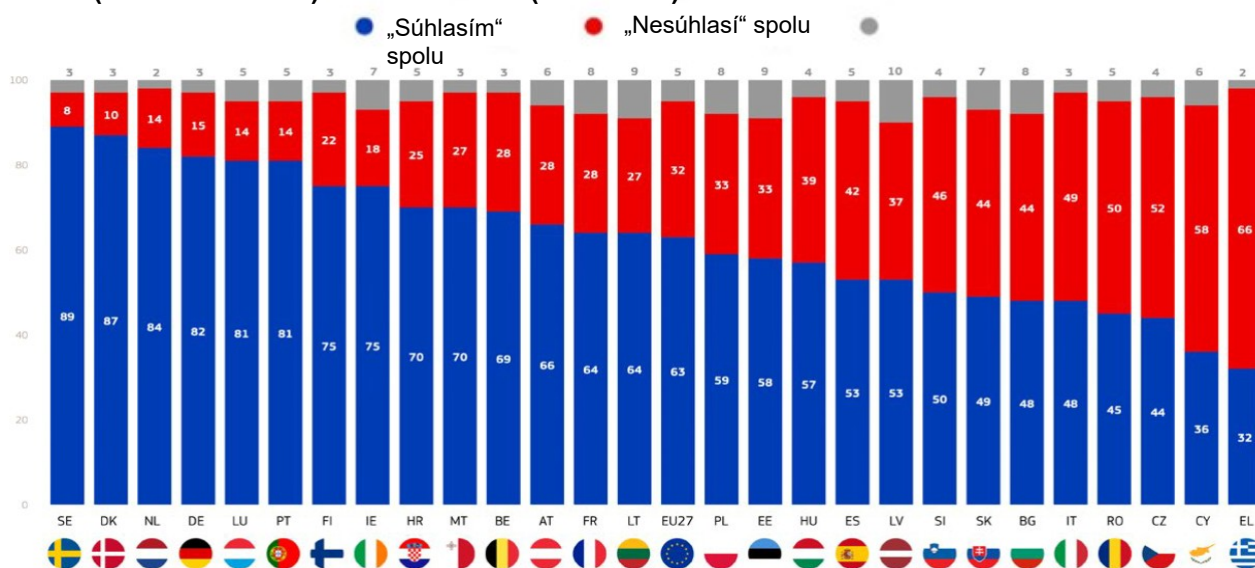


Od októbra do novembra 2022 sa miera zhody medzi respondentmi v šiestich krajinách, najmä v Litve (38 %, + 9 percentuálnych bodov), Estónsku (43 %, + 7 percentuálnych bodov) a Luxembursku (73 %, + 6 percentuálnych bodov), zvýšila medzi respondentmi v šiestich krajinách (38 %, + 9 percentuálnych bodov). Úroveň dohody klesla v siedmich krajinách. Malta (54 %, -27 percentuálnych bodov) opäť zaznamenala veľmi veľký pokles tohto podielu, zatiaľ čo pokles o sedem percentuálnych bodov sa zaznamenal vo Francúzsku (54 %) a Slovinsku (62 %).

Väčšina z 22 členských štátov si myslí, že hlas ich krajiny má v EÚ váhu, pričom respondenti vo Švédsku (89 %) a Dánsku (87 %) opäť s týmto vyhlásením s najväčšou pravdepodobnosťou súhlasia, za ním nasledujú respondenti v Holandsku (84 %). Aj v tomto prípade sú Grécko (32 %) a Cyprus (36 %) krajiny s najnižším podielom, ktoré súhlasia, spolu s Českom (44 %).

D72.3

**Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení?
(Naša KRAJINA) má v EÚ váhu (% – EÚ27)**



V porovnaní s októbrom a novembrom 2022 možno zvýšiť úroveň dohody o tom, že hlas ich krajiny má v EÚ váhu, v šiestich krajinách, ktoré vedie Írsko (75 %, + 8 percentuálnych bodov), Portugalsko (81 %, + 7 percentuálnych bodov) a Litva (64 %, + 7 percentuálnych bodov). Pokles bol zaznamenaný v piatich krajinách, najmä na Malte (70 %, –12 percentuálnych bodov), Česku (44 %, –7 percentuálnych bodov) a Slovinsku (50 %, –7 percentuálnych bodov).

Pozorovaním výsledkov podľa sociálno-demografického profilu respondentov možno poznamenať, že najmladší respondenti majú najmenšiu pravdepodobnosť, že ich hlas sa v ich krajine počíta (54 % v porovnaní s 57 – 60 % ľudí vo veku 25 rokov a viac). Okrem toho rozdiely možno nájsť v úrovni zhody s tromi vyhláseniami podľa úrovne vzdelania a sociálno-ekonomických podmienok.

Čím dlhšie respondenti zostali vo vzdelávaní na plný úväzok, tým väčšia je pravdepodobnosť, že s každým vyhlásením súhlasia. Napríklad 55 % osôb, ktoré ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov a viac, má pocit, že ich hlas má v EÚ váhu, v porovnaní s 36 % tých, ktorí odišli vo veku 15 rokov alebo menej.

Manažéri s najväčšou pravdepodobnosťou súhlasia s každým vyhlásením, zatiaľ čo osoby v domácnosti a nezamestnaní sú najmenej pravdepodobné, že tak urobia. Napríklad 72 % manažérov má pocit, že ich hlas má v ich krajine váhu, v porovnaní so 40 %, ktorí súhlasia s nezamestnanými. Respondenti, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti s platením svojich účtov, s väčšou pravdepodobnosťou súhlasia s tým, že ich hlas má váhu v EÚ (52 % v porovnaní s 27 – 39 % tých, ktorí majú problémy častejšie) a vo svojej krajine (66 % oproti 37 – 48 %) a že hlas ich krajiny má v EÚ váhu (71 % oproti 46 – 53 %).

Respondenti žijúci vo veľkých mestách s väčšou pravdepodobnosťou pociťujú svoj hlas v EÚ (50 % v porovnaní so 45 % obyvateľov menších miest alebo vidieckych dedín) a vo svojej krajine (63 % oproti 56 – 58 %) a že hlas ich krajiny má v EÚ váhu (67 % oproti 62 – 63 %).

Tí, ktorí sledujú európsku politiku, s každým vyhlásením s väčšou pravdepodobnosťou súhlasia. Napríklad 72 % tých, ktorí sledujú európsku politiku, cíti, že hlas ich krajiny má v EÚ váhu, v porovnaní s 53 % tých, ktorí nesledujú.

D72.1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení? Môj hlas má váhu v EÚ (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu
EÚ27	47	48
Pohlavie		
Muž	47	49
Žena	46	48
Vek		
15 – 24	47	45
25 – 39	47	49
40 – 54	46	50
55+	46	49
Vzdelávanie (koniec)		
—15	36	57
16 – 19	43	53
20+	55	41
Stále študuje	50	41
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	50	47
Manažéri	62	35
Ostatné biele obojky	49	47
Manuálni pracovníci	40	56
Osoby v dome	33	60
Nezamestnaný	30	64
Dôchodca	46	48
Študenti	50	41
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	27	67
Čas od času	39	57
Takmer nikdy/nikdy	52	43
Subjektívna urbanizácia		
Vidiecka dedina	45	49
Malé/stredné mesto	45	50
Veľké mesto	50	45
Nasledujte eropskú politiku		
Nasledovať	58	39
Nesledovať	32	60

D72.2 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení? Môj hlas sa počíta (Naša KRAJINA) (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu
EÚ27	59	38
Pohlavie		
Muž	59	38
Žena	58	38
Vek		
15 – 24	54	38
25 – 39	59	39
40 – 54	57	40
55+	60	37
Vzdelávanie (koniec)		
—15	49	47
16 – 19	55	42
20+	68	30
Stále študuje	58	34
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	61	38
Manažéri	72	26
Ostatné biele obojky	61	37
Manuálni pracovníci	53	44
Osoby v dome	43	52
Nezamestnaný	40	56
Dôchodca	61	36
Študenti	58	34
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	37	59
Čas od času	48	49
Takmer nikdy/nikdy	66	31
Subjektívna urbanizácia		
Vidiecka dedina	58	38
Malé/stredné mesto	56	41
Veľké mesto	63	34
Sledovať európsku politiku		
Nasledovať	69	29
Nesledovať	46	49

D72.3 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení? (Naša KRAJINA) má v EÚ váhu (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu
EÚ27	63	32
Pohlavie		
Muž	63	33
Žena	63	32
Vek		
15 – 24	64	28
25 – 39	65	31
40 – 54	63	34
55+	63	32
Vzdelávanie (koniec)		
—15	53	38
16 – 19	60	36
20+	71	26
Stále študuje	67	24
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	65	32
Manažéri	77	21
Ostatné biele obojky	62	35
Manuálni pracovníci	60	36
Osoby v dome	48	44
Nezamestnaný	53	40
Dôchodca	64	30
Študenti	67	24
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	46	48
Čas od času	53	42
Takmer nikdy/nikdy	71	25
Subjektívna urbanizácia		
Vidiecka dedina	63	31
Malé/stredné mesto	62	34
Veľké mesto	67	29
Sledovať európsku politiku		
Nasledovať	72	26
Nesledovať	53	39

Diskusia o vnútroštátnych, európskych a miestnych politických záležitostiach

Veľká väčšina občanov aspoň príležitostne diskutuje s priateľmi alebo príbuznými o národnej, európskej a miestnej politike.

Absolútna väčšina (55 %, + 1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) príležitostne diskutuje o vnútroštátnych politických otázkach a jedna štvrtina (bez zmeny) „často“ tak robí, zatiaľ čo jedna z piatich strán (– 1 percentuálny bod) sa do takýchto diskusií nikdy nezapojí. Tieto údaje zostali stabilné od októbra do novembra 2022.

Na porovnanie, o európskych politických otázkach diskutuje menej respondentov, hoci stále je ich väčšina. Viac ako polovica (53 %, + 1 percentuálny bod) príležitostne diskutuje o európskej politike s priateľmi alebo príbuznými a 14 % (– 1 percentuálny bod) vedie takéto diskusie často, zatiaľ čo približne jedna tretina (32 %, -1 percentuálny bod) tak nikdy nerobí.

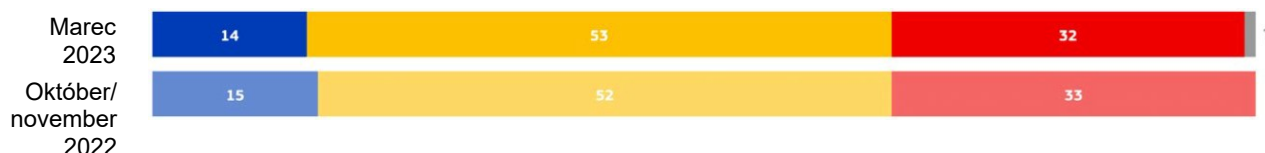
A napokon, viac ako polovica (53 %, –1 percentuálnych bodov) príležitostne diskutuje o miestnych politických otázkach a približne štvrtina (23 %, + 2 percentuálne body) tak často robí, zatiaľ čo približne štvrtina (24 %, –1 percentuálny bod) sa do týchto diskusií nikdy nezapojí.

D71 Keď sa stretnete s priateľmi alebo príbuznými, povedali by ste, že diskutujete často, príležitostne alebo nikdy o...? (EÚ27) (%)

Vnútroštátne politické záležitosti



Európske politické záležitosti



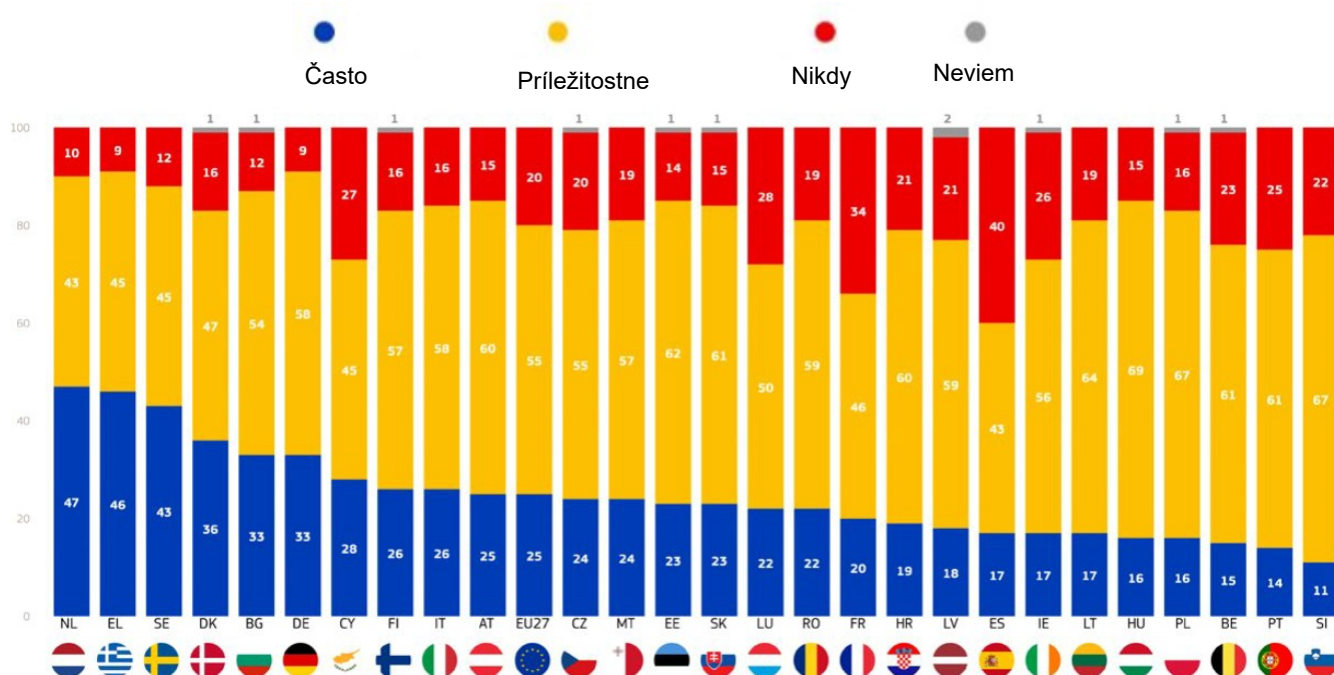
Miestne politické záležitosti



V 25 krajinách väčšina ľudí príležitostne diskutuje o národnej politike s priateľmi alebo príbuznými, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný v Maďarsku (69 %), Poľsku a Slovinsku (v oboch prípadoch 67 %).

Holandsko (47 %) a Grécko (46 %) sú jedinými krajinami, v ktorých väčšina často vedie takéto diskusie. Viac ako štyria z desiatich často diskutujú o národnej politike aj vo Švédsku (43 %). Naopak, 11 % v Slovinsku, 14 % v Portugalsku a 15 % v Belgicku uviedlo, že často diskutujú o vnútroštátnych politických otázkach.

D71.1 Keď sa stretnete s priateľmi alebo príbuznými, povedali by ste, že diskutujete často, príležitostne alebo nikdy o...? Vnútroštátne politické záležitosti (%)

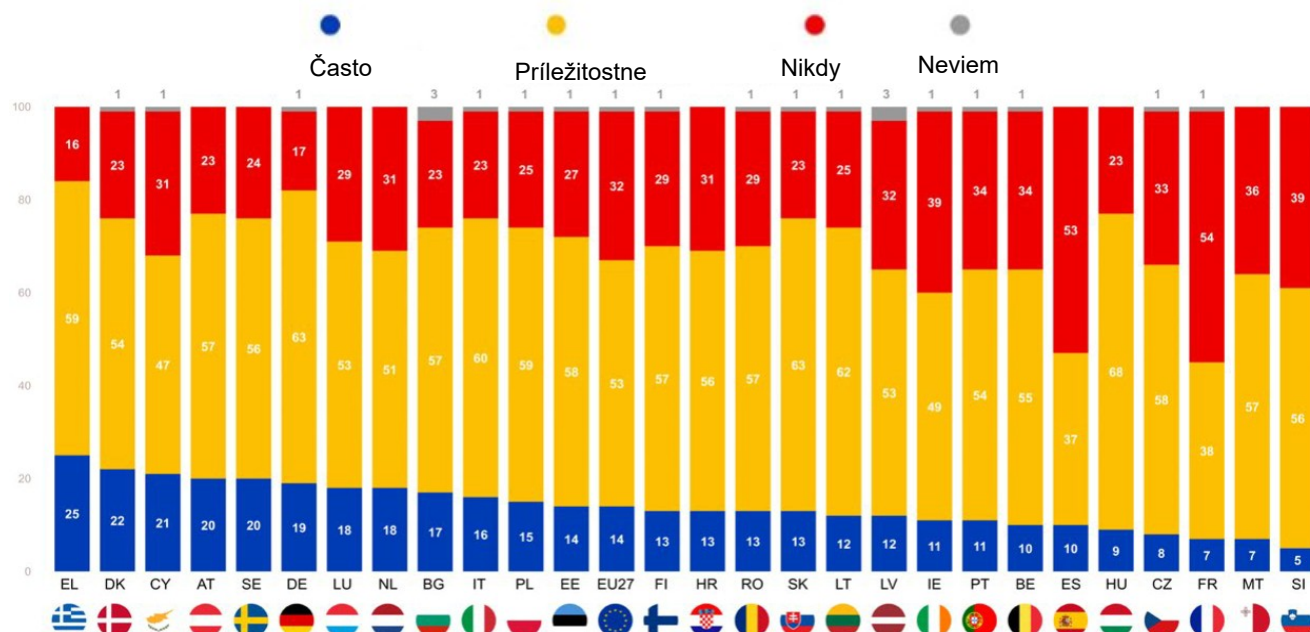


Tak ako v prípade národnej politiky, väčšina v 25 krajinách príležitostne diskutuje o európskych politických záležitostiach s priateľmi alebo príbuznými, najmä v Maďarsku (68 %), Nemecku (63 %) a na Slovensku (63 %).

Viac ako jeden z piatich v Grécku (25 %), Dánsku (22 %) a na Cypre (21 %) často diskutuje o európskej politike. To je v porovnaní s 5 % v Slovinsku a 7 % vo Francúzsku a na Malte, ktorí tvrdia, že takéto diskusie často vedú.

Francúzsko (54 %) a Španielsko (53 %) sú jedinými krajinami, v ktorých väčšina nikdy nediskutuje o európskych politických otázkach.

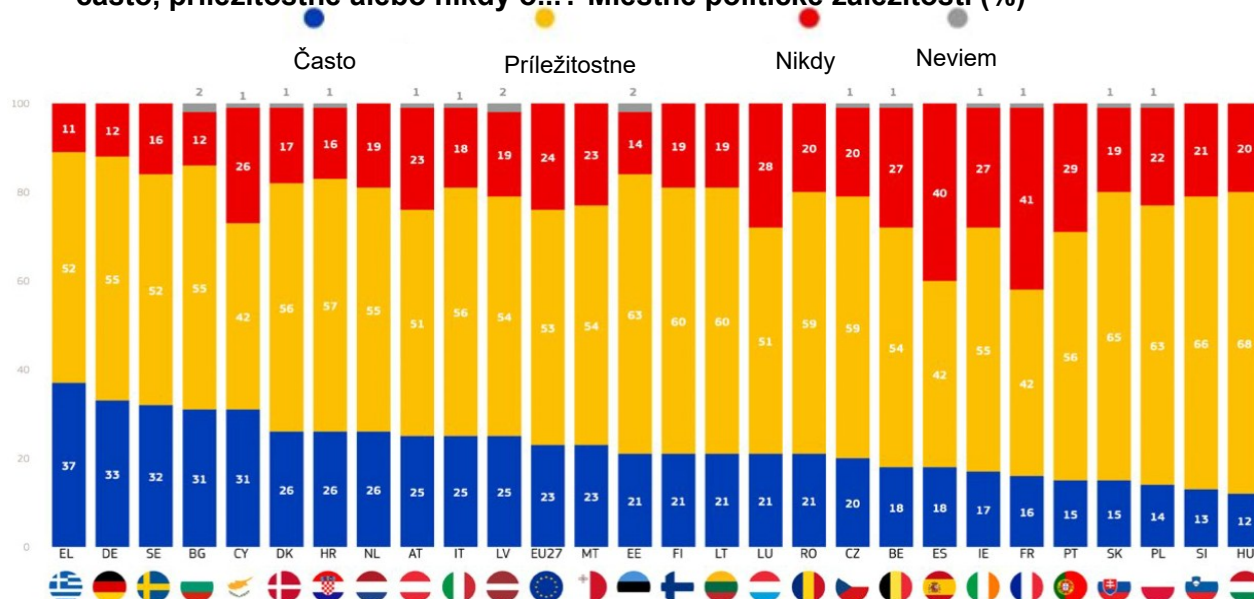
D72.2 Keď sa stretnete s priateľmi alebo príbuznými, povedali by ste, že sa rozprávate často, príležitostne alebo nikdy o...? Európske politické záležitosti (%)



Väčšina vo všetkých krajinách hovorí, že občas diskutujú o miestnych politických otázkach. Opäť najvyšší podiel, ktorý sa príležitostne zapája do takýchto diskusií, možno nájsť v Maďarsku (68 %), za ním nasleduje Slovinsko (66 %) a Slovensko (65 %).

Respondenti v Grécku (37 %), Nemecku (33 %) a Švédsku (32 %) najčastejšie diskutujú o miestnej politike s priateľmi alebo príbuznými, zatiaľ čo respondenti v Maďarsku (12 %), Slovinsku (13 %) a Poľsku (14 %) majú najmenšiu pravdepodobnosť, že tak urobia.

D73.3 Keď sa stretnete s priateľmi alebo príbuznými, povedali by ste, že diskutujete často, príležitostne alebo nikdy o...? Miestne politické záležitosti (%)



Sociálno-demografická analýza zdôrazňuje, že podiely, ktoré často diskutujú o vnútroštátnych, európskych alebo miestnych politických otázkach, sú vyššie medzi staršími a vzdelanejšími respondentmi. Napríklad 22 % až 25 % ľudí vo veku 25 rokov a viac často diskutuje o miestnych politických otázkach v porovnaní s 13 % ľudí vo veku 15 – 24 rokov. Podobne 34 % ľudí, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku najmenej 20 rokov, často diskutuje o národnej politike v porovnaní so 14 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov a menej.

Manažéri s najväčšou pravdepodobnosťou často diskutujú o politických otázkach na každej úrovni, zatiaľ čo domáce osoby sú najmenej pravdepodobné, že tak urobia. Napríklad 23 % manažérov často diskutuje o európskej politike v porovnaní so 6 % osôb v domácnosti.

Respondenti žijúci vo veľkých mestách častejšie než tí, ktorí žijú v menších mestách alebo vidieckych dedinách, často diskutujú o vnútroštátnych otázkach (30 % oproti 22 – 24 %) a európskych (17 % oproti 12 – 13 %) politickým otázkam.

D71.1 Keď sa stretnete s priateľmi alebo príbuznými, povedali by ste, že diskutujete často, príležitostne alebo nikdy o...? Vnútroštátne politické záležitosti (% – EÚ)

	Často	Príležitostne	Nikdy
EÚ27	25	55	20
Pohlavie			
Muž	29	54	17
Žena	22	55	23
Vek			
15 – 24	20	48	31
25 – 39	25	56	18
40 – 54	27	56	17
55+	26	54	20
Vzdelávanie (koniec)			
—15	14	51	35
16 – 19	23	58	19
20+	34	53	13
Stále študuje	21	50	28
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	37	53	10
Manažéri	41	51	8
Ostatné biele obojky	26	60	13
Manuálni pracovníci	19	59	22
Osoby v dome	12	52	36
Nezamestnaný	16	50	33
Dôchodca	25	53	22
Študenti	21	50	28
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	22	55	23
Malé/stredné mesto	24	54	21
Veľké mesto	30	55	15

D71.2 Keď sa stretnete s priateľmi alebo príbuznými, povedali by ste, že sa rozprávate často, príležitostne alebo nikdy o...? Európske politické záležitosti (% – EÚ27)

	Často	Príležitostne	Nikdy
EÚ27	14	53	32
Pohlavie			
Muž	16	55	28
Žena	12	52	35
Vek			
15 – 24	11	45	43
25 – 39	15	55	29
40 – 54	15	56	28
55+	14	53	32
Vzdelávanie (koniec)			
—15	7	43	49
16 – 19	13	56	31
20+	19	57	23
Stále študuje	12	47	40
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	21	58	21
Manažéri	23	59	17
Ostatné biele obojky	13	62	24
Manuálni pracovníci	12	53	34
Osoby v dome	6	47	46
Nezamestnaný	9	40	50
Dôchodca	13	53	34
Študenti	12	47	40
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	12	51	36
Malé/stredné mesto	13	54	32
Veľké mesto	17	56	26

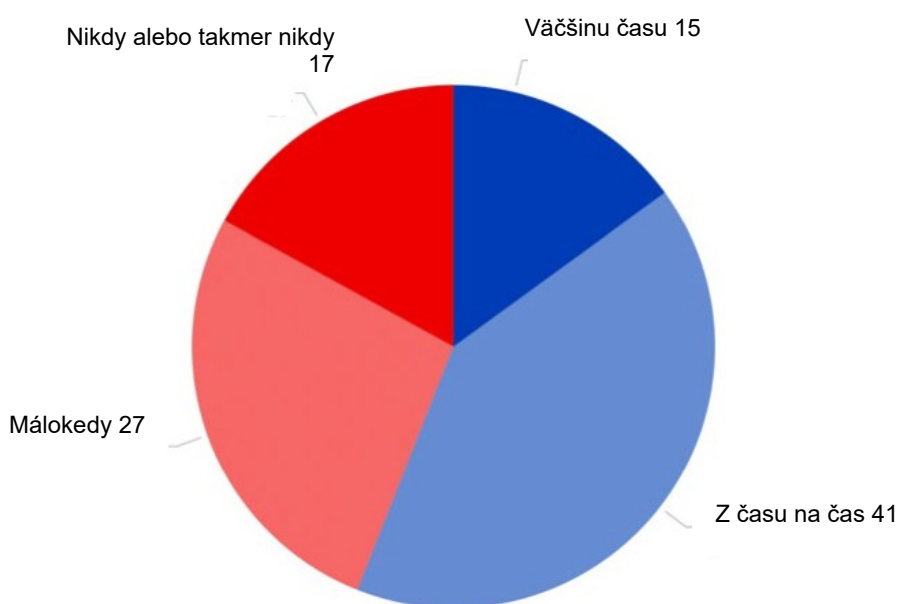
D71.3 Keď sa stretnete s priateľmi alebo príbuznými, povedali by ste, že sa rozprávate často, príležitostne alebo nikdy o...? Miestne politické záležitosti (% – EÚ27)

	Často	Príležitostne	Nikdy
EÚ27	23	53	24
Pohlavie			
Muž	26	53	21
Žena	20	54	26
Vek			
15 – 24	13	48	38
25 – 39	22	54	24
40 – 54	24	56	20
55+	25	53	22
Vzdelávanie (koniec)			
—15	16	48	36
16 – 19	23	55	22
20+	28	55	17
Stále študuje	14	48	37
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	31	56	13
Manažéri	34	54	11
Ostatné biele obojky	22	58	19
Manuálni pracovníci	20	54	26
Osoby v dome	11	50	39
Nezamestnaný	14	48	37
Dôchodca	25	52	23
Študenti	14	48	37
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	22	53	25
Malé/stredné mesto	22	53	25
Veľké mesto	24	55	20

Angažovanie sa v politike EÚ

Absolútna väčšina (56 %, žiadna zmena od októbra do novembra 2022) hovorí, že sleduje to, čo sa deje v politike Európskej únie, pričom 15 % (– 1 percentuálny bod) nasleduje po väčšine času a 41 % (+ 1 percentuálny bod) z času na čas. Naproti tomu viac ako štyri z desiatich (44 %, žiadna zmena) nesledujú politiku EÚ: 27 % (žiadna zmena) hovorí, že zriedkavo nasledujú a 17 % (žiadna zmena) hovorí, že nikdy nesledujú.

Niektorí ľudia sledujú to, čo sa deje v politike Európskej únie, či už prebiehajú voľby, alebo nie. Iní o to nemajú záujem. Povedali by ste, že sledujete to, čo sa deje v politike Európskej únie? (EÚ27) (%)

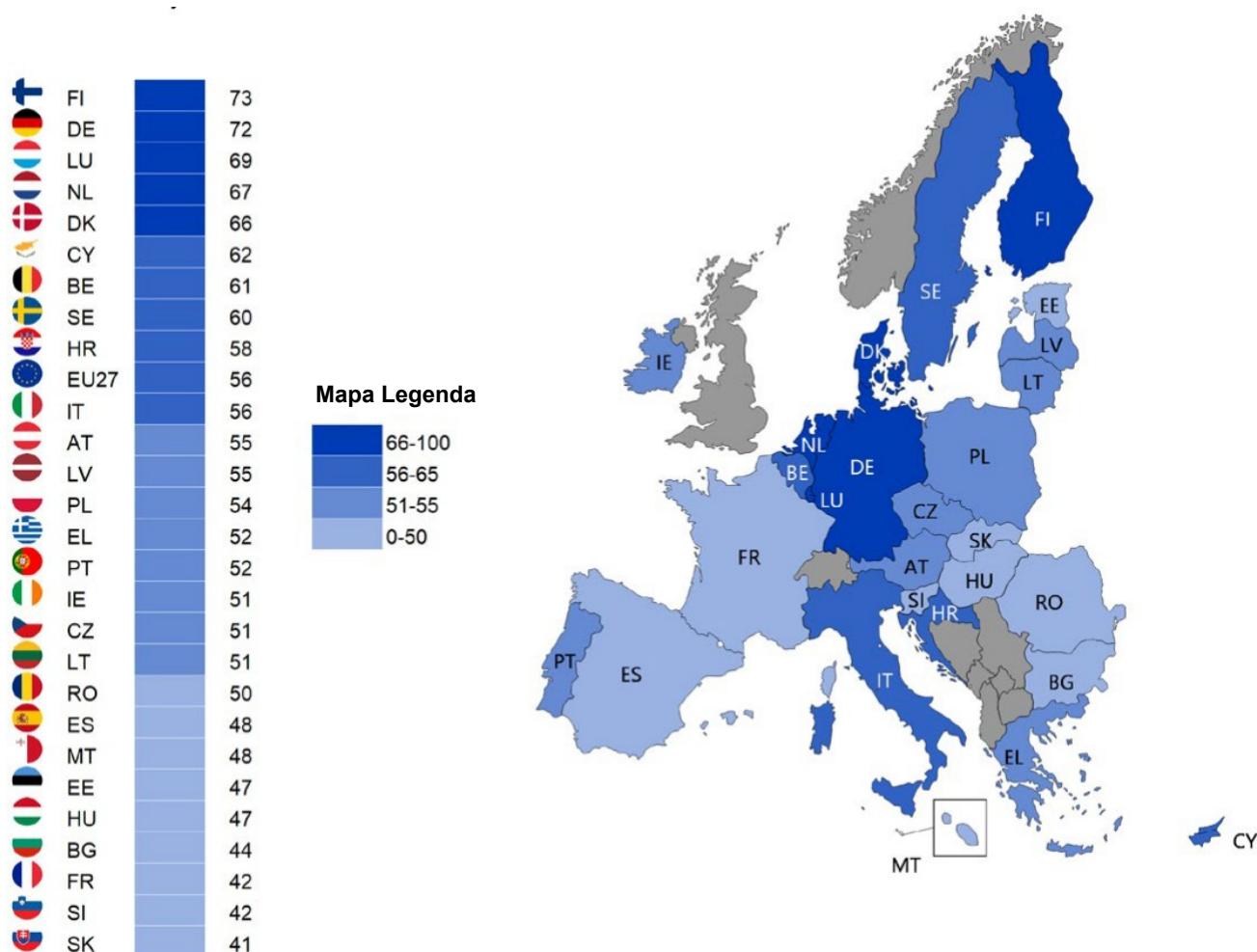


Po poklese o desať percentuálnych bodov medzi aprílom a májom a októbrom a novembrom 2022 zostal podiel, ktorý sleduje politiku EÚ, v súčasnom prieskume stabilný.

V 18 krajinách väčšina respondentov tvrdí, že sledujú to, čo sa deje v politike EÚ. Najvyšší podiel je zaznamenaný vo Fínsku (73 %), Nemecku (72 %) a Luxembursku (69 %). V ďalších ôsmich krajinách sa menšina riadi politikou EÚ, pričom respondenti na Slovensku (41 %), Francúzsko a Slovinsko (obe 42 %) sú najmenej pravdepodobné, že tak urobia. Rovnaké podiely „sledovať“ a „nesledovať“ politiku EÚ v Rumunsku (obe 50 %).

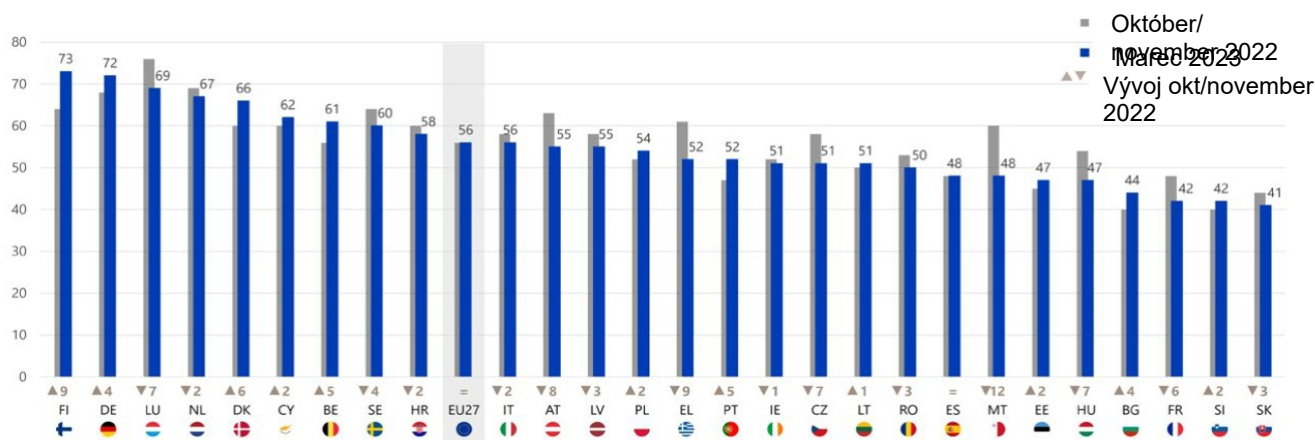
Najmenej štvrtina respondentov sleduje politiku EÚ väčšinu času v Nemecku (27 %), na Cypre a vo Fínsku (v oboch prípadoch 25 %). To je v protiklade so 6 %, ktorí tak robia v Chorvátsku, Litve, na Malte a na Slovensku.

Niektorí ľudia sledujú to, čo sa deje v politike Európskej únie, či už prebiehajú voľby, alebo nie. Iní o to nemajú záujem. Povedali by ste, že sledujete to, čo sa deje v politike Európskej únie (celkové „sledovanie“ – %)



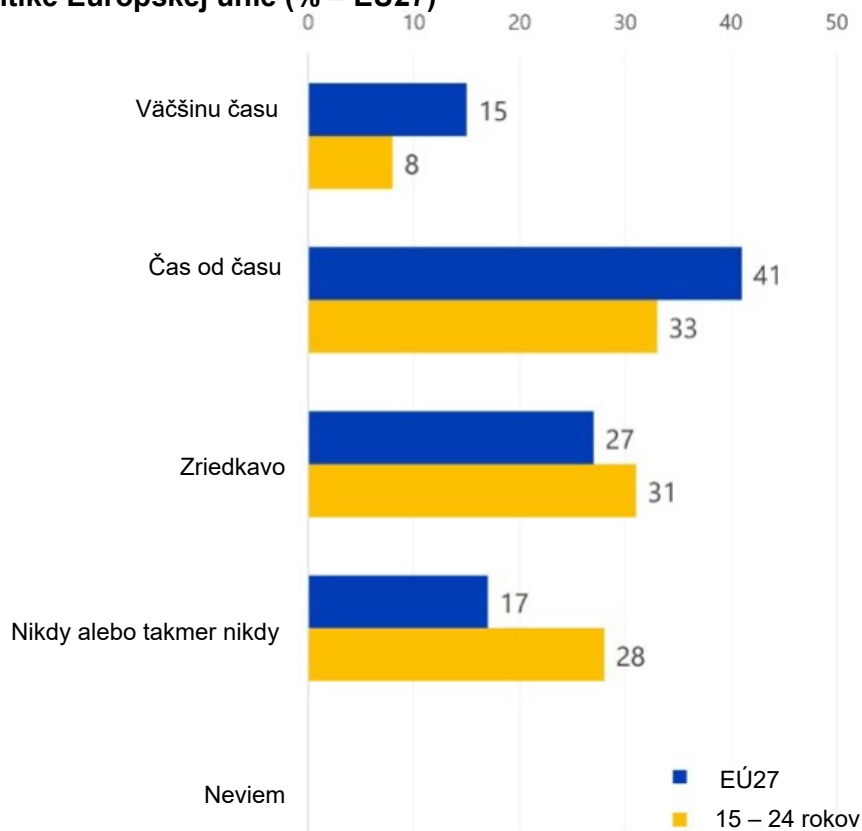
Angažovanosť v politike EÚ sa v 11 krajinách od októbra do novembra 2022 znížila. Najväčší pokles podielu, ktorý sleduje politiku EÚ, možno pozorovať na Malte (48 %, –12 percentuálnych bodov), Grécku (52 %, –9 percentuálnych bodov) a Rakúsku (55 %, –8 percentuálnych bodov). Nárast o najmenej päť percentuálnych bodov sa zistil vo Fínsku (73 %, + 9 percentuálnych bodov), Dánsku (66 %, + 6 percentuálnych bodov), Belgicku (61 %, + 5 percentuálnych bodov) a Portugalsku (52 %, + 5 percentuálnych bodov).

Niektorí ľudia sledujú to, čo sa deje v politike Európskej únie, či už prebiehajú voľby, alebo nie. Iní o to nemajú záujem. Povedali by ste, že sledujete to, čo sa deje v politike Európskej únie (% – spolu „sledovať“)



Zameranie sa na výsledky spomedzi najmladších respondentov ukazuje, že u ľudí vo veku 15 – 24 rokov je menej pravdepodobné, že budú sledovať politiku EÚ ako priemer. Konkrétne približne štyria z desiatich (41 %) hovoria, že sledujú politiku EÚ – 15-percentný rozdiel v pomere, ktorý sleduje politiku EÚ medzi obyvateľstvom (56 %). Menej ako jeden z desiatich (8 %) sleduje politiku EÚ väčšinu času (v porovnaní s 15 % medzi celkovou populáciou) a 33 % z času na čas (v porovnaní so 41 %). Približne šesť z desiatich (59 %) nesleduje to, čo sa deje v politike EÚ (v porovnaní so 44 %), pričom najmladší Európania majú oveľa väčšiu pravdepodobnosť než priemer povedať, že nikdy nesledujú (28 % oproti 17 %).

Niektorí ľudia sledujú to, čo sa deje v politike Európskej únie, či už prebiehajú voľby, alebo nie. Iní o to nemajú záujem. Povedali by ste, že sledujete to, čo sa deje v politike Európskej únie (% – EÚ27)



Hlbší pohľad na zistenia v sociálno-demografických kategóriách ukazuje, že muži častejšie než ženy tvrdia, že sledujú to, čo sa deje v politike EÚ (61 % oproti 51 %). Okrem toho, čím dlhšie respondenti ostávajú vo vzdelávaní na plný úväzok, tým je pravdepodobnejšie, že sledujú politiku EÚ (67 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 alebo viac rokov, v porovnaní so 44 % tých, ktorí skončili vo veku 15 rokov alebo menej).

Manažéri (73 %) budú s najväčšou pravdepodobnosťou sledovať politiku EÚ, najmä v porovnaní s osobami v domácnosti (42 %) a nezamestnanými (43 %). Svoju úlohu zohráva aj finančná situácia respondentov, pričom 60 % respondentov, ktorí len zriedka alebo nikdy nemajú ťažkosti s platením svojich účtov po politike EÚ, v porovnaní so 44 % respondentov, ktorí majú problémy väčšinu času.

Ľudia žijúci vo veľkých mestách majú väčší sklon ako tí, ktorí žijú vo vidieckych dedinách alebo menších dedinách, aby uviedli, že sledujú politiku EÚ (60 % oproti 52 – 55 %). Tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, majú väčšiu pravdepodobnosť, že budú sledovať politiku EÚ ako tí, ktorí majú negatívny obraz (69 % oproti 47 %) a to isté platí, pokiaľ ide o obraz Európskeho parlamentu (75 % oproti 46 %).

Angažovanosť v politike EÚ súvisí aj s pocitom, že hlas má v EÚ váhu, a s úrovňou spokojnosti s demokraciou EÚ. Najmä tí, ktorí súhlasia so svojím hlasom v EÚ (69 % oproti 45 % tých, ktorí nesúhlasia) a tí, ktorí sú spokojní s demokraciou v EÚ (64 % v porovnaní so 49 %, ktorí nie sú spokojní) budú s väčšou pravdepodobnosťou nasledovať politiku EÚ.

Napokon tí, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách, majú väčšiu pravdepodobnosť ako tí, ktorí nehlasovali za politiku EÚ (68 % oproti 38 %).

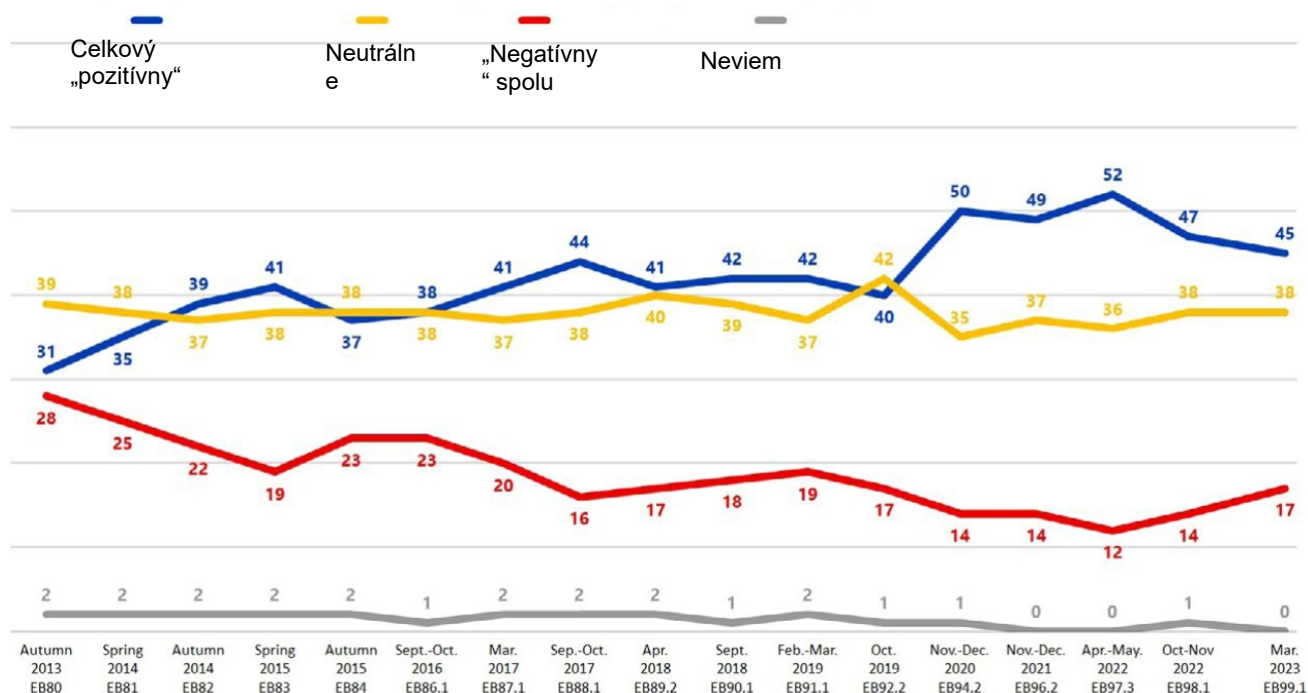
Niektorí ľudia sledujú to, čo sa deje v politike Európskej únie, či už prebiehajú voľby, alebo nie. Iní o to nemajú záujem. Povedali by ste, že sledujete to, čo sa deje v politike Európskej únie (% – EÚ27)

EÚ27	„Sledovať“ spolu	Spolu „Nesledovať“
Pohlavie	56	44
Muž	61	39
Žena	51	49
Vek		
15 – 24	41	59
25 – 39	54	46
40 – 54	59	41
55+	59	41
Vzdelávanie (koniec)		
—15	44	56
16 – 19	54	46
20+	67	33
Stále študuje	45	55
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	62	38
Manažéri	73	27
Ostatné biele obojky	59	41
Manuálni pracovníci	50	50
Osoby v dome	42	58
Nezamestnaný	43	57
Dôchodca	59	41
Študenti	45	55
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	44	56
Čas od času	51	49
Takmer nikdy/nikdy	60	40
Subjektívna urbanizácia		
Vidiecka dedina	52	48
Malé/stredné mesto	55	45
Veľké mesto	60	40
Imidž EÚ		
Positívna	69	31
Neutrálne	45	55
Negatívna	47	53
Môj hlas má v EÚ váhu		
Súhlasiť	69	31
Nesúhlasiť	45	55
Spokojnosť s demokraciou v EÚ		
Spokojný	64	36
Nespokojný	49	51
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu		
Áno	68	32
Nie	38	63
Obraz Európskeho parlamentu		
Pozitívne	75	25
Neutrálne	45	55
Negatívne	46	54

Imidž EÚ

Obraz EÚ medzi občanmi je pozitívny, hoci rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi názormi sa naďalej zmenšuje. Väčšina (45 %) tvrdí, že EÚ im vyvolá pozitívny obraz, zatiaľ čo 38 % má neutrálny obraz a 17 % má negatívny obraz.

D78 Vo všeobecnosti, vyvoláva pre vás EÚ veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz? (% – EÚ27)



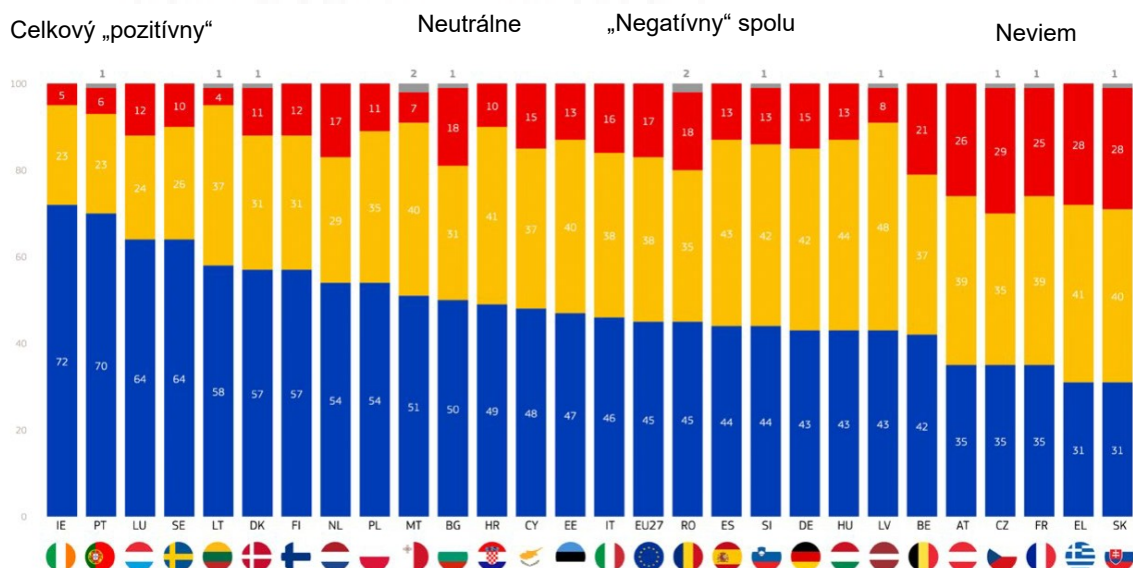
Podiel respondentov, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ, zostal relatívne stabilný od októbra do novembra 2022 (– 2 percentuálne body), zatiaľ čo úroveň respondentov s negatívnym názorom sa mierne zvýšila (+ 3 percentuálne body). V nadväznosti na negatívny vývoj zaznamenaný v období od apríla do mája do októbra až novembra 2022 sa rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi názormi ďalej zmenšil a v súčasnosti dosahuje 28 percentuálnych bodov (-5 percentuálnych bodov). Širší obraz však zostáva relatívne priaznivý, pokiaľ ide o dlhodobé pozorovanie týchto údajov, pričom pozitívne názory zostávajú pevne vo väčšine.

Vo všetkých krajinách prevládajú pozitívne názory nad negatívnymi názormi. Väčšina respondentov má pozitívny obraz o EÚ v 20 krajinách, zatiaľ čo neutrálny názory prevládajú v šiestich krajinách. V Česku sú stanoviská rozdelené (35 % „pozitívne“ oproti 35 % „neutrálné“).

Respondenti majú s najväčšou pravdepodobnosťou pozitívny obraz o EÚ v Írsku (72 %), Portugalsku (70 %), Luxembursku a Švédsku (v oboch prípadoch 64 %). Na opačnom konci stupnice má pozitívny obraz 31 % v Grécku a na Slovensku a 35 % v Rakúsku, Česku a Francúzsku.

Aspoň štvrtina má negatívny obraz o EÚ v piatich krajinách: Česko (29 %), Grécko, Slovensko (v oboch prípadoch 28 %), Rakúsko (26 %) a Francúzsko (25 %).

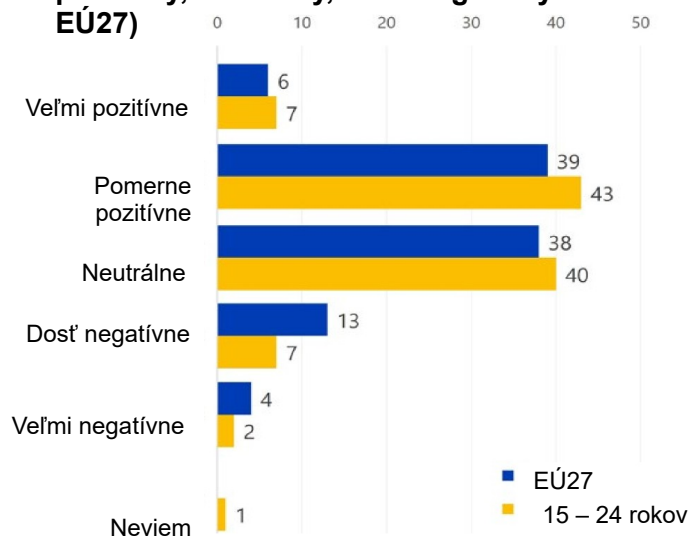
D78 Vo všeobecnosti, vyvoláva pre vás EÚ veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz? (%)



V porovnaní s októbrom a novembrom 2022 sa pozitívne názory EÚ zvýšili na Cypre (48 %, + 6 percentuálnych bodov), Portugalsku (70 %, + 5 percentuálnych bodov), Fínsku (57 %, + 5 percentuálnych bodov), Taliansku (46 %, + 4 percentuálne body) a Chorvátsku (49 %, + 3 percentuálne body). Naopak, tieto poklesli v desiatich krajinách, najmä na Malte (51 %, –13 percentuálnych bodov), vo Francúzsku (35 %, –8 percentuálnych bodov) a Lotyšsku (43 %, –7 percentuálnych bodov). Podiel, ktorý má pozitívny obraz o EÚ, zostal v zostávajúcich 12 krajinách stabilný.

Zdá sa, že vek zohráva úlohu, pokiaľ ide o obraz, ktorý respondenti majú o EÚ, pričom u mladých ľudí je vyššia pravdepodobnosť, že budú mať pozitívny obraz o EÚ ako priemer. Polovica ľudí vo veku 15 – 24 rokov (50 %) tvrdí, že majú pozitívny obraz o EÚ v porovnaní s priemerom EÚ 45 %. Okrem toho len 7 % mladých ľudí tvrdí, že majú „spravodlivo negatívny“ obraz o EÚ, čo je výsledok, ktorý predstavuje 13 % na úrovni EÚ.

D78 Vo všeobecnosti, vyvoláva pre vás EÚ veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz? (% – EÚ27)



Rozdiely možno pozorovať aj podľa úrovne vzdelania a sociálno-ekonomického postavenia respondentov. U tých, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 rokov a viac, je vyššia pravdepodobnosť, že tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, budú mať pozitívny názor na EÚ (53 % oproti 33 %). Manažéri (58 %) majú zďaleka najpravdepodobnejší pozitívny názor, najmä v porovnaní s nezamestnanými (34 %) a osobami v domácnosti (35 %). Okrem toho je pravdepodobnejšie, že respondenti, ktorí majú najmenšie finančné ťažkosti, budú mať pozitívny obraz o EÚ (52 % tých, ktorí len zriedka alebo nikdy nemajú ťažkosti s platením svojich účtov, oproti 28 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času).

Pozitívne názory sú tiež rozšírené medzi tými, ktorí žijú vo veľkých mestách, v porovnaní s tými, ktorí žijú vo vidieckych dedinách alebo menších mestách (50 % oproti 42 – 44 %).

D78 Vo všeobecnosti, vyvoláva pre vás EÚ veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz? (% – EÚ27)

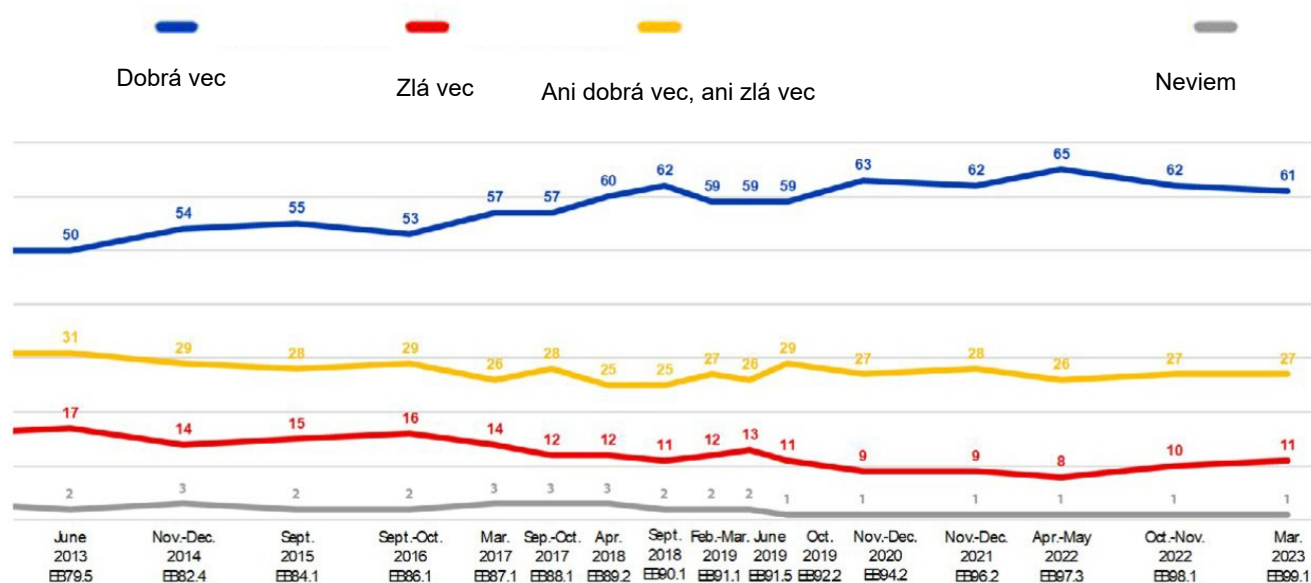
	Celkový „pozitívny“	Neutrálne	„Negatívny“ spolu	Neviem
EÚ27	45	38	17	0
Pohlavie				
Muž	46	35	19	0
Žena	43	41	15	1
Vek				
15 – 24	50	40	9	1
25 – 39	46	39	15	0
40 – 54	46	36	18	0
55+	43	38	18	1
Vzdelávanie (koniec)				
—15	33	45	20	2
16 – 19	40	40	20	0
20+	53	32	14	1
Stále študuje	54	37	8	1
Sociálno-profesionálna kategória				
Samostatne zárobkovo činná osoba	49	34	17	0
Manažéri	58	29	13	0
Ostatné biele obojky	48	37	15	0
Manuálni pracovníci	37	43	19	1
Osoby v dome	35	43	21	1
Nezamestnaný	34	45	20	1
Dôchodca	43	37	19	1
Študenti	54	37	8	1
Ťažkosti s platením účtov				
Väčšinu času	28	43	28	1
Čas od času	36	43	20	1
Takmer nikdy/nikdy	52	34	14	0
Subjektívna urbanizácia				
Vidiecka dedina	88	10	2	0
Malé/stredné mesto	26	68	6	0
Veľké mesto	8	23	68	1

Je členstvo v EÚ dobré?

Jasná väčšina (61 %, –1 percentuálnych bodov od októbra – novembra 2022) si myslí, že členstvo ich krajiny v EÚ je dobrá vec, zatiaľ čo len približne jeden z desiatich (11 %, + 1 percentuálny bod) to považuje za zlú vec. O niečo viac ako štvrtina (27 %, žiadna zmena) si myslí, že to nie je dobrá ani zlá vec.

Tieto údaje sú v porovnaní s októbrom a novembrom 2022 stabilné, pričom podiel respondentov, ktorí považujú členstvo v EÚ za dobrú vec, zostáva od konca roka 2020 stále nad úrovňou 60 %.

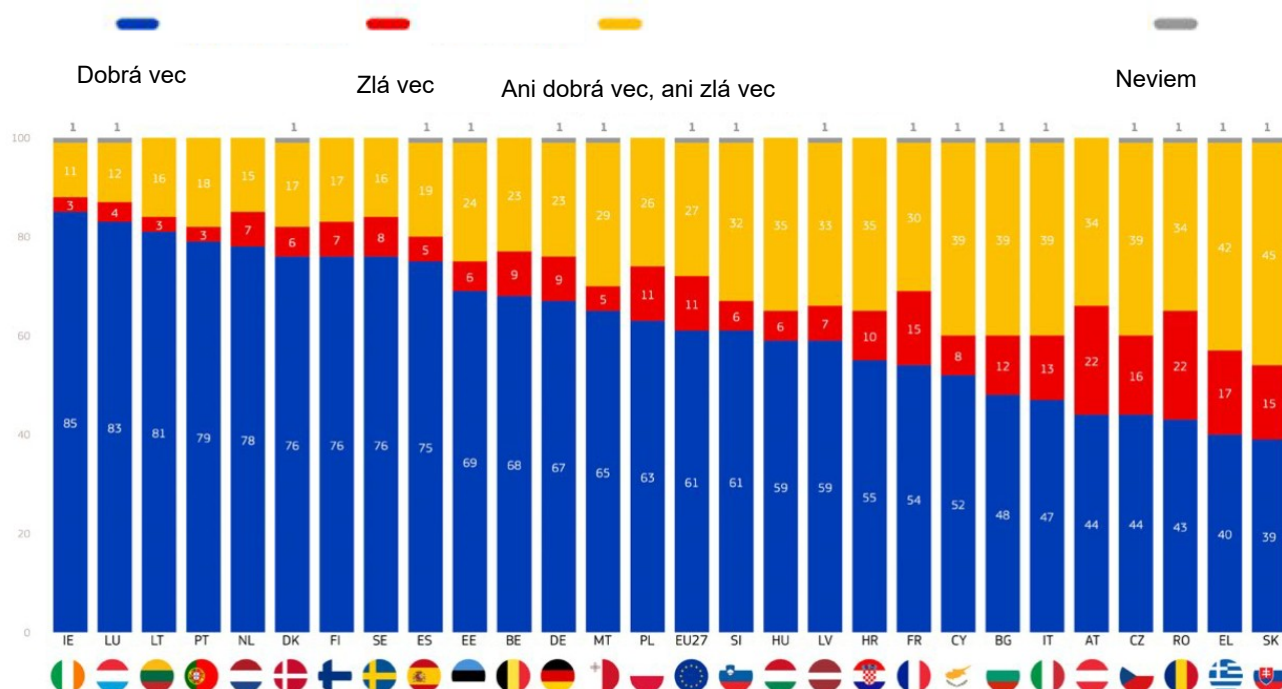
QA8 Vo všeobecnosti si myslíte, že členstvo v EÚ (naša krajina) je...? (% – EÚ27)



Väčšina v 25 krajinách si myslí, že členstvo ich krajiny v EÚ je dobrá vec, pričom viac ako osem z desiatich sa stotožňuje s týmto názorom v Írsku (85 %), Luxembursku (83 %) a Litve (81 %). Slovensko (39 %), Grécko (40 %) a Rumunsko (43 %) sú krajinami, v ktorých je toto stanovisko najmenej rozšírené. Slovensko a Grécko sú tiež jedinými krajinami, v ktorých si väčšina myslí, že členstvo v EÚ nie je ani dobré, ani zlé (45 %, resp. 42 %).

Viac ako pätina si myslí, že členstvo ich krajiny v EÚ je zlé v Rakúsku a Rumunsku (v oboch prípadoch 22 %).

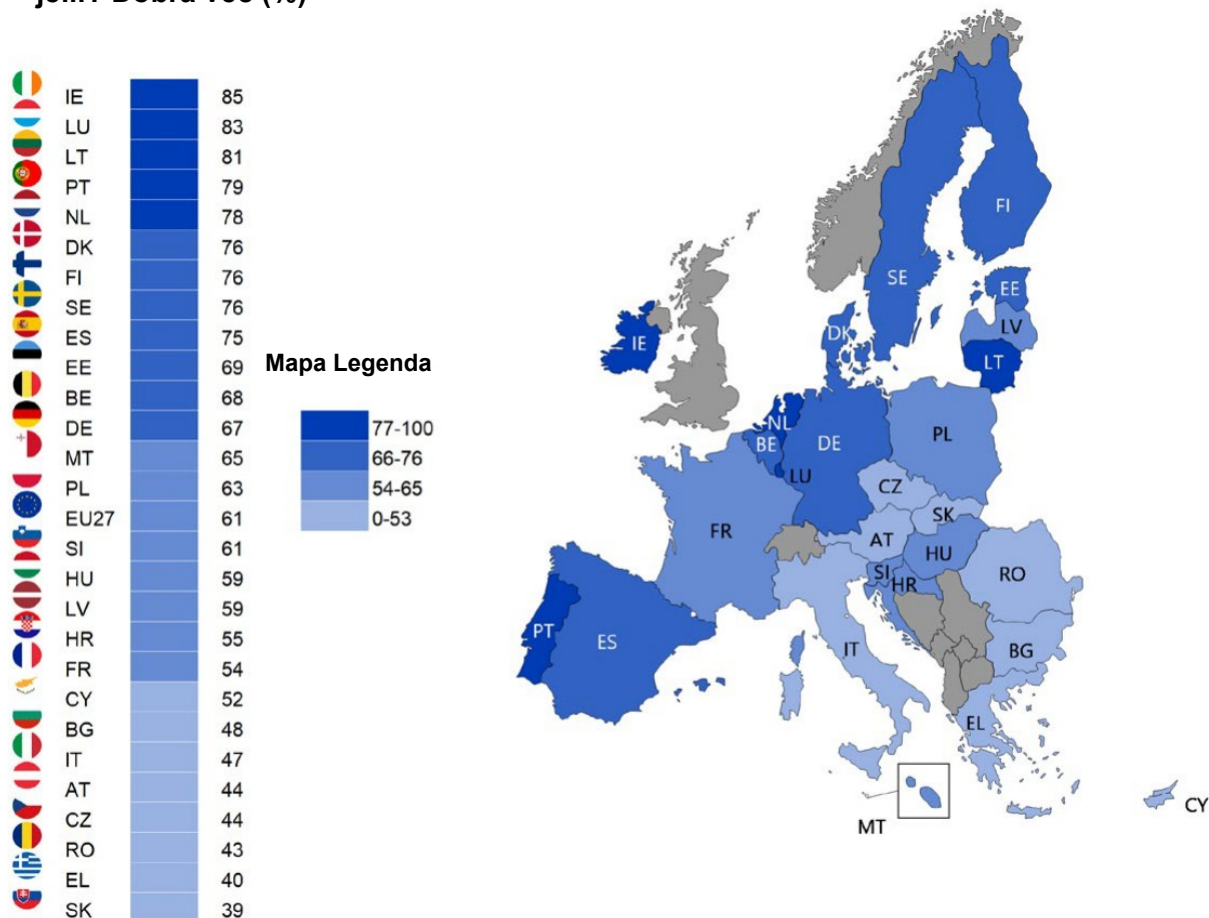
QA8 Vo všeobecnosti si myslíte, že členstvo v EÚ (naša krajina) je...? (%)



Pozitívne názory na členstvo v EÚ sú v severných a západných krajinách rozšírenejšie ako vo východných krajinách, zatiaľ čo výsledky sú zmiešané, pokiaľ ide o južné krajiny.

Estónsko (69 %, + 3 percentuálne body) a Slovinsko (61 %, + 3 percentuálne body) sú jedinými krajinami, kde podiel, ktorý si myslí, že členstvo v EÚ je dobré, sa od októbra do novembra 2022 zvýšil, hoci len mierne. Tento podiel respondentov sa namiesto toho znížil v ôsmich krajinách, pričom najväčší pokles opäť zaznamenala Malta (65 %, -14 percentuálnych bodov), po ktorej nasledovalo Česko (44 %, -7 percentuálnych bodov) a Luxembursko (83 %, -7 percentuálnych bodov). Tento pozitívny názor na členstvo v EÚ zostal v 17 krajinách stabilný alebo nezmenený.

QA8 Vo všeobecnosti si myslíte, že členstvo v EÚ (naša krajina) je...? Dobrá vec (%)



Pozitívne názory na členstvo v EÚ sú rozšírené medzi mladšími respondentmi, respondentmi s vysokoškolským vzdelaním a respondentmi v lepšej sociálno-ekonomickej situácii.

Respondenti vo veku 15 – 24 rokov majú väčšiu pravdepodobnosť ako tí vo veku 55 rokov a viac, že členstvo svojej krajiny v EÚ je dobré (68 % oproti 58 %). Podobne u tých, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 a viac rokov, je vyššia pravdepodobnosť, že tí, ktorí odišli vo veku 15 rokov alebo menej, budú mať pozitívny názor (72 % oproti 49 %).

Manažéri (74 %) majú zďaleka najväčší sklon myslieť si, že členstvo v EÚ je dobrá vec, zatiaľ čo domáce osoby (48 %) sú najmenej pravdepodobné, že tento názor zaujmú. Respondenti, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti s platením svojich účtov, majú väčšiu pravdepodobnosť ako tí, ktorí majú problémy častejšie tvrdiť, že členstvo v EÚ je dobrá vec (69 % oproti 41 – 49 %).

Tí, ktorí žijú vo veľkých mestách, si s väčšou pravdepodobnosťou myslia, že členstvo ich krajiny v EÚ je dobré (65 % v porovnaní s 58 – 60 % ľudí žijúcich vo vidieckych dedinách alebo malých/stredných mestách).

Podpora členstva v EÚ je tiež úzko spojená s imidžom, ktorý respondenti majú o EÚ, pričom 91 % tých, ktorí majú pozitívny obraz o členstve v EÚ, má priaznivý názor na členstvo v EÚ v porovnaní so 16 % tých, ktorí majú negatívny obraz. Okrem toho respondenti, ktorí často hovoria o európskej politike (67 % v porovnaní s 52 % tých, ktorí tak nikdy neurobili) a tí, ktorí sledujú politiku EÚ (71 % oproti 49 % tých, ktorí nesledujú) majú väčšiu pravdepodobnosť, že budú mať pozitívny názor na členstvo v EÚ.

QA8 Vyvoláva pre vás EÚ vo všeobecnosti veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz? (% – EÚ27)

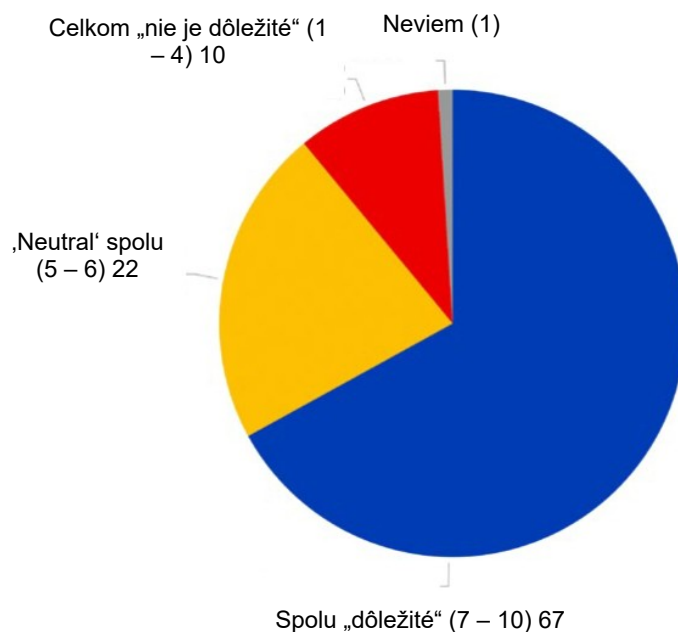
	Dobrá vec	Zlá vec	Ani dobrá vec, ani zlá vec
EÚ27	61	11	27
Pohlavie			
Muž	62	12	25
Žena	59	10	30
Vek			
15 – 24	68	7	24
25 – 39	62	11	26
40 – 54	60	13	27
55+	58	11	30
Vzdelávanie (koniec)			
—15	49	12	37
16 – 19	54	13	32
20+	72	8	20
Stále študuje	72	6	21
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	64	9	27
Manažéri	74	9	16
Ostatné biele obojky	65	10	25
Manuálni pracovníci	52	14	33
Osoby v dome	48	15	35
Nezamestnaný	53	12	34
Dôchodca	59	10	30
Študenti	72	6	21
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	41	18	40
Čas od času	49	16	34
Takmer nikdy/nikdy	69	8	23
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	60	11	28
Malé/stredné mesto	58	12	29
Veľké mesto	65	9	26
Rozprávanie o európskych politických záležitostiach			
Často	67	15	18
Príležitostne	64	10	26
Nikdy	52	11	35
Imidž EÚ			
Pozitívne	91	2	7
Neutrálne	45	8	46
Negatívna	16	43	40
Sledovať európsku politiku			
Nasledovať	71	9	20
Nesledovať	49	13	37

Je členstvo v EÚ dôležité?

Približne dve tretiny (67 %, + 1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) považujú členstvo svojej krajiny v EÚ za dôležité. Každý desiaty (-1 percentuálny bod) si myslí, že nie je dôležité, aby ich krajina bola členským štátom EÚ, zatiaľ čo 22 % (bez zmeny) má neutrálny názor.

Tieto údaje zostali stabilné od októbra do novembra 2022.

Otázka č. 9 Ako dôležité je pre vás, aby (Naša KRAJINA) bola členským štátom Európskej únie? Použite stupnicu od 1 do 10, kde 1 znamená „nie je vôbec dôležité“ a 10 znamená „mimoriadne dôležité“? (EÚ27) (%)

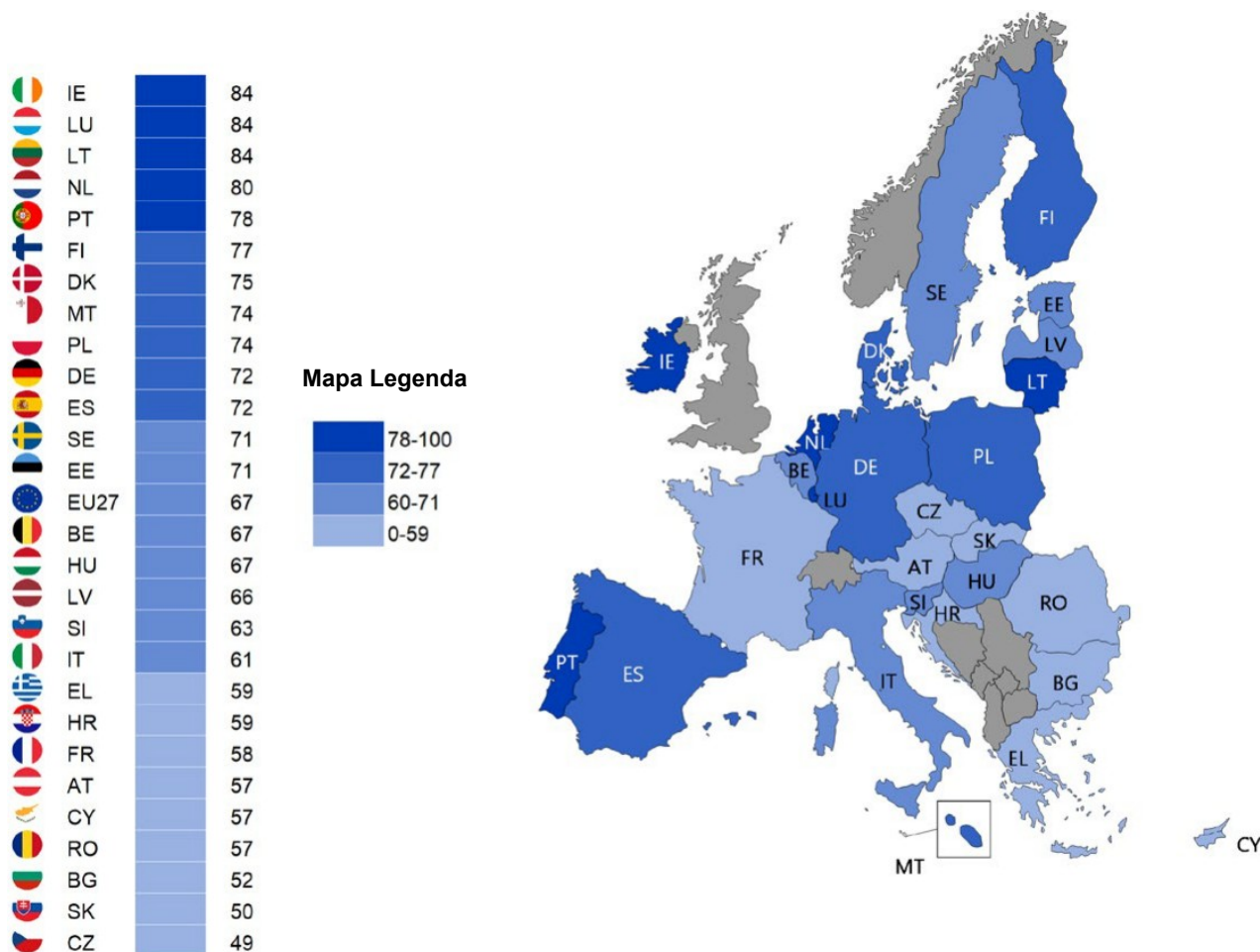


Väčšina členských štátov si myslí, že členstvo ich krajiny v EÚ je dôležité, pričom podiely sa pohybujú od 84 % v Írsku, Luxembursku a Litve až po 49 % v Česku, 50 % na Slovensku a 52 % v Bulharsku.

Viac ako jedna pätina považuje členstvo v EÚ za nevýznamné v troch krajinách: Česko (26 %), Rakúsko a Bulharsko (obe 21 %).

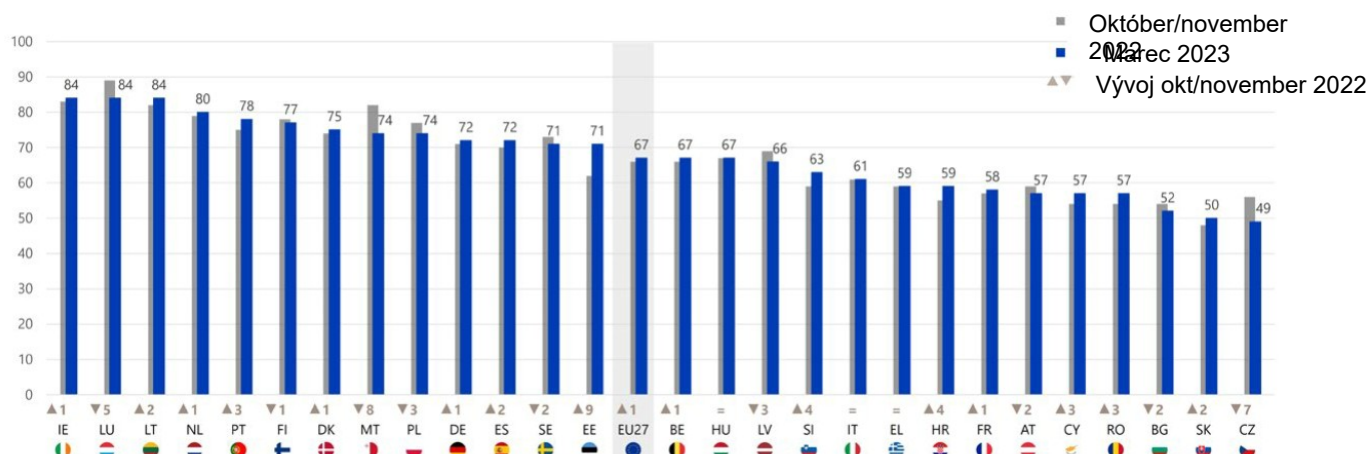
Názor, že je dôležité, aby ich krajina bola členským štátom EÚ, je menej rozšírený medzi respondentmi v juhovýchodných krajinách (Bulharsko, Rumunsko, Cyprus a Grécko) a v niektorých východných krajinách (napríklad Česko a Slovensko) ako v iných krajinách.

Otázka č. 9 Ako dôležité je pre vás, aby (Naša KRAJINA) bola členským štátom Európskej únie? Použite stupnicu od 1 do 10, kde 1 znamená „nie je vôbec dôležité“ a 10 znamená „mimoriadne dôležité“? (% – spolu „dôležité“ (7 – 10))



Názor, že členstvo ich krajiny v EÚ je dôležité, sa medzi respondentmi v šiestich členských štátoch od októbra do novembra 2022 dosiahol pokrok, najmä v Estónsku (71 %, + 9 percentuálnych bodov), Slovinsku (63 %, + 4 percentuálne body) a Chorvátsku (59 %, + 4 percentuálne body). Naopak, podiel, ktorý si myslí, že je to dôležité, klesol v piatich krajinách, najmä na Malte (74 %, –8 percentuálnych bodov), Česku (49 %, –7 percentuálnych bodov) a Luxembursku (84 %, –5 percentuálnych bodov). Tento podiel respondentov zostal stabilný alebo nezmenený v 16 krajinách.

Otázka č. 9 Ako dôležité je pre vás, aby (Naša KRAJINA) bola členským štátom Európskej únie? Použite stupnicu od 1 do 10, kde 1 znamená „nie je vôbec dôležité“ a 10 znamená „mimoriadne dôležité“? (% – spolu „dôležité“ (7 – 10))



V súlade s výsledkami iných ukazovateľov týkajúcich sa postojov k EÚ je názor, že členstvo ich krajiny v EÚ je dôležité, rozšírený medzi najmladšími respondentmi, tými, ktorí majú vyššiu úroveň vzdelania, a tými, ktorí sa nachádzajú v lepšej sociálno-ekonomickej situácii.

Konkrétnejšie, osoby vo veku 15 – 24 rokov (70 % oproti 65 % osôb vo veku 55 a viac rokov) a osoby, ktoré ukončili denné vzdelanie vo veku 20 rokov alebo viac (76 % v porovnaní s 55 % tých, ktorí skončili vo veku 15 a viac rokov), si myslia, že je to dôležité. To isté platí pre manažérov (78 % v porovnaní s 53 % osôb v domácnosti) a pre tých, ktorí nikdy alebo len zriedka majú ťažkosti s platením svojich účtov (73 % oproti 51 – 57 % osôb, ktoré majú problémy častejšie).

Podiely, ktoré si myslia, že členstvo ich krajiny v EÚ je dôležité, sú tiež vyššie medzi tými, ktorí žijú vo veľkých mestách (71 % oproti 65 % ľudí žijúcich vo vidieckych dedinách alebo menších mestách).

Tí, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ (92 % oproti 28 % tých, ktorí majú negatívny obraz), tí, ktorí často diskutujú o európskych politických otázkach (76 % oproti 55 %, ktorí tak nikdy neurobili) a tí, ktorí sledujú politiku EÚ (76 % v porovnaní s 54 % tých, ktorí nesledujú) považujú členstvo svojej krajiny v EÚ za dôležité.

Otázka č. 9 Ako dôležité je pre vás, aby (Naša KRAJINA) bola členským štátom Európskej únie? Použite stupnicu od 1 do 10, kde 1 znamená „nie je vôbec dôležité“ a 10 znamená „mimoriadne dôležité“? (% – EÚ27)

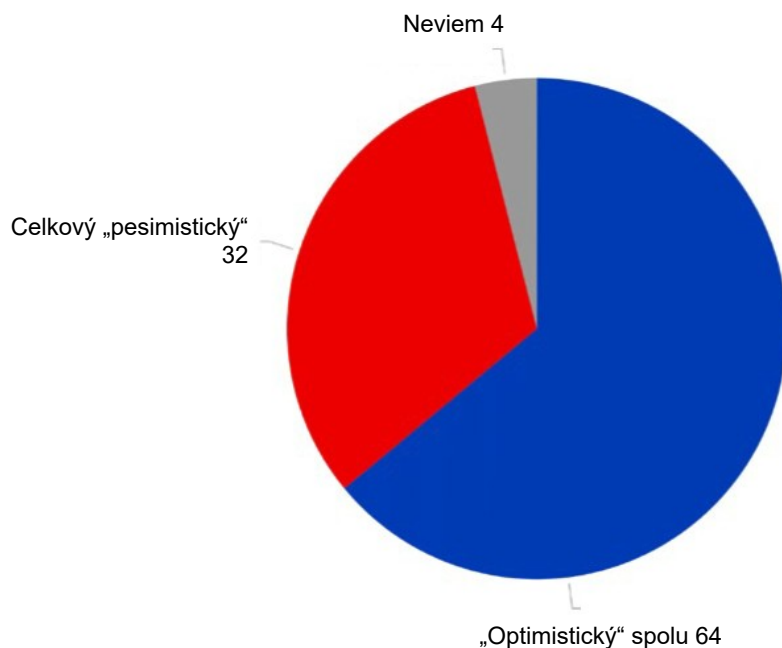
	Celkom „nie je dôležité“ (1 – 4)	„Neutral“ spolu (5 – 6)	Spolu „dôležité“ (7 – 10)
EÚ27	10	22	67
Pohlavie			
Muž	13	19	67
Žena	10	23	66
Vek			
15 – 24	8	20	70
25 – 39	10	22	67
40 – 54	13	19	67
55+	11	23	65
Vzdelávanie (koniec)			
—15	14	28	55
16 – 19	13	24	62
20+	9	15	76
Stále študuje	6	18	74
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	12	19	68
Manažéri	8	14	78
Ostatné biele obojky	10	19	71
Manuálni pracovníci	13	26	60
Osoby v dome	18	27	53
Nezamestnaný	15	26	57
Dôchodca	11	22	65
Študenti	6	18	74
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	19	28	51
Čas od času	14	28	57
Takmer nikdy/nikdy	9	17	73
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	12	22	65
Malé/stredné mesto	12	22	65
Veľké mesto	10	18	71
Rozprávanie o európskych politických záležitostiach			
Často	10	14	76
Príležitostne	9	20	71
Nikdy	16	27	55
Imidž EÚ			
Pozitívne	1	7	65
Neutrálne	9	35	54
Negatívna	44	27	28
Sledovať európsku politiku			
Nasledovať	8	16	76
Nesledovať	15	29	54

Optimizmus o budúcnosti EÚ

Optimizmus o budúcnosti EÚ je na vzostupe. Takmer dve tretiny (64 %) hovoria, že sú optimistickí, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ, zatiaľ čo 32 % tvrdí, že sú pesimistické.

Podiel optimistov sa v súčasnom prieskume zvýšil o sedem percentuálnych bodov, čím sa viac ako vykompenzoval pokles o päť percentuálnych bodov zaznamenaný od apríla do mája 2022.

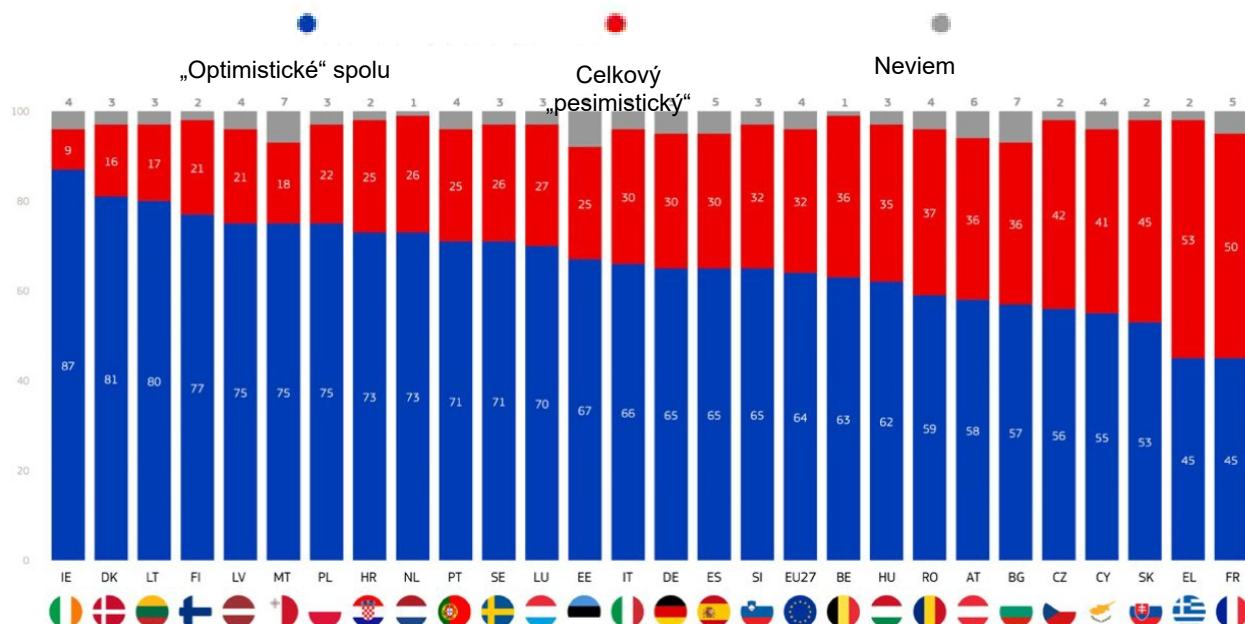
SD22 Povedali by ste, že ste veľmi optimistický, dosť optimistický, dosť pesimistický alebo pesimistický, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ? (EÚ27) (%)



V 25 krajinách je väčšina z nich optimistická, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ. Najmenej osem z desiatich je optimistických v Írsku (87 %), Dánsku (81 %) a Litve (80 %), zatiaľ čo respondenti vo Francúzsku, Grécku (45 %) a na Slovensku (53 %) sú najmenej optimistickí.

Grécko (53 %) a Francúzsko (50 %) sú tiež jedinými krajinami, v ktorých je väčšina pesimistická, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ.

SD22 Povedali by ste, že ste veľmi optimistický, dosť optimistický, dosť pesimistický alebo pesimistický, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ? (%)



Miera optimizmu v súvislosti s budúcnosťou EÚ sa od októbra do novembra 2022 zvýšila v 19 krajinách a o viac ako desať percentuálnych bodov v troch krajinách: Portugalsko (71 %, + 17 percentuálnych bodov), Lotyšsko (75 %, + 12 percentuálnych bodov) a Cyprus (55 %, + 11 percentuálnych bodov). Úroveň optimizmu zostala vo zvyšných ôsmich krajinách stabilná alebo nezmenená.

Miera optimizmu o budúcnosti EÚ je najvyššia medzi osobami vo veku 15 – 24 rokov (70 % oproti 59 % osôb vo veku 55 rokov a viac) a tými, ktorí ukončili denné vzdelanie vo veku 20 rokov alebo viac (69 % v porovnaní s 52 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov a viac).

Optimizmus je najrozšírenejší medzi manažérmi (73 %) než medzi osobami v domácnosti a nezamestnanými (v oboch prípadoch 55 %) a je vyšší medzi tými, ktorí majú zriedka alebo nikdy ťažkosti s platením svojich účtov (68 % oproti 45 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času).

Respondenti žijúci vo veľkých mestách sú s najväčšou pravdepodobnosťou optimistickí, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ (68 % v porovnaní so 61 % tých, ktorí žijú vo vidieckych dedinách alebo malých/stredných mestách).

Optimizmus o budúcnosti EÚ úzko súvisí aj s obrazom, ktorý majú respondenti o EÚ, pričom 90 % tých, ktorí majú pozitívny obraz, tvrdí, že sú optimistickí, v porovnaní s 13 % tých, ktorí majú negatívny obraz. Napokon je pravdepodobné, že tí, ktorí sledujú politiku EÚ, budú optimistickejší, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ (72 % v porovnaní s 52 % tých, ktorí nesledujú).

SD22 Povedali by ste, že ste veľmi optimistický, dosť optimistický, dosť pesimistický alebo pesimistický, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ? (% – EÚ27)

	„Optimistický“ spolu	Celkový „pesimistický“
EÚ27	64	32
Pohlavie		
Muž	63	34
Žena	63	32
Vek		
15 – 24	70	26
25 – 39	65	32
40 – 54	64	33
55+	59	36
Vzdelávanie (koniec)		
—15	52	41
16 – 19	59	37
20+	69	28
Stále študuje	73	23
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	65	32
Manažéri	73	26
Ostatné biele obojky	69	29
Manuálni pracovníci	57	39
Osoby v dome	55	38
Nezamestnaný	55	40
Dôchodca	59	36
Študenti	73	23
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	45	51
Čas od času	56	40
Takmer nikdy/nikdy	68	28
Subjektívna urbanizácia		
Vidiecka dedina	61	34
Malé/stredné mesto	61	35
Veľké mesto	68	29
Imidž EÚ		
Pozitívne	90	9
Neutrálne	54	39
Negatívne	13	85
Sledovať európsku politiku		
Nasledovať	72	26
Nesledovať	52	41

4.2. Vnímanie Európskeho parlamentu a jeho úlohy

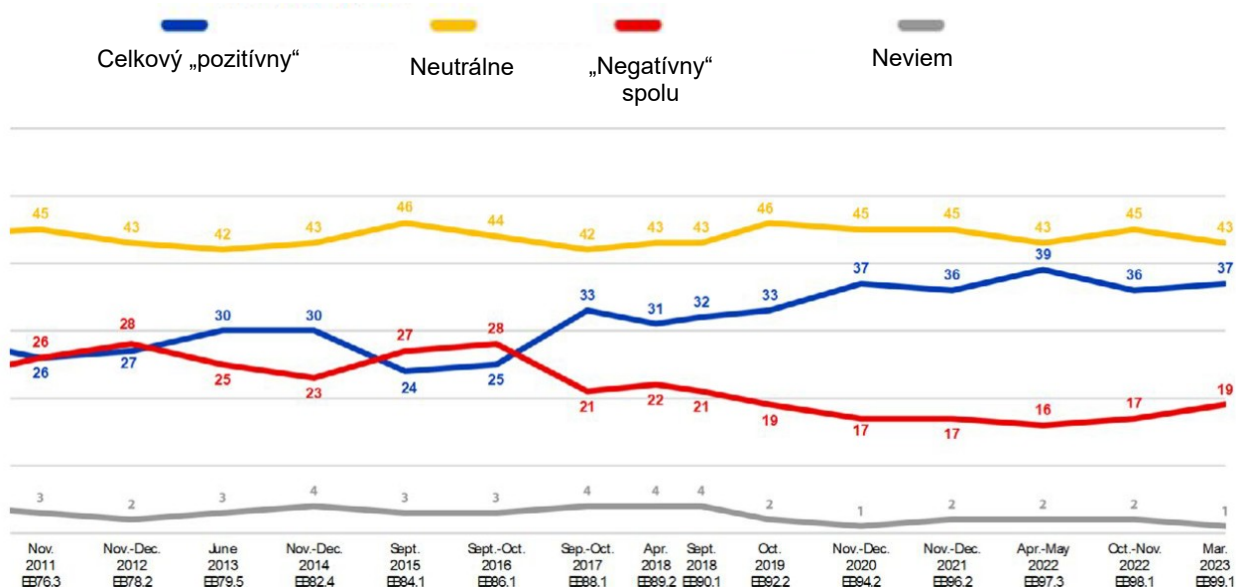
Táto časť sa viac zameriava na vnímanie a postoje Európanov k Európskemu parlamentu a jeho úlohe. Najprv preskúma obraz občanov o tejto inštitúcii EÚ a následne sa zameria na ich názor na témy, ktorými by sa mala prioritne zaoberať, a nad tým, či by mala zohrávať viac-menej dôležitú úlohu. Stručne povedané, Európsky parlament stavia neutrálne k pozitívnym názorom a Európania si myslia, že jeho úloha by mala byť dôležitejšia. Okrem toho v kontexte, ktorý sa vyznačuje rastúcimi životnými nákladmi a neistotou v súvislosti s budúcou životnou úrovňou, si väčšina občanov vyberá boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu ako tému, ktorou by sa táto inštitúcia mala prioritne zaoberať.

Obraz Európskeho parlamentu

Respondenti majú oveľa väčšiu pravdepodobnosť, že budú mať pozitívny obraz o Európskom parlamente. Viac ako jedna tretina (37 %, + 1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) má pozitívny obraz o Európskom parlamente, zatiaľ čo menej ako jedna tretina (19 %, + 2 percentuálne body) má negatívny obraz. Väčšina respondentov (43 %, –2 percentuálnych bodov) má na túto inštitúciu neutrálny názor.

Tieto údaje zostali od októbra do novembra 2022 vo všeobecnosti stabilné. Pri pozorovaní dlhého trendu podiel, ktorý má pozitívny obraz o Európskom parlamente, zostáva na relatívne vysokej úrovni – a blíži sa k rekordnej úrovni dosiahnutej v apríli až máji 2022 (39 %).

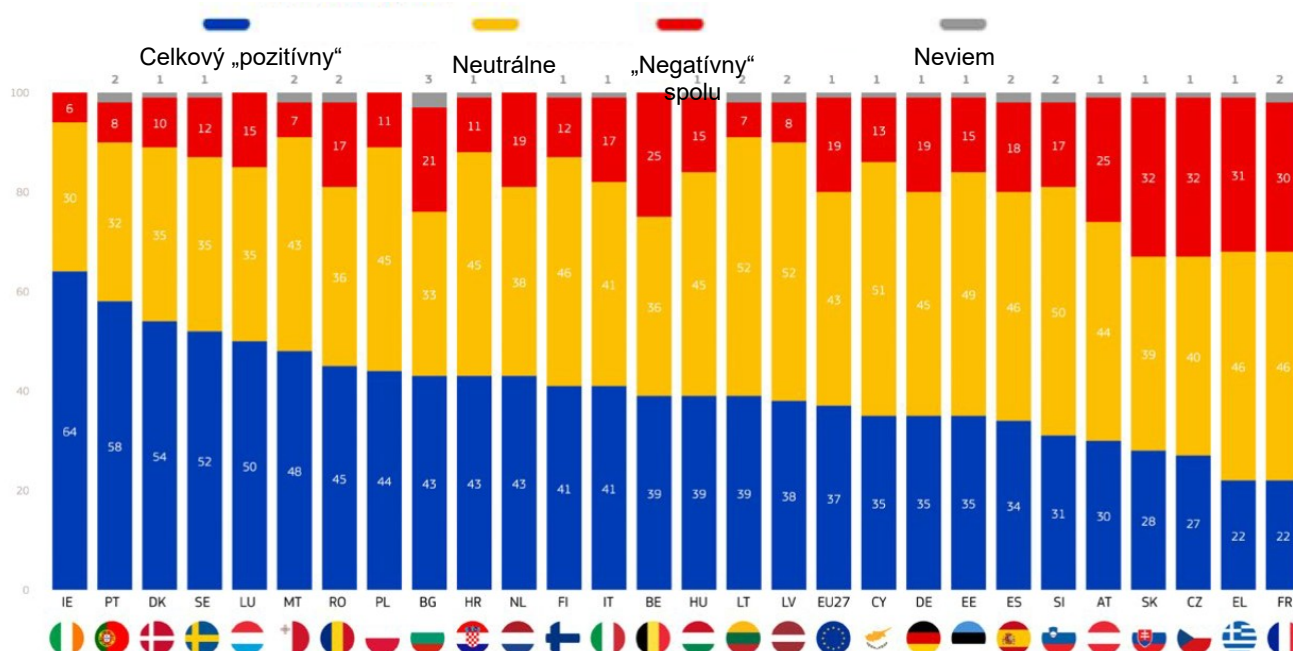
Otázka č. 4: Máte vo všeobecnosti veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz Európskeho parlamentu? (% – EÚ27)



V desiatich krajinách je väčšina respondentov, ktorí majú pozitívny obraz o Európskom parlamente, zatiaľ čo pozitívne názory prevažujú nad negatívnymi názormi v 23 krajinách. Týka sa to najmä Írska (64 %), Portugalska (58 %) a Dánska (54 %). Naproti tomu Francúzsko (22 % „pozitívny“ v porovnaní s 30 % „negatívnym“), Grécko (22 % oproti 31 %), Česko (27 % oproti 32 %) a Slovensko (28 % oproti 32 %) sú jedinými krajinami, v ktorých prevládajú negatívne názory nad pozitívnymi názormi.

Väčšina má neutrálny názor na Európsky parlament v 16 členských štátoch, zatiaľ čo stanoviská sú v Taliansku rozdelené (41 % „pozitívne“ a 41 % „neutrálne“).

Otázka č. 4: Máte vo všeobecnosti veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz Európskeho parlamentu? (%)



Pozitívne vnímanie Európskeho parlamentu pokročilo od októbra do novembra 2022 v 14 krajinách, najmä vo Fínsku (41 %, + 10 percentuálnych bodov), Litve (39 %, + 9 percentuálnych bodov) a Estónsku (35 %, + 8 percentuálnych bodov). Podiel respondentov, ktorí majú pozitívny názor na túto inštitúciu, klesol v štyroch krajinách: Malta (48 %, -14 percentuálnych bodov), Grécko (22 %, -5 percentuálnych bodov), Česko (27 %, -3 percentuálneho bodu) a Rakúsko (30 %, -3 percentuálneho bodu). Tento podiel zostal stabilný alebo nezmenený vo zvyšných deviatich krajinách.

Otázka č. 4: Máte vo všeobecnosti veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz Európskeho parlamentu? (% – spolu „pozitívny“)



Výsledky sú konzistentné vo všetkých vekových skupinách, hoci najmladší respondenti vo veku 15 – 24 rokov majú najmenej negatívny obraz o Európskom parlamente (12 % oproti 18 – 21 % osôb vo veku 25 rokov a viac).

Respondenti s vysokoškolským vzdelaním a respondenti s vyšším sociálno-ekonomickým postavením majú väčšiu pravdepodobnosť, že budú mať pozitívny obraz o Európskom parlamente. Tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov, majú väčšiu pravdepodobnosť pozitívneho vnímania ako tí, ktorí opustili 15 rokov alebo mladšie (43 % oproti 27 %). Manažéri (47 % v porovnaní s 26 % nezamestnaných) majú s najväčšou pravdepodobnosťou pozitívny názor, rovnako ako tí, ktorí majú zriedka alebo nikdy ťažkosti s platením svojich účtov (41 % oproti 23 – 30 % tých, ktorí majú problémy častejšie).

Respondenti žijúci vo veľkých mestách majú tiež väčšiu pravdepodobnosť, že budú mať pozitívny obraz o Európskom parlamente (41 %, oproti 34 – 36 % tých, ktorí žijú vo vidieckych dedinách alebo malých/stredných mestách).

A napokon, pozitívne názory Európskeho parlamentu sú oveľa rozšírenejšie medzi tými, ktorí majú pozitívny obraz o EÚ vo všeobecnosti (72 % oproti 3 % tých, ktorí majú negatívny obraz), medzi tými, ktorí často hovoria o európskych politických záležitostiach (50 % oproti 23 % tých, ktorí tak nikdy neurobili) a sledujú politiku EÚ (50 % oproti 21 % tých, ktorí nehlasujú) a tí, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách (45 % oproti 24 % tých, ktorí nehlasovali).

Otázka č. 4: Máte vo všeobecnosti veľmi pozitívny, pomerne pozitívny, neutrálny, dosť negatívny alebo veľmi negatívny obraz Európskeho parlamentu? (% – EÚ27)

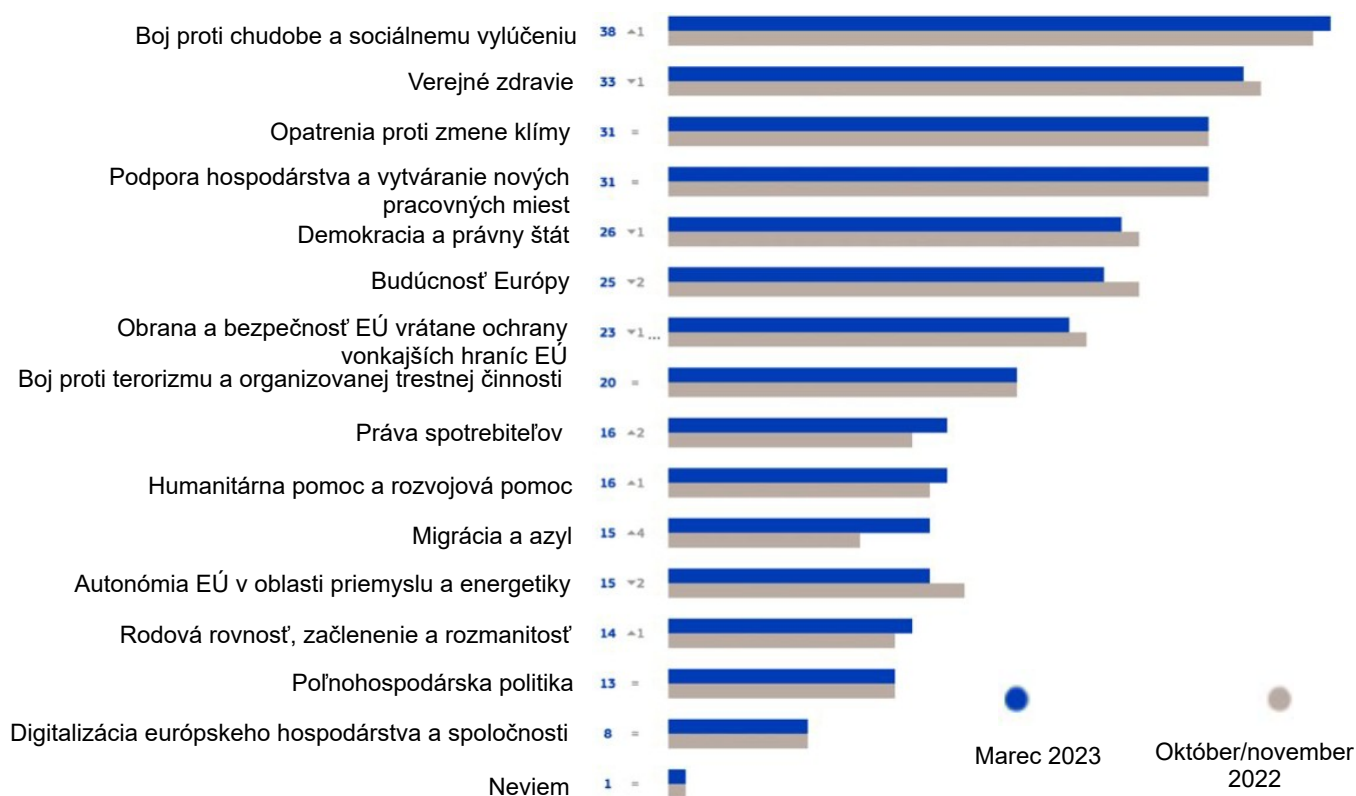
	Celkový „pozitívny“	„Negatívne“ spolu
EÚ27	37	19
Pohlavie		
Muž	38	22
Žena	35	17
Vek		
15 – 24	37	12
25 – 39	37	18
40 – 54	37	21
55+	36	21
Vzdelávanie (koniec)		
—15	27	22
16 – 19	34	22
20+	43	17
Stále študuje	39	11
Sociálno-profesionálna kategória		
Samostatne zárobkovo činná osoba	42	20
Manažéri	47	17
Ostatné biele obojky	42	17
Manuálni pracovníci	30	21
Osoby v dome	29	23
Nezamestnaný	26	26
Dôchodca	36	21
Študenti	39	11
Ťažkosti s platením účtov		
Väčšinu času	23	31
Čas od času	30	23
Takmer nikdy/nikdy	41	17
Subjektívna urbanizácia		
Vidiecka dedina	34	20
Malé/stredné mesto	36	20
Veľké mesto	41	17
Rozprávanie o európskych politických záležitostiach		
Často	50	18
Príležitostne	42	17
Nikdy	23	23
Imidž EÚ		
Positívna	72	3
Neutrálne	10	11
Negatívna	3	79
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu		
Áno	45	17
Nie	24	24
Sledovať európsku politiku		
Nasledovať	50	16
Nesledovať	21	23

Priority Európskeho parlamentu

Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (38 %, + 1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) je na vrchole poradia tém, ktoré by si občania želali, aby sa prioritne zaoberal Európskym parlamentom. Približne traja z desiatich by chceli, aby sa Európsky parlament zaoberal verejným zdravím (33 %, -1 percentuálnych bodov), opatreniami proti zmene klímy a podporou hospodárstva a vytváraním nových pracovných miest (v oboch prípadoch 31 %, bez zmeny). Najmenej jeden z piatich si myslí, že demokracia a právny štát (26 %, -1 percentuálny bod), budúcnosť Európy (25 %, -2 percentuálne body), ochrana a bezpečnosť EÚ vrátane ochrany vonkajších hraníc EÚ (23 %, -1 percentuálny bod) a boj proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti (20 %, žiadna zmena) by sa mali prioritne riešiť.

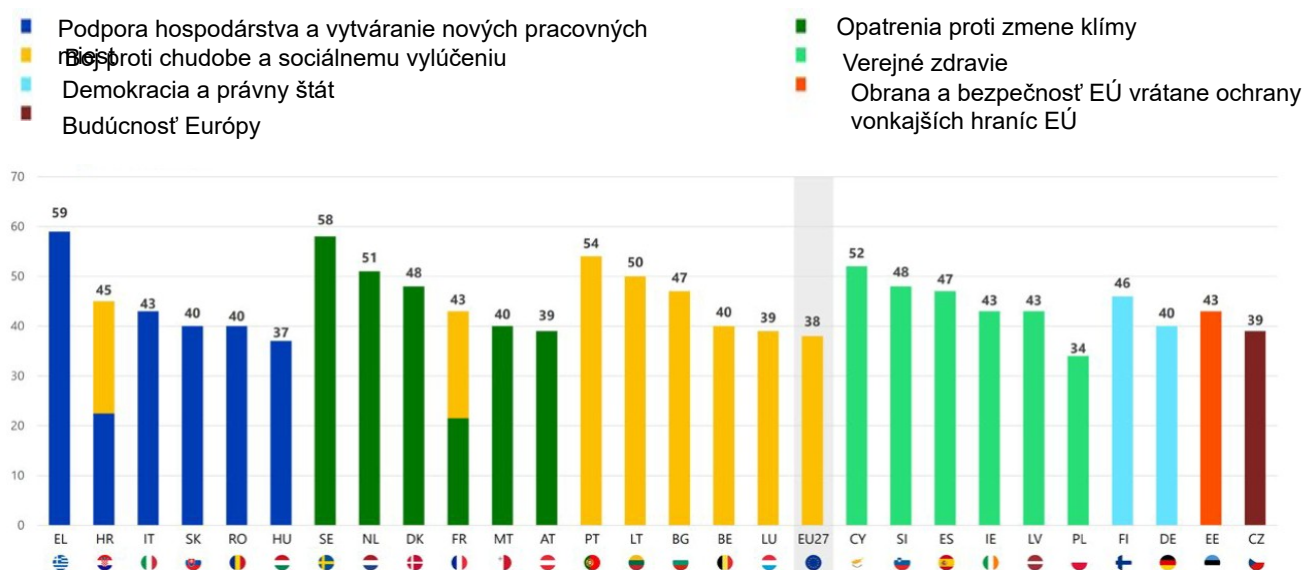
Od posledného položenia tejto otázky v októbri až novembri 2022 nedošlo v týchto pomeroch k žiadnym významným zmenám.

QA7ab Ktorou z nasledujúcich tém by sa podľa vás prednostne zaoberal Európsky parlament? Po prvé? A potom? (MAX. 4 ODPOVEDE) (EÚ27) (%)



V siedmich krajinách je boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu najvyššou (alebo spoločnou najvyššou) prioritou respondentov, ktorí sa domnievajú, že Európsky parlament by sa mal zaoberať, zatiaľ čo najčastejšou odpoveďou v šiestich krajinách je verejné zdravie. Opatrenia proti zmene klímy sú tiež najčastejšie (alebo najčastejšie) spomínanou prioritou v šiestich krajinách a v ďalších šiestich krajinách je podpora hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest najvyššou (alebo spoločnou najvyššou) prioritou. Respondenti v Nemecku a Fínsku s najväčšou pravdepodobnosťou citujú demokraciu a právny štát, zatiaľ čo budúcnosť Európy je najčastejšou odpoveďou v Česku. Estónsko je jedinou krajinou, v ktorej je obrana a bezpečnosť EÚ najčastejšie uvádzanou prioritou, ktorú by mal Európsky parlament riešiť.

QA7ab Ktorou z nasledujúcich tém by sa podľa vás prednostne zaoberal Európsky parlament? Po prvé? A potom? (Max. 4 ANSWERS) (% – Najuvedenejšia odpoveď podľa krajín)



Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu patrí medzi tri hlavné témy, ktoré by mal Európsky parlament prioritne riešiť v 22 krajinách, pričom podiely sa pohybujú od najmenej polovice v Grécku (56 %), Portugalsku (54 %) a Litve (50 %) až po menej ako tri z desiatich v Česku (24 %), Poľsku (27 %) a Rumunsku (29 %).

Verejné zdravie je jednou z troch najčastejšie spomínaných priorít v 16 krajinách. Najpravdepodobnejšie to uvádzajú respondenti na Cypre (52 %), Grécku (50 %) a Slovinsku (48 %), zatiaľ čo vo Švédsku (16 %), Česku (18 %) a Nemecku (19 %) je to najmenej pravdepodobné.

V desiatich krajinách patria opatrenia proti zmene klímy medzi tri hlavné priority, ktoré treba riešiť. Týka sa to najmä Švédska (58 %), Holandska (51 %) a Dánska (48 %). Najnižšie podiely, ktoré uvádzajú ako prioritu, sa uvádzajú v Bulharsku (10 %), Rumunsku (11 %) a Estónsku (12 %).

Podpora hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest patrí medzi tri hlavné priority v 17 krajinách. Najvyšší podiel, ktorý sa spomína, je v Grécku (59 %), na Cypre a v Portugalsku (v oboch prípadoch 49 %). To je v porovnaní s 12 % v Holandsku, 16 % v Dánsku a 17 % vo Švédsku, ktoré to považujú za prioritu pre Európsky parlament.

Najmenej štyria z desiatich vo Fínsku, Švédsku (46 %) a Nemecku (40 %) považujú demokraciu a právny štát za prioritu Európskeho parlamentu, zatiaľ čo 12 % v Litve, 15 % v Portugalsku a 16 % v Luxembursku.

Budúcnosť Európy sa najčastejšie spomína v Česku (39 %), Nemecku a Luxembursku (v oboch prípadoch 35 %). To je v porovnaní s menej ako pätinou, ktorá to uvádza ako prioritu na Cypre (12 %), Grécku (17 %), Francúzsku a Portugalsku (obe 18 %).

Obrana a bezpečnosť EÚ vrátane ochrany vonkajších hraníc EÚ sa považuje za tému, ktorú by Európsky parlament mal prioritne riešiť najmenej štyrmi z desiatich v Estónsku, Litve (43 %) a Fínsku (40 %). Respondenti v Španielsku (8 %), Slovinsku (12 %) a vo Francúzsku (13 %) uvádzajú túto tému najmenej.

Najvyšší podiel respondentov, ktorí sa domnievajú, že boj proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti by mal prioritne riešiť Európsky parlament, možno nájsť vo Švédsku (39 %), za ním nasleduje Dánsko a Holandsko (v oboch prípadoch 28 %). Najmenej sa to uvádza v Litve (12 %), Luxembursku a Poľsku (v oboch prípadoch 14 %).

Pokiaľ ide o ostatné témy, práva spotrebiteľov sa spomínajú v Bulharsku a na Malte 27 %, zatiaľ čo vysoké podiely v Česku (37 %), Estónsku (28 %) a Portugalsku (27 %) považujú autonómiu EÚ v oblasti priemyslu a energetiky za prioritu Európskeho parlamentu. Migráciu a azyl vyberá najmenej jedna štvrtina na Cypre (33 %), Holandsku (28 %), Írsku (26 %) a Rakúsku (25 %) a jedna tretina uvádza rodovú rovnosť, začlenenie a rozmanitosť vo Švédsku (33 %). Relatívne vysoké podiely považujú poľnohospodársku politiku za prioritu na Slovensku (33 %) a Lotyšsku (27 %). Všetky ostatné témy uvádza menej ako štvrtina respondentov v každej krajine.

QA7ab Ktorou z nasledujúcich tém by sa podľa vás prednostne zaoberal Európsky parlament? Po prvé? A potom? (MAX. 4 ODPOVEDE) (%)

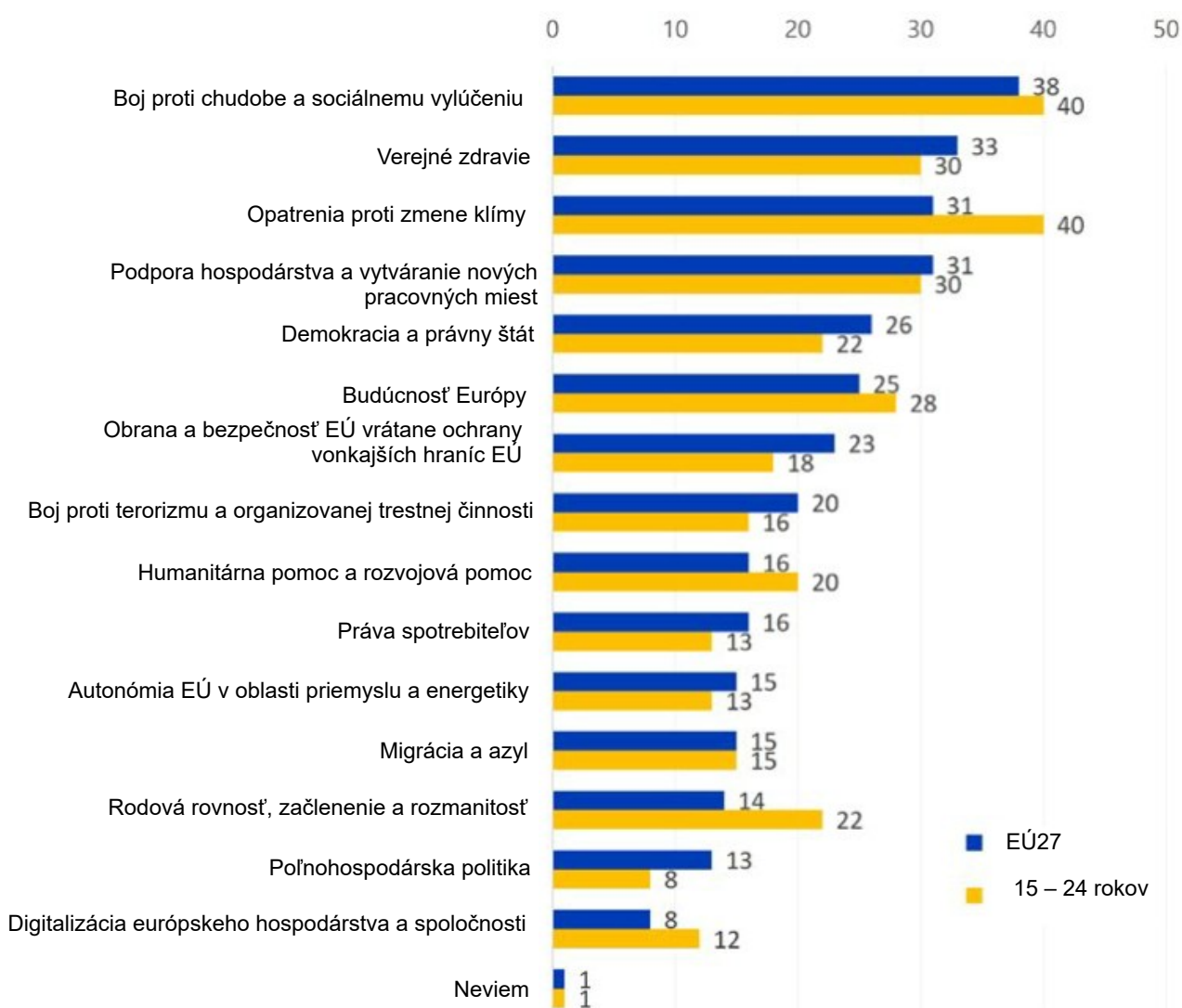
	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu	38	40	47	24	30	38	31	38	56	44	43	45	33	48	33	50	39	34	37	42	34	27	54	29	42	36	31	38
Verejné zdravie	33	29	34	18	20	19	30	43	50	47	41	26	38	52	43	36	32	36	39	20	21	34	45	36	48	33	26	16
Opatrenia proti zmene klímy	31	37	10	15	48	36	12	28	22	25	43	22	28	19	13	19	38	25	40	51	39	16	21	11	25	17	35	58
Podpora hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest	31	24	44	26	16	20	40	32	59	40	21	45	43	49	40	43	20	37	21	12	31	30	49	40	31	40	34	17
Demokracia a práva občianov	26	20	27	24	36	40	19	23	33	21	18	20	19	23	21	12	16	31	26	32	24	28	15	24	18	20	46	46
Budúcnosť Európy	25	22	26	39	33	35	28	20	17	22	18	25	20	12	29	23	35	31	21	32	31	24	18	23	29	29	31	22
Obrana a bezpečnosť EÚ vrátane ochrany vonkajších hraníc EÚ	23	15	24	38	31	28	43	15	23	8	13	20	21	23	31	43	14	29	20	34	29	33	19	19	12	34	40	27
Boj proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti	20	27	21	22	28	27	16	23	17	15	21	23	16	16	18	12	14	16	25	28	22	14	16	16	17	17	27	39
Humanitárna pomoc a rozvojová pomoc	16	18	16	9	12	14	8	18	22	20	16	16	17	13	13	10	13	11	14	16	13	18	19	16	14	10	7	13
Práva spotrebiteľov	16	17	27	10	15	14	11	16	16	17	18	21	20	18	17	10	15	14	27	10	22	15	11	23	11	13	11	5
Autonómia EÚ v oblasti priemyslu a energetiky	15	21	19	37	16	12	28	14	14	9	10	13	20	12	14	19	14	18	6	19	19	15	27	22	11	12	9	10
Migrácia a azyl	15	20	9	18	16	15	15	26	12	11	11	6	21	33	11	9	16	17	24	28	25	8	6	9	8	7	9	19
Rodová rovnosť, začlenenie a rozmanitosť	14	15	7	8	21	11	7	19	7	12	19	12	15	5	5	4	18	9	14	9	16	12	11	13	8	8	17	33
Poľnohospodárska politika	13	18	14	16	8	9	16	8	19	12	15	22	9	12	27	20	10	15	11	18	20	10	9	19	19	33	16	11
Digitalizácia európskeho hospodárstva a spoločnosti	8	8	6	5	7	11	9	5	5	3	4	12	13	2	8	9	5	11	5	9	9	12	11	10	8	9	6	5
Žiadne (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	1	1	0	1	2	0	1	1	1	2	3	0	2	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Neviem	1	0	2	3	2	1	1	1	0	1	2	0	0	0	1	1	1	2	0	1	2	2	1	1	1	1	0	0
Iné (SPONTANEOUS)	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

V 11 krajinách respondenti s väčšou pravdepodobnosťou ako v októbri a novembri 2022 tvrdia, že boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je témou, ktorú by si Európsky parlament želal prioritne riešiť. Týka sa to najmä Malty (37 %, +12 percentuálnych bodov), Cypru (48 %, +7 percentuálnych bodov) a Slovinska (42 %, +7 percentuálnych bodov). Tento podiel klesol len v troch krajinách: Portugalsko (54 %, -5 percentuálnych bodov), Česko (24 %, -4 percentuálnych bodov) a Slovensko (36 %, -3 percentuálneho bodu). Údaje sú vo zvyšných 13 krajinách stabilné alebo nezmenené.

V porovnaní s októbrom a novembrom 2022 je pravdepodobnejšie, že verejné zdravie bude vybrané ako téma, ktorá sa bude prioritne riešiť v siedmich krajinách, najmä v Lotyšsku (43 %, +7 percentuálnych bodov) a Luxembursku (32 %, +7 percentuálnych bodov). Naopak, tento podiel respondentov klesol v piatich krajinách, najmä v Holandsku (20 %, -5 percentuálnych bodov) a Chorvátsku (26 %, -5 percentuálnych bodov).

So zameraním na výsledky spomedzi najmladších respondentov možno poznamenať, že poradie priorit európskej mládeže, ktoré by Európsky parlament rád riešil, je mierne odlišné od poradia, ktoré sa pozorovalo u všeobecnej populácie. Zatiaľ čo boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (40 % v porovnaní s priemerom 38 %) je stále na vrchole, je to spojené s opatreniami proti zmene klímy, o ktorých je oveľa pravdepodobnejšie, že ich spomínajú osoby vo veku 15 – 24 rokov ako bežná populácia (40 % oproti 31 %). Traja z desiatich spomedzi najmladších uvádzajú verejné zdravie (30 % v porovnaní s priemerom 33 %) a podporu hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest (30 % oproti 31 %) ako priority, po ktorých nasleduje budúcnosť Európy (28 % oproti 25 %). Najmladší respondenti menej než priemer spomínajú demokraciu a právny štát (22 % oproti 26 %), ale je oveľa pravdepodobnejšie, že rodovú rovnosť, inklúziu a rozmanitosť (22 % oproti 14 %) považujú za prioritu, ktorú by mal Európsky parlament riešiť.

QA7ab Ktorou z nasledujúcich tém by sa podľa vás prednostne zaoberal Európsky parlament? Po prvé? A potom? (MAX. 4 ODPOVEDE) (% – EÚ27)



Osoby vo veku od 15 do 24 rokov si takisto častejšie myslia humanitárnu a rozvojovú pomoc (20 % oproti 16 %) a digitalizáciu európskeho hospodárstva a spoločnosti (12 % oproti 8 %) ako prioritu Európskeho parlamentu. Menej však majú sklon spomenúť obranu a bezpečnosť EÚ vrátane ochrany vonkajších hraníc EÚ (18 % oproti 23 %), boja proti terorizmu a organizovanej trestnej

činnosti (16 % oproti 20 %), práv spotrebiteľov (13 % oproti 16 %) a poľnohospodárskej politiky (8 % oproti 13 %).

Sociálno-demografická analýza sa zameriava na osem hlavných priorít, ktoré by respondenti uvítali, keby sa nimi zaoberal Európsky parlament. Ukazuje sa, že v porovnaní s mužmi je väčšia pravdepodobnosť, že ženy zvažia boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (40 % oproti 36 %) a verejné zdravie (36 % oproti 30 %), zatiaľ čo opak platí pre budúcnosť Európy (27 % mužov oproti 23 % žien) a obranu a bezpečnosť EÚ vrátane ochrany vonkajších hraníc EÚ (25 % oproti 21 %).

Starší respondenti s väčšou pravdepodobnosťou tvrdia, že verejné zdravie (36 % osôb vo veku nad 55 rokov oproti 30 % osôb vo veku 15 – 39 rokov), demokracia a právny štát (28 % osôb vo veku 55+ oproti 22 % osôb vo veku 15 – 24 rokov), ochrana a bezpečnosť EÚ (25 % oproti 18 %) a boj proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti (23 % oproti 16 %) sú prioritami, ktoré by mal Európsky parlament riešiť.

Rozdiely možno pozorovať aj pokiaľ ide o úroveň vzdelania. Respondenti, ktorí strávili viac času v rámci denného vzdelávania, s väčšou pravdepodobnosťou spomínajú opatrenia proti zmene klímy (38 % osôb, ktoré ukončili vzdelávanie vo veku 20 a viac rokov oproti 22 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej), demokraciu a právny štát (30 % vs. 23 %) a budúcnosť Európy (26 % osôb, ktoré ukončili vzdelávanie vo veku 16 rokov a viac, v porovnaní s 19 % tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo mladšie). Naopak, respondenti, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, majú väčší sklon považovať boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (42 % oproti 35 % osôb, ktoré ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo viac), verejné zdravie (44 % oproti 30 %) a podporu hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest (34 % oproti 28 %) za témy, ktorými by sa Európsky parlament mal prioritne zaoberať.

Nezamestnaní s najväčšou pravdepodobnosťou spomínajú boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (48 %) a verejné zdravie (39 %). Manažéri majú najväčší sklon vybrať opatrenia proti zmene klímy (41 %), demokraciu a právny štát (32 %) a spolu so samostatne zárobkovo činnými osobami aj obranu a bezpečnosť EÚ (obe 26 %), ale s najmenšou pravdepodobnosťou uvádzajú podporu hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest (27 %).

Čím častejšie majú respondenti problémy s platením svojich účtov, tým je pravdepodobnejšie, že Európsky parlament by sa mal zaoberať bojom proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (46 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času oproti 36 % tých, ktorí majú ťažkosti len zriedka alebo nikdy nemajú problémy) a verejného zdravia (40 % oproti 31 %). Opak platí v prípade opatrení proti zmene klímy (34 % osôb, ktoré majú ťažkosti len zriedka alebo nikdy, v porovnaní s 21 % tých, ktorí majú problémy väčšinu času) a obrany a bezpečnosti EÚ (25 % oproti 18 %). Respondenti, ktorí len zriedka alebo nikdy nemajú problémy platiť svoje účty, tiež s najväčšou pravdepodobnosťou spomínajú demokraciu a právny štát (29 % oproti 21 – 22 % tých, ktorí majú problémy častejšie) a budúcnosť Európy (27 % oproti 22 – 23 %), ale najmenej pravdepodobne zvažia podporu hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest (29 % oproti 34 %) ako prioritu.

Respondenti, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách, sa s väčšou pravdepodobnosťou domnievajú, že opatrenia proti zmene klímy (33 % oproti 27 % tých, ktorí nehlasovali), demokracii a právnemu štátu (30 % oproti 21 %), budúcnosti Európy (27 % oproti 23 %) a obrane a bezpečnosti EÚ (25 % oproti 19 %) by mal prioritne riešiť Európsky parlament. Je pravdepodobnejšie, že tieto témy budú spomínať aj tí, ktorí majú pozitívny obraz o Európskom parlamente, na rozdiel od tých, ktorí majú negatívny obraz. Naopak, tí, ktorí majú negatívny obraz, s väčšou pravdepodobnosťou citujú boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (40 % oproti 35 % tých, ktorí majú pozitívny obraz), verejné zdravie (35 % oproti 30 %) a boj proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti (23 % oproti 18 %).

QA7ab Ktorou z nasledujúcich tém by sa podľa vás prednostne zaoberal Európsky parlament? Po prvé? A potom? (MAX. 4 ODPOVEDE) (% – EÚ27)

	Verejné zdravie	Opatrenia a proti zmene klímy	Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu	Podpora hospodárstva a vytváranie nových pracovných miest	Budúcnosť Európy	Boj proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti	Demokracia a právny štát	Obrana a bezpečnosť EÚ vrátane ochrany vonkajších hraníc EÚ
EÚ27	33	31	38	31	25	20	26	23
Pohlavie								
Muž	30	30	36	32	27	20	28	25
Žena	36	31	40	29	23	21	25	21
Vek								
15 – 24	30	40	40	30	28	16	22	18
25 – 39	30	32	36	32	25	18	25	20
40 – 54	33	29	39	33	25	20	27	23
55+	36	28	38	29	25	23	28	25
Vzdelávanie (koniec)								
—15	44	22	42	34	19	22	23	21
16 – 19	34	26	39	32	26	22	26	24
20+	30	38	35	28	26	19	30	24
Stále študuje	28	43	39	28	27	15	24	15
Sociálno-profesionálna kategória								
Samostatne zárobkovo činná osoba	28	30	33	32	30	18	28	26
Manažéri	27	41	33	27	28	17	32	26
Ostatné biele obojky	31	33	36	34	25	20	28	23
Manuálni pracovníci	36	26	40	32	25	22	24	21
Osoby v dome	37	20	37	36	21	19	21	16
Nezamestnaný	39	27	48	35	23	15	23	17
Dôchodca	37	28	39	28	24	25	28	26
Študenti	28	43	39	28	27	15	24	15
Ťažkosti s platením účtov								
Väčšinu času	40	21	46	34	22	18	21	18
Čas od času	36	27	40	34	23	20	22	20
Takmer nikdy/nikdy	31	34	36	29	27	21	29	25
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu								
Áno	33	33	37	30	27	21	30	25
Nie	34	27	40	32	23	20	21	19
Obraz Európskeho parlamentu								
Pozitívne	30	36	35	31	29	18	31	26
Neutrálne	35	30	40	31	25	22	24	21
Negatívna	35	23	40	31	20	23	23	21

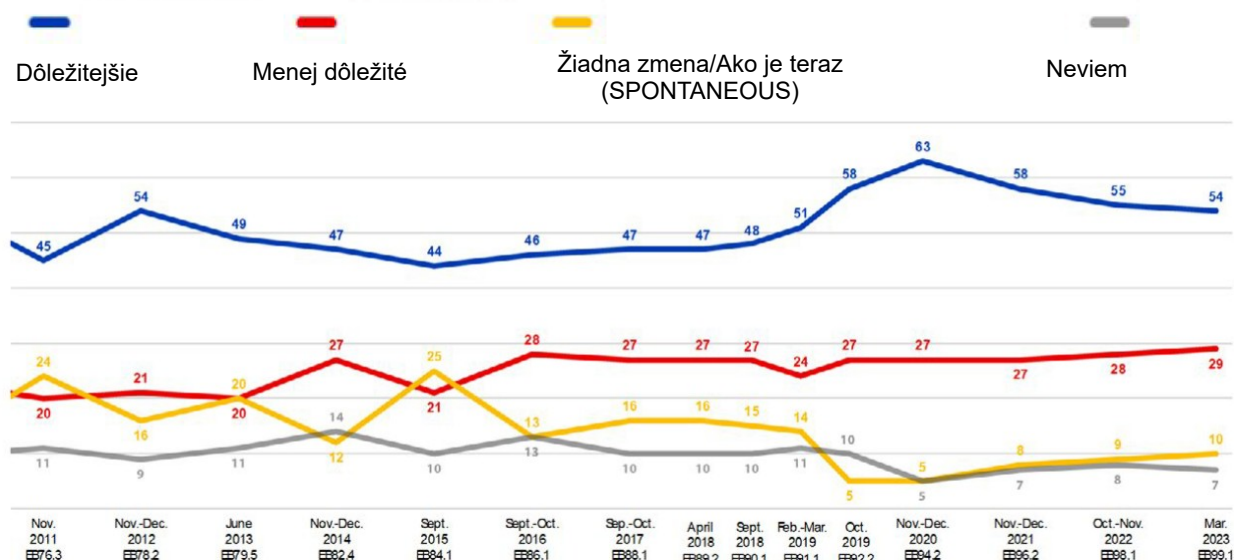
Mal by Európsky parlament zohrávať dôležitejšiu úlohu?

Absolútna väčšina (54 %, -1 percentuálny bod od októbra – novembra 2022) by osobne chcela, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu, zatiaľ čo približne tri z desiatich (29 %, + 1 percentuálny bod) by uprednostnili, keby táto inštitúcia zohrávala menej dôležitú úlohu.

Toto zistenie je v súlade so štandardnými výsledkami Eurobarometra, z ktorých vyplýva, že Európsky parlament neustále dopĺňa zoznam inštitúcií, ktorým Európania dôverujú od roku 2006. Napríklad z posledného štandardného prieskumu Eurobarometra vyplýva, že Európskemu parlamentu dôveruje takmer polovica respondentov (49 %) ²⁸.

V nadväznosti na pokles zaznamenaný v období od novembra do decembra 2020 do októbra až novembra 2022 sa v súčasnom prieskume stabilizoval podiel respondentov, ktorí by chceli, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu. Hoci tento podiel je ďaleko od vrcholu dosiahnutého na konci roka 2020 (63 %), zostáva na úrovni, ktorá je stále vyššia ako úroveň zaznamenaná vo väčšine prieskumov pred októbrom 2019.

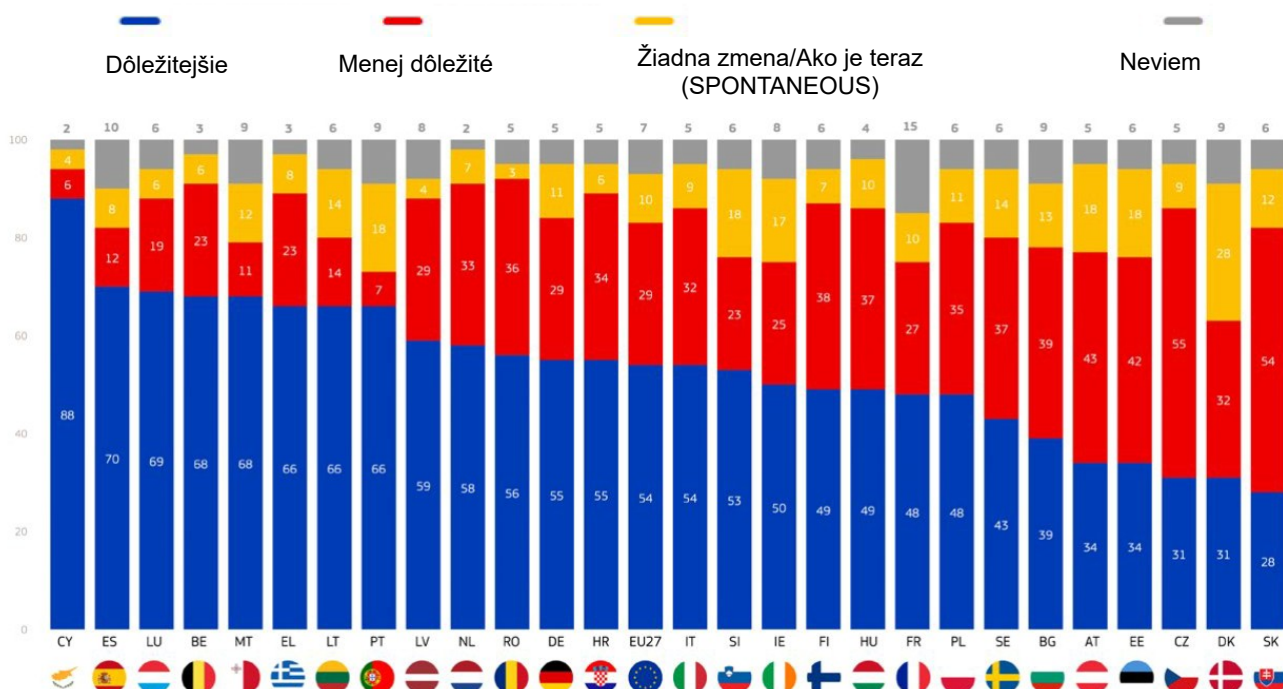
QA5 Chceli by ste, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu alebo menej dôležitú úlohu? (% – EÚ27)



S túžbou po dôležitejšej úlohe Európskeho parlamentu sa stotožňuje väčšina respondentov v 21 krajinách, najvýraznejšie na Cypre (88 %), Španielsku (70 %) a Luxembursku (69 %). V piatich krajinách by väčšina chcela, aby Európsky parlament zohrával menej dôležitú úlohu: Česko (55 % „menej dôležité“ oproti 31 % „významnejšie“), Slovensko (54 % oproti 28 %), Rakúsko (43 % oproti 34 %) a Estónsko (42 % oproti 34 %). Stanoviská sú v Bulharsku rozdelené (39 % oproti 39 %).

²⁸ Európska komisia, štandardný prieskum Eurobarometra 98 – zima 2022 – 2023 (EB 98.2), k dispozícii na adrese: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA5 Chceli by ste, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu alebo menej dôležitú úlohu? (%)



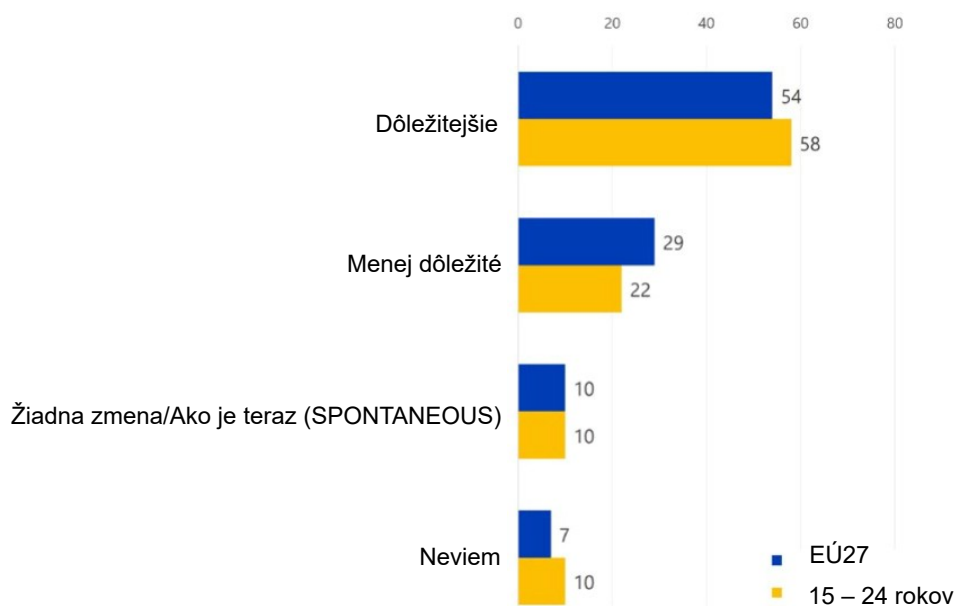
V porovnaní s októbrom a novembrom 2022 sa podiel respondentov, ktorí by chceli, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu, v deviatich krajinách znížil. Grécko (66 %, -9 percentuálnych bodov) vyniká relatívne veľkým poklesom, za ním nasleduje Rakúsko, Estónsko (34 %, -5 percentuálnych bodov) a Španielsko (70 %, -5 percentuálnych bodov). Švédsko (43 %, +4 percentuálne body) je jedinou krajinou, v ktorej sa tento podiel zvýšil, zatiaľ čo vo zvyšných 17 krajinách zostal stabilný alebo nezmenený.

QA5 Chceli by ste, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu alebo menej dôležitú úlohu? (% – dôležitejšie)



Ako už bolo uvedené v správe, u 15 – 24-ročných je najmenej pravdepodobné, že budú mať negatívny obraz o Európskom parlamente. Preto nie je prekvapujúce, že najmladší Európania si viac než priemer želajú, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu (58 % oproti 54 %), a preto je menej pravdepodobné, že si budú myslieť, že by mal zohrávať menej významnú úlohu (22 % oproti 29 %).

QA5 Chceli by ste, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu alebo menej dôležitú úlohu? (% – EÚ27)



Bližší pohľad na výsledky podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov ukazuje, že najstarší respondenti najmenej chcú, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu (50 % osôb vo veku 55 rokov a viac v porovnaní s 54 – 58 % mladších respondentov). Rozdiely možno pozorovať aj pokiaľ ide o úroveň vzdelania respondentov, pričom u tých, ktorí ukončili denné vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo viac, je väčšia pravdepodobnosť, že chcú, aby Európsky parlament zohrával významnejšiu úlohu ako tí, ktorí odišli vo veku 15 rokov alebo menej (59 % oproti 46 %).

Manažéri (62 %) si s najväčšou pravdepodobnosťou myslia, že Európsky parlament by mal zohrávať dôležitejšiu úlohu, najmä v porovnaní s domácimi osobami (48 %) alebo manuálnymi pracovníkmi (49 %). Respondenti, ktorí majú problémy s platením účtov väčšinu času, najmenej pravdepodobne vyjadria túžbu po dôležitejšej úlohe Európskeho parlamentu (47 % oproti 53 – 55 % tých, ktorí majú ťažkosti menej často).

Respondenti žijúci vo veľkých mestách majú väčší sklon než tí, ktorí žijú vo vidieckych dedinách, aby chceli, aby Európsky parlament zohrával významnejšiu úlohu (57 % oproti 50 %).

Existuje tiež spojitosť medzi túžbou, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu, a imidžom Európskeho parlamentu respondentmi, pričom tí, ktorí majú pozitívny obraz, majú oveľa väčšiu pravdepodobnosť, že chcú, aby Európsky parlament zohrával významnejšiu úlohu (77 % oproti 27 % tých, ktorí majú negatívny obraz).

Napokon, tí, ktorí hlasovali v posledných európskych voľbách, budú chcieť, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu úlohu (60 % v porovnaní so 43 %, ktorí nehlasovali), ako aj tí, ktorí sledujú politiku EÚ (64 % v porovnaní so 40 % tých, ktorí nehlasujú).

QA5 Chceli by ste, aby Európsky parlament zohrával dôležitejšiu alebo menej dôležitú úlohu?

	Dôležitejšie	Menej dôležité	Neviem
EÚ27	54	29	7
Pohlavie			
Muž	54	31	6
Žena	53	27	9
Vek			
15 – 24	58	22	10
25 – 39	57	27	6
40 – 54	54	31	6
55+	50	31	8
Vzdelávanie (koniec)			
—15	46	29	14
16 – 19	50	33	7
20+	59	27	4
Stále študuje	62	18	11
Sociálno-profesionálna kategória			
Samostatne zárobkovo činná osoba	55	30	5
Manažéri	62	26	3
Ostatné biele obojky	57	30	4
Manuálni pracovníci	49	33	8
Osoby v dome	48	30	10
Nezamestnaný	52	30	10
Dôchodca	49	30	9
Študenti	62	18	11
Ťažkosti s platením účtov			
Väčšinu času	47	33	11
Čas od času	53	33	6
Takmer nikdy/nikdy	55	27	7
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka dedina	77	10	3
Malé/stredné mesto	46	30	11
Veľké mesto	27	65	5
Hlasovanie v posledných voľbách do Európskeho parlamentu			
Áno	60	25	5
Nie	43	37	11
Obraz Európskeho parlamentu			
Pozitívne	77	10	3
Neutrálne	46	30	11
Negatívna	27	65	5

ZÁVER

Rok po invázii Ruska na Ukrajinu a počas oživenia hospodárstva po pandémie, ktoré bolo ovplyvnené rastúcou infláciou a životnými nákladmi, sa v súčasnom jarnom prieskume Eurobarometra z roku 2023 zdôrazňuje, že Európania už v budúcom roku zaznamenali alebo predpokladali zhoršenie svojej životnej úrovne. Možno čiastočne v dôsledku toho nie sú spokojní s opatreniami prijatými na vnútroštátnej a európskej úrovni na riešenie krízy nákladov na život a vo všeobecnosti si myslia, že veci sa v ich krajine aj v EÚ vyvíjajú nesprávnym smerom. Preto nie je prekvapujúce, že boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu považujú za najvyššiu prioritu, ktorú by mal Európsky parlament riešiť.

Zistenia tohto prieskumu však v žiadnom prípade nevytvárajú negatívny obraz. Napriek ťažkostiam Európania naďalej vo veľkej miere schvaľujú podporu EÚ Ukrajine. Cítia, že veci idú v ich živote správnym smerom a teraz sú menej pesimistické ako na jeseň 2022, pokiaľ ide o situáciu ich národného hospodárstva.

Občania naďalej prejavujú oddanosť demokratickým hodnotám, aby boli vo všeobecnosti spokojní so spôsobom, akým demokracia funguje v EÚ a v ich krajine, a aby boli spokojní so špecifickejšími aspektmi demokracie EÚ, ako sú slobodné a spravodlivé voľby a sloboda prejavu. V súlade s týmito zisteniami je pri zvažovaní činnosti EÚ (a najmä Európskeho parlamentu) v posledných rokoch úroveň spokojnosti vo všeobecnosti vysoká, najmä pokiaľ ide o podporu Ukrajiny a demokratické práva a dodržiavanie zásad právneho štátu.

Prijatie demokratických hodnôt Európanom sa najlepšie odráža v ich postojoch k voľbám vo všeobecnosti, a najmä v európskych voľbách. Väčšina pripisuje veľký osobný význam hlasovaniu v národných voľbách a, aj keď v menšej miere, európskym voľbám. Okrem toho občania majú tendenciu mať záujem o ďalšie voľby do Európskeho parlamentu a tvrdia, že by sa pravdepodobne zúčastnili, ak by sa konali budúci týždeň. Okrem toho, ak sa požiada o uvedenie dátumu týchto volieb, takmer traja z desiatich dávajú správnu odpoveď z mája alebo júna 2024. Treba poznamenať, že úroveň záujmu, ako aj úroveň informovanosti o dátume volieb sú teraz vyššie ako v podobnom čase pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2019.

Stanoviská EÚ a Európskeho parlamentu zostávajú vo všeobecnosti pozitívne a zdá sa, že zhoršenie postojov zaznamenaných od jari do jesene 2022 sa zastavilo. Miera optimizmu o budúcnosti EÚ je na vzostupe a väčšina má pozitívny obraz o EÚ. Podobne si Európania naďalej myslia, že členstvo ich krajiny v EÚ je dobrá vec a že je to dôležité. Okrem toho, hoci názory sú rozdelené podľa toho, či ich hlas má v EÚ váhu, väčšina z nich diskutuje s priateľmi alebo príbuznými o európskych politických otázkach a sleduje, čo sa deje v európskej politike.

V súlade s týmito zisteniami väčšina nedávno čítala, videla alebo počula niečo o Európskom parlamente a dojem, ktorý im tieto informácie zanechali, je vo všeobecnosti pozitívny. V dôsledku toho Európsky parlament naďalej vytvára pozitívny obraz a väčšina Európanov sa stotožňuje s túžbou, aby táto inštitúcia zohrávala významnejšiu úlohu.

TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

V období od 2. do 26. marca 2023 uskutočnila spoločnosť Kantar Public v mene Kantar Belgium vlnu 99.1 prieskumu Eurobarometra na žiadosť Európskeho parlamentu, Generálneho riaditeľstva pre komunikáciu, oddelenia monitorovania verejnej mienky.

Vlna 99.1 sa vzťahuje na obyvateľstvo príslušných štátnych príslušníkov členských štátov Európskej únie s bydliskom v každom z 27 členských štátov a vo veku 15 rokov a viac.

Základná koncepcia vzorky aplikovaná vo všetkých krajinách je stratifikovaná viacstupňová, náhodná (pravdepodobnosť) jedna. V každej krajine sa vzorový rámec najskôr rozvrství podľa regiónov NUTS a v rámci každého regiónu mierou urbanity (DEGURBA). Počet vzorkovacích bodov vybraných v jednotlivých vrstvách odráža populáciu vrstvy 15+. V druhej fáze boli vzorkovacie miesta vybrané s pravdepodobnosťou úmernou ich veľkosti 0+ populácie z každej vrstvy.

Vzorky teda predstavujú celé územie skúmaných krajín podľa Eurostatu NUTS II (alebo ekvivalentu) a podľa rozdelenia obyvateľov príslušnej štátnej príslušnosti z hľadiska metropolitných, mestských a vidieckych oblastí.²⁹

V každom z vybraných vzorkovacích miest bola náhodne nakreslená štartovacia súradnica a reverzný geokódovací nástroj používaný na identifikáciu najbližšej adresy ku súradnici. Táto adresa bola začiatočnou adresou pre náhodnú prechádzku. Ďalšie adresy (každá deviatu adresu) boli vybrané štandardnými postupmi „náhodnej trasy“ z pôvodnej adresy. V každej domácnosti bol respondent náhodne vyžrebovaný. Prístup k náhodnému výberu bol podmienený veľkosťou domácnosti. Napríklad v prípade domácností s dvoma 15+ členmi sa skript použil na výber buď informátora (osoba, ktorá odpovedala na dotazník Screener), alebo iného oprávneného člena v domácnosti. V prípade domácností s tromi 15+ členmi sa scenár použil na výber buď informátora (1/3 času) alebo dvoch ďalších oprávnených členov v domácnosti (2/3 času). Tam, kde boli vybraní ďalší dvaja členovia, bolo vypočúvateľovi povedané, aby požiadal o najmladšieho alebo najstaršieho. Skript náhodne priradí výber najmladším alebo najstarším s rovnakou pravdepodobnosťou. Tento proces pokračuje pre štyroch 15+ členov domácnosti – náhodne žiada o najmladších, 2. najmladších a najstarších. Pre domácnosti s piatimi 15 členmi sa vraciame k poslednému narodeninovému pravidlu.

Ak s niekým v domácnosti nebol nadviazaný žiadny kontakt alebo ak vybraný respondent nebol k dispozícii (zneužívaný), vypočúvajúci sa opätovne navštívil tú istú domácnosť až trikrát (celkovo štyri pokusy o kontakt). Respondenti nikdy neuviedli, že prieskum sa vykonáva v mene Európskej komisie vopred; tieto informácie môžu poskytnúť po dokončení prieskumu na požiadanie.

²⁹ Klasifikácia mestského vidieka na základe DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Fáza náboru bola mierne odlišná v Holandsku, Fínsku a Švédsku. V týchto dvoch krajinách bola z registra adries alebo populácie vybraná vzorka adries v rámci každého vzorkovacieho miesta (vo Fínsku sa výber nevykonáva vo všetkých vzorkách, ale v niektorých krajinách, kde sa očakáva zlepšenie miery odpovedí). Výber adries sa uskutočnil náhodným spôsobom. Domácnosti boli následne telefonicky kontaktované a prijaté na účasť na prieskume. V Holandsku sa používa dvojrámová vzorka RDD (mobilné a pevné čísla), keďže neexistuje úplný register obyvateľstva s telefónnymi číslami. Výber čísel na oboch rámcoch sa vykonáva náhodným spôsobom, pričom každé číslo získa rovnakú pravdepodobnosť výberu. Na rozdiel od Švédska a Fínska je vzorka neklastrovaná.

KRAJINY		INŠTITÚTY	Č. Rozhovor y	DÁTUMY PRÁCE V TERÉNE		Počet obyvateľov 15+	Podiel EÚ27
BE	Belgicko	Mobiel Centre Market Research	1,039	03/03/2023	20/03/2023	9,619,330	2.53%
BG	Bulharsko	Kantar TNS BBSS	1,024	02/03/2023	23/03/2023	5,917,534	1.56%
CZ	Česko	STEM/MARK	1,014	03/03/2023	19/03/2023	8,982,036	2.36%
DK	Dánsko	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,006	03/03/2023	22/03/2023	4,891,261	1.29%
DE	Nemecko	Mantle Germany (Kantar Public)	1,531	03/03/2023	23/03/2023	71,677,231	18.87%
EE	Estónsko	Norstat Eesti	1,008	03/03/2023	23/03/2023	1,111,597	0.29%
IE	Írsko	B and A Research	1,005	06/03/2023	26/03/2023	4,005,909	1.05%
EL	Grécko	Kantar Greece	1,006	04/03/2023	21/03/2023	9,167,896	2.41%
ES	Španielsk	Mantle Spain (Kantar Public)	1,013	08/03/2023	22/03/2023	40,639,381	10.70%
FR	Francúzsk	ESP - Leaderfield	1,001	03/03/2023	16/03/2023	55,700,114	14.66%
HR	Chorvátsko	Hendal	1,020	03/03/2023	16/03/2023	3,461,468	0.91%
IT	Taliansko	Testpoint Italia	1,027	03/03/2023	16/03/2023	51,599,668	13.58%
CY	Cyperská republika	CYMAR Market Research	504	03/03/2023	17/03/2023	752,304	0.20%
LV	Lotyšsko	Kantar TNS Latvia	1,000	03/03/2023	21/03/2023	1,590,245	0.42%
LT	Litva	Norstat LT	1,011	04/03/2023	22/03/2023	2,373,312	0.62%
LU	Luxembursko	TNS Ilres	507	03/03/2023	23/03/2023	533,335	0.14%
HU	Maďarsko	Kantar Hoffmann	1,029	03/03/2023	22/03/2023	8,313,539	2.19%
MT	Malta	MISCO International	516	04/03/2023	26/03/2023	446,788	0.12%
NL	Holandsko	Kantar Netherlands	1,001	03/03/2023	20/03/2023	14,763,684	3.89%
AT	Rakúsko	Das Österreichische Gallup Institut	1,011	03/03/2023	20/03/2023	7,647,176	2.01%
PL	Poľsko	Research Collective	1,004	03/03/2023	19/03/2023	31,982,941	8.42%
PT	Portugalsko	Marktest – Marketing, Organização e Formação	1,002	04/03/2023	21/03/2023	8,915,624	2.35%
RO	Rumunsko	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1,044	03/03/2023	22/03/2023	16,174,719	4.26%
SI	Slovinsko	Mediana DOO	1,017	03/03/2023	23/03/2023	1,791,246	0.47%
SK	Slovaka	MNFORCE	1,003	03/03/2023	20/03/2023	4,591,487	1.21%
FI	Fínsko	Taloustutkimus Oy	1,011	03/03/2023	23/03/2023	4,672,932	1.23%
SE	Švédsko	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,022	03/03/2023	23/03/2023	8,541,497	2.25%
EÚ27 SPOLU			26,376	02/03/2023	26/03/2023	379,864,254	100%

* Treba poznamenať, že celkový percentuálny podiel uvedený v tejto tabuľke môže prekročiť 100 % v dôsledku zaokrúhľovania.

Spôsob pohovoru podľa krajiny

Rozhovory sa uskutočnili prostredníctvom osobných rozhovorov, a to buď fyzicky v domácnostiach ľudí, alebo prostredníctvom interakcie videozáznamov na diaľku v príslušnom národnom jazyku. Rozhovory s video interakciou na diaľku („online face-to-face“ alebo CAVI, Computer Assisted Video Interviewing) sa uskutočnili len v Česku, Dánsku, na Malte a vo Fínsku.)

KRAJINY		Počet rozhovoro v rámci CAPI	Počet rozhovoro v s CAVI	Počet rozhovorov spolu
BE	Belgicko			1,039
BG	Bulharsko	1,024		1,024
CZ	Česko	751	263	1,014
DK	Dánsko	832	174	1,006
DE	Nemecko	1,531		1,531
EE	Estónsko	1,008		1,008
IE	Írsko	1,005		1,005
EL	Grécko	1,006		1,006
ES	Španielsk	1,013		1,013
FR	Francúzsk	1,001		1,001
HR	Chorvátsko	1,020		1,020
IT	Taliansko	1,027		1,027
CY	Cyperská republika	504		504
LV	Lotyšsko	1,000		1,000
LT	Litva	1,011		1,011
LU	Luxembursko	507		507
HU	Maďarsko	1,029		1,029
MT	Malta	346	170	516
NL	Holandsko	1,001		1,001
AT	Rakúsko	1,011		1,011
PL	Poľsko	1,004		1,004
PT	Portugalsko	1,002		1,002
RO	Rumunsko	1,044		1,044
SI	Slovinsko	1,017		1,017
SK	Slovensko	1,003		1,003
FI	Fínsko	996	15	1,011
SE	Švédsko	1,022		1,022
EÚ27 spolu		25,754	622	26,376

CAPI: Počítačom asistovaný osobný pohovor

CAVI: Počítačom asistované video rozhovory

Miera odpovedí

Pre každú krajinu sa vykoná porovnanie odpovedajúcej vzorky a vesmíru (t. j. celkovej populácie v krajine). Váhy sa používajú na zladenie odpovedajúcej vzorky s vesmírom podľa pohlavia podľa veku, regiónu a stupňa urbanizácie. Pokiaľ ide o európske odhady (t. j. priemer EÚ), vykoná sa úprava váh jednotlivých krajín, pričom sa vážia nahor alebo nadol, aby sa zohľadnilo ich 15+ obyvateľov ako podiel obyvateľov EÚ nad 15 rokov.

Miery odpovedí sa vypočítajú vydelením celkového počtu úplných pohovorov počtom všetkých navštívených adries okrem tých, ktoré nie sú oprávnené, ale vrátane tých, pri ktorých nie je oprávnenosť známa. Pokiaľ ide o vlnu 99.1 prieskumu EUROBAROMETER, miery odpovedí pre krajiny EÚ27, ktoré vypočítala spoločnosť Kantar Public, sú:

KRAJINY		Miera odpovedí
BE	Belgicko	43.9%
BG	Bulharsko	46.5%
CZ	Česko	49.0%
DK	Dánsko	38.2%
DE	Nemecko	22.4%
EE	Estónsko	45.7%
IE	Írsko	36.2%
EL	Grécko	30.2%
ES	Španielsk	33.4%
FR	Francúzsk	36.7%
HR	Chorvátsko	40.6%
IT	Taliansko	23.0%
CY	Cyperská republika	47.7%
LV	Lotyšsko	44.4%
LT	Litva	42.4%
LU	Luxembursko	26.0%
HU	Maďarsko	59.5%
MT	Malta	80.1%
NL	Holandsko	67.7%
AT	Rakúsko	41.9%
PL	Poľsko	47.3%
PT	Portugalsko	44.4%
RO	Rumunsko	53.8%
SI	Slovinsko	39.5%
SK	Slovensko	54.5%
FI	Fínsko	24.4%
SE	Švédsko	62.4%

Rozpätie chýb

Čitateľom sa pripomína, že výsledky prieskumu sú odhady, ktorých presnosť, všetko je rovnaké, spočíva na veľkosti vzorky a na pozorovanom percente. Pri vzorkách približne 1000 rozhovorov sa reálne percentá líšia v rámci týchto limitov spoľahlivosti:

Štatistická marža v dôsledku procesu výberu vzorky

(pri 95 % úrovni spoľahlivosti)

rôzne veľkosti vzoriek sú v riadkoch

*rôzne pozorované výsledky sú v
stĺpcoch*

	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Z jarného prieskumu Eurobarometra Európskeho parlamentu v roku 2023 vyplýva, že občania sú naďalej pripútaní k demokratickým hodnotám a ich celková spokojnosť s demokraciou EÚ pretrváva v súvislosti s pretrvávajúcimi osobnými a hospodárskymi ťažkosťami. Okrem toho sa zameriava na povedomie a postoje Európanov k činnostiam Európskej únie a Európskeho parlamentu a hodnotí význam, ktorý Európania prikladajú hlasovaniu v európskych a vnútroštátnych voľbách.

Tento prieskum uskutočnila spoločnosť KANTAR PUBLIC v období od 2. do 26. marca 2023 vo všetkých 27 členských štátoch EÚ. Uskutočnila sa osobne, pričom video rozhovory (CAVI) sa používali dodatočne v Česku, Dánsku, Fínsku a na Malte. Celkovo sa uskutočnilo 26.376 rozhovorov. Výsledky EÚ boli vážené podľa veľkosti obyvateľstva v každej krajine.

Pre viac informácií o celom prieskume naskenujte QR kód:



**UVEREJNENIE ÚTVARU PRE MONITOROVANIE VEREJNEJ MIENKY
GENERÁLNE RIADITEĽSTVO PRE KOMUNIKÁCIU
EURÓPSKY PARLAMENT**

dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer

EB043EP

KATALÓGOVÉ ČÍSLO: QA-CE-23 – 001-EN-N

ISBN: 978 – 92 – 848 – 0498 – 6

DOI: 10.2861/93879

© Európska únia, 2023

Komentáre v slobode



(Pierre Dieumegard)

Pôvodný dokument Eurobarometra bol k dispozícii len v angličtine, s výnimkou tlačovej správy Európskeho parlamentu, ktorá bola k dispozícii v rôznych úradných jazykoch.

Čestné vyhlásenia v tlačovej správe nenahrádzajú presné informácie

Táto tlačová správa, ktorá obsahuje najmä tvrdenia o sebauspokojení, bola široko rozšírená. Týždeň po zverejnení správy sa pri vyhľadávaní Google na túto tému objavilo približne desať článkov vo francúzskej tlači. Tieto články reprodukovali vety komuniké, niektoré obsahovali textové informácie zo správy, ale žiadny z nich nemal grafy znázorňujúce rozmanitosť národných názorov. To sa dá očakávať, pretože grafy v angličtine sa ťažko prekládajú do iných jazykov.

V dôsledku toho si čitatelia veľkých novín alebo webových stránok špecializujúcich sa na Európu nedokázali prečítať výsledky tohto prieskumu Eurobarometra.

Bolo by dobré necitovať len pozitívne výsledky.

Vyhlásenie sa začína rôznymi tvrdeniami, ktoré nie sú nepravdivé, ale ktoré sú len súčasťou výsledku vyšetrovania.

Uvádza sa v ňom: „Mladí ľudia s najväčšou pravdepodobnosťou podporia dôležitejšiu úlohu Európskeho parlamentu“; je to pravda (QA5), ale bolo by dobré dodať, že mladí ľudia sa o voľby do Európskeho parlamentu (QA15) menej zaujímajú ako priemer a že v nasledujúcich voľbách (QA22) majú menšiu pravdepodobnosť, ako je priemer.

Text v angličtine je často nejasný a pred uverejnením nebol správne korektúrovaný.

Na začiatku dvojstranky predstavuje 10 kľúčových bodov prieskumu. Všeobecný názov je „10 KEY TAKE AWAYS“, čo nie je veľmi ľahké pochopiť a preložiť. Každý z bodov má názov, ktorý nie je vždy jednoduchý.

Začiatok zhrnutia sa vzťahuje na jarné a čerešňové kvety v Japonsku a slovo „permacrise“ z posledného vydania anglického slovníka Collins: má len malú súvislosť s hlavnou témou.

Podrobne sa vyskytnú rôzne chyby:

— duplikát písm.d): posledný odsek na strane 98 originálu (otázka QA2) a posledný odsek na strane 108 originálu (otázka QA13)

— chyby v grafickom popise: na pôvodnej strane 25 („% – Rovnosť medzi ženami a mužmi“) je príliš veľa v názve druhého grafu)

— strana 124 („tretí kvintil“).

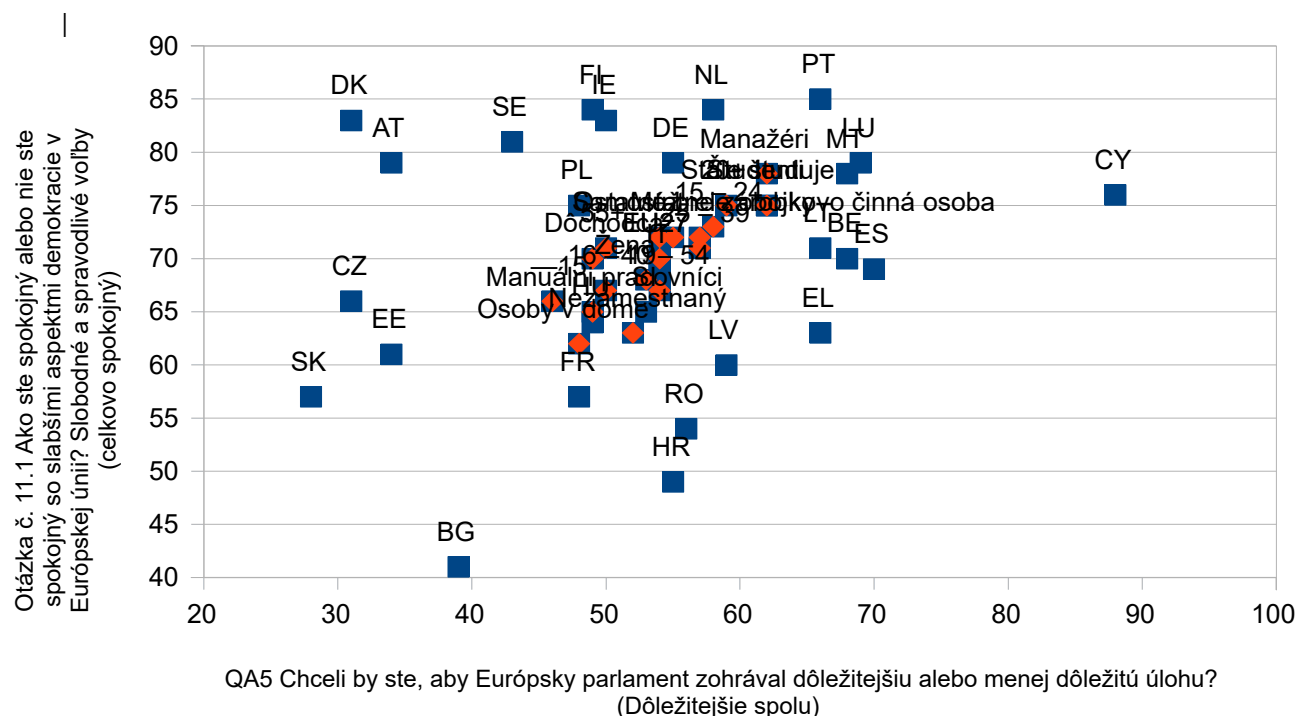
— strana 28, graf venovaný emocionálnemu stavu respondentov (QA10ab) má názov „Ktoré z nasledujúcich tém by sa podľa vás chceli prioritne zaoberať Európskym parlamentom? Po prvé? A potom? (EÚ27) (%)“, zatiaľ čo to malo byť „Keď premýšľate o živote, ktorý vediete, ako by ste najlepšie opísali svoj súčasný emocionálny stav?“. Ide o názov otázky QA7ab.

Podobne na strane 145 originálu má graf o poznaní termínov volieb (QA14) názov QA15: „Nasledujúce voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia v máji alebo júni 2024. Ako by ste sa zaujímalí alebo nie, povedali by ste, že ste v týchto voľbách? (% – EÚ27)“, kedy by mala mať „podľa vášho názoru, kedy sa budú konať ďalšie európske voľby tu (Naša KRAJINA)?“.

— nesprávny odkaz na stránku, strana 19 originálu: „Ďalšie informácie nájdete v tabuľke uvedenej na strane XX, kde sa nachádza medza chybovosti v závislosti od počtu pohovorov.“ Symbol XX mal byť nahradený označením „218“ s tabuľkou štatistických marží spoľahlivosti.

Nie je to veľmi vážne, ale ukazuje, že táto správa nebola pred uverejnením riadne overená.

Rozdiely v názoroch medzi krajinami sú oveľa väčšie ako medzi sociálnymi skupinami.



Sociálne skupiny (vek, pohlavie, úroveň vzdelania, povolania) sú červené, krajiny sú modré. Vidíme, že Cyperčania sú trikrát viac (90 %) ako Slováci (30 %), ktorí chcú, aby Európsky

parlament zohrával väčšiu úlohu. Pre sociálne skupiny majú manažéri študenti len o 30 % väčšiu pravdepodobnosť ako tí, ktorí odišli zo školy pred dovŕšením 15 rokov, aby mali rovnakú túžbu.

Toto je len jeden príklad, ktorý možno nájsť pri mnohých otázkach, v tomto prieskume Eurobarometra alebo v inom prieskume.

Záver; bežné kategórie vnútroštátnych politík nie sú relevantné na úrovni EÚ.

Ženy a muži majú rovnaké názory, bohatí a chudobní sa málo líšia a medzi mladými a starými je malý rozdiel. Na európskej úrovni je to národ, ktorý počíta: Póly majú výrazne odlišný názor ako Portugalci alebo Dáni.

Hlavnou príčinou týchto rozdielov v názoroch, hoci nie je jediný, je rozdiel v jazyku. V krajine ľudia hovoria so svojimi susedmi a príbuznými, sledujú tú istú televíziu a čítajú tie isté noviny, či už sú bohatí alebo chudobní, mladí alebo starí. Môže sa objaviť konsenzus, iný ako v susednej krajine.

Názov tejto správy Eurobarometra je „Demokracia v akcii“. Ide o ambiciózny názov: aby bola demokracia v Európe možná, musela by byť možná demokratická diskusia. Európania musia mať možnosť zdieľať tie isté informácie, vyjadrovať sa k nim, kritizovať ich, šíriť ich a interpretovať ich spoločne.

Aby bola v Európe možná skutočná demokracia, potrebujeme spoločný jazyk. Najlepší spoločný jazyk, najjednoduchší, najpresnejší, najspravodlivejší, je medzinárodný jazyk esperanto.